

6

4-b

50

HU

6-4-b.50

711
34

Doctrinale cum
commento.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
PITRAGIO ENCIARILE

Rapinae medicinalis: Meum sis perpetua. Et cum rursu
cum Tridica: Meum semp sis i dia.

Deus qui Rapinae archangelu tuum Teo fante
no pperunt p rium auro p h i i m i t r u i a e d i s t r i m m a
e r a s t i c u d o c t r i n e

Opus Alexandri Grammatici pro eruditione pueroꝝum incipit.

Este liber diuisitur in tres libros partiales. In quoruꝝ primo Alexander tractat de ethymologia .i. de veritologo dictionũ. Nã ethymologia p̄siderat significatides vocabuloꝝ: declinatides ⁊ deriuatides: de quibus in hoc ptiali libro determinaf. In ſecondo libro determinat de ſyntaxi. .i. de debita coordinatione dictionũ. ibi. Nũc iubet ordo. In tertio p̄ſegitur de p̄ſodia. .i. de accẽtu dictionũ. ac ſyllabarũ q̄ſtitate. ibi. P̄ſidere p̄poſuit. Diſimus itaq; liber diuisitur in duas p̄tes: vꝝ probe mlaem: ⁊ exercitiam.

Libere clericulis
paruo doctrinale no
uelis
Pluraque docto
rum sociabo ſcri
pta meorum
Nãq; legent pueri
p̄nugis marimiã
Que veteres ſoci
is nolebant pande
re caris

P̄ſens huic operi ſit gratia pneumaticis almi
De ſumet: ⁊ faciat complere quod vtile fiat.
Si pueri primo nequeant attendere plene.
Nũc tamen attendat qui doctoris vice fungens
Atq; legens pueris layca lingua referabit.
Et pueris etiam: pars maxima plana patebit.

Pars p̄hemialis diuisa
diſ in quattuor partes.
Primo p̄mittit ſentẽtiã
ſuum. ibi. Scribere cle
riculis. Secundo inuo
cat diuina auriſſa pro
completione op̄is. ibi.
P̄ſens huic operi ſit.
Tertio rãdet tacite q̄ſ
nã. ibi. Si pueri primo
nequeat. Quarto p̄ſit
ordinẽ dicẽdoꝝ vſtiũ
guẽdo librã ſuã p̄ capi
tula. ibi. Voces in p̄
miſis q̄ſ. Pars autẽ ex
ercitiã t̄ſgitur. ibi. Re
ctis as. es. a. tibi dat de
clinatio prima. Et eſt i
gnãli de p̄te oionis ab
ſolute p̄ſiderata. Et h̄
ſeptẽ capitula que pate
bunt ſm ordinẽ.

Intẽtio
Alexan
dri

LIBER PRIMUS
PRO ERUDITIONE
PUEORUM

Inuoca
tio diu
ni auri
ſſi.
Dneu
ma.

¶ Quia tertius eſt planus nõ idiget explanatõne. Sed tã pro forma ſeruãda
in ſequẽtib; ſic p̄ſtruet. ⁊ magiſter Alexãder paruo ſcribere doctrinale. id eſt li
brũ dãtes doctrinã nouellis clericulis. .i. ſcholaribus. quaſi dicat: nõ pro p̄uertiſ
hoc op̄a ſcribitur: ſed pro rudibus. ¶ Conſtruet ego ſociabo plura. .i. multa
ſcripta meoꝝum doctoꝝ. .i. magiſtroꝝ. Hoc dicit ad arrogãtiã euſtãdam: vt offẽ
dat q̄ ſcripturus eſt p̄: eſtãtiũ viroꝝ: ⁊ nõ prop̄rijs auctoꝝ: itatibus valiturus.

¶ Q̄deſt hec per me ſcribẽda legẽt pueri p̄nugis. id eſt loco nugãꝝ marimiã: q̄
fuit ſcriptoꝝ fabularũ: q̄. .i. quas res veteres. .i. ant̄tqui. nolebãt pãdere ſocijs cha
ris: q̄: ita charas hẽbant ſeu tenebant has nugas: vt ⁊ chariſſimis occultarẽt il
las. Ideo dicit huic librum legent loco illarũ nugarũ. .i. fabularũ.

¶ Mõre boni catholici ſp̄ſ ſancti gratiam inuocat dicens. Gratia almi pneu
maticis. id eſt ſancti ſpiritus adũt: ſeu p̄ſens ſit huic op̄i: ⁊ inuuet me ad hoc op̄us:
⁊ faciat cõplere opus quod ſit vtile legentibus. ¶ Quia ſuperius dixit pue
ros hunc librum lecturos: ⁊ pro illis eãdem ſcribere nõ tacite rãdẽs q̄õnem ſic di
cit. Si pueri nonelli nequeat prima lectõne at̄tẽdere ſeu hunc librum intelligere:
at̄tẽdat ille q̄ eſt vice fungens doctoris. .i. repetitoꝝ vel magiſter lecturus. Atq; p̄
⁊ legẽs huic libũ pueris referabit. .i. declarabit eiſdem. lingua layca. .i. vulgari: po
ſtea nõ erit magna difficultas in lib̄ Quia eſt ſicut magiõ maxima p̄s lib̄i patebit
plana. .i. manifeſta ⁊ clara erit pueris B̄ dicit ne timore difficultatis omiſtraf. .i. ſuus

Reſpõ
ſio ad ta
citã que
ſtioneꝝ.

Capitula totius libri

In ista pte incipit auctor dare ordinem libro suo ipsum per capitula distinguendo. & dicit sic. Ego docebo te declinare vt leuius poterō in primis. **I**n primo capitulo voces quas variablis. i. declinabis per casus. Quasi dicat: primū capitulum erit de declinationibus nominum. **C**onstrue: heteroclitica nomina retinet sedē p̄finem. i. locū primū istis declinationibus supradictis. i. scdm capitulum erit de heteroclitis. **I**bi. Nec tibi signabis: que declinans variablis. **C**onstrue: collatio. i. cōparatio triplicis gradus: subditur. i. mediare subiungitur istis. i. heteroclitis. **I**terius capiti erit de comparatiuis. **I**bi. Nunc gradibus ternis qd cōparat inde notabis. **E**go uo

Dico
dicdo,
rui.
Cap. 1.
Cap. 2.
Cap. 3.
Cap. 4.
Cap. 5.

Cap. 6.
Cap. 7.
Cap. 8.
Cap. 9.
Cap. 10
Cap. 11.

Cap. 12.
Euita
tio erro
gantie.

Voces in primis quas per casus variablis. **U**t leuius poterō te declinare docebo. **I**stis confinem retinent heteroclitica sedem. **A**tq; gradus triplicis collatio subditur istis. **C**uiq; sit articulo que vox socianda notabo. **H**inc de preteritis petrum sequar atq; supinis. **H**is defectiua suberunt & anomala verba. **V**erborum formas erinde notabo quaternas. **H**inc pro posse meo vocum regimen referabo. **H**uo iungenda modo constructio sit sociabo. **P**ost hec pandetur que syllaba quanta locetur. **A**ccentus normas ex hinc variare docebo. **T**andem grammatice pro posse docebo figuras. **Q**uamuis hec non sit doctrina satis generalis. **P**roderit ipsa tamen plus nugis maximiani. **E**rit de verbis defectiuis: & anomalis. **I**bi. Donatum sequere. **C**onstrue. **E**xinde. **I**dem immediate post notabo: id est scribam quaternas formas verborum: & qualiter verba quaternis formis distinguantur. **I**dem septimum capitulum erit de quattuor formis verborum. **I**bi. Quattuor in verbis sunt forme preteritisq;. **C**onstrue: ego referabo hinc. **I**dem post pro posse meo regimen vocum. i. qualiter vocum alia aliam regit. i. octauum capitulum erit de regimine dictionū. **I**bi. **D**ic iubet ordo libri. **C**onstrue: ego sociabo predictis quomodo constructio sit iungenda. **I**dem facienda: nonum capitulum erit de ordinatione dictionū in constructione. **I**bi. **E**t post predicta constructio iure locanda. **C**onstrue: **P**ost hec pandetur. **I**dem dicitur quanta syllaba locetur. **I**dem locari debeat in carmine: hoc est qd decimum capitulum erit de cognitione syllabarū qualiter produci & breuiari debeant. **I**bi. **P**andere propositus per versus. **C**onstrue: ego docebo variari. **I**dem mutare ex hinc: id est post normas: id est regulas accentus siue accentum: hoc est qd vndecimum capitulum erit de accentibus. **I**bi. **A**ccentus varias decet hic distinguere formas. **C**onstrue tandem. **I**dem ultimo docebo grammaticeas figuras. **I**dem figuras grammaticales: pro posse. i. iuxta possibilitatem meam. **I**dem duodecimum capitulum erit de figuris grammaticalibus. **I**bi. **P**luribus est membris distincta figura. **E**t. **C**onstrue hoc proderit plus nugis maximiani fabulose nugatio: quamuis non sit satis generalis: id est multum proluxa: seu vniuersalis. **E**t hic se humiliat.

a C Lōstrue. Hec doctrina. i. liber meus leges post minus alphabetū. i. post dona
 xuz quē vocat alphabetū: idē. i. post ea: illi q sequunt mea documēta. i. q sciēt libru
 meū legēt mai⁹ volumē prisciani. Et hic oñdit q tpe: r p quē scholārē legi dbeāt.
b C Q: supple. iste liber fere. i. qñ tot⁹ est extract⁹ ab illo. s. psciano. Et vult vice
 re q primo legēdus est donat⁹. deinde liber suus: tertio pscianus: qñ dicat q iste li
 ber quasi tot⁹ est extractus a prisciano. Et sic finitur probemū r ordo libri sui.

c **I** Dest prima declinatio seu nota prime declinationis in rectis idest i nris sin
 gularibus faciunt in as: vt andreas: in es vt anchises: a vt musas: per p3 cō
 strucus. Atq3 p10 r q

Post alphabetū⁹ minus hec doctrina legetur
 Inde legent maius mea qui documenta sequent
 Iste fere totus⁹ liber est extractus ab illo

B Etis as es a^c tibi dat declinatio prima
 Atq3 per am propria qd an ponunt hebreā
 Dans ae diphthongum⁹ genitiuis atq3 datiuis
 Am seruat quartus⁹: tamē an aut eu reperimus.
 Tū rectus fit in as vel in es: vel cuz dat a grecus
 Rectus in a greci facit an: quarto breuiari.

Quintus in a dabitur⁹: post es tamen e reperitur
 A sextus⁹: tamen es quandoq3 per e dare debes
 Am recti repetes⁹ quinto sextum sociando

regula diphthongoꝝ: nā sūt q̄ttuoꝝ. s. ae oer an r eu: due quaz scribunt r pscrunt
 tur ex toto. s. au: vt andeo eu vt eunuchus: alie due nō ex toto scribunt neq3 pfe
 runt. s. ae r oe: vt musas: r foenum: r hoc seruat apud modernos.
e **I**dest q3 accusatiuus singularis pme declinatōis gūalr terminat in am vt poe
 tā. r musas. Tū nos reptimus an aut en. in accusatiuo pme declinatōis: cū p qñ:
 rectus. i. nris fit in es: hoc est terfas in es r in as: vel cuz p qñ: rectus. i. nris dat a
 i. terfas is. Quasi dicat q actiō singularis pme declinatōis pter gūalē terfatōnē re
 perit in an: terfari: b est qñ utis in as terminat: vt hic eneas: actō hūc entam vel
 eueā. Reperit in eu terminari: r b qñ utis terminat in es vt hic anchises: accusa
 tiuo hūc anchisem vel anchisen. Reperit in au correptā terminari: r hoc qñ utis
 grecus in a terminari vt hec egina: actō hūc eginā. Ideo subiūgit dicēs. Rect⁹
 s. notatiuus nois greci in a terminati facit an breuiari. quarto. s. accusatiuo singu
 lari. Et quibus regulis colligitur q3 accusatiuus singularis prime declinationis
 aliquando terminari in am r in an productam: aliquando in em r en. aliquan
 do in am r in an correptam. Sicut patet in exemplis prenotatis.

f **I**dest q3 vocatiuus prime declinationis terminatur in a: vt vocatiuo o an.
 dra o anchisa o poeta. Tamen e. s. vocatiuus in e terminatus reperitur post es. i.
 post ntrū in es terminatus: vt hic anchises. vocatiuo o anchisa vel anchise.

g **I**dest q3 ablatiuus fit in a. vt ablatiuo ab hoc andrea: Tu debes quandoq3. i.
 aliquando dare eo. i. nomen prime declinationis in es terminatum per e in abla
 tiuo: vt hic: anchises: ablatiuo ab hoc anchise vel anchisa.

h **I**dest nota pme declinatōis faciētia utdū p au. repetunt illam ntrū. s. illam
 terfatōz am i vocatiuo: sociādo sextū. i. abltūz. Quasi dicat q nota terfata in am
 in ntrō faciēz vocatiuū r abltūz nris: vt hic adā vocatiuo o adā abltō ab b adam.

Cap. 1.
 ē d icta
 declina
 ti one p
 ti uni ca
 sualium
 r primo
 d forma
 rione ca
 suū pte
 declina.
 a
 am.
 Gtūs
 ae
 Dūs
 am.

Actūs
 an en
 Utūs a
 Abltūs a
 Barba
 ruz am.

De secunda declinatione

A **C**onstrue: Decet per declinationem in primo plurali. I. in nominatio: q; pro 7 quito: id est vocatio locari: vt plur. taliter nō h; poete: vt o poete. **B** **C**onstrue atq; p 7 tē: id est gūs pluralis habet arum vt poetarum: nisi figura fiat que vocatur sincopa vt graugeuuz pro graugeuarum: id est grece dūz. **E** **A**utem sincopa quando littera vel syllaba de medio dictionis eripitur.

C **C**onstrue: Tertius 7 sextus. I. datiuus 7 ablatiuus pluralis primę declinationis h; iē: vt datiuo his musis: ablatō ab his musis. **T**ū excipimus a p̄dicta regula qm̄ mas: id est masculinū genus fit in vs vt dñs: femininū in a vt dña: sine neutro. I. q; talia uen hēant neu

trū vt dñs dña: nō cui; dicimus dñz in neutro genere. In feminis terminatiōibus hōz talis nolum hęc terminatio abus sociabit datiuo 7 ablatiuo pluralibus: vt dñabus mulabus. **E**t hoc est cā differētie masculoz suoz nō obstante q; sint primę declinationis q; hęc nota feminea regulariter debeat: in is terminari. **S**ecum discernēs in talib; nobis q; debeat esse res aiare: vt dño dña. Nam si talia nomina significarēt res inaiatas nō facerent datiuo 7 ablatiuo pluralis in abus. sed in is: vt pugnus pugna. Nec etiam si ferus non discerneret. vt columbus colūba. **E**tiā 7 regitur q; femininum recte forinetur a masculino mutando vs in a: 7 per hoc excipitur gallus gallina. **R**equiritur etiā q; significatio non varietur: 7 per hoc excipitur lacertus lacerta. **N**ā lacertus significat drachinū. lacerta quendam serpentem. **D**einde dicit auctor. **T**u supades istis h; nomen animas qd̄ facit aiabus. **D** **C**onstrue: Declinator sociabis as actō pluralibus primę declinationis vt actō as mulas. **E** **C**onstrue: Dña declinatio fit nota. I. masculinā tibi h; vsibus supradictis. nā p̄ 7 qnta declinatio caret neutro gñe.

A **C**onstrue: ponit in scda declinatione in nō casu singulari istas sex terminaciones: vs er ut magister: it ut uir: ur ut satur: um ut scānmi us ut dñs eius ut thesus. **G** **C**onstrue qd̄ genitiuus singularis nominum secunde declinationis terminatur in i productum quomodocunq; faciat nominatiuus: ut magister magistri: uir uiri: satur saturi: scānmi scānmi: dominus domini: thesus thesi. **S**ed est sciendum q; genitiuus aliquando superat nominatiuus: quando scilicet nominatiuus terminat in i: ut uir: uiri: in ur ut satur saturi: in eus ut thesus thesi: cuius genitiuus h; nō uidet crescit tamen crescit: q; thesus est dictio bisyllaba: 7 non tri syllaba: cum fit diphthongata in fine. thesi uero trisyllaba.

B **C**onstrue: id est nomen secunde declinationis in um terminatum ut scānum 7 in us: id est nomen scde declinationis in us terminatum ut dñs: fiet par. id est equale in nō 7 gñ. **S**ed nos uariamus illud quod fit in er: quasi dicat: q; illud tale nomen in er terminatum a līqu crescit in genitiuo ut puer pueri aliquando non crescit: ut magister magistri. 7 hoc declarat inferius p̄regulas speciales. **I** **C**onstrue: ponit duas regulas: quaz prima est talis. **N**omē secunde declinationis in er

ntis
ac
vctis
gñs a
datiuus
to
ablati
ab a
dea
one
fauula
fita a
bus
liberta
mula
anima
naya
equa
ambe.
dña.
7 h; q; si
milia.
actus; as
ee scda
declina.
ntis er
ur. ur. us
um us.
gñs. i.
g alīqu
ntim su
pat ali
qu non.

Primo plurali decet e quintoq; locari
Atq; secundus h; arum nisi sincopa fiat
Tertius 7 sextus habet is: tamen excipimus
Quando mas fit in vs: in a femininum sine neutro
Feminis abus sociabitur: vt dominabus
Sextum discernens istis animas super addes.
Accusatiuus pluralibus as sociabis.
Aeribus his nota: sit declinatio prima.
AR vel ir vt aut vim vel vs aut eus pōe scda
Genitiuus erit: sed quando rectus habebit
Ir aut vr aut eus: genitiuus superabit
Um par fiet 7 vs: sed quod fit in er variamus
Er sp̄ iuncta superabit: 7 er sine muta.

terminatus sp precedite seu functa vel p̄uncta seu supabit in grō: vt asp̄ asp̄i. p̄p̄
p̄p̄i. Alia ponit cuz dicitur er sine muta. i. nomē terfarū i. er nulla muta i. a p̄cedent
te supabit in grō vt puer pueri. Pro cuius euidētia sciendū est q̄ in ite sunt nouē
.i. b. c. o. s. k. p. q. r. a. C. hęc sua est: p̄ grō nō supabit n̄m̄ n̄ si p̄c̄it. i. si p̄c̄it aī
er: vt maḡ maḡistr̄. b. C. dicit auctor: q̄ nomen sequēter suberit hūc noīne
.i. regule p̄dicte. i. Si si p̄c̄it r̄. r̄. et seruat regulā. r̄. nō crescit in genitiuo: r̄ decli
natur: nō sequēter sequētra sequēstruz: genitiuo r̄. Potest et declinari per ter
naz: vt nominatiuo hic sequēter hęc sequēstris: et idē est q̄ pacificator: discordia.

Et si p̄c̄it genitiuus non superabit.

Hūc noīne suberit: ternam ve sequēter hēbit
Par est cuz mute subit er per a dans muliebre.

Hūc tñ er c̄pias. que de gero vel fetro formas
Crescunt que dāt vs̄ fēci adulter erit supandus
Lactiber atq̄ lac̄er. i. liber socer ac iber atq̄

P̄c̄es byren cū mulcibero memor esse inmento

Dexter format er: poteris quoz dicere dextri

Letera cum muta: dic esse frequentius equa

Anus: r̄ vllus: vter: r̄ nullus solus r̄ alter

Torus dant in ius. genitiuos addis alius.

Hāq̄ tenent noīam pronominis atq̄ sc̄dam.

c. C. S̄nia huius vs̄us
est nomen sc̄de declina
tionis in er terminatū
est par. i. equale est nō
r̄ grō cum p̄ quā ita ter
minatio er suberit unte.
i. i. sequit̄ muta dans
muliebre. i. i. femininuz
gen̄ per a vt noiatiuo
pulcher pulchra p̄ch̄
genitiuo pulchri.

d. C. hęc auctor ponit
exceptionē a regula p̄
dicta dicens. Tu exci
pias. i. accipe hęc hic
.i. ab ista regula illa noīa
q̄ tu formas p̄riuatio
nez seu cōpositionē de

Geniti
uus ius

gero geris vel de fetro fetro. qz lz talia noīa hēant mutā ante er: tñ hēnt gr̄uz supan
tē utuz: vt dapifer dapiferi: armiger armigert. In his. n. r̄ s̄ib̄ s̄iā muta p̄cedit er
vt in ḡ: r̄ formatur ab eis. i. femininum in a: vt dap̄ se a r̄ armigera: genitiuus
tamen seperat noiatiuum: vt dapiferi r̄ armigert. e. C. hęc ponitur vna regula
p̄ modū exceptionis que talis est. Illa noīa q̄ dant vs̄ in grō crescunt. i. habēt ge
nitiuū superantē: vel in syllabis: vt vnus vnus alter a: terius vel in rp̄ibus vt al
lus alius: r̄ hęc noiatiuus adulter erit supandus a grō: lz hēnt mutaz ad er: r̄ femi
ninuz in a. Et est adulter ille q̄ vadit ad alienuz thoz siue ad alienā vxorem. Si
militer ē illa q̄ ponunt in sequētibz habēt gr̄uz supantē non obstatē regula par
est cuz mute. f. C. Lactiber est quidā p̄p̄s. lac̄er. i. lac̄eratus liber. i. ligenuus: so
cer. i. p̄. vxoris vel mariti iber p̄p̄s hispanie: atq̄ p̄ r̄ tu memēto esse memor hu
ius noīa p̄ byter cum b̄ noīe mulcibero: qz oīa ista habēt gr̄um supantem n̄m̄.
P̄c̄es byter latine senex. i. Dulciber d̄r quasi mulceus ferrum imbr̄: r̄ idem est
q̄ ferat̄is faber. g. C. dicit q̄ nomen dexter aliquādo facit dextri: r̄ sic h̄z ge
nitiuū supantem aliquid facit dextri: r̄ sic non h̄z genitiuus supantē. h. C. S̄nia
est talis: v̄z: qz cetera noīa sc̄de declinatōis: in er terminata q̄ nō possunt cōp̄re
d̄i in regulis predictis sunt equalia in nō r̄ grō: vt ager agri. faber fabri. Cōstru
ctus est talis. Tu dic cetera a predictis cuz muta: sc̄z precedente esse equa. i. equa
lia in nō r̄ genitiuo. i. C. Quia s̄ipino dicit q̄ illa noīa que dant ius in grō cre
scunt: nō specificat in istis versibz q̄ sunt illa noīa q̄ dant ius. Et dicit. Istā noīa:
v̄z: vnus r̄ vllus: vter r̄ nullus: solus r̄ alter torus dant genitiuos in ius. Tu ē
addē his predictis alius q̄ facit alius. Sed dimittis alijs qz clara sunt: attende su
per hoc nomen alius: cuius genitiuus videt esse equalis nō. Respondes qz si nō
crescit in syllabis: crescit tñ in rp̄ibus: qz p̄ducit in grō: r̄ in nō b̄: eufatis: deinde

De secunda declinatione.

dicit Auctor: Mag. i. certe. ista. s. noia. tenet secundam normam pnominis. i. vari-
antur ad modum secundi modi pnominis. Et si queratur vtrum sint noia vs pno-
minas: rñde noia nãz pnois sapientia in modo declinandu: r in modo significadi.
a C Quasi dicat. Nomiñe scde declinatõis in eius teriatu hz duplice. gtu. s. eosyl
eiz: vt hic thescus grõ huius thesci vel theseos. Et hoc more pelafgi. i. greci.
b C Dicit qd p qñ bina. i. i. geminuz: daf in grõ. supma. i. vltia i aliqñ iacif. i.
abijcif. Et hoc fit cã metri: vt in versu. Quid tunicas nõ est. antoni scripta legunt.
c In B versu pñt regulã de datiuo r ablatiuo singu

eos.

Es.

cl.

apoco-

pei

datiuus

o

Abstrã

õis. i.

Actõs

huz. Sz

neutra

nota: qz

vnaz hz

termina-

tionẽ in

ntõ actõ

r vtõ in

omni ð

clina-

õne.

On in

grecis.

er

Urtõs

um

erre.

eus cu.

luis.

laribus scde declinatõ
nis dicens. Tertius. i.
datiuus posuit o. i. ter-
minat in o. vt dõo : qz
p r sociavit sibi sextũ.
i. ablatiũ. h est cadẽ ter-
mina iõe. s. in ovt dño.
d C Hic pñt exceprio-
nem a regula datiuũ. Et
dicit. Sed tu dabis i
terno. i. datiuo: eiz pro
noia qñ feceris ius in gen. i
uo vt vnũ vnus vni. al-
ter alterius alteri.

c C Hic ponit regulaz
de actõ dicens. Quaz
.i. accusatiuus restrict
vm vt actõ hunc magi-
strum. Deinde ponit vnuz
notabile siue vnã regulaz
validã in qualibet decli-
natione dicens. Sed puidemus.
i. puidet a habeamus in
neutris: in ipso enim
neutris puidemus cuiusqz
declinatõis sint. Nos decet
dare pñũ. i. ntũz euz
quarto. i. actõ: qz p r qnto.
i. vocatiuo vno sono. i. sub
vna terminatione. q. d. qz
noia neutra hnt ntrũ actũ
r vocatiũ siles in oi declina-
õe. In pma vt hoc pas-
cha: vocatiuo o pascha. In
scda hoc scãns actõ h scãns.
vocatiuo o scãns. In ter-
tia hoc thema: actõ hoc
thema: vocatiuo o thema.
In quarto h cornu: actõ h
cornu: vocatiuo o cornu.
In gnta võ nõ est exẽplũ
qz nulla noia neutra recipiunt
quin re declinatõis.

f C Tu iunges on grecis
noibus i actõ singulari. q. d.
qz nois greca scde declinatõis
pnt generalẽ determinatiõẽ
pnt actũ in õn terfare: vt
h meuelaus actõ hũc meulaũ
vel meulaũ. Et h est qd dici
meulaon tibi testis.
g C E nia talis est qz qñ ntũs
desinit in eus: quartus. i. actõ
fit aliqñ p a vt h the-
scus. actõ hũc thescũ vel the-
sea. h C Hic auctor ponit
regulã de vocatiuis fin-
gus scde declinatõis: r dicit.
Rectus. i. ntũs in er termina-
tus vel in vni factũ quũ.
i. vocatiũ sibi siles: vt h magi:
vco o magi. r h doctũ vco o
doctũ: r h philozũ r glicerũ
q sunt noia greca. i C Dicit
qz ppria noia in er triata
aliqñ faciũt vocatiũ in re:
vt hũc leãder vco o leãder
vellaandre. Et h fit p figu-
rã q õ: methar: sis nihil aliud
est qz trãpositio sãp. Cõstruc-
tus talis est. Tu repe-
ris qñ gre in vco er er. Lex
ntõ triato i er p nũctate hz.
i. p illã figurã q sic nolã.
l C Idẽst noia terminata in
eus diphthõgo faciũt eu in
vocatiuo: vt hũc these-
us: vocat uo o theseu: quasi
grecus. i. secundũ grecãz
declinatões. i C Idẽst
noia ppria terminata in ius
in vocatiuo remota vs
faciunt in i vt hũc Antoni:
vco o antoni: in hoc noibus
pprijs terminatis in ius.
Cõstrue sic. Quintũ r
i. cum pro quando propriũ
scilicet nomen dat ius
iscentis: idẽst abijcens vs.

Lus dat ei vel eos⁹ genitiuo more pelafgi.
Cum datur i bina⁹ iacitur quandoqz suprema
Tertius o posuit⁹ sextumqz sibi sociabit
Sed dabis i terno⁹ cum feceris ius genitiuo
Un retinet quartus⁹ sed neutris prouideamus
Primuz cum quarto quintoqz sono dabis vno
On iunges grecis⁹ menciaon sit tibi testis
Luz⁹ eius rectus⁹ aliquando fit per a quartus
Rectus in er vel in vni⁹ similes facit sibi qu:ntuz
Er er quandoqz per metathesim reperis re
Recti diphthongus⁹ dabit eu quinto qñ grecus
Luz⁹ propriuz dat ius tenet i quintus iacens vs

a **C** Id est cetera nota scde declinationis qd no pnt pteriri sub aliq regula pdictaruz. formāt vocatiū a nō mutādo us in e. vt dñs us i e sic dñe vicari^o us in e vicarius.
b **C** Dicit auctor: qd noia qd in sra ponunt nō penit^r seruāt regulā pdictā: qz fili^o faē o fili e aliqñ filie, tūc suat regulā. deus o de^r: agn^o o agne vlagⁿ: vulg^o o vulgus pelagus o pelagus. populus o ppis: fluui^o o fluui^r. cpor^o o cpor^r. Ordina sic liam. Quintus casus. i. vocatiuus huius nois: fili^o bz fili. deus o deus in vctō ec.
c **C** Inquit auctor. noia terminata in us longam termināt vtrū in v. Un̄ Mar. Nec te tua plurima pantiu Labentem pictas: nec apolinis in tula texit.

As mutabis in e: sic formas cetera recte.
Quintus habet casus^o fili^o deus agne vel agnus
Et vulgus pelagus populus fluuiusqz corusqz
Luz propriuz longuz dabit^r vs u qntus habebit.
Primo plurali^o quinto simul i sociabis.
Pros casus neutris^o quartūqz dicit. p a poni
Et capis ambo duos: tamen heteroclitā pono
Dic nisi concisis orum fieri genitiuis
Tertius is finit^r: sextumqz sibi sociabit.
Os faciet quartus: nisi neutris a damus illis.
O dabit eque vel^a tibi declinatio terna.
L iunges a vet^e: d vult: sola pcesse
L cum vocali: patietur qualibet addi.

trio actō r vocatiuo pluralibus faciunt in a. vt pluraliter nō h scāna: actō hec scāna vctō o scāna. Textus vero sic ordinatur. Decet. i. debitum est: hos casus pdictos: v3 ntrū actū r vocatiū poni. i. terminari per a neutris. L omnib^o nomīnibus neutri generis. **f** **C** Quasi dicat qd hec duo noia ambo r duo excipiūt a regula pdicta: qz deberent facere amba r dua neutro genere r non faciunt. tamē heteroclitā sunt. ac de ipsoz declinatione tractabit in capitulo heteroclitozum.
g **C** Auctor ponit regulam de grō plurali secunde declinationis r dicit qd genitius pluralis secunde declinationis facit orum vt oīozum: nisi sint sincopa. i. sincopata: r fa sic ordinatur. Tu dsc orum fieri genitiuis pluralibus secunde declinationis: nisi in concisis. i. sincopis: vt deū pro deozum. **h** **C** Tertius. i. datiuus pluralis facit is vt datiuo hīs dñis: qz pro r sociabit sextum: id est ablatiuum sibi hoc est in eadē terminatide: vt ablatiuo ab hīs dñis. Quasi dicat qd datiuus r ablatiuus pluralis secunde declinationis faciunt in hīs. **i** **C** Quartus. i. accusatiuus facit os vt dominos. nisi in nominibus neutris: que non faciunt accusatiuus in os. Sed nos damus illis. i. neutris. a. vt Accusatiuo hec scāna.

Tertia declinatio dabit i. bēbit has terminatōes in nō casu singulari: v3 l: **o** vt sermo: e vt mar: a vt thema: r multas alias bz vt patebit inferius.
l **C** Inueniunt ēt terminata in c precedēte a vt lac lactis: vel precedente e: vt alec electrie: hoc est qz dicit. L iunges a vel e. Inueniuntur ēt terminata in. d. sola. i. pcedente: vt dauid: nec pōt alia vocalis pcedere. d ideo dicit. d vult: i sola pcesse.
m **C** Inueniunt quoqz terminata in i: qualibet vocali pcedente: a vt aia: vt mcl. i. vt vigil: o sol: v vt consol. Ideo dicit. i. l. ista littera patietur addi cum quibet vocali. r est sciendum qd vocales sunt quinqz. f. a. e. i. o. u.

Us e
ceptō
ntis
l
Uctus
ne utras
Ambo.
duo
um
Etis
orum
utis is
Ablati
u^o actus
os De
tertia d
clinatio
ne. a

o
Ac: ecc
id Al.
il ol vl.

De tertia declinatione

A Inueniunt et terminata in quibus vocali precedere propter u. Exepluz d a vt rta d i foj
 de c: vt nomē: de t: vt celphm: de o: vt demon: e pone igit sic. Tu non iuges hanc
An. en. hanc n hanc vocali u. s; bene cū reliq; vocalibus. s. a. e. i. o. **B** C Inueniunt et iaz
in on. teriata ut riaz q; vocali precedente a: vt torcular: e vt pī: i vt nartyr: o vt foroz: v
Ar et ir vt murmur. **Terz** autē sic exponitur. Tu iunges r cuius vocali. Inueniunt quoq;
or. ur. ar terminata in s qualibet vocali precedere: a vt pietas: e vt sedes: i vt lis: o vt flos:
ca. is. os v vt rus: e hoc ē qd dicit tu addes s insup oib; vocalibus. **C** Dicit Auctor qd
ne ista ista s; sociata oibus vocalibus preposita b a vt arabo t ē qdā pplz: e vt ce
abs ebs lebs: id est castus t: vt
ibs obs calphoz: t est genus fer-
ubs. ri: o ut, serobs. i. fossa
Uls maxime illa quā Scro
cms phe faciunt v: vt v: bs.
ans ens d **C** Dicit Auctor qd
tus ons ctiam inueniuntur ite
una due terminatiōes: vls
aps eps t plus id est pulmen-
ips ops tu; simplex et farina t
Arz ers inueniuntur hec termina-
ois urs tio: ems vt hēms.
acs aus e **C** Sententia talis est
Arps ut qd si tu prepones hanc
or et ir litteram n hanc littere
Ar. ar. situ debes addere om-
ar. uny nibus vocalibus: exem-
grūs no plum de a: vt glaus t ē
minis fructus quercuum de
factis e vt mens det: vt lino
c is. vt tirius: de o vt mono: de u vt quincuns quincunis t deus deuncto.

F Tu locabis hanc litteram s: non cum ista vocali u: sed bene cum reliquis pre-
 cedente per exempla patenta: vt daps: e vt adeps. a. pinguedo farine vel alterius
 rci: i vt stips. i. obulus. ind: venit hic stipus stipi. i. mendicus o vt opa.
G Sensus est qd ista vocalis i: non preui: id est non precedit hanc litteram rō
 sociante id est sequente: sed relique vocales bene precurrit: id est precedunt rō socian-
 te: verbi gratia a: vt ars: e vt mes: o vt mors: u vt tiburs nouen fluij.
H Sensus est qd inueniuntur terminata in a es: vt praes: t aus vt laus.
I Tu iunges predictis terminationibus rps vt stirps: id est progenies vel trū
 cus arboris. Tu sociabis u solam t non aliam vocalem hanc littere t: vt caput.
K Sensus est qd ista littera i patitur addi. poterit iungi cum qualibet vocali:
 exemplum de a vt par: de e vt rex: de i vt nix: de o vt nox: de u vt nux.
L Sensus est qd nota tertia declinationis dabunt in nominatio casu singulari
 has terminationes. ar vt calx. i. extrema pars plante vel cem. ntrum: an; vt lanx.
 i. latus discus. arx vt arx. i. cochlea. s. turris: vix vt coniunx. i. maritus vel vxor:
 e sic sumuntur terminationes tertia declinationis.
M Illa parte aucto: ponit regulam de genitio ueniente a nominatio in
 a. Et dicit sic. Nomen terminatum in a: format genitiuuz hac syllaba tis:
 functa sibi: vt hoc thema addita tis fit thematis.
N Dicit ponit regulas de gō ueniente a nrō terminato in e. Et sic exponit ista tu fa-
 cies is et e. i. noie teriatio in e. q. d. qn nota in e terminata mutat e in is. formādo ge-
 nitiuū singularē. ycluti mare e. i. is. fit maris siue cubile e in is fit cubilio. i. lectus

a C In hac pte auctor pōit regulā de grō ueniente a nō tertiato in o. & dicit sic. Tu habes in grō singulari tertie declinationis: omis ultima p̄dicta ex o. i. nō tertiato in o ut sermo sermonis. Deinde ponit exceptionē dicens: sed do & go femine ge nere perficit grām in inis penul. cor. ut dulcedo dimis: & caligo gimis nemog p e homo sociat p̄dictis: qu utriūq; facit grām in inis penul. cor. ut nemo neminto: & hō hois. Et illa q̄ sequunt in lra sociant p̄dictis: ut ordo o. dis: & margo margi nis: & est spaciū qd̄ citat̄ circa lras nō s̄uuos est. Cardo cardinis est ferrū sup quo uoluit hostiū. Inuenit̄ et̄ cardo cardonis: & est qd̄ ā herba spinosa. Turbo turbis

D onis

Quis habes ex o. sed in is do perficit & go
Femineo genere nemo sociatur homog
Ordo vel margo cardo cum turbine virgo
Sic & apollo facit brito britenis caroq; carnis
Lactactis ponit: allec allecis habebit
Is post l pone: sed lis mel felq; dedere.
Al alis longam dat neutrum cetera curtam:
Curtam pone satis. longam dat eis & olis.
U. dat vlis. il ilis consul pugil tibi testis
An erit is iunctas hietq; penultima longa
E super n. dat inis curtam sed deme licnis
Remis sirenis: splenis sed in dabit inis:

est turbatio maris uel
ali. rci. Virgo facit uir
gis: & apollo apollis.
l. solbitio facit britois
gdaz populus. Caro et̄
excipitur qd̄ facit car
nis: non caronis. Ideo

Do
ins.
go

dicit caro carnis.
b C Dicit qd̄ hoc nomē
lac hēbit lactis in grō
& hoc nomē alec habe
bit alecis. & est gdaz pi
scis qd̄ ad liquore sal
samentoꝝ eē idoneus.

Ac crō
Ecce is

c C In hac pte auctor
ponit regulas de grō ue
niente a nō terminato
in el: & dicit sic. Tu po
ne is post l quasi dicat qd̄ uosa terminata in l faciunt grām addendo is. Ut aial ad
dita is fit aialis. Sed nec z fel excipiunt: qz suscipiūt lis in grō: ut mel addita lis
fit mellisio: fel addita lis fit fellis. Et hoc est qd̄ dicit. Sed lis mel felq; dedere.

l
Al alis
El eis
Olis
Ulis
Il is
an ans
inis

ne is post l quasi dicat qd̄ uosa terminata in l faciunt grām addendo is. Ut aial ad dita is fit aialis. Sed nec z fel excipiunt: qz suscipiūt lis in grō: ut mel addita lis fit mellisio: fel addita lis fit fellis. Et hoc est qd̄ dicit. Sed lis mel felq; dedere.

En
entō

d C Nomē neutrum in al terminatum dat alio longā in grō: ut aial aialis penul. p̄ du. Cetera, q̄ non sunt neutra uant alio curtā in grō: ut aial aialis: & est p̄rium nomen uiri. e C Excipit hoc nomē sal qd̄ q̄uis sit neu. generis: tñ cor: rip: r̄ penul. & is dicit. Curtā pone satis id est penul. illius genitini. Inuenit̄ et̄ sal masculi ni generis: & tñc t̄ illā regulā. Cetera curtā. Lōgam dat eis & olis. l. genitini terminati in eis & in olis dat penul. lōgam: ut michael michaelis. sol solis.

I r̄ t̄ is

f C Dicit qd̄ nomē terminatum in y dat vlis in grō: z nomē terminatū i l dat ilis i genitino utrobiz penul. corripēdo: p̄sul p̄sulie: & pugil pugilis est tibi testis. i. l̄ erēptū. Et est p̄sul ille qd̄ donat p̄sulū: pugil est ille qui pugnat cū alio. g C In hac pte auctor determinat de grō ueniente a nō tertiato i an: & sic dicit. An erit is is. et a. i. bec terminatio is: erit iucta an. i. nō tertiato i an: & hitellige formādo grām: ut tit ā addita is fit titanis: pe. producta. Et ideo dicit. hietq; penultima lōga.

h C Dicit auctor determinat de grō ueniente a nō tertiato i n̄ p̄cedēte e & dicit sic. e su pn. i. nomē tertiatū i n̄ p̄cedēte e datur inis curtā in grō: vt nomē uosa. Deinde ponit exceptionē dicens: s̄ deme. l. et cipe a regula p̄cedēti h nomē licnis. Et declinat hic licn licis & ē qd̄ dā i testinū. deberet. n. facere liuus pe. cor. & facit licnis pe. produ. Excipiunt̄ s̄r̄ illa q̄ ponuntur i lra sequēti. i C Remis uel fias sic: hic rē rēis: est qd̄ dam itellinū aialis i quo p̄stitit virtualiter luxuria vitioꝝ. Sirenis antes sic declinat. bec sirenis: & n̄ n̄ypha marina. Splenis declinat sic: h splen splenis: est quoddaz testinum aialis: a quo prouenit risus. Sed l dabit inis. Dicit au ctō: qd̄ nomē in in tertiatū dabit inis in grō penul. p̄ducta. ut delppin delppinis

De tertia declinatione

a **C** In hac pte auctor determinat de grō veniēte a nō terminato s on dicēs. **On. i.** nōtus i ou teras^o copulat sibi hāc dēteriatōez is formādo grūz vt demō dmoīs. De inde ponit exceptionē dicēs. s. qdā ppria dāt tis: vt demophōio: pprium nomē. **b** **C** **Q**z magister imediate fecit mentionē de noie pprio. nūc declarat qd sit ppriū nomē dicēs: qd illud est nomē ppriuz: qd nō iporat plures res vniuoce. i. sub vna voce z insōne: z nō significat duo in vno sensu: vt petrus. **O** idia sic lras. **Ills** sup ple nomē qd sit ppriū sit notū. i. manifestū ita vt seqf. **S**upple illd qd nō ē ppriū: **I**mmo appellatiū sit tibi notū ita vt seqtur. **T**u dices id esse ppriū nomē nō significat duo in vno sen

onō
On
ontō

De q̄li-
tate no-
minis.
propria
q̄litas.

Appel-
latiuoz
q̄litas.
De spe-
cie p̄mi-
tiuā.

De sp̄
deriuā-
tiuā.

su. i. significat. q. d. nomen non ppriuz debet importare plures vnaz rem: per vnaz impositionem. Sed si opponatur: qz si ptingat duos vniuoce baptizari z ambos Gregorius nominari. i. Gregori^o duo significat in vna impositione. Volunt aliq dī cere qz Gregori^o i. i. i. est ppriū z i. i. i. appellatiuz. Alij tū dicūt qz in istis z in alijs ppriū est: s. duos ptingat vel plures in eodez noie si mul z semel baptizari vel nominari: nihilominus atrēto baptizatiōis lauacro illis duobus vel pluribus sigillatim infuso nomen qd cōiter imponitur vnicuiqz est ppriū. z non appellatiū. Ideo sequitur.

c **N**ō licet. i. nō est debituū pprium nomen notare. i. ipotare plura tibi vniuoce. i. sub vna voce z insōne: sed bene equiuoce. i. sub dīctis impositionibus. **d** **T**u vniuocebis. i. sub vna voce z insōne vocabis. i. significabis vlt ipotabis varias res appellatiuis: h est in appellatiuis nos^o. q. d. qz nomē appellatiū est illud qd vniuoce plura significat vt hō. **E**t sic pz dīa iniet ppriū z appellatiū. **e** **C** In hac pte auctor dēteriat de grō veniēte a nō terminato in ar: z dicit sic. **T**u poneas is post ar. i. post nomē in ar terminatū dēbes addere is formādo ei^o grūz vt torcular addita is fit torcularis. **D**einde ponit exceptionē dicēs: s. far facit. r. geminaz: in grō: vt far: grō hui^o farris. z h ad dīas farris vbi. qd scribas per simplex. r. **f** **C** **N**odo vult auctor: dīdere quāta pferri debeat penul. gentiū notariū terminati i ar. **E**t dicit. illa q̄ sunt p̄maria. i. p̄mitiua: manebūt curta i penul. gti: vt ne ctar nectaris. i. dulcedo: nisi nar naris nomē fluuū qd lōgaf q̄uis fit primitiuū. **g** **D**icit qd penultima gentiū in aris terminati p̄ducit in neutris noibus dē r̄natis. hoc est deriuatue sp̄it: vt torcular torcularis: z dicit a torqueo torqueo. **h** **C** **Q**z in precedenti regula magister fecit nē dēz de p̄mitiū z deriuatiuis: is nūc declarat qd sit vox p̄mitiua dicēs. **N**ox p̄mitiū i. p̄mitiua erit illa in qua significatio secrete. i. significatiōis p̄miū p̄posite dī ēl data: vbi q̄a: qz p̄mo ip̄strum sult ad significandū talē rē cuius significatū a nullo alio dēpēdet: is ēl p̄mitiū. **i** **C** **Q**uasi dicat qz illa vox. i. dīctio que deriuatur ab illa. i. voce p̄mitiua est deriuatiua vt ab hoc nomine martinus deriuaf martiuus vel martianus na. nū. possessiuū nomen: ideo dicitur deriuatiuum: quia descendit ab illo.

On sibi copulatis²: sed quedaz propria dant tis
Quod nomen ppriū^o quod nō ita sit tibi notuz
Id proprium dices quod non notat vniuoce res
Plures: namqz duo sensu non signat in vno.
Non licet vniuoce pprium^c tibi plura notare
Appellatiuis varias^o res vniuocebis.
Is post ar pone^c: sed far facit r geminare.
Que p̄maria sunt nisi natis¹ curta manebunt.
In deriuatiuis neutris^s producitur aris.
P̄mitiū erit vox^p: in qua dicitur esse:
P̄mū p̄posite data significatio secrete.
Est deriuatiua vox¹ que descendit ab illa.

In isto versu ponit vnuz notabile multū vtile: qđ exponit sicut quātrū ad istam.
Tu formabis cōpositiua. i. dictiones cōpositas normal. s. m. nomaz simpliciu;
 quasi dicat qđ cōposita variantur & formant s. m. eoz simplicia: verbi gratia: pater
 est dictio simplex: & facti patris in grō ita eius cōposituz cōpater facit compatrio.
 Valer ēt in genere. Nam sicut mater est gēis feminini. ita cōmater est gēis femini
 ni. Valer etiam in prolatione syllabarum. Nam sicut mater producit primam
 syllabam. s. ma. ita eius cōposituz. s. cōmater pducit eandem: valer ēt in variatōe
 verborum. Nam sicut facio cis. facti feci in pterito ita inflecto eius cōposituz fa

Simplicium norma^a formabis compositiua.
Dictio compositam^b dicitur habere figuram.
Quā licet ingeminas partes distinguere quarū;
Significata gerit vox designanda per ipsam.
Non poteris tale^c sub simplicii schisma notare.
Et dices epatis^d: iubaris cum nectare ponis
Asparis vsus habet^e: & hostaris additur istis
Et tibi prebet eris^f: cernobile vertitur in crīs.

Regula
 compo-
 sitoꝝ de
 figura
 compo-
 sita. sic fi-
 gura du-
 plici.
 Er. crīs
 cer. crīs

quaz dictionez h̄ distinguere: h̄ est diuidere in geminas partes. Nā ois dictio cō-
 posita pōt dīdī in duas ptes: quarū partū vox designāda p ipsam dictionē cō-
 posita gerit. i. ipoztat significata: vt magnanimus qđ cōponit ex magnus corrup-
 to & animus: vtraq; n. pars gerit significata illius dictionis cōposite. Magnani-
 mus euz significat grandē aio. Magnus. n. significat grāde & aius mentem siue
 animū: aliter enīz nō esset dictio cōposita nisi posset diuidi in duas ptes: vt dictū
 ē: verbi grā: magister hū pōt diuidi in duas ptes. i. magis & ter. bene. n. magis si-
 gnificat plus & ter tribus vicibus: tū non sunt figure cōposite: qz illa significatio
 corrdet significatio illius dictionis cōposite. s. magi qđ significat cruditor: & re-
 ctor: & c. **Tu nō poteris notare. i. luenire tale schisma. i. talē diuisionē sub uole**
simplicii quasi dicat: qđ noia simplicia non pūt diuidi sicut composita. **o C Re-**
uertit ad pposituz illius regule. In deriuatiuis neutris. Excipiēdo auctoꝝ aliqua
noia regulā non obseruantia: dicit itaq;: & tu dices epatis in grō huius nois: epar
qđ significatū: & excipit a regula generali. Is post ar pone: deberet. n. face: & epa-
ris & facit epatis. Iubar iubaris: splendor ois: p: oprie luciferi: vel coma alicuius
animalis: plerumq; venetis stella. & excipiūt a regula. In deriuatiuis. Nectar.
i. dulcedo. Et excipitur a regula. In deriuatiuis: qz cum sit neutruz & deriuatum a
necto ris: rum. corripit genitiuū v3 nectario: & idēz est qđ dulcedo. Ideo dicit au-
ctoꝝ. Iubaris cum nectare ponis. c Dicit auctoꝝ: qđ ista duo noia hostaris &
asparis breuiant in genitiuō. Ideo dicit vsus habet hostaris. Aspar est paries fa-
ctus ex terra viscosa. vel aliud factum causa summitatis. Hostar est pprium no-
men: & co. genitiuū: sed aliqñ est locus boum & tunc producit genitiuuz. vñ ver-
sis. Lum hostar p: csepe notat productur arie. Lum pprium nomen tūc bre-
uiatur arie. f C In hac parte auctoꝝ tractat de genitiuō venientē antō termino
to in er dicens. Er. i. noiatiuus tertiē declinationis in er terminatus prebet eris
in genitiuō penultimā corripendo vt acer ris. Deinde ponit aliā regulā p moduz
exceptionis d'cis: cer mobile. i. nomē adiectiui tertiē decli. in cer terminatū ver-
ris. i. mutat in crīs in grō: vt acer cer cer in crīs fit acris. vñ d' arbor acer: vir fortis
improbuz acer. Pro p: imo dat crīs. sed p: o reliquis tibi dat crīs. Et mouetur
hic acer: h̄c acris: & h̄c acre. Dicitur etiam acer subtilis & acutus ingenio.

De tertia declinatione.

¶ Dicit auctor q̄ nota tertie declinationis in ter desinētia mutāt ter per tris in grō: vt pater ter per tris sit plis. Ideo dicit. Tu forma ter. i. nomē in ter tertiatum q̄ tris in genitiuo: eide ponit exceptidē dicit. Iupiter ⁊ later sint extra. i. excēplatur a regula: q̄ iupiter deberet facere iupitris ⁊ facit iouis: later deberet facere lateris ⁊ facit lateris. **h** C Excipitur et ab illa regula. Ter per tris forma: h̄nter h̄nteris: panther p̄atheris: stater stateris: character characteris: ether etheris. crater crateris. d̄ret. n. facere gr̄m in tris. sed faciūt aliter. Deide dicit per bis formabit imber. i. hoc nomē imber facit imbris: ⁊ est exceptio ab illa regula: et t̄

Ter tris.

Der bis.

Tr tris.

O: ozis

Ur vris

Ur ozis

b̄ p̄bet eris. d̄ret. n. facere imberis ⁊ facit imbris. ⁊ sua cōposita etiā excipitur: q̄ facit genitiuum imbris: vt nouember nouēbris: ⁊ december decēbris. Uer ⁊ mulier cabunt eris. Uer ⁊ mulier excipitur ab illa regula. et tibi prebet eris. deberet n. corripere penul. genitiui ⁊ p̄: oducit. Nota luter est lauato: ⁊ q̄ cūq̄ vas purgādo forditus aptus. Ad h̄ pla

Ter per tris forma: sint iupiter ⁊ later extra.
Et h̄nter: panther^b: stater^b: his lunge character.
Ether: ⁊ crater: per bis formabitur imber
Et sua composita: ver ⁊ mulier dabit eris
Tr breuiabit iris^c. martyr fiet tibi testis.
Is post oz iunge: cor cordis debet habere.
Das^c: aut commune dabit ozis: semineuinq̄.
Format ozis rhetor: i. m̄cor: arbor: neutraq̄ castor
Et quedam ppria: velut hectoris addeq̄ nestor
Ur tibi prebet vris: sed fur subdit tibi furis
Robur fo: mat ozis ebur: iecur ⁊ femur addis.

cet in preterito sit h̄nter ⁊ nō luter. Panther est genus lupi. stater est q̄dam p̄odus. i. medietas vncie appēdens aureos tres: character gr̄ce imago nouus vultus: f̄ sigies: forma: vel stilus: figura: littera: ferrum quo note ansmalibus i vr̄tur. Uñ ⁊ ipsa nota vel signum character dicit: ⁊ ether est supius elementuz. signis dicit de supio: pars aeris. Crater est genus calicū i. poculo: uas h̄no ansas: ⁊ sine ansis vas magnū ad bibēdum aptū designat. **c** Dicit q̄ nota teriata in tr facit gr̄m in tris penul. correpta: vt martyr martyris. **d** In hac pte auctor ponit regulaz de genitiuo veniēte a ntō terminato in oz dicit. Tu iuges h̄ac terminatio nez is post oz. i. post nomē in oz terminatū: vt marmor addita is fit marmoris: ⁊ color addita is fit coloris. Sed cor excipit q̄d facti cordis in genitiuo. **e** Dicit auctor q̄ nota terminata in oz masculini feminini ⁊ cōis generis producit penul timā genitiui vt dolor doloris: seror sororis: melior melioris. **f** C H̄t auctor ponit exceptidē a regula p̄fecta subiūgēs regulā de neutris ⁊ de hoc noie castor. ⁊ dicit fo: mat ozis rhetor. i. hoc nomē rhetor corripit penul. genitiui. Quis sit masculini generis. ⁊ est rhetor: q̄ rhetor: cā arte docet: ⁊ ille q̄ ponunt in ista corripit penulti. genitiui: vt hic ⁊ hec memor. hui⁹ ris: her arbor arboris. ⁊ neutra nota terminata in oz corripit penulti. genitiui: vt marmor addita is fit marmoris: ⁊ hoc nomē castor corripit gr̄m: ⁊ est quoddam animal vel ppriuz nomē v̄ri ⁊ tūc pdu. genitiui: ⁊ q̄daz ppria sociatur bis predictis: q̄ corripit gr̄m: vt hector hectoris. nestor nestoris. **g** C In hac pte auctor determinat de grō veniēte a ntō terminato i vr. ⁊ dicit vr. i. nomē terminatū in vr. p̄bet tibi vris in grō penul. correpta vt murmur mururis: sed sur subdit tibi furis in genitiuo penultimaz producēdo. Ideo excipitur. **h** C Ponit aliam exceptidē ⁊ dicit. Hoc nomē robur prebet tibi ozis in genitiuo pe. core. vt robur roboris pligno vel p fortitudine. Tu addis istud nomē ebur q̄ facit eboris: ⁊ est os p̄ciosuz: ⁊ istud nomen iecur. q̄ facit iecoris. ⁊ est ficatum femur femoris. ⁊ femora sunt ab inguine vsq̄ ad genua.

CIn hac parte auctor determinat de genitivo veniente a nō terminato in *as*. et dicit q̄ nōsa in *as* terminata faciūt gr̄m in *atis* vt maieſas maieſtatis. Sed ponit exceprōes dīcōs: *el. phas* et *gigas* dat̄ *antis* l̄ gr̄o: vt *elephas elephātis* et *gigas gīgātis*. **C** Excipiūt̄ et̄ ita duo nōia *dīamas* et *adamas* q̄ faciunt gr̄m in *antis*: vt *dīamas dīamātis*. et *adamas* est quidā lapis f̄cio sus durīssimus quosq; p̄ et̄ q̄dā pp̄tio nōsa veterā. l̄. antiquoz̄ faciūt̄. t̄m in *antis*: vt *atlas atlātis*. **C** Hic auctor ampliāt̄ exceptionē suā dicens: *mas* dat̄ *maris*: *as* *allis*; *vas* *vasis* *vas* *vadis*. Et hūc nomīni *vas* sequantur h̄z *vadis* in gr̄o

Et *as* est *atis*: *elephas*: *gigas*q; dat̄ *antis*.
Et *dīamas* *adamas* veterū quosq; pp̄ria q̄dam
Mas *maris* *as* *allis*: *vas* *vasis* *vas* *vadis* istis
Iungesq; *pallas*: sic format *lampas* et *archas*.
His similem formam dat̄ patronymica quedāz
Sic breuis *as* format genitiu^o grecus et *os* dat̄
Mas aut̄ communē si fiat in *es* breuiatam.
Es mutans dat̄ *itis*: *miles* *stipes* est tibi *testis*
Ut *prepes* dat̄ *etis* *diph. hōgus* in ³ ante sup̄ma
Que deriuantur a verbis associantur.
In quibus et̄ curta reperitur in ante sup̄ma.
In quibus et̄ curta tamen *etis* erit sibi iuncta.
Femineum dat̄ *etis* curtam *seges* est tibi *testis*
A pede composituz dat̄ *edis*; sed *apes* remouebis
Quod *prebet* *sedeo*: formabit *idis* genitiuū

lunge *pallas*: q̄b̄ et̄ h̄z
dis in gr̄o. Sic format
lampas et *archas*. **M**as
pallas facit *palladis* in
genitiu^o: et̄ est *Dea* sa
pientie: *lampas* *lampa*
dis: *archas* *archadis*:
nomē gentile est. **N**ota
mas ē masculus vel ma
ritus. **A**s est obolus v̄l
pondus. **st.** *vincularum*.
vel punctus vnus in de
cimō: aut tessere vel di
cimō possessio omniū bo
norū alicuius que ha
bet. **U**nde **A**s obolus
pondus punctus posses
sio tota. **U**as *vasis* neu
tri generis: est reserua
culum seu contentiuuz
rerum comestibilium.
Es *itis*
Es *etis*
Es *edis*
Es *idis*

Sine potabilis: *vas* *vadis* masculini generis: ē obſes vel fideiuſſor. **C** **I**dem: q̄dam patronymica in *as* terminata sunt q̄ ad modū pdictoz̄ declinant: vt *ambrosias* *hadis*. **C** **Q**uasi dicat q̄ nōsa terminata in *as* breuē in nōs sicut dicit̄ est *fm* grecos aliqui faciūt̄ gr̄z in *os*. vt *ambrosias* *hadis* vel *ados*: hec *pallas* huius *palladis* vel *dos*. **C** **D**icit auctor q̄ nōsa terminata in *es* breuiatā faciūt̄ genitiuū in *itis* penultima correpta mutādo e in i: vt *miles* *militis*. **L**ittera sic ordinatur. **M**as *id* est masculinū genus: aut̄ cōmune. l̄. cōmune genus si fiat in *es* breuiatam mutās e in i. **D**icit *itis* in genitiuū *miles* sit tibi *testis*: q̄b̄ facit *militis*: et̄ *stipes* q̄b̄ facit *stipitis*. **C** **H**ic auctor ponit exceptionē a regula pdicta dicens: q̄ *diph. hōgus* in ante sup̄ma. l̄. nomen terminatus in *es* breuiem *diph. hōgus* precedēte dat̄ *etis* in genitiuū nec mutat e in i: vt *præpes* *præpetis*. l̄. *veloz*: et̄ *q* in altuz volat. **C** **D**icit auctor q̄ nomina in *es* terminata: deriuata a verbis in *ibus* et̄ reperit̄ curta in ante sup̄ma. l̄. in penultima associant: q̄ et̄ faciūt̄ genitiuū in *etis*: vt *ad* hoc verbo *habeo* *habes* deriuat̄ *hic* et̄ *hec* *hebes* *bebetis*. l̄. *pi* gerat̄ *ardus*: *obtusus*: *stupidus*: *amens*. **C** **D**icit q̄ *hec* dicit̄ *Inquies* est curta in nominatiu^o: et̄ tū pducit̄ penul. genitiuū: vt *hic* et̄ *hec* in *quis*: gr̄o huius in *quis*. **I**dem sine requie. **T**extus est clarus. **C** **D**icit auctor q̄ nōsa femininū ḡn̄is in *es* breuiet̄ terminata faciūt̄ genitiuū in *etis* curtam. vt *seges* *segetis*. **C** **D**icit q̄ cōposita ab hoc nōse *pes*: faciūt̄ gr̄m in *edis* pen. *vt* *bipes* *bipedis*. **S**ed tu remouebis *apes* q̄ facit̄ *apis* in gr̄o. **T**ertus est clarus. **C** **D**icit q̄ nomina que deriuantur a *sedeo* *sedes* etiam excipiuntur a regula *Ma*. **D**as

De tertia declinatione

aut cōd: q: faciunt genitiuū in idio: non in itio. Quis terminetur in es cor. vt obfus obfus. textus est de se planus. Obfus dicitur q ad obfusis dant vel q danti soleat et cum honore custodiri. a C In hac pte auctor: determinat de grō veniēte a nro terminato in es pdu. et dicit. Es longa mutabis in is. i. y uosa terminata in es lōgā mutat es in is: formādo grāz singularē: vt sedes es in is fit sedis. De inde ponit exceptionē dicens: Sed deme getis: hec qes getis: et alia q sequunt: v3 hic et hec heres grō huius heredis: et hec ceres huius ceteris et est dea tritici: hec merces huius mercedis: et est premiū vel p̄ciuz: hic et hec et hoc locupes locupletis. i. dices: hic magnes

Es. lo.
huius magnetis est quidaz lapis attrahens feruz hec agnes agnetis p̄p̄riuz nomē mulieris.
Is. et is.
Dicit auctor: qd noia terminata in es p̄cedente: faciūt grūz in itio ve. cor. vt pies etia.

Exc. p̄tio.
Cū hic auctor ponit regulā de grō veniente a nro terminato i is cor. et dicit. Is correpta. i. nomē terminatur in is correptā facit grūz sibi simīlē vt nro hic panis genitiuo huius panis.

Is. vel et etis.
Cū Luspdis et lapidis et ē. hic auctor pōit exceptionē ab illa regula Is cor. dices ista nosa.

Luspdis et lapidis et ē. et alia q sequunt in ista excipiunt a regula q: alr faciūt genitiuū q̄ regula p̄cipiat: Et q: textus ē clarus ventam⁹ ad c̄p̄ositionē vocabulorum. Nro hec cuspis dis. hic lapis dis. hec cassis. i. galea dat cassidis in grō: s; h cassis. i. rete venatorū dat cassis in grō. hec clamys dis. et est palliuz qd ex vna parte induit neq; consuit s; fibula istrenas: hic sanguis nro: hic et hec exanguis et hoc gūe. i. sine sanguine: et componit: ex et sanguis et facit exanguis et non exanguis. Et quo patet qd nō excipitur ab illa regula. Is corre. sibi: sed ab illa. Simpliciu3 norma. Nec aspis dis. nomē est serpentis. Egidis dis. scūtū palladis. Et patronymica in is terminata s̄st faciūt grām vt priamis dis. Thetys p̄ma cor. i. mater achillis dat thetidis et thetis in grō. Thetys p̄ma p̄ducta. i. mare vel v̄p̄oz oceanū. dat thetyos et thety in grō Paris dat paris vel paridis in genitiuo p̄p̄tū nomen. Sardis facit sardinis. i. lapis preciosus. Jaspis dis est lapis p̄ualens. Ibis facit ibis vel ibidis: et est ciconia. Ibis dis: nomē dec: Semis p̄ dimidio est i declinabile: sed semis p̄ p̄dere medietate libere h̄bit semissis in grō. Tybris nomen fluiū facit tybridis in grō. p̄r et facere tybris: et sic non excipitur. Sed tigris facit tigris et sic nō excipitur: aliquando facit tygridis et est alal. Quiris quiritis. eqs romanus. e C Dicit quot nomen in et. et in is terminatū: facit genitiuum in acrio penultima cor. vt hic vomer vel vomis: genitiuo huius vomeris: et est dens aratri: vel ferrum qd iungitur dentali: hic puluer vel puluis huius pulueris: hic ciner vel cinis huius cineris: cinnilla extrinca: hic cucumer vel cucumis huius cucumeris et est herba cuius fructus est humide nature qui vulgo dicitur el cedron.

Es longam mutabis in is sed de me quietis.
Heredis: ceteris mercedis vel locupletis
Magnetis iunges agnetis dicere debes.
Cum p̄ci i formabit etis: p̄aries tibi testis
Is correpta: ibi similem faciet genitiuum:
Luspdis et lapidis et cassidis excipiuntur
Et clamidis.
Sanguinis et dices exanguinis aspidis addeas.
Egidis atq; notes: sic patronymica formes.
Thetys et thetydis dices: paris is dat idisq;
Sardis inis: dat iaspis idio: sic ibidis ibis
Ibidis adiunges: indeclinabile semis.
Et pro dimidio: pondus semissis habeto.
Et tybris tybridis: tigris quirisq; quiritis.
Quod dedit et dat etis: vomis puluisq; cinisq;

a C In hac parte auctor determinat de grō veniēte a nō terminato in is pductā. Et dicit. Is pducta idest nomē terminatū in is pductā dabit is in grō penultī, ma pducta: vt līs litis. Deinde ponit exceptionē dicens. Tamē excipiunt glīs glī rīs pro animalī: et glīs glīssīs pro terra tenace: sed glīs glītīs pro herba que alio nomine lapa dicit non cadit extra regulā. i. nō excipitur. Potest obici de hoc nomine ius: qz non servat regulam et non excipitur. Dicamus qz vis est nomen hēre roclitum ideo de spō tractabitur in capitulo de heteroclinis.

b C In hac parte auctor ponit regulā de genitīvo veniēte a nō terminato in os:

Et cucumis.

Is itis producta dabit: tamen excipiantur.

Glīs glītīs glīssīs: glīs glītīs non cadit extra

Oīs formabit os pro mare^b deme nepotis

Cetera, dant otīs: sed de potis o breuiabis

Sed bouis^r et glōz demantur: otīs et ossīs.

Custodisqz simul heroīs sociabitur istīs.

Us curtam dat otīs neutro^s sed erīs dānus illīs

Que dant lus nus: dus: sed otīs prebet tibi fen^o

Et facinus pignus: intercus vīs tibi prebet.

Ad te penus penoīs: quod terne est siue secūde.

Dat pec^o hec pecudis^o pec^o hoc pecoris sibi fo^zat

et dicit. Os pro marc.

i. nomē terminatū in os

masculini generis. facit

otīs in genitīvo penul-

tīmā producēdo vt ros

rotīs. Deinde ponit ex

ceptionē dicens: deme

idest accipe hoc nomen

nepotis: et est nepos si-

Jius fratris. et aliquan-

do: et luxuriosus.

e C Dicit auctor qz ce-

tera nomina in os ter-

minata: idest que non

sunt generis masculini

faciunt genitīvū i otīs

penultima pducta. vt

hec nosa qz sunt deriva-

tionē potis: et impo-

sitionē

vt bos bo-

is quod deberet facere

botis: glos glōz: et est

quidam flos. Invenitur

etiam glōz

pro quodam ligno de nocte

relucente: et glos glōz

pro vxore fratris. Unde

verfus. Discite quid sit

glos lignum vel femina

vel flos. Glos glōz flos est: sed

otīs et ossīs demantur: idest hoc nomen os otīs os ossīs. Sed alij exponunt sic ge-

nitīvū terminatū in otīs et in ossīs de quibus non est facta mentio: demantur: idest

excipiuntur: vt os ossīs os otīs et glos glōz. Etiam excipiuntur illa que pa. et

in textu. vj custodis genitīvus de hic et hec custos: et heroīs genitīvus de heros.

idest dominus et minus qz facit minois proprium nomen viri.

e C In hac parte auctor determinat de genitīvo veniēte a nō terminato in us curtam: et dicit us. i. nomen tertie declinationis in us terminatū dat otīs curtā in grō: et hoc stellige in neutro genere: vt hoc corpus huius corpis. Deinde ponit exceptionē dicens. Sed nos damus erīs illis nobis qz dant terminatōes in fractūptas vj lus vt velus vellēris: nus: vt vulnus vulneris. dus vt pondus ponderis. Sed ab illa regula excipiuntur fenus qz facit fenozis. i. vsura: et facinus facinoīs. i. pctm et pign^o pignozis. i. fili^o. Invenitur pign^o pignozis. i. vadis: et tunc nō excipitur. Intercus prebet tibi vīs in grō penul. cor. vt nō hic et hec et hoc intercus intercutis: est morbus iter cutē: tu adde bis pdictis penus. i. celarium qd aliquādo est tertie declinationis: et facit penoīs in genitīvo: et alqū est sebe et facit pen. et est fe. gūis. i. tertia vō neutri. f C Dicit qz hoc nomē penus et upfr. v. ariat: alqū est gūis se. et facit pecudis: et alqū neutri: et facit pecoris. Pecora oscimus maior aialis: vt boues: et equos: aīnos: pecudes vōpino: a. vt oues capras: porcos.

Is itis

os otīs

os otīs

os otīs

otīs of

Is otīs

erīs.

vs vīs

vs vīs

vs vīs

De tertia declinatione

A Dicit auctor q̄ noia in vs terminata venētia a verbis habentib⁹ e curta i pe
nultima syllaba faciūt grām in eris pe. coire. vt vic⁹ viceris. i. apostrema vel ali-
ud malum qd nascit̄ nā iter: r̄ derivat ab vlcero ras: qd̄ idēz est qd̄ vulnere ras.
Et fm̄ hoc tēp⁹ dberet facere t̄pis: q̄ derivat a tēpo as: vel a tēpo es: nī facit t̄pis
in grō: vt auctor inferi⁹ declarat. **B** Dicit auctor q̄ nomen qd̄ cōpat. i. qd̄ est
cōparatiui neu. in us terminatū declinat̄ quē admodū duo gila v3 cōe gen⁹ cōpara-
tiui: nā sicut melior facit melioris: ita meli⁹ facit melioris. **C** Dicit q̄ ista nomi-
na: acus r̄ lepus dāt in eoz̄ genitiuis acris r̄ leporis. Hoc acus acris est purga-
tio grani ois v3 est pol⁹
ferri. i. iuuenis ē hęc ac⁹

Hęc formas in eris que sunt confinia verbis:

In quibus e curta reperitur in ante suprema
Neutrum declinat⁹: qd̄ comparat vt duo prima.
Dant acris leporis: acus lepus addito temp⁹
As producta tibi dabit vris: sed deme paludis
Et que dant tell⁹ incus demenda notabis
Formabunt vris⁹ monosyllaba: gr⁹ gruis r̄ sus.
Aes aeris dabitur: praes p̄dis la⁹ quoc̄p̄ laudis
Fras fraudis dicas: sed ena⁹ nō flectere debes
Si preit s b vel m vel p 6: facies genitiuum
Inter pones i tamen e si b preit aut p.
Emutatur in i: si non monosyllaba fiant.
Aucupis excipitur: ex auceps quod reperitur.

Uo eris
cōpari-
uus neu-
tri ḡis
vs pdu-
cta vris
vris
Uo.
Uo.
aco ac-
ris
aedis.
aut. vif.
Ba. bis
mo mio
po. pis

acus acui p̄ instrumento
suendi. Hęc lep⁹ est qd̄
dam asal. Tu addito ēt
tempus q̄ facit tēporis.
D In hac pte auctor
deteriat de grō venēte
a nō teriato in vs pdu-
ctam: r̄ dicit. Uo pdu-
cta. i. nomē teriatū i vs
pductaz dabit vris i ge-
nitiuo pe. pducta: vt sa-
lus saluris. Deinde po-
nit exceptionez dicens:
S3 deme paludis: qd̄
declinat̄ r̄ palus huius
paludis. Et tu ēt nota-

bis illa nota: demenda. i. excipienda: vt tellus r̄ incus dāt r̄ grōs telluris r̄ inclu-
dit tellus. i. terra frugifera. incus. i. instrumentū super quo faber maleat ferrum.
E Hęc auctor ponit aliaz exceptionē dicens. q̄ monosyllaba. i. vnius syllabe i vs
terminata formabūt vris in grō penul. pdu. vt thus thuris: r̄ mus muris. Dein-
de ponit exceptionē suā dicens. Brus r̄ sus formabūt vis in grō: vt brus guis: r̄ ē
nomen auis. r̄ sus suis: r̄ idē est q̄ porcus. **F** In hac pte auctor ondit qualr
noia terminata in aes diphthōgata faciūt in grō: r̄ dicit aes aeris dabit in grō hu-
ius nois aca: q̄ est spēs metalli: vel significat diuitias: praedis dabit in grō huius
huius nois praes: qd̄ idē est qd̄ diues r̄ vas public⁹. i. g. publice spōdet sua p re
pub. Laudis dabit in grō huius nois laus: r̄ fraudis in grō huius nois fraus. i.
dolus. S3 tu nō debes flectere. i. declinare ena⁹ nomē castri. q. d. q̄ hoc nomen
ena⁹ est ide. **G** In hac pte auctor dēteriat r̄ e grō venēte a nō terminato in
s. pcedente b vel m vel p r̄ dicit. Si ista lra b vel m vel p preit. i. pcedit s in nō sin-
gulari: tu facies grām ex tali nō iterponēdo hāc lram i: v3 inter p̄souates p̄di-
ctas: r̄ vbi grā: hoc nomē arabis terminat̄ in es pcedēte b i iter b e s fit arabis in
grō. r̄ est arabis aliqs de arabia. hoc nomen hęcms terminat̄ in a pcedēte m po-
nat̄ i iter m r̄ s r̄ hęcms in genitiuo: hoc nomē inops terminat̄ in s pcedēte
p̄ ponatur i iter p r̄ s r̄ hęcms in genitiuo. Deinde ponit exceptionē dicens. Tū si
istalra e fit hāc lraz b vel p̄e mutat̄ in i in grō: vt celes celbis. i. castus: r̄ p̄cep̄
p̄cipis nomē dignitatis. Et hoc dico si talia nota nō hāt. i. nō sunt monosyllaba:
q̄ nō mutarēt̄ in i: s3 retinerēt̄ e in grō sicut in nō: vt plebs plebis. i. multitudo
gentū vel pp̄is. **H** Auctor dicit q̄ hoc nomē aucupis excipit̄ a regla p̄dicta:
sue ab illa exceptionē: tñ e si p̄it aut p. r̄. q̄ p̄illa exceptionē deberemus mutare
e in i r̄ dicere auceps aucipis: dicit̄ aucupis: ex auceps quod reperitur.

CIn hac pte auctor determinat de g^o veniente a nominatio in s^o precedente in n^o r dicens. Tu remouebis hanc s^o a nominatio terminato in is aut no aut rs: & postea iunges tis formado g^odm singulari: ubi gra ls vt puls remota s & addita tis fit pulsio: ns vt mons montis: rs vt ars remota s & addita tis fit artio: deinde ponit exceptione dicens. Remotis. i. exceptis nos^o in fra positis: vs prandis q^o declinat hoc frons frondis foliū arboris. Inuenit et hoc frons frontis prans capitis in terior: & hoc uon excipit. Tendis q^o declinat lens ledio. & est aial quoddam. Inuenit et lens lentis: & est quoddam legumē. & hoc nomen excipitur. Si ad i^o declinat

Ls aut ns aut rs. s^o remouebis.

Tis iungens: frondis: grandis lendisq^o remotis.

Que cor vel pendo^o componit eis sociando.

Semper iens cum prole sua^c formabit euntis.

Ambio lege caret^o vincisq^o quod vincia format.

Tibi formabit itis: sic per caput esse probabis

A verbis in go^o veniens: & gis tibi format.

Conjugis n remouet^o cum rectus n sibi seruet.

Lis iungunt alia^o: tamen r prius inde remota.

E super r nisi^o sint monosyllaba compositus ve.

Et ipsi e per i mutant: que vult breuiari.

hec glans dis: & fruct^o

quercum. b C^oste **L**s no

versus continuat cum rto.

p^odictio hoc m^o dicitur. **T**ens,

est q^o ista nota frōs glāf

& leus faciunt g^odm in a mbie^o

dis. Continua m^o sic: a biēris

sociando eis p^odictis il-

la nota q^o cor vel pendo

componit. q^o ista nom^o

na faciunt g^odm in dō

vt decoro. dō. s. stult^o

& et libripens dō. s. q

ponderat libra.

c C^ohic auctor ponit

exceptionē ab illa re-

gula **L**s aut ns dicens q^o hoc participiū tens cum prole sua. i. cum suis deriuati-

uis formabit euntis: vt iens euntis rediens redeuntis deberet enim facere sentis

& redientis. Ideo excipitur. d C^ohic auctor ponit exceptionē ab exceptione p^o-

dicta dicens. Hoc verbum ambio caret lege. i. regula: q^o sicut tens facit eāris l g^o

fra vt ambis ab eo deriuatū deberet facere ambestis: & facit ambientis. Et cā ē:

q^o in hoc verbo ambio ambis e mutatur in i: q^o non fit in alijs cōpositis ab eo s^o.

In g^o e non mutat vt redeo redis. Et attēde q^o auctor posuit verbum pro p^oncipio

euj dixit ambio lege caret. Forte hoc fecit causa metri: vel vt denotaret irregula-

ritatē noui modo in participio: sed etiā in verbo: & pro r. hoc nomē quincons q^o

deriuat ab vncia caret lege: q^o deberet facere quincontis & facit quinconcis in ge-

nitiuo. Et est quincons res ponderis quinq^o vnciarum: & hoc intelligas in om-

nib^o similib^o. vt sepcuns cis rē. e C^oIn hac parte auctor determinat de geniti-

uo veniente a nominatio terminato in vt dicens: vt idest nomen terminatum

in vt formabit tibi itis in genitiuo penultima correpta. vt caput capitis.

f C^oIn ista parte auctor determinat de genitiuo veniente a nominatio terminato

in r. Et dicit. r. idest nomen terminatum in. r. veniens a verbis in go verbis in go

format tibi gis in genitiuo idest mutat r in gis formando genitiuum vt ab hoc ver-

borego regio: descendit hoc nomē rex: & x. mutata in gis fit regio. g C^ohic au-

ctor ponit exceptionē dicens. Iste genitiu^o coniugis remouet n. l ab i^oci: cum p

quāuis rect^o idest nominatiu^o su^o videlicet coniunx seruet sibi: quidam dicunt q^o

deberet facere coniugis in genitiuo & facit coniugis. forte ad differentiam aut pul-

verbi coniugo coniugis: a quo deriuatur coniunx coniugis.

b C^odicit auctor q^o alia nomina in r terminata videlicet que non veniunt a ver-

bis terminatis in go. iungunt cis post nominatiuum remota pri^o & formando ge-

nitium vt pax remota r & addita cis fit pacis: & felix remota r fit felicitas. rē.

f C^ohic auctor ponit alia regulā dicens. E super. r. i. nota hūita r ante e in nom^o.

De tertia declinatione.

natio singulari mutantur e per t breuem in genitiuo: vt cortex cis: z est exteros pars arboris. Et hoc est vey in noibus plurim syllabay z id dicit auctor nisi sint monosyllaba. i. vnus syllabe tm. qz illa non mutant e in i in gto imo retineat e. vt rex regis: z nisi sint composita ab ipso monosyllabis: vt exlex exlegis.

a C Auctor excipit hec duo nosa: v3 lodes lodicis: z est panus quo tegit lectus qd dicitur corripe penul. genitiui: z pducit et veruex qz facit veruecis penul. pdu. z est veruex alia qd dicitur aries: sed aries est non castratus: veruex castratus.

b C Dicit auctor: qz si mas. i. si nomen masculini generis fiat in. x. in no dicitur in gto penul. cor. vt ca

30 icis

lix cis. Deinde ponit exceptionem dicens. Nam si dabitur icis penul. pdu. z est quidam genitium: i. pbenix et dabitur icis penult. pdu. vt pbenix pbenicio: nomen auis. h bōbis hēbit bōbicio: nomen vermis: ex cuius egestione efficit ipsa lana serici.

c C Dicit auctor: qz cetera nosa in x. terminata de gbus non est facta mentio ab illa parte citra. Et supz pducuntur in ante sup: ema. id est i

gto is
datiu^o i

penultima: vt pax pacis fornar fornacis.

d C Dicit auctor: quod nosa in littera posita excipiuntur ab illa regula. Littera que dant. x. quia corripunt penultimam genitiui: vt grex gregis: z est multitudo animalium minorum trux cis. id est crudelis sup cis. i. tedi. Nux cis: z dicitur nucis generaliter oia poma tecta corio duriore vt pinee: nucis castanee: auellane. glandes amigdale. Dix pictis: z fit ex pino. Dux ductis z designat dignitatem vel officium. Dicitur. n. Dux: quia fit ductor exercitus. Lrox crucis: z dicitur a crucio crucias: quia cruciat. Salix salicis: z est arbor lenta vitibus habilis vinciendo. Filix filicis: z est quedam herba de cuius cinere sunt vitra: z dicitur a filia: cuius folia: quasi filia sunt. e C Dicit auctor qz ista nosa nix nox z supellex. nec crementum: nec in genitiuo. Nam seuex facit senis in genitiuo: nox noctis de supellex statim dabitur doctriua. Spinx facit spingis vel spingo: z est monstrum prodigiosum. f C Dicit qz hoc nomen supellex crescit supra nominatiuum duabus syllabis: vt supellex supellectis. id est bona mobilia in domo. g C Dicit qz composita ab hoc noie caput crescunt supra nominatiuum duabus syllabis sicut supellex: vt anceps accipitris. i. dubius: z biceps bicipitis. l. res habens duo capita. h C Dicit qz hoc nomen iter puebit eris in gto: vt gto huius itineris: sed non vt regula querit qz fm regulā datam facit iteris: z sic pz qz hz duplex crementuz sup: a utrum. Nota tñ qz inuenit hic iter nomen auso. Versus. Larpe viator iter: sed in arboze cōcūst iter. i C Epilogando dicitur auctor qz p pdictas regulas pz quo gtu hz excessum supra ntrū: iterus est clarus. k C Hic auctor: ponit regulā generalē gti singularis tertie declinationis. Gtus singularis tertie declinationis hz hanc terminationem is quocumqz facit nominatiuum. Sed tertius. id est. Hic auctor ponit regulam de datiuo dicens. Sed tertius datiuus: prebet tibi hanc terminationem. i. vt hic pater huius patris patri.

Lodicus demas^o veruecis dicere debes
Si mas fiat in ix daticis: mastir dabit icis
Fenix fenicis: bombix bombicis habebit.
Letera que dant x^o producant ante supremam.
Sed gregis atqz trucis^o facis picis z nucis inde
Ercipis: atqz ductis crucis salicis filicis
Necqz nec tenet^o: qz dant nix nox atqz supellex:
Dicentis z noctis: spingis vel dicitur spingos.
Crementum duplex^o debet formare supellex
Que das a capite velut anceps iunge bicepsqz.
Ac iter optat eris: sed non vt regula querit
Per predicta tibi patet^o excessus genitiui.
Igenitiuus habet: sed tertius i tibi prebet.

Auctor dicit qd qui nominatus grecus terminatur in eo græco terminat in i vt
hec achiles achili. **B** C Em retinet quartus rē. In hac parte auctor dēterminat
de accusatio singulari tertie declinationis. Et pmo in gñali dicit. Em retinet
quartus. Exponit sic. quartus. i. actus singularis tertie declinationis. vt parit.
Et hoc intellige in quolibet gñe preterq in neutro. de ipso. n. faciet mentionem
vel fecit in sda declinatione. ibi. Sed neutris puideamus. Deinde determinat de
actō in specialit dicit. Sed in quibz locamus. i. q actus aliqui terminat in im. Et
hoc intellige duobus modis: vj in im inf: r in im r in em. Subsequēter ponit exē

Lum tenet es grecus fit sepe per i genitiuus.
Em retinet quartus: sed in im quibz locamus.
Maguderim: turrim burim peluimqz securim:
Aun: situm: restim: puppim: tassimqz tharybdiz.
His quedam propria sociantur paucaqz greca.
Ut tybrim: tygrum: inpolim: sirtim vel ecdysim.
Iris r hypocrisis sociantur eis: r erynnis.
Em dat r im turris: restis puppisqz securis:
Quinetiaz multa. per a ponuntur quasi greca.
Neutra notare decet. sic nullum regula fallit.
Par recto quintus. sed sepe tamen fallit vsus
Ad morem greci: ceu thebai palla: colchi.
Es greca longe simul es: subiungitur eqz.

plaris doctrina. vj i no
minibz sequētibz in ista
vntō hec maguderis:
Actō hanc maguderis:
r est scds cauliz q uakif
in cirio abscitō. vt ipse
tirsus abscissus. hec tur
ris: actō hanc turris po
test ēt facere turres: hec
peluis: actō hanc peluiz
h russis: actō hanc russiz
r est cōmotio pulmonis
expirans cū sonitu. hec
securis: actō hanc securis
vel securē. hic vis: actō
hanc viz. hec buris actō
hanc buriz: r est cā ara
tri. illud signū longuz

Es gre
cū i grō
dat em.
Actus i
im
Actus
em. im.
Actus
multoz
in a.
neutra
mitem.
dat nō
actū r
vctām
Locat
ut for
matio.

r curuatum euz quo seruatur aratrum: hec restis actō hanc restem vel restim. i. su
nis: hic pupis: actō hanc pupem vel pupim r est posterior ps nauis hec sitis. ac
cusatio hanc sirtim h carybdiz: actō hanc carydim: piculū maris. Nos ēt iungim
his predictis quedā ppria nota r pauca greca: vt hic tybriz: actō hunc tybriz no
men fluuij: hec tygris actō hanc tygrum nomen asalis: hec tripolis: actō hanc tri
polis: nomē simulatio. Et erynnis sociabitur eis predictis. hec erynnis actō hanc
erynnim furia infernalis. **C** In hac parte auctor specificat illa nomina que
faciunt accusatiuuz in em r im. Et sunt illa que ponunt in littera quozū exceptio
habita euz in precedenti Glosa. Ipsis additur nauis: quod facit in accusatio na
uez vel nauiz rē. **D** Dicit auctor qd etiā multa nomina per a faciunt accusati
uuz quasi greca. idest fm grecay declinationem: vt hic hector: accusatiuo hunc he
ctorem vel hectora. **E** Dicit qd nos decet notare neutra nota tertie declinatio
nis: quia nec in em nec in im faciunt accusatiuuz: sed vt predictuz est in secunda
declinatione. ibi seu neutris puideamus rē. quasi dicit qd nota neutra habent ac
cusatiuū similem nominatiuo vt nominatiuo hoc tempus: accusatiuo hoc tem
pus. Et sic notando regula nullum fallit. **F** Dicit auctor qd quintus idest vo
catus tertie declinationis est par. idest similis recto. idest nominatiuo suo vt hic
pater vocatiuo o pater. Deinde ponit exceptionem dicens. Sed sepe tamen facit
vsus ad morem greci: ceu p sicut thebais: r est vocatiuus de thebais: r est liber
quem composuit Stratus de bello thebano. palla est vctūs de pallas: idest dea sa
pientie: colchi est vocatiuus de colchis: idest mulier illius loci. Et est sciendum:
q ista vocatiui formantur a nominatiuo remota s vt pallas. remota s fit palla.
G Idest nomen grecum terminatur in eo longam: facit vocatiuus in eo vel in
e: vt vlysses: vocatiuo o vlysses. vel vlysse. rē.

De tertia declinatione

A In hac pte auctor determinat de ablatō singulari tertiē declinationis & dicit sic. Sextus. i. ablatō tertiē declinationis: terminat in i vel in e. vt hoc alal ablatō ab hoc alati: hic p̄ ablatō ab hoc patre. Tñ qñq; dat vtrūq; q. d. g. aliqui terminat in i & in e. vt hic & hec & hoc felix: ablatō ab hoc & ab hac & ab hoc felice vel felici.

B C In hac parte auctor determinat vnaquāq; terminatiōē predictarū vicinō. Nomen in e terminatū dat in ablatō i: vt hoc mare ablatō ab hoc mari. Sed ponit exceptiōem dicens. Quedam retrahi decet inde. i. ab ista regula: v3 gaulape. idest mantile: p̄uenestē nomē ciuitatis: p̄tepe locus p̄teptus i quo bekie rodūt. cepe & est quādam herba s̄i

Ablatō
c.
 In utō i
 e er v̄tis
 n̄ti. h̄ se
 gur e.
 n̄curuz
 .i. dat
 ablatō al
 in ablatō
 aras gē
 tile dat
 vele.
 duplex
 conso. a
 an̄ is dat
 v̄te p̄po
 sta ab i.
 ber dat

priciū habēs sapore. fo
 racte nomē ciuitatis q
 nonia excipiunt: qz fa
 ciūt ablatō i e r nō i i.
C Dicit: q; qñ n̄tis
 terminat in er vel is &
 sequat neurz per e abla
 tiu⁹ facit i i r̄ati: vt hic
 alacer hec alacris: & hoc
 alacre: ablatō facit ab
 hoc & ab hac: & ab hoc
 alaci hic & hec omnis
 et hoc omne: ablatiō
 ab hoc & ab hac & ab h
 omni & sic de similibus.

D C Dicit auctor: qd
 fit in al vel in ar: vt animal & torcular ita faciunt in ablatō: vt in predicta regula cō
 tinc̄ dūtamē illud tale nomē producat penulti. genitiū: vt animal aialio ablati
 no ab hoc alali. hoc torcular r̄io: ablatiō ab hoc torculari. Construe sic. Tu for
 mas idest declinas in ablatiō singulari illud nomē qd fit in al vel in ar: sic. i. vt
 dictū est in regula p̄cedenti. hoc dico dū teneas a longā in genitiō illius nomē
 terminatū in al vel in ar. Dat e far. idest hoc nomē far dat e in ablatō. vt farre. Par
 e vel i ponas qñ dicat. q; hoc nomē par facit pare vel pari in ablatō. Et hoc itellige
 quando est adiectiū. Nam qñ est substantiū facit par tm̄. Et sic patet quomo
 do factū ablatiū in e & in i sinul & in i tm̄. Dicatur q; est doctrina: & nō exceptio
 id qd dicit: de far. & de p r: qz regula est data de habētibus uatū aliter a lōgam in
 genitiō: & ista nō habēt. Nam producit a in ḡto genitiō r̄. par v̄ro nō producit
 immo corripit. **C** Declutera est superflua qz exceptio debet fieri in dictio
 nibus positis sub regula. Regula dat de habētibus a lōgam in genitiō & i istis
 br̄uitat. Si autem querat per quam faciūt ablatō in e. Respōdet p̄ illam inferi
 us positam. Inuenies alia per e r̄. **C** Dicit auctor q; nomē gētic terminatuz
 in as facit ablatiū in e vel in i. vt hic & hec rauēnate: & hac rauēnate: ablatō ab
 hoc & ab hac rauēnate vel rauēnati. r̄. **C** Dicit q; nomia in is terminata ha
 bēta duas cōsonātes āte is. in eadem syllaba faciūt ablatiū in e & in i. vt ignis.
 ablatiō ab hoc igne vel igni. **h** C Dicit ponit exceptiōem a regula p̄cedēte
 dicens: q; hoc nomē testis cū hoc noie pestē fit per e. i. terminat i e. i. ablatiō: licet
 habeat duas p̄sonātes ante is i eadē syllaba. vt hic & hec testis ablatiō ab hoc &
 ab hac teste. hec pestis ablatiō ab hac peste. Et tam v̄stis facit vesse i ablatiō.
 Et hoc est qd dicit iūcta sibi vesse. **i** C Dicit q; imber habet quattuor cōpositū
 que faciūt ablatiū in i tantū. & sūt ista. scilicet september. october. nouember de
 cember. que faciūt in eorum ablatiū semp̄tribz. octobz. nouembz. & decēbz.

Sextus in i vel in e quandoq; tñ dat vtrūq;
I dat nomen in e: quedam retrahi decet inde.
Gaulape p̄tepe p̄uenestē: foracteq; cepe.
Lum p̄reit r̄ aut is: per e si neutrale sequatur:
Ablatiuus in i. debet tantummodo poni:
Quod fit in al vel in ar sic formas: dū genitiuo.
Alongam teneas: dat e far par e vel i ponas.
Lum lare sal demas
Quod fit in as longā gentile per e vel i ponas
Consona si p̄reit is dupla: sextus i vel e fimit:
Testis cum pestē per e fit iuncta sibi vesse.
Quattuor imber h3 quibus i tantummodo p̄bet

De tertiadeclinatione

A C Sensus est q̄ quando accusatiuus terminatur in em vel in im. ablatiuo facit in e. et in e. vt hec turris accusatiuo hauet turrem vel turriz: ablatiuo ad hac turre: vel turriz. Sed credo q̄ hec littera non sit auctoris.

B In hac parte auctor determinat de tertia declinatione quantum ad numerum pluralis. dicit. Primum pluralis. id est nominatiuus pluralis tertiæ declinationis. dabit es. vt pluraliter uonnat uo hi patres. Et sociemus e. quartus cū quinto: quia accusatiuus et uocatiuus faciunt in es: vt accusatiuo hos patres: uocatiuo o patres. Et hoc est ueruz in masculino feminino et cōmuni genere. In neutro uero uō.

Em vel
in acti
dat i vel
e abtō
Ntūs
Detūs
uocati
uus plu
ralis es
a neutra
ia ab ab
latiuo i
i et se fil
u ab ab
latiuo i
e.
Is p̄ eo
freq̄nt.
vni.
Stūs.
ium.
Ium ab
abto i i
e i uel i
e i e fil.

quia in uictris nomi
nibus nominatiuus: ac
cusatiuus et uocatiuus
in a terminantur vt plu
raliter nominatiuo hec
pecora: accusatiuo hec
pecora: uocatiuo o pe
cora. Et hoc ē quod di
cit. Sed a debes pone
re neutro.

C Quia in precedenti
regula dictus est q̄ nota
neutri generis faciunt
utūz accusatiuus et uoca
tiuus siles in a. Ideo au
ctor uult hoc specialiter
declarare dicens. Si
sola i dabitur sexto. id est ablatiuo vel si i et dabitur ablatiuo: tūc neutri genus sit
per ia in nominatiuus. et accusatiuo et uocatiuo pluralibus. vt hoc mare ablatiuo ab
hoc mari pluraliter nominatiuo hec maria: accusatiuo hec maria: ucto o maria. nomi
natiuo hic et hec et hoc felix. Ablatiuo ab hoc et ab hac et ab hoc felice vel felici. Et
pluraliter nominatiuo hi et he felices et hec felicia: accusatiuo hos et has felices et hec
felicia: ucto o felices et o felicia. Deinde ponit exceptiones dicens q̄ comparat in
de retracta. i. exi p̄ a regula illud nomen qd̄ comparat: id est q̄ est comparatiui gra
dus: q̄ licet faciat ablatiuū in i et in e: tū non facit in a. sed in a vt fortiora et non
fortiora. Tu dices ludicra in nominatiuo accusatiuo et uocatiuo pluralibus huius
nominatiui ludicris. id est ludo plenus vt hic et hecludicris et hoc ludicre licet faciat ab
latiuū in i. uetera etia dicitur in plurali huius uois uetus ueteris: q̄ id est qd̄
antiquus: licet faciat in ablatiuo ueteri et ueteri. Et tu iunges etia predictis hoc
nomen aplusre aplusris: ablatiuo ab hoc aplusri. Et pluraliter nō hec aplusra
idē temo nauis et dicit quasi aplus stricium q̄ a parte aque est aplus a parte nauis
stricium. **D** Dicit q̄ quando ablatiuus terminatur in e tantū: vt tēpora: vt tēpora:
casus predicti faciunt in a et non in i a vt tēpora. et hoc intellige de neutris tantū.
E Dicit q̄ aliqui ueteres gramaticū sepe posuerunt is pro es: in utō accusatiuo
et uocatiuo plurali. vt tris pro tres. piscis pro pisces. **F** In hac parte auctor de
terminat de genitiuo plurali tertiæ declinationis dicens. tu pone in genitiuo plu
rali tertiæ declinationis im vt patrum: uel ium vt sedes sedium: uel dat vtrum
q̄ simul vt legentium uel legentium: quandoq̄ autem faciunt in im: quandoq̄
ium: quandoq̄ in im et ium: vt patebit inferius et c. **G** Dicit auctor q̄ si ab
latiuus singularis facit in i tantū: et in e et in i. genitiuus pluralis faciet in iuz: vt
ais aialium et felix felice uel felici feliciū. Deinde ponit exceptionem dicens.

Lū quartus sit i in^a uel in em dabit i uel e sexto.

Primus pluralis dabit: es et c: sociabis
Quartū cū q̄nto: sed a debes ponere neutro
Si sexto dabit: i sola uel i simuleque.

Sit neutrum per ia: quod cōparat inde retracta.
Ludicra uel uetera dices aplusra q̄ iunges.

Lum dedit: e solam sextus: solam dat a rectus.

Predictus sepe tribus: is ueteres posuere.

Am uel ium pone genitiuo: uel dat vtrumq̄

Quod dedit i sexto. formabit ium genitiuo.

E prebens e uel i quod cōparat hinc uolo demī

Artificum iunge memo: ium ueterum uigiliūq̄.

Atq̄ sacerdotum custodum uel locupletum.

Ego volo illud nomen quod copat. i. quod est comparativus gradus. dem. l. exscripti binc. l. ab ista regula: quia 13 faciat ablativum in e et in istum facit plurale in uis et non in ius ut fortioris. non fortioris. Exscripti sunt et illa que sequuntur in littera. v3 artifice artificiose et est magister alticulus artio: memor memoris: et est ille que recordas: et verus vetus p. et vigili vigilis: et sacerdotes sacerdotis: p2 sbyter: cufkos costodis: et est ille que custo dit locupletis locupletis. i. ducen. a C Dicit quod nomen terminatur in e vel in el fa cit gratum pluralem in ium: ut alee alee: u3. mel melius: si esset de plu. deinde dicit quod fraus et laus faciunt in ym: ut fraus fraudum laus laudum. b C Dicit auctor quod

Per ium fit et laus et fraus ym tibi prebet.
 Non crescens per ium facit is aut es genitivum.
 Um dat apis volucris canis panis iuuenis q3
 Et soboles heresis: cum fruge vel indole vates.
 Ons per ium formas. s iunges r preunte.
 Consortes atq3 cohorts demantur que faciunt tuz.
 Simplex compositi nominam quandoq3 tenebit.
 Sic cor opesq3 pbant: si componantur vtrumq3.
 Sepe per ium vel ium facit: ans aut ens gratum.
 Glans: dat ius gens deus mens sociabitur istis.
 Calx: pulis seps stirps p ius falx arx simul et lanx

nonie terminata in es vel in is no crescens in gto singulari facit sum in gto plurali. ut sedes sedius et coles colium. e C Auctor ponit exceptionem a regula predicta dicens quod nota in littera posita: 13 terminentur in is vel in es et non crescant in gto singulari in no faciunt gratum pluralem in ius: sed in um ut hec apis: gto facit apium: hec volucris: gto hoz volucris: id est auis

Lellid / aus um
 Is et es non cre
 scens dat ium
 Um.
 Ons. ium.
 re
 Siplez legf co-
 positum
 ans es
 uz vliu.

panis panis canis canis iuuenis iuuenis soboles soboles. l. progenies: heresis heresim vitium ptra fides. fruges frugum. i. fructus indoles facit indolis: id est signum figure virtutis. hic et hec vates id est poeta vel propheta vel divinator. Nota apis frequentius habet apium in genitivo volucris caprum substantiue p auc habet volucrum. sed caprum adiectiue p veloce. tunc habet ium in genitivo: et tunc non excipitur. d C Dicit quod nomen terminatum in ons facit gratum pluralem in ius ut mons montium. Tu iugis eius. s. i. nomen terminatum in ra precedente. ut pars parrium. Deinde ponit exceptionem dicens quod illa nota consors et cohorts demant. que licet. erminent in ra precedente: tamen non habent ium in genitivo plurali sed rum. e C Ista littera sive aliquos per hypallagen. id est per contrarium exponit. et tenebit aliquando normam compositi: id est compositum tenebit aliquando normam simplicis. Sed hec expositio mihi non placet. quia hoc est dictum supra simplicis normam et. Sed alij exponunt litteras ut sonat dicentes quod simplex nomen tenebit quandoq3 normam compositi. Nam sicut concordia facit concordium in genitivo plurali: ita cor facit cordium. Et sicut inops facit inopum: ita opus facit opum. Ratio littere: quia declinatio nominum simplicium aliquando est ignota et inusitata: et declinatio compositi a nota et usitata ideo simplex quicquid declinatur sive normam vel regulam sui compositi. Unde declinatio huius nominis tops est magis usitata quam declinatio huius nominis ops eo quod ops caret aliquo casu quod non caret inops. f C Dicit auctor quod nota tritana in ans et in ens facit gratum plerumque ium: vel in ius ut amatum amatum. leges legatum vel legentium nota quod nota tritana in ans vel in ens sive formatione regulari habent ius in gto plurali: p sincopam quicquid capiunt. Et ex illo quod talis sincopatio is est usitata: id est eis coiter quod talia nomina habent ym vel ium in genitivo plurali indifferenter. g C Auctor ponit exceptionem a regula predicta dicens. Nomina littera posita 13 terminentur in ans vel in ens: tunc faciunt gratum pluralem in ium tantum ut glans glandium deus deorum meum metum. h C Dicit quod nota in littera posita faciunt gratum pluralem in ius tan

De tertia declinatione

tum: ut calx calcis: et est postrema pars plante uel lapis coctus qui aqua accendit et oleo extinguunt: plebs plebiu et est populus ignobilis siue uulgo: et dicitur plebs a pluralitate: quia plures sunt ignobiles quam nobiles. Est. n. plebs collectio tantum ignobilium. Pulsus pulvis et est pulmentum simplex farina appellanda. s. infirmitate et debilitate dicta. Seps sepium et est quidam exiguus serpens qui carne et ossa ueneno consumit et in puluerem redigit. Airpium est radix: trucus. ygenica. Falx factu. et est instrumentum aptum segetibus uincetis et pratis. Un. falce puto uinea: meto. fara: rōdeo. prata. Arx arcis arcium: et est curris. Lans lancium: et est latus discus et dicitur a latere. tum. Sed propriae lanceae sunt scutelle de libra pedetes: et hinc lanx ponitur quandoque pro libra.

In hac parte auctor ponit unam regulam quae talis est nota tertiae declinationis terminata in e uel in o faciunt genitium pluralis in um ut thema tuum: et amoniam: dempta. l. ex-

Dempta carne: per unam facies a uel o sociando

Il uel unum quod simul: et solam iungimus in quod

Cor demas o et ut ponas: ad addere debes.

Quae monosyllaba sunt adies: uelut est modo inas ad

Si crescatur is et es datur unum: monosyllaba demas

Plus datur ium. sed pes dabit unum pluralia sola:

Quae dant es fiunt per unum: sed deme penatum.

cepta haec dictioe carne: quae facit carnis: sociando cum praedictis terminata in si: uel in vl. quae faciunt in um: ut psul psuluz: et uigil uigila: et in lra: ut nomen nominuz: et delphin delphinu: nos iungimus cum praedictis terminata in r sola ut pater patru. Et dicitur sola ut excludat illa quae habent et cum alia terminatione in nro casu singulari. s. quod formae de se femininae praesens et neutrum per e: quoniam ipsa non continent sub haec regula: ut siluester siluestris et stre. Iungimus etiam cum praedictis terminata in ir ut martyr martyri. Tu pone et cum praedictis terminata in oi ut soror sororu et terminata in ur ut murmur murmuru. Sed tu demas. i. excipias hoc nomen cor: quod facit cordis. Tu debes addere praedictis terminata in as ut pietas pietatu. Si querae quare auctor ponit in littera cor: cum supra dederit regulam per quam potest facere genitium. s. illa. Simplex compositi. Vnde quod auctor posuit h in lra ad denotandum quod hinc quod facit genitium per regulam suam compositum: quod hinc hoc excipit ab ista regula. s. a regula data de nominibus terminatis in oi. Diceret auctor uides esse praeuarius praesciano: quod excipit dicitur quod terminata in as faciunt genitium in sum ut bonitas bonitantiu: sed auctor ille dicit quod faciunt in um: ergo et. Ad hoc uide quod non est praesciano: quia postquam praesciano dixit quod faciunt in um immediate subiungit quod quidam per syncope praesciunt in um: ut bonitantiu: et auctor ille praesciunt quod illa syncope magis est in usu quam propria terminatio: ideo dixit quod faciunt in um tantum. quia illa syncope in usu moderno est appropriata: quia multa apud nos sunt propriae quae apud antiquos fuerunt syncopata. b. **Uic auctor illa nota quae sunt monosyllaba in as terminata:** quia talia faciunt genitium pluralis in ium ut mas marium. l. masculus: et as assiu. i. obolus pondus duodecim unciarum punctus unus in decimo: et possessio osium bonorum alicuius quae habet. c. **Dicit auctor quod nota terminata in is et in es habentia genitium crescentem supra nota faciunt genitium pluralis in um:** ut miles militum: lapis lapidum. Sed deme monosyllaba quae faciunt in ium: ut lris litum et. d. **Dicit auctor quod hoc nomen plus datur ium ut plurius:** sed hoc nomen pes datur unum: ut pedu pluralia sola. s. tantum pluraliter declinata: quae dant es in nro faciunt genitium pluralis in ium: ut manes maniu. i. dii infernales uel aie infernales: et dicuntur a manu quod est bonum per contrarium: quia non sunt boni sed efferi et crudeles: uel manes dicuntur a mano manas. quia late manant per auras et producit primam: unde Oratius. Lar

mine dñj superi placantar carmine manes. Sed tunc penates qđ facit penatum. id est domestici et priuari dñj domibus presidetes: quos antiqui in domibus colebāt. a **C** Dicit qđ nomina terminata in os et vs faciūt grām pluralem in um vt flos floz et corpus corpoz. p̄ter os offis qđ facit offium. Sic et faciūt terminata in s p̄cedere b vel p vt arabo arabuz: et p̄iceps p̄cipum. Et t. id est termina in t sic faciūt vt caput capitū. monosyllaba demes. Nec ē exceptio ab illa p̄tula. Sed et p̄cedere b vel p̄ qđ dicat qđ monosyllaba faciūt in ium vt plebs plebium. b **C** Dicit auctor qđ tu notes supradicta. i. nota qđ possunt p̄neri in supradictis regulis. Sed

Pter os. v̄m faciunt os et vs. sed s p̄eunte
b vel p̄ ponis et t monosyllaba demas.

Supradicta notes. b sed ium per cetera formas.

Que p̄bent e vel i. sexto facit um sibi subdi.

Quod datur a capio sic municipium tibi formo.

Et si qđ caput dabit eps. c formabit iū velut āceps.

Et fixum dabit v̄m nisi nix nor atq; supellex.

Am supplex complex: sed ium facit sibi simplex

Alex metri demit bis usus sepe: i vel addit.

Proceres iacit: vq; boues: v suscipit ales.

Tertius est in ibus: et ci sextum sociemus

Dicemusq; boum. b seu bobus duplici casu.

rum. n. municeps ex munus et capio capis. et dicitur municeps. quasi munus capis et sic de alijs compositis a capio vt māceps mācipum. c **C** Dicit auctor qđ b nomē caput si dabit eps in cōpositis formabit um in grō plurali velut āceps qđ cōponit ex am et caput et facit ācipituz in grō plurali et idē est qđ dubius. in est scilicet endū qđ bi gis p̄terūq; s̄ncopātur vt ācipituz et bicipitū. i. duoz capitū. d **C** Sē sus est qđ nota substantiua in x̄terata faciūt grūz p̄fale in v̄m vt lex legū rex regū nisi nix qđ facit niuis. nox noctiū supellex supellectilium. e **C** Quasi dicat qđ nota substantiua in x̄terata faciūt grām p̄fale in um: vt lex legū. Visus est excludere adiectiua et id dat doctrinā de istis adiectiuis supplex et cōplex dicens qđ faciūt in um: vt supplex supplicūz et cōplex cōplicū. i. p̄iceps malū. s̄ hoc nomen simplex facit simplicū. i. h̄n̄ p̄lica qđ purus vt vnicus vel indiuidū vel fatuus. f **C** Dicit qđ vsus grāmaticoz sepe demit. i. aufert vel addit aliqd̄ h̄is. i. genitiuis p̄falis: mox. i. s̄ mox vel p̄suetudinē metri. Et hoc p̄ exēpla declarat dicens. Hoc nomē p̄ceres iacit. i. qđ in plurali debemus dicere p̄cerium illā regulāz Pluralia sola. et dicimus p̄cerum et hoc nomē boues iacit in genitiuo qđ debemus dicere bouū. per illā regulā. P̄ter os v̄m faciunt os et vs. et dicim⁹ boum. Sed hoc nomē ales suscipit in genitiuo plurali: qđ debemus dicere alituz per illā regulā. Si crescat is et dicimus alitū. et idē est qđ outis qđ est substantium sed quādo est adiectiuum tunc idē est qđ velox. g **C** In hac p̄te auctor expedit tertā declinationem tradens regulā de datiuo et ablatiuo pluralibus. Et dicit Tertius. i. datiuus est in ibus penul. cor. et ci sociabis tertū id est ablatiuū. q. d. qđ datiu⁹ et ablatiu⁹ plurales tertie declinatōis faciūt in ibus. vt datiuo bis patrib⁹ ablatiuo ab his patrib⁹. h **C** Auctor dicit qđ dicimus bouz seu bob⁹ duplici casu videlicet in genitiuo bouz et in datiuo et ablatiuo bouz et nō bouib⁹. Et sic patet qđ bobus excipitur a regula predicta. videlicet. Tertius est in ibus. e. et est.

De vs

s. p. o.

Stō. b.

m

b im ab

abltō it

e in c.

a capio

cōposita

dāt um

Eps a

cap dat

su: Et si

rum dat

ium.

Datiu⁹

ibus.

abltiō:

De quarta declinatione

In hac parte auctor determinat de quarta declinatione: dicens. Quarta de
 clinatione datus recto. i. nō. vt utō hic visus & hec manus. Et dabit u s; nō
 nisi neutro generi vt hoc cornu. **b** C Dicit q; si nomen quarte declinationis: o: in
 u terminatur. Tu non variab; hanc terminationem donec tenebis pluralem nu
 merum. hoc est dum eris in numero plurali. vt hoc cornu: huic cornu: hoc cornu
 o cornu: ab hoc cornu. in plurali bene variatur vt inferius patebit.

c C Dicit auctor q; genitiuus singularis nominatiui terminati in vs habebit vs
 productas. vt hic visus: huius visus. Sed tertius. i. datus prebet tibi vi. & visus.

d C Dicit auctor q; hec
 terminatio vni dabitur
 quarto: id est accusati
 uo: vt hūc visus & hanc
 manū. Quintus. i. vo
 catiuus simulatur. i. simi
 lis est: recto. id est nomi
 natiuo hic visus: voca
 tiuo o visus.

e C Dicit auctor q; se.
 rmo. i. ablatiue tener. u.
 vt ablatiue ab hoc visu
 Sed flecte. i. declina sa
 pienter hoc nomen vo
 cum q; partim est scde
 decli. & partim quarte
 vt patebit in heterocli
 tis ubi tota domus quarte
 mī morum rē.

In hac parte auctor determinat de quarta declinatione quantum ad nu
 merum pluralem. Et dicit. Tu dabis hanc terminationem vs primo. i. nō
 plurali: vt pluraliter nō hi visus sociando binos casus vs actum & vocatiuum
 qui etiam faciunt in vs vt accusatiuo hos visus: vocatiuo o visus rē.

g C Dicit q; neutra nomina sunt notanda: q; non faciunt in vs se in a vt cornua.
 Deinde dicit q; genitiuus facit vum: vt vsuū. Nota q; auctor volens ostendere
 terminationes nominatiui accusatiui & vocatiui pluralis numeri neutri generis:
 non exprimit illam terminationem: sed presupponit eam ex precedentibus. Nam
 sicut nomina neutri generis: secunde vel tertie declinationis terminat predictos
 casus in a sic etiam nomina quarte declinationis.

h C In hac parte auctor determinat de datiuo & ablatiuo pluralibus quarte de
 clinationis dicens. Datusq; pro & sermo: id est ablatiuus dantibus penultimis
 correpta vt datiuo his visibus: ablatiuo ab his visibus. Sed excipimus: id est ex
 ceptionem faciemus: vt infra videlicet q; nomina in littera posita u seruant ante
 bus. Id est faciunt datiuum & ablatiuum plurales in vbus: & non in ibus: vt ficus
 ficibus: tribus tribubus: id est progenies. Arcus arcubus: acus acubus: Artus ar
 tubus. Id est quodlibet membrū. Uteru verubus: portus portubus: partus par
 tubus. Lacus lacubus: etiam est secunde declinationis. Specus specubus. Etis
 potest esse scē & tertie declinationis: quercus quercubus quedaz arbor: etis po
 test esse secunde declinationis. Penus penubus. Pore est etiam esse secunde & ter
 tie declinationis. Letera vero nomina quarte declinationis: faciunt in ibus rē.

In hac parte auctor determinat de quinta declinatione: dicens. Rectus. i.
 nominatiu singularis quinte declinationis dabit semper es vt res: & spes
 & est muliebre: id est generis feminini rē.

Quarta dat us recto dabit u: s; nō nisi neu
 tro non mutabis dōec plurale tenebis. tro
 us genitiuus habet. sed tertius vt tibi prebet.

An quarto dabitur: quintus recto simulatur.

Aretinet sextus. sed flecte domum sapienter.

Primo plurali dabis vs binos sociando
 neutra notare decet: grās vum tibi p̄bet.

Datus datiuus i bus fertusq; sed excipiemus

Antebus u seruat ficus tribus arcus acubus

Artus cum verubus portus partusq; lacusq;

Et specus & quercus.

Rectus quinte dat semper: & est muliebre.

A C Dicit auctor: qd hoc nomen dies et estus coposum debet teneri memoris mēte. i. in mente qz non sunt generis feminini: imo dies est generis incerti et coposum et merities est generis masculini. **B** C Dicit auctor: dēterminat de grō et dētinio singularis quāte declinationis: et dicit. Nos dicitis. i. dabitur ei. hāc terminationem et genitius et datus singularibus quāte declinationis: vt hec res huius rei huius rei. **C** In hoc versu dicit qd accusatiuus singularis quāte declinationis facit in em: vt accusatiuus hanc em: vocatiuus in es: vt vocatiuus o res: ablatiuus in e: vt ablatiuo ab hac re. Tertius est planus.

Mentē dies memori* volo compositusqz teneri
Ei dicitis genitius atqz datus.
Em quarto: quinto dem⁹ es: decet e dare sexto.
Primo plurali dem⁹ es: qui vult sibi subdi
Quartus est quinto: tribuens coruz genitiuo.
Tertius et sextus semper formantur in ebus
Desunt plurali: genitui siue datus:
Et sexti quāte: nisi res speciesqz diesqz
Progenies et maneries dic materiesqz
Rectos compones simul flectuntur vtrinqz
Non sic alterutrū declines nec leopardum
Obliquo rectum componens iungis in vnum
Ex sola parte recti decet hanc variari.
Si componantur obliqui non variantur.
Patronymica tibi dat declinatio prima.
Que dant marib⁹: sed in es rectū faciamus

In hac parte aucto: dicitur de quāte declinatione quāte ad numerū pluralē et dicit. Prim⁹ pluralis i. n. t. s. pluralis dabit es vt pluraliter nō d. h. d. es: qvlt sibi subdi: gr. tā. i. actū: cā quinto. i. v. t. s. qñ dicat qd et accusatiuus et vocatiuus fa ciunt in es ponit regulā de grō dicens tu tribues grō cum vt rēru diez. **C** In hac parte auctor ponit regulā de v. t. s. et ablati pluralibus quāte declinationis dicit: tertius et sext⁹. i. datus et ablati formā in ebus vt v. t. s. rēb ablatiuo ab his rebus.

Stūs
 et
 Datus
 Actūs
 em
 vctūs es
 Ablūs
 e
 Ntūs
 Actūs
 co
 Utrū
 Stūs
 ebum
 datus
 ebus
 Ablūs
 de decl
 natione
 compo
 sito: cum
 ex duo
 bus inte
 gris d. h
 clinatōe
 pfony
 mico: d
 et primo
 masculi
 nozū
 mlatiu⁹
 co

A C Dicit auctor: qd nota quāte declinationis carent genitius et varius et ablatiuis pluralibus p̄ter ista. v. z. res rerum rebus species specierum speciebus: p̄genies progeniterum progeniebus materies materierum materiebus: maneries manerierum maneriebus. rē.

O Jcit qd si duo recti coponant vtrinqz variant et declinant. i. ex vtraqz parte recti: vt nō hec res publicā: grō hui⁹ res publicē: datus huc republice actō hanc republicam rē. **B** C Auctor: ponit exceptionem a regula predicta dicens. Tu non declines sic vt diximus hoc nomē alteruter alterutra alterutrum sed solum declinat ipsum ex parte vltimi recti: qd debet facere alterutrum nec eiaz leopardum: qd debet facere leonispardi in grō: et facit leopardi. Alteruter autem sic declinat. Alteruter alterutra alterutrū. Alterutrū. alterutrū. alterutrū. Alterutrū alterutrū alterutrū. Alterutrū alterutrū alterutrū: ab alterutrū ab alterutra ab alterutrū. In numero plurali Alterutrū alterutrū alterutra. Alterutrū ruz alterutrū alterutrū: Alterutrū alterutrū alterutrū. Alterutrū alterutrū alterutrū. Ab alterutrū ab alterutrū ab alterutrū. **C** Dicit qd si recti coponantur cā obliquo solū modo recti variat a non obliquo: vt nō hic magister militū: hui⁹ magistrimilitū: huc magistrimilitū: hunc magistrimilitū. **C** Dicit qd duo obliqui coponant: neuter eoz variat. i. declinat: vt huiusmodi illiusmodi.

S Rectos nos diuidit ip̄m̄tē uā et derivatiū. Deriuatiū vō diuidit in qz p̄tes scōz qnqz spēs derivatiōnū noīe. i. p̄onymicā: possessiua: copatiua: di

De declinatione patronymicorum

minuti denotatiuus. Sic aut suo ordine agit de ponymicis: et primo. quod patrum et pmitiuu derivatiuus. Itē hec pa diuisif in duas: in q̄ p̄ia agit de formatioe pio nymicoz in maf. ge. in sc̄da de se. ge. P̄ia icipit p̄ionymica: sc̄da tertia seminea. P̄ionymicus est: vt dicit p̄iscian⁹ in sc̄do: qd̄ a p̄p̄ia t̄m̄mo deriuat patrum oib⁹ s̄m formatione grecaz significac̄o sc̄ gr̄o susp̄m̄tiū filii vel nepotē: vt ead̄ des fili⁹ vel nepos eaci. Exiḡtur aut̄ q̄t̄uor ad p̄ionymicū. .i. origo terminatio: for ma significatio: origo vt deriuat a uoib⁹ patz. Ab hac t̄n̄ a matrib⁹ et ab auis m̄ n̄is et a regib⁹ siue a p̄ditosibus et a fratrib⁹ patronymica solēt formari: vt illiades

Patronymicus

Quot erant Pat.

Quidius

Quidius

Quidius

Ving

Idem

Terminatioes y
ronymicaz

Terminatioes p
nymicaz

Forma g. masculi

Forma g. femini

Forma Latina

Patronymica
feminina

Am quartus casus aut en: genit e vel a quintus
E reperitur in es.

Quidius in. p̄iū m̄ca morphoseos. Et cozpa victe sopore. Inuadit portatq; petunt q̄o obt ce firmo clauerat illiades: s̄fr̄ masades maie fili⁹. s̄mercuri⁹. Ab aut̄o m̄f̄no: vt at̄blatiades mercuri⁹ fili⁹ maie filie at̄blati. Qui. i. i. metamor. Sedit at̄blatiades et eūte multaloquēdo d̄r̄nuū s̄m̄one d̄i. Similit̄er inachides. epaph⁹ fili⁹ iouis filie machi. Idē Quidi⁹ i eodē. Nō tulit inachides m̄riq; ait oia d̄m̄es. A regib⁹ vt a theseo rege theside: a cecrope cecropides. Virg. i. ij. geor. Vrem̄taq; igētes pa gos et cōp̄ta circū theside posuere. Idē i. vj. encl. Tū p̄d̄ct̄e penas cecropide ius si: a p̄ditosib⁹ ciuitatū vt a romulo dicit̄ est roman⁹ p̄p̄s romulides. Virg. i. viij. encl. Subitoq; noui⁹ p̄furgere bellū. Romulid̄is a fr̄ib⁹ vt a p̄baetōre p̄baetontia des. Virg. i. buco. Tū p̄baetōriades musco circū data mare corticia. P̄baetōria des t̄n̄ d̄r̄it. p̄baetōriades poetica licētia. Terlatōes p̄ionymicoz. asculoz tres s̄fr̄ ap̄d grecos. .i. des: et ion: et adios v̄l ius. Terlatio des cōis ē ap̄d illos: qm̄ i oī s̄m̄one p̄it h̄ac vt q̄ sola poete r̄anoz v̄t̄f̄: n̄ aliq̄ duab⁹ nō v̄t̄f̄. i. in son tertia ra q̄ ē p̄p̄ia ligue iadis vt n̄ctis et i adios q̄ ē colica: vt h̄irradios h̄irre fili⁹. .i. p̄i ta: v̄l ius vt pelci⁹. Feminioz terlatōes ap̄d grecos et s̄fr̄ tres io. as. et ne pdu. q̄ ap̄d nos trāf̄e vt s̄fra patebit. Foia ē duplex. .i. greca et latina. Greca i maf. i tres diuisif pres. P̄ia greca i as vt pelias: et ios vt laetios m̄t̄t̄ia gr̄ūz i u p̄ionymica foiant i ades vt peliades laetia des: sc̄da greca noia i es vt hippotades corinetes m̄t̄t̄ia gr̄ūz i u p̄ionymica foiant i ades v̄l i ides vt hippotades corinetides. ter tia cetera greca m̄t̄t̄ia gr̄ūz i u: v̄l i us v̄l ios mutat eas i ides vt pami⁹: pami⁹: pami⁹: mides: nestor ris des plistenis. n̄ des pele⁹: peleos: des: vbi p̄ finet̄im et mutat in i longā: foia i feminiuss ē tripler: p̄ia p̄ionymica femiua i fo formant a masculo linis r̄ōta d̄ vt pami⁹ des pami⁹. Si aut̄ mascula i longā h̄erit an̄ des illū i ei v̄t̄it vt pelides pelcia: p̄a p̄ionymica femiua i as formā s̄fr̄ a masculo r̄ōta o vt peliades pelias. T̄n̄ eneades encas facē d̄buit: s̄ encis auē i sua p̄ulit maro in l̄ bro titulo. Tertia p̄ionymica femiua i e formā s̄fr̄ a p̄mitiuus h̄m̄d. h̄ p̄mitiuū h̄le rit i n̄t̄o a p̄ducta r̄ep̄i i p̄ionymico an̄ ne vt acrisios acrisides: h̄ o p̄mitiuū h̄ b̄ue rit i n̄t̄o t̄ūe i p̄ducta r̄ep̄i i p̄ionymico an̄ ne vt adastrō adastrine. Foia latina in duas p̄co diuisa ē. .i. maf. et fe. Masculia p̄ionymica latia quoz formaz h̄nt. P̄ia h̄ p̄mitiuū ē decl. p̄se. et gr̄i v̄t̄f̄ i a et addit̄ des: vt andree adrcades. Sc̄da. Si p̄mitiuū ē declinatio. sc̄be et gr̄is in i sola d̄minat: gr̄o addit̄ t̄m̄ des: vt petri⁹ petri p̄ trides. Tertia. Si p̄mitiuū ē declinatio: h̄e et gr̄is i duo h̄ definat v̄t̄imū i v̄t̄f̄ i a et addit̄ des: vt antonii antoniades. Quarta. Si p̄mitiuū ē declinatio: sc̄be et ge nitiū⁹ i ei d̄minat: ei v̄t̄f̄ i i longā: et addit̄ des: vt Orphe⁹ orphei orphides. Quinta. Si p̄mitiuū declina. tertie: v̄t̄o t̄m̄ addit̄ des: vt ioānides. Feminina p̄ionymica latia foiant a maf. r̄ōta de vt petrides petris. In oib⁹ aut̄ sc̄be declina. m̄t̄t̄ētib⁹ gr̄ūz in ei gr̄o addit̄ o sola: vt orphe⁹ orphei orpheis. Significatio vt signifi cet idē qd̄ fili⁹ vel nepos cū gr̄o sui p̄mitiuū. Dicit̄ igit̄ A. q̄ p̄ia declinatio dat eo

Declinatio demonstrat patronymica quae dantur masculinis. sicut quae masculina sunt. quae dicitur quod patronymica masculina sunt generis masculini et faciemus rectum. nunc in es. ut hic pyramidae. auctor dicit quod actus casus facit in am aut in en: ut hic pyramidae vel pyramidae utraque facit in e vel in a: ut utroque pyramidae vel pyramidae et reperit etiam ipse utraque in es: ut o pyramidae. a dicit quod ablativus facit in ea vel in e: ut ab hoc pyramidae vel pyramidae. Nec debes mutare cetera. sicut ceteros casus de quibus nihil dicitur: quia ceteri casus declinantur secundum primam declinationem ut generis huius pyramidae. varius huius pyramidae. Et pluralis nominativus huius pyramidae: generis huius pyramidae: ut huius pyramidae

Ablativus in a vel in e: nec cetera muta.

Tertia feminea tibi patronymica formatur. Is recto prebens: genitivus erit tibi crescens. Isque vel os faciet: a vel em quartus tibi prebet. Quintus i servabit: sed rectum non superabit. Et solam sextus tenet: et scy vel as reperimus. Plurali quarto: nil plus preter metra mutato. Interdum per ias: hec patronymica formas. As brevis in recto: dat adis vel ados genitivus. Em vel a dat quartus: in e fit tantummodo sextus. Dans reliquos terna: nil mutat in is nisi metra. Moxe vides greci: tamen es quinto remoueri. Ne plerisque damus: quibus e normam socianus. Lum dedit e grecus: rectus tenet es genitivus.

cier is vel os: ut nominativus huius pyramidae generis huius pyramidae vel pyramidae. sicut actus prebet tibi em vel a: ut actus huius pyramidae vel pyramidae. c dicit quod utraque servabit hanc terminationem. i. ut utroque pyramidae vel pyramidae. Sz talis utraque non superat in nunc in mo erit tibi casus. d e sola sextus. sz ablativus terminat in e sola ut ablativus ab hac pyramidae: quae per nos reperimus es vel as: quarto. i. actus pyramidae. ut actus huius pyramidae vel pyramidae. nil plus mutato supple de tertia dedit. i. patronymicis femininis preter metra huius est illud quod aliqui casus vel necessitate neutri pmutari: declinant. n. in alijs casibus huius tertia dedit. e dicit quod interdum huius patronymica se terminant in as: in utroque casu: ut pelias et abrohas. f dicit auctor: docet de clare predicta patronymica in ias tertia et alia filia dicit. Es brevis in recto. i. nomen tertiarius ias brevis in utroque dabit addis vel addos: generis per. cor. ut hec abrohas: generis huius utraque vel os. i. filia vel neptis abrosii. g dicit quod actus facit i. h dicit utraque casus variant ad modum tertiae declinationis: et nil mutat in nisi metra. i. nil de tertia declinationis mutat nisi de necessitate metri postulare. i dicit quod aliqui remouet in utroque mox greci. i. in mox grecorum: ut pelias remota sit pelia et abrohas: remota sit abrohas: declinat igitur sic. hec pelias huius di et dos: huius di huius peliade et peliada o pelias et pelias: ab hac peliade. hec pe iados huius peliadi huius huius peliades: o peliades. ab his dicitur. h dicit quod aliqui nos damus hanc terminationem ne plerisque. i. multis vel aliquibus nominibus patronymicis ut actus: nequebus nos locamus normam e. i. regulam nominum terminatio in e. quae dicitur ipsa declinant sicut illa quae terminant in e de quibus immediate regula tradetur. i dicitur hic quod iter variari debent nomen greca in e terminata: et dicitur Quod grecus rectus dedit hanc terminationem e tunc generis tenet es: ut neque hec prebet generis huius prebes

actus hos pyramidae. i. uenit et hos pyramidae vocatiuo o pyramidae: ablatiuo ab his pyramidis. b In hac parte auctor dicitur dicitur de declinatione patronymicorum femininorum dicens tertia declinatio formatur huius patronymica feminina prebes tibi hanc terminationem is recto. i. nunc in casu singulari. quae dicitur patronymica feminea sunt tertiae declinationis et faciunt nunc in is. Deinde ponitur regulam generis dicens Generis erit tibi crescens. i. superabit nunc in: et faciunt adis. Generis ados. Actus em vel a Sextus e Utraque aliqui remouet nunc in grecae. Generis

Byonymica feminea. g. i. nunc in is ut offerit accusatiua vel em. Utraque non crederetur ablatiuus e Actus pluralis as vel es nunc in is adis. ados. Actus em vel a Sextus e Utraque aliqui remouet nunc in grecae. Generis

De declinatione pronominum

Quartus. i. actus nōis greci in e terminati dat em vel en: vt actō hāc pbebe vel pbebu. Reliquos. i. casus nos sociamus. i. files faciemus: recto. i. nō: vt dō hūic pbebe: vtō o pbebe: abltō ab hac pbebe. **In hac parte auctor determinat de declinatione grecoꝝ terminatoꝝ in os dicta. An rectus**. i. nōis nōis greci tenet os: tō c gūs est par suo nō. i. fili: vel grecus gūs dat hāc terminationē oy: delos. i. hoc nomē delos grecū sit tibi testis: vt nō h delos: grō hūius delos vel de loꝝ nomē insule. **Quartus**. i. actus nōis greci in os terminati facit on: vt actō hāc de lon. **Quintus**. i. vtūs facit os vt vtō o delos. **Tertius**. i. dōs atq; supmūs

Accusatiu⁹ em vel en.
Nōis
grec⁹ os
grōs os
vel oy
actūson
vtūs os
datiu⁹ r
abltūs o
Nōis
grec⁹ is
grōs is
vel eos
Rectūs f
Uctūs f
de decli
natione
h⁹ nois
genesis
vtūs is
vel os
actūs in
aliꝝ casu
de decli
natione
h⁹ nois
moyses
de decli
natione
h⁹ nois
iesus de
decliatio
ne pno
minuz.
Prima
declina
tio.

Em dat r en quartus reliquos recto sociamus
Lum greci rectus tenet os: par est genitiuus.
Uel dat oy grecus delos deloy tibi testis.
Quartus on: os quintus: o tertius atq; supm⁹
Sepe dat is rectus: dat ios vel eos genitiuus.
Im quartus dabit: i quintus neuter superabit
Sit quintus recto par declinante latino.
Dans genesis quinti similes sibi dat genitiuus
Is vel eos: tenet im quartus: reliquos dabunt i.
Dat moyses moysi reliquos terne sociabis.
Dat iesus vni quarto reliquis u semper habeto.
Et declinandi nomina norma quaterna
Recto persone non seruit regula prime.

In hac parte auctor determinat de hoc noie genesis qd est quidam liber biblie. Et dicit sic. Hoc nomen genesis dat quintum. i. vocatiuum sibi simile vt vocatiuo o genesis. Et dat genitiuum in is vel in eos: vt huius genesis vel genesos. Quartus. i. actus tenet im: vt actō hanc genesis. Reliqui casus: vꝫ datiuus r ablatiuus dabit. i. datiuo hūic genesis: ablatiuo ab hac genesis. In hac parte auctor ponit regulam de hoc noie moyses: quod est proprium nomen viri. Et dicit Moyses dat moysi in genitiuo. r tu sociabis reliquos casus terne. idest tertie declinationis: hoc est in alijs casibus declinatur ad modum tertie declinationis. vt hic moyses: genitiuo hūius moysi datiuo hūic moysi accusatiuo hunc moyses vocatiuo o moyses. abltō ab hoc moyse. hic auctor dat doctrinaz de hoc noie iesus. r dicit qd hoc nomen iesus qd interpretatur saluator: dat hāc terminationē vni quarto. i. actō. Reliquis u semper habeto. i. qd in reliquis casibus in u semper terminatur. qd pater declinando. vt hic iesus. genitiuo hūius iesu. datiuo hūic iesu: accusatiuo hunc iesum. vocatiuo o iesu ablatiuo a hoc iesu rē.

In hac parte auctor determinat de quattuor formis declinationis pronominis prima. secunda. tertia. r quarta. r ideo post declinationem nominis agit de pronomine: quia ponitur loco proprii nominis: r certas finitasq; personas recipit. Dicit auctor qd tria sunt pronomina in prima norma sive in primo modo videlicet mei vel mis mihi tuis tibi suis sibi. Dicit auctor: qd hec regula scilicet recte declinationis nō seruit recto. i. nō prime persone quasi dicat hūic p:

nomini ego cuius obliq non recte formant ab ipso nro: deberemus. n. dicere ego
ogonis: 2 dicimus mi vel mis. a C Dicit q pnoia secude norme seu scbi mo-
di faciut griz in ius vr ille illius. Preterea cicit q tu debes formare p fm forma
gnq pnoia. f. ille ipse iste hic e is. b C Dicit auctor q octo pnoia sup: adicte
sunt pmaria. Ideo dicit spz pmaria. i. pmaria dicit esse his octo pnoibus supradi-
ctis v3 tribus pmi modis: e gnq scbi modi. c C Dicit auctor ostendit pntate p
dictoꝝ pnois v3 dicit q bec pnoia pdicta monstrat. i. demonstratiua suat e referut
i. relatiua sunt: e manebut qñ fixa. i. substantiua. q. d. q pdictoz pnoisum aliqua

Debeas ius facere genitium norma secunde.
Debeas formare per eam pronomina quinque:
His octo species primaria dicitur esse
Monstrat e referut hec: e quasi fixa manebunt
Is suus ipse sui referunt. sed cetera monstrant
Ille refert monstrant: non facit hoc aliud.
De q3 tribus primis: septem fit origo sup: primis
Personas duplices: hec designare uidentur
Cum possessore possessio: significatur.
Formas quis uel qui: donato credo minori
Tertia per primam: fit nominis atq3 secundaz.
Has tres donatus distinguere sufficenter.
Quarta quidem terne: par debet nois esse
Hec tibi signabis que declinans uariabis.

sunt demonstratiua: ve
hic e iste ego tu aliqua
relatiua. vr is suus ipse
e sui. e manebut quasi
fixa. idest substantiua. qñ
dicat. ad demonstnan-
dum ipsa. non esse pens-
tus: Substantiua. Nam
licet substantiue ponan-
tur: vr ego curro tu recte
pote possunt substanti-
ua taq3 si essent adiecti-
ua vr ego pf. alij dicit
q auctor dixit qñ adno-
tandū qñ aliq e substantiua
significatiue e non
voce vr is: e ipse realiue
voce e significatiue. vr
ego etu: alij tamē dicit

Scda d
clinatio

Autovt
qui.

Tertia d
clinatio

Quarta
declinatio

Capit
scdm est

de hete-
roclita

declina-
tione.

quasi. i. certe vel vere substantiua: q3 scdm pntianū pnomē poni loco ppriū no-
minis e certā significat psonā. Postea dicit q hoc pnomē ille refert. i. relatiua
est: monstrat. i. demonstratiua est: e nullū aliud pnomē hoc facit id poterit esse
relatiua e demonstratiua. d C Dicit auctor q a tribus fm: pnomibus de-
rstantur alia. v3 meus tuus suus noster e vester nras e vras. Deus noster e no-
stras ab hoc pnoie ego: tuus vester e vestras ab hoc pnomine tu: su: vtro ab hoc
pnomine sui. Et est sciēdū q illa q derstant a demonstratiuis demonstratiua sunt
e que a relatiuis relatiua sunt. Ideo solent habere aliqui verum sequentem e e.
e C Dicit auctor qd ista septem pronomina predicta significant duas personas
scilicet personā possessoris: e psonam rei que possidet. Nam cū dico liber meus
per hoc prouomen meus intelligo possessorē libri v3 me. e possessionē meā v3 li-
brum. f C Auctor dicit q hoc nomē qo vel qui declinatur sin donatus subet
esse declinādūz scilicet in illa parte. Nominatiuo quis vel qui e. g C Dicit
auctor qd tertia norma declinandi pnoia fit per primā e per scdm nois declina-
tione quasi dicat qd pnomina tertiū modi declinant sicut noia prime e scde decli-
natiōis. nā sicut dicimus. Nro bonus bona bonum: grō boni bone boni. ita di-
cimus nro meus mea meū: genitiuo mei mee mei e. Et illoꝝ pnominiū sūt
quinque. i. meus tuus suus nō e vester. b C Dicit auctor qd donatus distinguit
sufficenter has tres normas pdictas. i. pnoia primi modi scbi e tertiū. Ideo ipse
non pcedit vltorius in declinatione ipsoꝝ. i C Dicit auctor quod quar-
ta norma declinandi pnoia o3 esse par. idest similes tertiē declinatiōis. Nam si
cut dicimus matris matris. ita dicimus nras nostras vras rō.

Hoc est scdm cap3 huius libri: in quo auctor intēdit determinare de decli-
c

De heteroclitis

natūe nolūz heteroclitoz. Et pmo pponit qđ facere stēdit oīcē. Tu signabis tū
bū. in mēte tua hec noīa q̄ noīa declināz variabis. i. vario mō declināz. Et ē scīē
dū: qđ nomē heteroclitū nūq̄ aliud ē q̄ nomē varie seu alterne declināz: vt nō b
celū plr nō bī celi celo p: habito de noīb⁹ rectilinijz: agu d̄ diuerſimūz. s. hete
rocclitū. Et qđ heteroclitū dictionū irregulariū p̄ regulaz artūz grāmaticē. varia
tio: vel est significati vel significati i vna z eadē pte oronis variatio. Et dīr ab he
terō qđ ē variū z clisio qđ ē declinatio: qđ varia declinatio. Et h̄z fieri sepiē modis. s.
in psona vt sup̄ es. In genere vt hoc celu bī celi. In declinatōe vt hoc vas: z plu
raliter hec vasa. In de

de hete
rocclitū
genere
z decli
natione
simul.

clinatōe z genere: vt
hoc epulū he epule. In
significatiōe tū vt opo:
z hic fascio in singulari
idē qđ fasciculus in plu
rali honozes. Lucanus:
Septimus hic sequit̄ re
petitio fascibus annus.

Similiter caro in singu

larī p carne humana. in plurali p carnibus porciniis: z pecoīnis vel aliis. In for
matione vel in flexione: vel in casu qđ idē est: vt iux̄ viuisiter itineris. In positio
ne vt ego mei sup̄piter iouis: nā aliud est positio facta in nō aliud in obliq̄. Tū
fm̄ quosdā heteroclitū sit quattuor modis: genere vt hoc celu in singulari. bī ce
li in plurali. Comparatione vt bon⁹ melior: optimus: qđ debetemus dicere bone
bonior bonissimus. Declinatōe vt vas qđ in singulari est tertie declinatōis z in
plurali scde. Sensu huc significatiōe vt opescaro fascio: vtz cōmodius dicendū
est quattuor reddidit nomē heteroclitū genus numerus declinatio z casus. vnde
versus. Et genus z nūerus z declinatio casus. Nomē heteroclitū reddere sepe so
let. a C Dicit qđ hoc nomē pascha in singulari est ge. se. z i plurali ē ge. neu. z ē
heteroclitū gñe z ē declinatōe. qz in singulari ē p̄cīe declinatōis z in plurali scde
declinatōis. Inuenit ē in feminino gñe he pasche paschay. Uñ ēzechielis. xxiij.
In sup̄ z religas paschay vt ap̄ p̄cīcastis pedibus vris. Pascha est nutritio d̄
asalis vni. b C Dicit auctor: qđ hoc nomē zizania in singulari ē gñis femininū
nt: z i plurali neutri. vel feminini vt nō hec zizania pluraliter nō hec zizania vel
he zizanie. Ideo dicit̄ plura neqz. Inuenit tū ē hoc zizaniuz: n̄j. neutri gñis. Itēz
zizania est leges vel herba pueria. s. lolium vt dicit̄. Et ponit quiqz p̄ seide om
niū segetū. c C Dicit auctor: qđ hoc nomē balnea in singulari est gñis neutri. in
plurali vero feminini z neutri vt pluraliter nō hec balnea vel he balnee. s. in sin
gulari semp̄ est gñis neutri. Et hoc est qđ dicit̄. Dic. Loquere debes balnea vel eas
idēst balneas in numero plurali: ea: idēst balnea nō est pus in numero singulari: s. z
tu debes dicere eū. s. balnea. In singulari est gñis neutri z in plurali feminini z
neutri. Sic z amygdala dīc qđ dīcat qđ amygdala eodē mō variat̄ quo balnea: vt
nō hoc amygdalū: pluraliter nō hec amygdalae vel he amygdale. Tū inuenit̄ hec
amygdalus p̄ arbore tū. s. amygdalū p̄ eius fructu. Inuenit̄ ē hec amygdala rā
p̄ fructu qđ p̄ ligno. d C Dicit qđ hoc nomē delicia ē heteroclitū significatiōe
gñe z declinatōe: qz in singulari significat p̄cīē z est gñis neu. z declinatōis se. s.
plurali significat cibū delicatū z ē gñis se. z declinatōis p̄nc. vt nō hoc z delicia. i
plr nō he delicia. e C Dicit auctor: qđ epulū i singulari ē gñis neu. z scde decli
natōis. i plr ē ge. se. z p̄nc declinatōis. vt nō h̄z epulū: pluraliter nō he epule: z est
ferculi. z vt fm̄ quosdā epulū p̄ corpali: sed epule epulay p̄ spirituali. i. pio refe
xtione sciētīe vel virtutis. Unde plato in timo. Venissis ad epulas bestiarū.

¶ C Dicit auctor q locus in singulari e gnis maf. fz in plurali maf. z neutri: vt nro h loc^o pluraliter nro hi loci: z hec loca. Sz i maf. gnie significat artes dialectice: in neutro vero loca terre. Id dicit loci snt artis: sunt loca terre. Itz locus of ta subdratia qz gntitas q aliqd locale circūscribit. It e locus of maxima ppositio vel bitudo. vn irabit argumētū tā in dialectica qz in rhetorica. Et nota q locus p pte est gntitas circūscribēs corp^o. Sz hec loca locoz pprie de his vnt i qb^o posses hōes hntur. Locū aut ad logicos pntēt. It e loc^o est sedes argumētū vel id ex quo ad oppositā qōnē pueniēs trahit argumētū. It e loc^o of facultas: copia: p rās: cōditio: sps: occasio: opoz

Est locus atqz loci sunt artis. z loca terre.
Et locus atqz loci sunt: b^o ioca plurima genti
Balteus addatur: neutrum plurale sequatur
Carbasus vna eatio: z carbasa plura vidē bis
Arbutus est similis huic: antyba pgama iungis
Tui celum seruit: celos z cuncta creauit.
Sic rastrum rastroz: porrimqz facit tibi porros
Frenum detur equo: frenos z frena teneto.
Sic claustrum fornas: filium pariterqz capistrum.
Dicimus altitia si plura sint: altitū vna.
Consimiliqz modo fit declinanda supellex.

tunitas: dignitas: aucto
ritas: honor: magitudo:
maiestas: fastigiuz:
spicidouz: grad^o: gloria.
b C Auctor dicit q locus in singulari e gnis maf. i plurali vō maf. e neu. vt nro h loc^o pluraliter nro hi loci: vō hio: ca. i. ludus vel solatiuz.
c C Auctor dicit q B uone balteus addat p dictio: qz in singulari e gnis maf. sed in plurali neutri: vt h balte^o: plu-

De heteroclinis generā.

raliter nro hec baltea. i. zona argētea vel cingulū militare. d C Auctor dicit q carbasus in singulari est gnis feminini: plurali neutri: vt nro hec carbasus: pluraliter utō hec carbasa. i. velū nauis: z vt of hec carbasus in singulari veltio sinuosa q tā vito qz mulieri puenire pōt. Sed carbasa soz ad vela nauū pntēt: z coz. pe vn. Qui. Audi pcpit carbasā tēta noto. e C Dicit q hec dictio arbut^o e similis pcedenti: qz in singulari est gnis femi. z in plurali m. u. vt nro hec arbutus: pluraliter utō hec arbura. i. collectio arborū. Tu iugis ēit inryba: z pgama qz eodē modo declinānt vt hec inryb^o: pluraliter nro hec inryba: z est qdā herba: nro hec pgamuz: pluraliter nro hec pgama. i. itij muri. Joānes torellius dicit Inryba cū e exili. z qz: eco in penul. scribit. herba est capilosa z amara. cuius tenues capilli segetes ambiūt z necat: dicitē Chrgi. lib. georgi. pmo. Strimonteqz gruce z amarū inryba fibris. f C Dicit q ista noia v3 celū rastrū porrū in singulari sunt genētis neutri: z in plurali masculini vt noiatiuo hoc celū pluraliter noiatiuo hi ce li celoz. noiatiuo hoc rastrū: pluraliter noiatiuo hi rastro: noiatiuo hec porrū plr nro hi po: ri. Celū of a celo las. psculpere: qz sculptū est z infigitū varijs stellis. Rastrū rastro iustim rusticoz z of a rado diu: qz radit terrā. Rastū ē of aliud itz rusticoz dētātū quo paleā remouēt a grānis. Porrū est qdā herba e of a porri: o qz in longū porrigit. Etā est quedā infirmitas q fit in manibus vel tu pedib^o ad similitudinē porroz. g C Dicit q ista noia frenū claustrū filiū z capistrū in singulari sunt gnis neu. z in plurali masculini z neutri vt nro hoc frenuz: pluraliter nro hi freni v3 h frena. h claustrū. plr nro hi claustrū: vel hec claustra. z hoc filiū pluraliter nro hi filiū vel hec fila. Hoc capistrū pluraliter noiatiuo hi capistrū vel hec capistra: z est qdā ligamē cū quo equus vel aliud aliat ex pre capito tenet z of a caput: qz caput iumentoz strimigt. h C Auctor dicit q ipsa duo nomina altitio z supellex in singulari sunt gnis fe. z in plurali neu. vt hie altitio pluraliter no minatiuo hec altitia: z of res qd hoc altū vt pinguior fiat: z vt occidat vt porci

De heteroclitis

et volucres domesticæ: hec supellex: pluraliter nominatio hec supellectilia: et est substantia vel facultas. et omne instrumentum et ornamentum domus.

T Dicitur quod hoc nomen tartarus in singulari est generis masculini: in plurali neutri: ut notè hec tartarus: pluraliter notè hec tartara: id est in eterna: et inuicem hoc tartarus profere videtur dicitur vna dant rum. Edicitur sic. Tartarus a ter: id est interna: hinc: hoc est illud nomen tartarus hinc pluraliter ra. in plurali numero hinc tartara: et quod p et vna dant rus. i. iuenit et tartar: generis neutri singularis numeri significatio fecerit vini. Tartarus est profundissimus locus inferni ex quo nemi extra it deus: illic est stetit: et stridor: et tenebrarum

De heteroclitis
declinatio
tionibus.

et tremor frigidus.
T Dicitur quod nota in ista posita in numero singulari sunt generis masculini et in plurali neutri. ut utroque hic sibilus. pluraliter notè hec sibilus. hic supparus: pluraliter notè hec suppara. hic tenar. pluraliter notè hec tena. hic infernus. pluraliter notè hec inferna. hic menalus.

pluraliter notè hec menala. hic aternus. pluraliter nominatio hec aterna. hic dindymus pluraliter nominatio dindyma hic pileus. pluraliter utroque hec pilea. hic ismarus. pluraliter notè hec ismara. Supparus est marica ornatus cum super alia ducta et crispata: et ponitur sepe pro velo: vel replicatione vel summitate velox. Unum quiddam. Suppara nudatos cingunt angusta lacertos. Ite Iuuenalis. Suppara velox periturus colligit auras. Tenarus est mons: siue vallis ubi descensus est ad inferos: et sepe ponitur pro ipso descensu ad inferos et pro inferno. Infernus. dicitur ab istra. quod super terra dicitur esse. Sicut enim cor est in medio hostis ita et infernus in medio terre credit esse menalus est mons archadie. auernus est locus ubi est descensus ad inferos: et ponitur sepe pro inferno: et dicitur ab a quod est sine: et verno quod est declinatio. quod in istro nulla est declinatio: Dindyma est nomen altissimi montis. Iohannes tortellus dicit. dindyma pisa cum latino sequere: penultima cum y greco: et vltima cum i istra scribitur: mons est pro frigide matris deum sacer declinat et tatum dicitur pro flatu. Virgilius libro octavo. Ite pro alta dindyma. Nilens sunt eundem cum latino et vnicum scribitur: optimè quod dicitur est capitis. Ite dicitur istinarum absque aspiratoe et vnicum scribitur: mons est ybracie et iste. Seruio super primam eneidis: et ibi colico: et vterque vbi ista dicitur. sui parte aspinum: et scultum. in residuo deo fertilibus vineis et olivis. Ite dicitur gargara quod est ca non scribitur. sunt in etymologia pro scribi deberet: et sunt cacumina montis. Ite mons est et filia troiano: et phrygia quod Homerus libro octavo. Iliados seraparete dixit et locum proferre quod gargara vocat. **T** Dicitur quod nota posita sunt variari pro sedas et quarta declinationes et hec laurus. genitivus huius lauri. vel laurus. hec arcus genitivus huius arcus vel quercus hec pinus genitivus huius pini vel pinus. hec cornus genitivus huius cornui vel cornus. hec ficus huius sicut vel ficus. hec colus huius coli vel colus: et et roca feminæ: et instrumentum ubi femine nent. hec domus huius domi vel domus: hec penus huius peni vel penus hec lacus huius lacu vel lacus. hec specus huius specu vel specus. Et ista tria. vbi dicitur coctus et ortus sunt variari pro sedas et quarta declinatione: sensu variato. i. sedas variata significatio. In sedas declinatione dicitur significat curatur et vel et cetera et tate vel et participium decantat: cctus piscis: magna marinus: hortus viridarius. In quarta vero declinatione

T Tartarus at et hinc pluraliter ra: vnaque dant rus
Sibilus hic dicitur: dicitur sub. la plurima iunges
Suparus esto comes: prius hic tibus: a sub. des
Tenarus: infernus: sic menalus. sic et auernus
Dindyma pileus istinara gargarus alioquam
Ista solent quarta variari hinc secunda
Cum lauro quercus pinus cornus quodque ficus
Istis colus atque domus penus et lac alioquam
Et specus et cantus cctus iungimus et ortus

natione cæsus significat modulationē vocis: cæsus tubæ ortus origine p̄ncipium
natiuitatē. a C In his versibus dicit q̄ cōposita ex nobis in ira positio pos-
sunt terminari i s̄o r̄ v̄. verbi gr̄a cera cōponi. cū sint: r̄ dicimus h̄ r̄ hec sinceris
r̄ b̄ sincere. vel sincer^o r̄ a. r̄. i. pur^o. Jugū componit cū bis r̄ dicim^o hic r̄ hec b̄gu-
gio r̄ hoc b̄juge. vel b̄jugus. ga. gu. i. re. duox̄ iugox̄. Limus componit cū sub:
r̄ dicim^o hic r̄ hec sublimis. r̄ hoc sublime vel sublimus. ma. m̄. i. alrus. Bis cō-
ponit cū magnus r̄ alius r̄ dicimus hic r̄ hec magnanimus r̄ hoc magnanime v̄
magnanīm^o. ma. m̄. i. magni animi. Ex in r̄ col^o cōponit hic r̄ hec icolumis r̄

Is vel **vs** ista suis² dices dare compositiuis.
Cera iuguz̄ limus animus colus arna bacillus
Lum norma neruum cum freno collige cliuum.
Estq̄ perenna: tamen de iure perennis habetur:
Uas vasib^o terram tibi dat plurare secundam.
Tota domus quarte: mi morum mosq̄ secūde.
Pluralem numerum retinet es. atq̄ metalluz̄.
Raro per reliqua dabitur plurale metalla.
Equoz̄ r̄ vnda frenū mare melq̄ latex aqua vint̄
Docula fons flumen fluuius pluralia seruant.
Stagna lacina lacus amnes pute^o quoq̄ lymphæ
Cetera pluralem retinent bumentia raro.
Lex mensuratis tamen r̄ pensis datur ista.

uus va yum. i. sine neruis. Ex r̄ frenū componit: hic r̄ hec effrenis r̄ hoc effre-
ne uel effrenus na nū. i. sine freno vel dissolutus. Ex r̄ cliu^o componit hic r̄ hec
reclius r̄ hoc decliue. vel decliuis ua yum. i. infirmus uel depressus. deinde se-
quit. Estq̄ perenna: quasi dicat q̄ pennus perēna pennū: tē de iure debemus di-
cere hic r̄ hec perennis r̄ hoc penne. i. p̄petuus: r̄ componitur ex per r̄ annus.

b C Dicit q̄ vas in singulari est declinationis tertie. vt vas vasio. in plurali uero
secunde vt vasa vasoz̄. Sed vas habens uadis in genitiuo non est heteroclitum.
c S Sententia est q̄ hoc nomen domus ubiq̄ est declinationis quarte: nisi in in-
frascripta terminationibus: mi mo mos r̄ r̄ in quibus est. scde declinationis.
Et est sciendum q̄ h̄ declinatur. Nominatiuo hec domus: genitiuo hu us domi
uel dom^o: datiuo huc domo accusatiuo hāc domū. uocatiuo o domus: ablatiuo
ab hoc domo. r̄ pluraliter ntō he domus uel domi. Genitiuo haz domoz̄. Dat-
iuo his domibus. accusatiuo has domos uel domus. uocatiuo o domi uel dom^o.
ablatiuo ab his domib^o. d C Hic ponit regulā de nobis metalloz̄ dicens: qd̄
ista nomina. scs r̄ metallum variantur in plurali numero: ut pluraliter nomina-
tiuo hec era: pluraliter nominatiuo hec metalla. Sed raro cetera nomina metal-
loz̄um in plurali variantur. ut nominatiuo hoc auruz̄: non enim dicimus plurali-
ter nosatiuo hec aura: r̄ sic de similibus. Et est sciendū q̄ nota metalloz̄ sunt hec
s. aurum argentū plumbū stānum. cup. ū ferroni: auricalcuni. Chalibz̄: r̄ alia qd̄
que ex aliq̄ibus horum fabricantur. e C Hic auctor ponit regulā de nonum-
bis humidis. Et dicit qd̄ uoia in l̄sa posita variant̄ in plurali sed alia humidita-
tē significantis non h̄nt pluralē numerū vel raro h̄nt ut oleū r̄ similia. ut hec lex. s.
hec regula v̄z̄ intelligi de his q̄ uendunt cum mēsurā uel cū trutiua. ut lac oticum.
Et hoc dicit p̄ saluā stillā rotē pluuiā guttam: q̄ non mēsurat nec trutinatur

Bicolumis: vel icolum^o
ma. m̄. i. sospes uel po-
tes. In alio icolum^o
non d̄. Ex i r̄ arma cō-
ponit hic r̄ hec inermis
r̄ hoc inermē r̄ inerm^o.
ma. muz̄. i. sine armis.
Ex in r̄ bacill^o compo-
nit hic r̄ hec sbacillus r̄
hoc imbecille. vel imbe-
cillus la. tū. i. nō potēs.
Ex r̄ norma compo-
nit hic r̄ hec enormis r̄
hoc enormē. vel enor-
mus ma. m̄. i. nō regu-
latis. Ex r̄ neruus cō-
ponit hic r̄ hec eneruis
r̄ hoc enerue. vel ener-

Nomina
significā-
tia res r̄
h̄ditas

Noia si a C Dicit auctor ponit regulam de nobis seminis: et dicit qd illa noia q ponunt i re-
gnificat
ria sem
terre.
gna variant i plurali: v3 h ordeu: pluraliter ntō h ordea: h frumētū: plur h frumētū
h fabā: pluraliter ntō h faba, aliū dicit singl ntō hec faba: plur. liter ntō hec fabe: h
melo: plur ntō hi melones: hic citulus plur nolianuo i citruli: h far pluraliter ntō
hec farrā: h pisum plur ntō hec pisa. hic lupinus pluraliter ntō hi lupini. Alia vō
noia semina raro variant i plurali: vt noiatiuo hoc fruticū. hec aueā: hec filigo. is
dicit raro semibus alijs pluralē tenemus. Itē far farris ne. ge. vī qdā genus ano
ne: et dī a frāgo gis. Sicut tñ qia semia frugū farrā dī a frāgēdo: q: oliz frāgebantur
i pila aūq vsus ino
larū ēēt. b C Dicit au
ctor: qd noia que decli
natiōis raro variant i
plurali. nisi sint hec q
ira ponunt. Et qz text⁹
est clarus et ē vocabula
Ideo bonū ē trāsire ad
alia magis necessaria.
c C Dicit auctor q hec
noia par et sanguis raro
variant in plurali. nisi
alia significatiōe vt vi
ri sanguinū declinate a
me sanguini. i. peccato
rū. Et notāter dicit ra
ro: qz aliq reperit sau
guis i plurali vt in euā
gello. Qui non est sanguinibus. d C Dicit q vulgus et pelagus sunt ge. neu. et
carēt numero plurali. fm ali quorū raro variant in plurali: et sunt ge. ma. vt plura
liter ntō hi vulgi. e C Dicit q hec noia tellus telluris: humus humi: et h gelu
carēt plurali. Telluris vī terra frugifera a rollēdo vā: qz fructus eius tollimus
vel qz fructus eius nos tollūt. i. nutriūt vel qz nos tollit. i. portat et sustinet: hu
mus. i. terra et pprie humida et inferior. Betu neu. gūis indeclinabile frigus: et dī
a ge. qd est terra: et ligo. as. eo q liget terraz. i. stringat. f C Dicit q hoc nomen
ador qd idē est qd pinguedo sine flos farine est indeclinabile pp repugnātiā duap
regulaz. Dicit est q noia. neu. in or definitiā corripit penul. gel. vt marmor mar
moris. vt dicitū est ibi. neutraq. Alia est q noia in or definitiā derivata a vbijs p
ducētibus o in penul. syllaba pducūt penul. gri. vt amor: amozis. per fmā deberet
conipere: et per scdam pducere penul. Et ideo pp istas duas repugnātiā remittit
i declinabile ne alteri regulaz fieret iniuria. Construe sic. Noia pparia noime
nescit mouere h nomē ador. et derivat ab adoro ras. Et ita ador est qdam genus
aunone vel frumenti vnde fiebat panis imolatiuus: que q immolabat deū adora
bat. g C Dicit auctor q ista noia. i. pus. i. putredo: fas. i. licitū: r. i. palma ma
nus nephas. i. iniustū vel illicitū sunt aptota neutra. i. ge. neu. et indeclinabilia: et of
cūtur aptota ab a qd est sine et ptoto casus: quasi sine casu variatiōe. Pus pu
ris semi. ge. i. custodia et dicit a purus eo q purus custodiat et retinet. Item hoc
pus indeclinabile est. putredo. vel qdaz infirmitas que boie reddidit putridū: et tūc
dicit a putreo qd est fetere. Et sic capis bicin tex. h C Dicit q hoc nomen foris
non format de se aliquē obliquuz: nisi forte: vt noiatiuo hec foris ablatiuo ab hac
forte. foris est semi. gene. et est euentu reruz et dicitur foros. Unde sepe inueni
tur postuz adverbialiter pio adverbio euentus. i C Dicit q hoc nomen tabes

Quinta
declina
tio h3 ra
ro plale

Hordea frumenta faba melonesqz citruli.
His plurale damus sic dant far ipsa lupinus.
Raro seminibus alijs plurale tenemus.
Raro plurale dat tibi quinta: nisi sint hec.
Res pariterqz dies acies facies speciesqz
Progenes et maneries dic materiesqz.
Raro plura vult par et sanguis habere.
Neutra facis sine plurali vulgus pelagusqz
Nescio telluris vel humi plurale genuqz
Nescit odor noime contraria noima mouere.
Aptota neutra: stene pus et fas frqz nephasqz
Obliquum de se non format foris nisi forte.
Tabes declino: nec dat tibi nisi tabo.

declinat p oēs casus: vt nō b tabes: grō h^o tabis: r idē ē qd putredo sanies. nec var
 tabi nisi rabo. q. d. q tabes nō hz nisi ouos casus: v3 h^o rabi r ab b rabo. s. sanguis
 putrid^o. a C Dicit qd b nomē illa deliaf i plali rñi: e ē tertie declinatōis vt plr nō
 bec silia. vel de die q ipa. s. tertie declinatio declinat bas duas dictōes. i. mēia r ma
 nes plales. i. n plali rñi: vt plr nō bec mēia. plr nō hī māo. Illa sūt testina pua
 r torūda circa renoa alaliā. A dēua menū mēib^o sūt ppe muri ciuitatis a munio
 munio: qñ mēia qz muniat citatē. S3 abūhuc dñr mēia oia edificia citatio r scri
 bis p oe oiphtōgā. māes manū manū^o maf. ge. loij ifernales: r aie ifernales: r

Alia declinat tibi tertia non nisi plura.

Ipfaqz plurales declinat menia manes.

Dicamus proceres pluraliter atqz penates.

Arma vel insidias art^o sponsalia iungas.

Diuitiasqz minas nuptias indutiasqz.

Hec nisi plurali tenebz is aut extra notant.

Cornua mutantur. sed cornua in n variantur.

De genub^o verubus normam seruabis eandem

tra parietes proceres dñr eo qz pmo pcedat. Hinc scā trāslatione ad pmozes r ad
 quosdā nobiles proceres dñr: qz ceterē multitudinē peminēt. Pluraliter nō hī pe
 nates: r sūt dom^o iteritoes pprie vel domestici r huari rñj doombus pñdētes qo
 antiqz in doombus hēbat. pluraliter nō bec arma r dñr ab armus: qz eū tegit. vel
 qz armis. i. brachij: ceterent. Et dñr arma gñaliter ofuz genez tela: s3 tñ pprie ar
 ma qbus dñndimur r r: a qbus oppugnamus r q mittimus: pluraliter nō he in
 sidie: r dñr ab ifideo ifideo: r sūt ifidie loco vel telo: fraus aut fit circa finē muta
 tae: r dolus fit i afo: pluraliter nō hī artus r sūt nbra q artan: pluraliter
 nō b spōsalia: r sunt futuraz nuptiaz pūctio r repromissio: plr nō he diuitie. s.
 opulētie: plr nō he mine: r mēas altitudies muroz dicimus. Et mina sunt ipa in
 micie r dñr a mloz minaris. Et ē mīari idē qd minus iponere: vñ mala mina
 mur. An dñ grex minas lupus illi oēte minarō. Itē grajz strofa minas cecidit nō
 se bñ minas. Itē he mine ap. corripit mi. sed mīno minas: vñ pducit. An nolo tē
 mere minas dñ me sine vimie mīas. I uenit tñ singulariter et nō b mīna ne. r dñ
 libra vna vel talentū sicut dicit papias. Et subdit magna grece appellat: r h3 sera
 gita fido: g factū obolos mille ouctos. Hugutio aut eicit sic. mīa i ponderib^o
 dragma vel due libie r semis extimat. Mīna aliud pondus est qd appē dñf centū
 dragmis: plr nō he nuptie: viri r mulieris legitima pūctio. Idiuuidū vite pñe
 studiū pñtēs: r dñr a nubo bis: eo q nubētū capita su solēni bñdici de valabans
 r qñ nube opiebant: plr nō he iducies: r sūt ptes federis: r dñr ab iduco cio: qñ in
 ducta ocia: vel dñr ab in r dies r ocis: vñ iducie qñ in dies ocia. Pluraliter nō fa
 ctio he tenebz: dñr eo q teneant vmbrao. nihil aut sunt tenebz sed ipsa lūcia ab
 sentia tenebz dñr pluraliter nōlatio hecerte r sunt medie peoz ptes in testi
 na fibre. Sunt adhuc plura alia noia pluralis numeri rñi que non ponunt in lra:
 v3 gricoes pmates: pmozes: posteri: superitini: feri: temeres: antes: lactes: calende:
 idus: nūdine: none: thermozie: cubie: exunie: pūmītie: inferie: ere que: tu fitie: quis
 quillē: reliquie: nuge: pteco dia: m: galia: mapalia: feria: orgia: parēntalia: bcha
 nalia: ueppumalia. r plura alia bis similia. c C Dicit qd hoc nomen cornu in plu
 rali variat in singulari non simile iudicū est de his nominibus genū r verū. que
 in plurali variantur r in singulari non. Ideo dicit auctor de generibus verubus

dñ a manū qd ē bonū p
 pñi qz nō sūt bñi s3 ef
 fcti r crudetes. b C D
 cit qz nōsa in lra postea
 variat i plali rñi h3 vsū.
 Et qz rex. est clar^o venia
 mus ad ex pōnēv ocabu
 loz: vt plr nō hī pceres
 r sūt pnceps ciuitatis q
 si procedes eo q an oē s
 honore pcedet. Itē ca
 pita trahū qz eminet ex

Menia
 Manes
 proceres
 penates
 Arma.
 Insidie
 Artus
 Sponsa
 lia.
 Diuitie
 Mine
 nuptie.
 Iudicie
 te nebz
 Extra.

De heterochris

Auctor dicit qd nosa in lra posita caret notatiuis & vocatiuis singularibus vt grō huius necia: grō huius p̄cis: grō huius vapis. vapes nobiliū sunt epule p̄uatoꝝ vel vapes de op̄: epule holuz. Necē dicimus monē vel supplicā. p̄ces. l. roga tiōes supplicatiōes. Vices. s. alternati. eo. & dicunt a vinco vinctis. **B** Dicit qd istud nomē vs̄ hz vuos casus in singulari. i. vi in actō & vim in abltō sed tenebit totū plurale. vt pluraliter notatiuo he vires grō h̄ap virū. oatiuo h̄is virib⁹. actō h̄as vires. vtō o vires. ablatiue ab h̄is virib⁹. 3 nuenit ēt vs̄ i actō p̄sali: vt in p̄po: qd vs̄ nature moderamine tēperet equo. **C** Dicit qd hoc nomē plus ē neu. ge. in singulari numero & non hz nisi pluris in grō singulari & h̄ est fm vs̄uz: vt luce duo decim Multis passeri b⁹ pluris estis vos. Sz in pluribus hz oēs casus & oē genus: & sic de clinaf hoc plus grō huius pluris. & pluraliter notatiuo h̄i & he plures & h̄ plura. genitiuo hōrū & h̄ap & hōꝝ plurū. tñ ḡratimus iuber ip̄z declinari fm qd in verū bus p̄inē. s. cuz p̄ tres casus neutriū genus ob tineat plus casib⁹ in re ligis obtinet oē genus. **U**tr. n. qd plus in nota tiuo actō & vtō est neutri ge. in singulari. in alijs vero casibus: tñ in singulari qd in plurali est ḡnis ois in vna voce vel in diuersis. **D** Dicit qd ista q̄ frunt. i. iter. rogatiua sunt. vt go & vter: q̄ distribuunt. i. q̄ distributiua sunt vt alius alter. q̄ referunt. i. q̄ veratiua sunt: vt q̄ qd vel qd: q̄ negāt. i. q̄ negatiua sūt vt nemo: quo. qd p̄ ēt infinita. vt alijs aliqd: qdā qdūq̄ caruere casu vocāte. i. vtō. **E** Dicit qd hoc nomē ois aliqñ est distributiū: & aliqñ collectiū: distributiū si pp̄ie po naf. s. distribuēdo terminū sequentē: vt oēs apostoli fuerunt martyricati. Ex hoc n. sequit: ergo Petrus fuit martyricatus: & sic de singulari modo caret vocati uo. Collectiū aut̄ si ponat ip̄oprie nō distribuēdo terminū sequentē vt oēs apo stoli sunt vno decim: non. n. sequeret ergo petrus est vno decim: & hoc mō p̄t ha bere vocatiū casuz p̄fertiz i plurali misero. **F** Auctor dicit qd nulla p̄noia ha bent vocatiū casum exceptis quattuor. s. tuus meus noster & n̄as vt patet in ter. **G** Dicit qd noia in p̄cedētib⁹ verib⁹ numerata carent trib⁹ casibus pluralib⁹. s. grō oatiuo & abltō vt pluraliter n̄ō hec ora: actō hec ora: vocatiuo o ora. Plu raliiter notatiuo hec era: actō h̄ era: vocatiuo o era: p̄r notatiuo hec ferra: actō h̄ ferra: vocatiuo o ferra: p̄r notatiuo hec thura: actō hec thura: vocatiuo o thura: pluraliter h̄ō hec sura: actō h̄ sura: vtō o iura: pluraliter n̄ō hec rura: actō h̄ rura: vocatiuo o rura: alijs addūt maria. via. mella. fora. addit vetustas destructa & mul. **H** Dicit qd hoc nomē ops heterochris significatiōe: qd i n̄ō casu significat idē qd terra: & i actō singulari idē qd auxilliū: & ēt i alijs obliqs singularib⁹. i. p̄sa signifi cat diuitias: d̄ h̄ tñ n̄ōle ops h̄z obliq̄s ita d̄: ops opis ḡnis se. & p̄r he opes op̄s alijs n̄ōle singu. d̄ h̄it h̄z vs̄: & ē nomē diuersalium. l. alijs significat i sing. alijs

Necio.
Dicis.
Dapis.
Vices.
Larent
nō: rvo
catiuo.
Uto.

De nece deq̄ prece: dic qd rectis caruere.
Prinis atqz vāpem socia vice iungis eisdem:
His vi vimqz dabit totum plurale tenebit.
Plus neutrale facit: nec dat primo nisi plures.
Casum pluralem dat quilibet & genus omne.
Que querunt: que distribuūt referūqz negātqz
Infinita quoqz casu caruere vocante.
Distribuas si vin tribuas: & colligit omnis.
Colligit improprie positum non distribuendo
Quattuor exceptis pronomina nulla vocabis.
Tu meus noster nostras hec sola vocantur.
Tres in plurali casus. 5 ois ozis amittit.
Aes far ius thus rus illi sociare solentur.
Terra fit ops: sed auarus opes: opem petit eger

in plurali. Opus opt. opē. opē. i. auxiliū. tutela. Audiū nīsus. S3 opes i plurali. i. diuitie. Inuenit in quōq; in singulari p diuitijs: i plurali paupilio. Et hic opus bec opus qdā dea q̄ putabat opib⁹ pesset: cecepit o. Un̄ q̄rit paup opē: q̄rit auar⁹ opes & nota q̄ opus p terra h3 nūz i vsu: & iterposita i facit grūz opus. & i p̄mittū. & p̄ opus terra eo q̄ iterat frugib⁹. q̄ alto noie of cybale. Itē opus atigt⁹ dī. cebat i oi gñe. i. duces scēs opulētus: & lde p̄r cōponi loqs. i. paup. Sulpitius ve rulanus sic dicit. Opus opus deā significat p oēs casus. Rursus i grō posibilitate & auxiliū. In actō & abltō auxiliū. In plurali diuitias & posibilitate. & v̄ Seru⁹ do

Lens lendis capiti: lens lentis conuenit orz
Hic dat & bec hospes: bec hospita sospita sospes
Vesper re ra rum: pars est extrema diei.
Noctis vel mundi vesperq; suum tenet etas
Quā licet etatem mundi lego vesper habere
Vesperus est stella: & ri solos dant tibi psalmos.
Officium tibi re ra rum totaliter implet.
Blis aial: glis terra tenax: glis lapa vocatur.
Ris primum: glis tenet altera. tertia glis

acc: aliq; & auxiliū: & po
tētiā. sal. opt. p̄iuratiō
fret⁹. veteres teste capro
dixerūt B a B & B ops p
opulētō: sicut cope p co
pioio itē decet ē supra
ops inōmē diuersiclinū
est aut diuersiclinūz lo
cus vbi diuerse vie con
iungunt & of a diuersis
erā sum: & dico clinas.
q̄ illic diuerse vie accē
nant. vel q̄ illic via in
clinas ad diuersa: qd̄ aliter grece v̄ hoc heteroclitus. Itē heteroclitus huc diuersi
clina dicitur qdā nota in arte gr̄mātica huc ad diuersa se iclinantia. s. q̄ iclinat
se ad diuersas dictiones in diuersis casibus. vt uipiter iouis. vel ad diuersas signi
ficatōes vel declinationes vel ad diuersa gñā in diuersis numeris. vt vespa ve
spe. vas vasa. celū celis. Itē eger egra egruz. i. iūris vel iūrmus. & t̄ ab egero egero
eo q̄ egeat viribus vel letitia. a C Dicit q̄ hoc nomē lēs est heteroclitus signi
ficatōne & casus formatione. Nā aliq; significat fetū sextipedis: & tūc facit iēdis
in grō aliq; significat qdā genus leguminis: & tūc facit lētis i genitiuo. b C Dī
cit q̄ h duo nota. s. sospes & hospes sunt gñis cōis & bec duo noia hospita & sospi
ta sunt ge. se. Hospes est ille vel illa q̄ vel q̄ recipit vel recipit in hospitio: hospita
est illa q̄ recipit vel recipit. Hospes est sanus vel sana sospita. s. sana. c C Dicit
q̄ hoc nomē vesp significat idē qd̄ illa noia vespe vespa & vesper. & sic significat si
ne diei noctis vel mūdi. et significat finē etatis. Itē dicit: vesperq; suuz etas: & sub
dit p̄ maiori declaratione carmē sequē. d C Dicit q̄ hoc nomē vesper potest
significare sine cutustibet etatis mūdi. Unde scī dū est q̄ etates mūdi dūr septez
quax qlibet of habere suū vesp. Prima fuit ab adaz vsq; ad Noe: sūt vesper fuit
viluū. Sēda a noe vsq; ad abraā. vesper eius fuit linguaz phūo. Tertia fuit ab
abraā vsq; ad moysen: vesper eius fuit captiuitas egyptiaca. Quarta fuit a
moysē vsq; ad dauid: vesper eius fuit praua vita Saulis. Quinta a dauid vsq;
ad transmigratiōne babylonis: vesper eius fuit puaricatio iudeoz. Sexta fuit a
transmigratiōne babylonis vsq; ad christū. vesper eius fuit reuocatio veteris te
stamenti. Septima fuit a L: hō vsq; ad finē mundi. vesper eius erit rēurrectio
mortuoz. e C Dicit q̄ vesperus est stella q̄ alio noie hetperus dī. Sed vespe
ri vesperoz dāt tibi psalmos q̄ legunt in vesperio: deinde dicit officii tibi re ra rū
totaliter silent. Quā dicit q̄ vesperē vesperax significat total officii: qd̄ cele
braf in vesperio. s. pulsatiōne cōspanarum: cantus psalmoz & antiphonaruz: & ali
is solēnitates. Breuissimus tñ videt esse opinionis. f C Dicit q̄ glis significat
animal: terram tenacem & herbam. Sed in declinatione differit quia pro animal
facit gliris in genitiuo. pro terra facit glis. pro herba facit gliris: & glis est hete

Vesper.
Vespe.
Vespa.
Vesper.
Vesper.
Vesper.
Vesper.
Vesper.
Blis ho
tis.

De generibus

roclitū in superabundantia significatiois q̄rū ad n̄m̄ et in uariatione uocis: q̄rū ad obliquos respectu n̄m̄: et uariatione ḡis. a C Dicit q̄ hoc nomē cassia: q̄n̄ facit cassidis: in gr̄o significat galeā: et q̄n̄ facit cassis significat recte: uel laqueū q̄ sere capiunt: et cassis heteroclitū in superabundantia significatiois q̄rū ad n̄m̄: et uariatione uocis q̄rū ad obliquos respectu n̄m̄. Cassis cassidis est fe. ge. S3 cassis cassis est mas. ge. Quidā decidit in casses p̄da petira meos rē. b C Dicit q̄ possum⁹ dicere hic tignus et h̄ tignū. i. lignū sub regulis positū: et possumus dicere hic pisa pise. uel hoc pisus pisi gen⁹ leguminū. Tign⁹ et pisa sūt heteroclitū in superabundantia uocis: q̄ rē

Tertius
capitulum
de tri
bus gra
uibus.
Compa
ratus.

gn⁹ et tignuz idē signifi-
cāt et pisa et pisuz et idē
significāt. c Auctores
dicūt q̄ lucnis hic cozu⁹
et hoc cornu et lucnis h̄
tonitrus et hoc tonitrus
lucnis et tōitruū h̄ auc.
nō faciat metionē. Cor-
nu dī a carne quasi car-
neū: q̄ ex carne p̄cedit.
Et in singulari est inde
declinabile: in plurali s̄o
hec cornua um. Inueni-
tur et hic cornus uis:
uiz: n eodē sensu: et nō q̄.

cornua uocant extreme ptes antennaz p tropū ab aialī. Itē cornua uocant extre-
mitates exeretū: q̄ forte sūt ad modū cornuū aialis: s̄ i hac significatiōe pprie
sicut hic corn⁹ us ui. et p cornu militis sūt. S3 cornu in singulari et cornua in pli p
prie p̄ncip ad aialia: cornū uermas cornuū: ita. ni. et corno os. i. cornu resonare:
h̄ corn⁹ ui. p q̄dā arborē dura i fructu uel ligno. Inde h̄ cornū ni. i. fruct⁹ illi ar-
boris. Tonit⁹ tr⁹ ma. ge. et h̄ tonitru idē declinabile in singulari In pli h̄ tonitrua.
trui. tonitru abltō addita vni vñ apocali. 19. Ex audiu uocē tonitruū magnorū
et h̄ tonitruū tuineu. ge. Uñ Job. 16. Quis poterit tonitruū magnitudis ei⁹ itue-
ri idē significā. et pponunt ista tria noīa a ton⁹ ni. qd ē son⁹ et terreo es. q̄ h⁹ i so-
nus ualde terret. Uñ Job. et h̄. 13. Tonitruū deū eo q̄ son⁹ ei⁹ terreat. d C Au-
ctor dicit q̄ possum⁹ dicere hic glom⁹ glomiz et h̄ glomus glomietis. et ē coaduna-
tio puolatio et gloneratio filorū. Glomus gloni illud idē uel circulus. c In
hac pte auctor dicitur s̄ istis duob⁹ nob⁹ abo et duo dicēs. Ambo et duo faciunt
neut⁹ in n̄o singulari mari. i. masculino: ut plr n̄o h̄i duo he due et h̄ duo: dein-
de dicit q̄ uctū est filia n̄o: ut uctō o duo o due et o duo. deinde dicit. Quis facit
ḡrū: itelligas in masculino et neutro ḡie: ut gr̄o h̄oꝝ duoz tā p masculino q̄ p
neutro. De feminino autē dabit doctriū. ibi. prius femineū. S3 i neutro ḡie se-
pe dicim⁹ duū in gr̄o: et h̄ si sincopa fiat. S3 dicit sepe duū rē. drūs et abltūs faciūt
in obus: ut rē et h̄o duob⁹: abltō ab his duob⁹ i mascu. et neutro ḡie. et nos socia-
nus h̄c terminatiōē os q̄rto. i. actō in masculino ḡie: ut actō hos duos. S3 tu
formabis neutri ḡis in eo q̄s̄ p̄nū. i. n̄m̄ ut actō h̄ duo p̄nū.
ge. Porifus femineū. hic dicit q̄ ambo et duo h̄nt semi genus ad moꝝ d̄narū.
i. ad similitudinē huius noīe d̄narū: ut plr n̄o h̄e due. gr̄o h̄az duaz. d̄o his dua
bus actō h̄as duas uctō o due. abltō ab his duabus: et est sciendū q̄ ambo et duo

Hoc est tertium capitulum in quo auctor ueteri minatur de tribus gradibus comparationis

Cassidis galea: capitur sera casse retenta.
Tignus vel tignum: declina pisa q3 pisum.
Cornus vel cornu dices: tonitrus tonitru ve:
Est glom⁹ atq3 glōi: vult hoc glōeris sibi subdī
Ambo duozq; mari faciunt: neutrum similitan.
Par primo quintus. orum tenet genitiuus.
Sepe duum dabimus neutro si sincopa fiat
Cum tercio sextus facit obus: et os sociamus.
Quarto sed neutrum formabis in o quasi primum
Porifus femineus datur ad moꝝ d̄narū.
Hic gradibus ternis q comparat ire notabis

et fonta. Diuiditur autem hec pars in duas. In quarum prima agit de comparatiuis regularibus in secunda de irregularibus: per hoc patet ordo. Prima incipit. Hunc gradibus. Secunda res bona. Prima diuiditur in duas: in qua prima agit de propriis comparatiuis scilicet de his que sunt a nobis. In secunda de his que formantur ab alijs partibus orationis scilicet perque a pronomibus et iunctione: et intersectione: et per hoc patet ordo. Prima incipit. Hunc gradibus. Secunda. Verbum quique: Prima diuiditur in duas. in quarum prima dicitur de quibus nominibus haberi fieri comparatio: in adiectiuis solum. In secunda in quibus declinationibus haberi fieri que in secunda et in tertia: sed que declinatio est sequenti habet se ad nomen patet ordo. Prima incipit. Est adiectiuus. Secunda. Si tibi declinet. Dicit igitur primo auctor. Tu notabis hunc gradum comparatiui. i. q. facit comparationem. i. e. pcedere tribus gradibus. i. positiuo comparatiui: et superlatiuo. a. Dicitur: debet formare duos gradus ultimos. scilicet comparatiuum et superlatiuum de primis. i. de positiuo ubi gra de h. positiuo dicitur

De primis ambos debet formare supremos
Est adiectiuus gradum^o collatio talis.
Dum valet augeri sua proprietate: minuiue.
Declinatio rema positiuos siue secunda.
Si tibi declinet positiuos^o noua secunde.
Laxter inde gradum debes formare secundum.
Breues quem dat genitiu^o: et or superadhes.
Terne consimilis formabunt^o more datiu^o.
Inde sinisterior^o hinc iunior excipiantur.
Et potis et nequam prebent aliam tibi formam.

De formatione comparatiui a positiuo se eade declinatione.
De formatione comparatiui a positiuo tertie declinationis.

formam doctior: et doctissimi. b. C. Dicit auctor: quod adiectiuus nomen quorum proprietates siue significatio potest augeri vel minui per comparationem recipere. ut albus albus. or albusissimus. hoc autem dicitur: quod sunt multa nomina adiectiuia quorum proprietates siue significatio non potest augeri et minui ideo non possunt comparari ut puta eternus perpetuus: et sic de alijs. c. C. Dicit auctor: quod nomina positiuus declinantur aut per secundam aut per tertiam declinationem. Et ratio est: quod si debent comparari oportet quod sint adiectiuia. sed non habemus adiectiuia nisi in secunda declinatione: ut albus alba album. aut in tertia ut hic et hec fortis et hoc forte. Et auctor loquitur solum de illis positiuis a quibus formantur et alij gradus. scilicet comparatiuis: et superlatiuis. sed que alij gradus non formantur a positiuo prime declinationis. Ideo auctor non facit mentionem de ipso. d. C. Dicit auctor docet formare comparatiuum a positiuo secunde declinationis. Dicens quod si positiuus gradus sunt secunde declinationis. Comparatiui formari debent a genitiuo singulari breuiata: et addita or: ut doctus doctior breuiata et addita or: fit doctior et sic de singulis. e. C. Dicit auctor docet formare comparatiuum tertie declinationis dicens. Datuui castus nominum tertie declinationis formabunt comparatiuum consimili more quo supra quasi dicat: quod comparatiui gradus venientes a positiuis tertie declinationis formantur a datiuo breuiata et addita or: ut fortis fortis forti addita or: fit fortior. et c. f. C. Dicit ponit exceptionem a duobus regulis predictis dicens. Sinisterior excipitur inde. id est ab ista regula prima. Si tibi declinet et c. deberemus dicere sinisterior et vicinior sinisterior. quod patet nam positiuus eius. scilicet finister. facit in genitiuo finistrum: addita or: fit finistrior: et non sinisterior. Iunior excipitur hinc. ab ista regula. Terne consimili et c. quod deberemus dicere iunuentis iunuentior: et vicinior iunior. Et ista duo nomina potis et nequam prebent tibi aliam formam: quod potis excipitur ratione significationis. Nam potis. i. potens potior. scilicet melior. Nequam vero excipitur ratione formationis: quod cum sit ideclinabile. non debet habere comparatiuum nec superlatiuum. tamen habet nego: comparatiuum et nequissimus superlatiuum

De generibus

¶ Dicitur quod et ipsa verba quibus loco positivorum ponuntur ut detero veteris: hic et hec detero: et voco veteris. i. peior. Si sunt propositiones ponuntur loco positivorum ut post posterior: si adverbia ponuntur loco positivorum ut prae dicitur: similiter iunges participia: sed tunc pro nominibus accipiuntur: ut doctus doctor. prae tunc sic. Ego audivi verbum vel voces. i. dictiones quae sunt propositivae. i. propositiones supplevere vice positivorum gradus: Tu sepe videbis adverbia similia formae. i. supplevere vice positivorum: tu iuges participia. i. participia quibus tunc iungis pro nomine. i. loco nominis. **¶** In his duobus dicitur auctoritate exemplificat id quod supra dicitur. i. quod verba propositiones: adverbis: participiis quibus accipiuntur loco positivorum

Facilis.
Agilis.
Facillimus.
Similis

ter. est de se planus nota. detero. teris triui triu. i. vaide terref. Detero. teris triui. Detero. teris triui. **¶** Cuius dicitur de nos formare suplativum gradum dicitur in consuetudine quae suplativa quae veniunt a nominibus sed de declinatione sunt versus terminatio: formantur a gradum singulari addita s et simus abibus bi. addita s et simus sic mul. tu excipiuntur aliqua irregularia. ut bonus optimus. malus pessimus dicitur quibus dicitur inferius. **¶** Dicitur autem quod quae nominis sed de declinatione terminantur in cr: suplativum gradus formantur ab ipso nominativo addita rimus

ut macer macerimus. niger nigerimus. **¶** Cuius dicitur quod dexter et sinister excipiuntur ab illa regula. Cum tenet rectus: quod debent facere dexterimus et sinisterimus et facillimus dexterimus: et finistimus. **¶** Cuius dicitur auctoritas quod in tertia de declinatione suplativa formantur a gradum singulari positivum ut fortis tunc addita simus sic fortissimus. **¶** Cuius dicitur quod sit nomen tertiae declinationis definit in r: tunc debemus ei addere rimus formando suplativum ut acer acerrimus: pauper pauperimus. **¶** Cuius dicitur quod quibus superlativa formantur in limus quae signat hunc dicitur sagus. In qua dictione sunt quae litterae. i. f. g. a. u. o. p. intelliguntur facillimus facillimus. per a egilimus. per g gracillimus et facillimus: per u humilis humillimus: per s sibilis simillimus. Et debet illa superlativa scribi per duplitem litteram. n. fm pulcra. a gradum positivum et addita limus: et composita praedictorum nominum habent limus in superlativo. **¶** Cuius dicitur quod iste propositio supra post et extra facillimus superlativum i remus vel supra summus post postremus extra extremus. **¶** Cuius dicitur quod invenit solus superlativum in ninus. ut mimus. Prope vero et magnus faciunt in pinus vel prope pinus magnus maximus. **¶** Constituitur. Iste gradus minimus erit solus quia non tunc rursum aliter gradum similes translationis quae per prope magnus faciunt in pinus. **¶** Cuius dicitur quod iste dictiones cura bonum intra vel ultra faciunt superlativum in rimus vel cura curimus **¶** Dicitur quod superlativum gradus de intra facit in finus et est solus quia non invenit alius

Verbum quandoque vel que sunt propositivae
Voces auctivi supplevere vocem positivam.

Formae consimiles adverbia sepe videbis.

Participans iungis quod tunc pro nomine sumis.

Detero post extra praedemque vel ante vel infra.

Intra vel circa sapiens ultra prope supra.

Atque secunda tenes superantem de genitivo.

Si format iungis s: atque simus superaddes

Cum tenet r rectus: rimus est illi sociandus:

In terna forma s simus addes cum genitivo.

Sed tamen r rectus: vult sibi rimus associari:

Dant tibi quinq; limus: que signat nomine sagus:

Et sua composita.

Dat remus supra: cui post sociatur et extra.

Et sua composita similia sunt lege notanda.

Solus erit minimus: facillimus et simus prope magnus

Dat limus circa bonus: intra iungitur ultra.

In finus est solus: de praedem fiat tibi primus

a **C**hic auctor docet comparare ista. s. bonus malus magnus et pius ista est clara. Deinde docet comparare hoc nomen multus dicens. sic multus plurimus. ad des plus pluris neutro et. q. d. q. hoc nomen multus caret comparatio singulari in masculini et feminini generis. sed solum hinc comparatio in neutro. sicut in neutro et gratia ut multus plurimus: multa plurima. multum plus plurimum. gratia multi plurimi multe plurime multi plures plurimi. In plurali per omnia genera et per omnes gradus comparatio. ut pluraliter neutro multi plures plurimi. multi plures plurime. multa plura plurima genitivo et. Ideo dicit. totum plurale teneto.

Res boniores meliores: res optima res mala peiores
Pessima. res magna res maior maxima rerum
Parua minor minima dic multis plurimum ad des
Plus pluris neutro: totum plurale teneto.
Vel ut si preterit us: sequitur magis et positivus
Strenuus et dubius plus arduus egregiusque
Aut ut si preterit is: et tenuis fiat tibi tenuis.
Voce gradus mediis superant primos nisi quini
Iunior et maior: peior prior et minor: ista.
Et non plura suis equalia sunt positivus
Eredo gradus summus collans connumerandos
Si gradibus summis fiat collatio debet.
Rebus in excessis excedens participare
Congrua non est hec fortissimus est leo lincum.
Aquantum poteris de nomine quolibet in quo
Ponatur genere presens est cura docere:
Sed quia per sexum mulierum sive virorum.
Prostantur propria non est tibi dicere cura.
Atendas hominum que nomina sive locorum
Hec sexu gemino sua derivata locato

a auctor. credo gradus summus. l. suplativus connumerandos. i. conequandos collatis. i. comparativis: q. sicut comparativus excedit positivus: una syllaba. sic suplativus excedit comparativum una syllaba: et per consequens superat positivum: duabus syllabis. **e** **C** dicit auctor: quod si superlativum ponatur in constructione: ut utriusque extremum debet participare in eadem specie ut petrus est fortissimus bosus. Sed si dicatur leo est fortissimus hominum non per se dicitur quod leo non est de specie: Ideo subdit dicens congrua id est competens vel conveniens non est hec fortissimus est leo lincum: quod leo non est de specie lincum: et lincum est lupus cernarius.

f **H**oc est quartum capitulum in quo auctor determinat de generibus nominum seu articulorum dictionum: et dicit quod presens cura est docere in presentis titulo de genere: id est cuius generis sit que dicit nomen.

g **C** dicit magister quod non est tibi cura dicere de nominibus virorum: seu mulierum: quod per sexum cognoscuntur ut patet. **h** **C** dicit quod derivata a nominibus hominum et locorum sunt generis eorum: ut a priscianus hic et hec priscianista et a janua hic et hec inveniens. **L**onstrue sic. **T**u attendas id est confidetes que sunt nomina bo-

quod sunt atque nota que non habent comparativum nisi per suppletionem: huius adverbium magis. et sui positivus et sunt illa que habent vel ut ante versus ut plus magis plus: arduus magis et suplativus. **U**el que habent ut ante is. ut tenuis. magis tenuis. **T**extus est clarus et planus. **c** **C** dicit auctor quod nota comparativa habent superare sua positivus nisi ista. quinq. s. unum per unum et maior. peior s. minor et minor que sunt equalia suis positivis. **construe** sic. i. sic mediis gradus. i. comparativum superant primos. i. primitivos voce una nisi quini. i. quinq. gradus que in ista ponuntur. s. iunior. maior. peior. prior et minor. **I**sta. n. comparativa et nota plura sunt equalia suis positivis. **d** **C** dicit notus et

de copia tibi irre glari que tu ad co patium et tuiplatum. de copia tibi irre gulari i que non e gpariu: nisi per tunc ba. ponit que di nobi lia pma nobde. fz nobt. le. tertiu nobile. **C**apitulo lū qrtū ē d gūib' prio pre gulas ge neraliter pma regula no mib' p. prius: sa regula. de derivatis a nosibus propriis et locorum.

De generibus

lum sine locoy & tunc locato sua deriuata in gemino sexu. In eodem genere: **¶** **¶** **¶** possit aliqui dicere quod illa noia flo: entinus lo: bardus grecus & c. no sunt generis co: munis: sed pres voces declinant. & tunc sunt deriuata locoy. Ruder & dicit quod quia inueniunt talia noia id sunt intelligenda sub esse p'dicte regule: sed facilius cognoscatur per hoc. s. quod mouent de genere in genus. Construe sic. Si declinatio monstrat tibi diuisionem. s. sub diuersis terminatiuibus: ut grecus greca greci: tato leuius fiet tibi cognoscere genus: quia sub vna terminatioue erit cois generis: sub alia neu. vel sub vna erit masculini. sub alia feminini. sub alia neu. generis. **¶** **¶** **¶** dicit quod quidam noia officioy sunt

tertia re danda solis marib⁹ vt
gula de papa pontifex & sut ge
noib⁹ of neris mas. **¶** **¶** **¶** dicit
ficioy. **¶** **¶** sut qda noia officioy
qra re ru ptuicia solis mulie
gula de rib⁹ & illa sunt ge. fe. vt
noibus obstetrix puerpa. Et q
stuuioy da sunt idifferet pue
gna re niicia marib⁹ & feminis
gula de & illa sunt ge. cois vt h
noib⁹ ar & hec lix p coquo. hic
borum. & hec antistes: hic & hec
septa re facti doc. h & hec ouy.
gula de **¶** **¶** **¶** dicit quod prop:ia
angelis. noia stuuioy sunt gnis
septima mas. Construe tunc pone
regula d marina. i. mas. gnis q
idolis. fuerint ppua noia stuo
octaua nioy vt hic padus hic
regula d nilus. hic enus.
noibus **¶** **¶** **¶** dicit auctor: dat re
volucy. gulam de noibus arbo
ru dices quod sut ge. fe. vt
hec pirus hec pomus.
¶ **¶** **¶** dicit quod a dicta re
gula excipiunt ista que
sunt gnis mas. vt hic fi
ler hic rubus & est genus ligni spinosus & dicit rubus eo quod fructus vel virgula
eius rubeat: hic dumus & est spina vel potius collectio spinay hic oleaster oliua sil.
¶ **¶** **¶** dicit quod hoc nome filer dupl^r declinat: & duo bz significata: vt hic filer arbor
len'a ad ligandu vitium apta: & hoc filer & est herba que de menta que dat odorez.
¶ **¶** **¶** dicit quod noia angeloy sunt gnis masculini vt h michael. s. h: duo noia che
rubin & seraphin sunt gnis neutri. **¶** **¶** **¶** dicit auctor: quod iuenit hic cherub & hec
cherubin p noie augeli. & h cherubin pluri nunctri p choro agetoy. Et iuenit
h seraph & hic seraphin p noie angeli: & hec seraphin pluri numeri p choro ange
loy. **¶** **¶** **¶** dicit quod ista noia angeloy sut gnis feminini. s. diuatio virtus &
ptas: pstrue sic: p & diuatio virtus hie ptas dant hec. **¶** **¶** **¶** dicit magister quod
noia idolory ad deum ptinentia sunt gnis mascu. vt hic saturnus: sed ad deos priné
tia sut gnis fe. vt hec venus **¶** **¶** **¶** dicit sic istam. idola dicta. i. idola nofata dei. i. ad
mo: m deoy dant hic. i. genus mascu. Supple idolu dictu dea. i. noiatum ad mo
rem dec gerit. i. genus femi. **¶** **¶** **¶** dicit quod qz de noibus au. u. no possit da

Et sic diuisim tibi⁹ declinatio monstrat:

Ut grecus greca tanto leuius tibi fiet.

Quedam sunt opera. b' solis maribus s'hibenda

Quedam feminis: quedam dat serus vterq;

Inde genus poterit per nomina multa patere

Que sunt propua stuuioy⁹ pone marina

Nominis arborei vit⁹ dac sibi vult sociari

Pro mare pone filer⁹ rubus dunt⁹ ac oleaster.

Proficit ac vitez filer hic⁹ iler hec dat odorez

Angelus nomen dabit hic⁹ sed dicto neutro

Plurali numero cherubi⁹ seraphinq; beata

Est cherub & cherubin cherubi: seraphi seraphin

Atq; seraph facit neutru; dabit in manis vsus

Corus angelicus: in denotat angelus vsus

Hecq; dabit virtus⁹ dominatio siue potestas:

Idola dicta dei dant hic⁹ gerit hec dea dictuz

Noibus volucru nequit vt credo⁹ generalis

Forma dari: tamen est nature sexus in illis

Hec nisi gallina vel gallus sunt apicena

Articulo naq; seruz dabit vnus vtrunq;

Atq; colubus erit: muliebre coluba tenebit

ritegula gñaliorū sex^o nāc ē illis. qm̄ aliq̄ sūt mares aliq̄ mulieres. sed b̄ difficul-
ter cognoscit. deide subdit q̄b̄ ec̄ nota sūt epicena. i. pm̄iscui. g. nī sī gallus q̄b̄ est
generis maf. ⁊ gallina fe. deide declarat q̄b̄ sit genus epicena dicens q̄ illa nota sūt
epicena i. pm̄iscui. gen. q̄ sub vno articulo con- s̄p̄ēdūt alalia vtriusq̄ sexus vt b̄
miluus aus rapacissima ⁊ q̄s̄ semp̄ domesticis ausibus infidūs. Et id̄ dicit. Arti-
culus nāq̄; et̄. deinde dicit q̄b̄ colubus est gñis maf. ⁊ colūba femi. a C Dicit
q̄b̄ nota numeralia sūt oīa ge. vt b̄ ⁊ bec ⁊ hoc q̄rtuo. S; ⁊ nota mobilia. i. p̄ duo
vel tres voces declata p̄ se sūt māifesta: vt bi duo: pe due ⁊ bec duo. bi ⁊ be tres ⁊
bec tria ⁊ vigeſim^o. vi-
geſima mū. b C Dicit q̄b̄ nota barbara et
greca sūt ill^o gñis ap̄d
latinos eufus erat apud
eos grecos ⁊ barbaros
vt libe ⁊ illius ⁊ tene-
dos. ⁊ C Dicit auctor
q̄b̄ regule gñales predi-
cte. debent in mēre reti-
neri tanq̄; exceptione
sequētibz ⁊ regulis spe-
cialibus q; amplius nō
stendit ea reiterare. Id̄
subdit q̄b̄ gñalia predi-
ca demē demē. i. ercipi
ex oī norma sequenti.

In triplici genere numeralia nomina: pone

Que sunt mobilia per se sunt manifesta.

Barbara greca gen^o. retinent q̄b̄ h̄e solebant

Debes in mente generalia dicta tenere

Et sic ercipere: q; non decet bec iterare.

Debes ex omni norma generalia demi:

Si tibi nomē in a muliebri: s; ercipe plura

Quod declinatū dat tertia sit tibi neutrum

Deriuatiua decet ⁊ compositiua notare

Nomina signari debent simul officiorum

Si serui gemino iungunt sua significata:

Omnibus his hic ⁊ bec iungetur: ⁊ hac ratione

Quod colo cōponit cōmune locare docebit.

Quodq; facit gigno: pincerna liraq; iungo

Aduena siue scita sed si mas presit: in istis

Ut grecus si bicen: erit a tantum muliebri:

plura. i. pluraliter declinata. vi pluraliter nō. bec arma q̄ ge. neu. Aliq̄ dicit s; ex
cipe plura. i. multa nota si. ut iscrius patebit. ⁊ C Auctor dicit q̄b̄ nota tertie de-
clinatiōis in a terminata sūt gñis neu. vt hoc themati: hoc baptisma baptisma-
tis. hoc christisma christismatis. hoc ⁊ ogma dogmatis. ⁊ C Auctor dicit q̄b̄ a regu-
la p̄dicta ercipiēda sūt nota deriua. vt hic ⁊ bec heremita q̄b̄ deriuat ab heremus
mū. Et ē nota cōposita. vt b̄ ⁊ h̄ p̄tina. q̄b̄ cōponit ex cō ⁊ vno. h̄c ⁊ bec p̄uena:
q̄b̄ cōponit ex cō ⁊ venio. ⁊ C Dicit q̄b̄ nota officioꝝ debēt simul signari. i. ex-
cipi. vt hic ⁊ bec verna: ⁊ si illa nota iūgat sua significata i gemlo sexu: ita q̄b̄ sub
vna voce iop̄tēt ma. ⁊ fe. h̄c ⁊ bec iūgat oīb^o h̄ia. i. eis attribuit ebe genus: deis
de magis declarat dicens ⁊ hac rōne. i. p̄ h̄ac rōne andicta cōposita de colozis: ⁊
gigno gnis: sūt ge. cōis vt hic ⁊ bec ⁊ nicola. i. ille vel illa q̄ vel q̄ colit agrū: ⁊ h̄c
⁊ bec celicola. i. ille vel illa q̄ vel q̄ habitat i celo: vt b̄ ⁊ bec terricēa. i. ille vel illa q̄
q̄ de terra ortus vel orta est: iungo et̄ p̄dictis illa nota pincerna ⁊ lira q̄ sunt ge.
cōis. sūt aduena siue scitā nomē gētile. S; si mas. i. ma. tertatio sūt. i. sponat se.
terminat b̄ in istis p̄dictis uoibus a. i. illa dictio in a terminata erit tm̄ muliebri
. i. femi. gñis. vt b̄ grecus bec greca est gñis femi. ⁊ tubicē h̄c tubicena ē gñis fe.
tubicē est ille q̄ canit cū tuba. Tubicena est mulier: q̄ canit cū tuba. q. d. q̄b̄ decli-
nat tubicena nū: sed nō est vey: q; nō habem^o aliq̄ nomē sc̄be declinatiōis termi-
natiū in en. imo declinat nō h̄ tubicē. rō huius tubicenis. ⁊ nō bec tubicena. Itē
aliq̄ dicunt q̄b̄ auctor: ponat in ista illa nota pincerna. ⁊ lira p̄ exēplis de uoibus

nona re-
gula de
uobus
numera-
bil.

decia re-
gula de
barba-
ris. gre-
cis.

Epilo-
gatio. d
gñibus
uoiuz p̄
regulas
ipales.

De generibus

officiorum et hoc nomen aduena p exemplo de cōpositis: et hoc nomē scilicet pro
exēplo in deriuatiuis. Et dicunt q̄ noia cōposita a colo et gigno cōprehenduntur
sibi et cōpositiua notare. a **C** Dicit q̄ si nomen officij p̄inet ad solos mares
est masculini. vt hic patriarcha: h papa. Sed si solus pertinet ad mulieres est femi
nini generis: vt abbatissa et priorissa. b **C** Quāuis Auctor dixerit q̄ cōposita
de gigno gnis sunt generis cōis. tñ dicit q̄ verbigina est generis masculini et p̄
tinet ad solū sp̄m. c **C** Dicit auctor q̄ hec duo noia. s. mana et pascha sunt ge
neris neutri. Et ē hoc uomen māmona. i. deus diuitiarū est generis neutri. sed po
lenta est muliebre. i. ge
neris feminini. et est ge
nus leguminis vel fari
na subtilis de fabis vel
de tritico vel de ordeo:
vel qdam cibus inde fa
ctus dicitur polenta.

d **C** Dicit q̄ ista noia.
s. h ceta. hec balena. hec
mustella: hec dama. hec
talpa significat virtū q̄
serum sub vno articulo
.q. o. sūt gñis p̄miscui.
et ē h nomē p̄trea et ge
neris p̄miscui. et est asal
multrum coloratum.

e **C** Dicit q̄ noia in e
t. i. rata sūt gñis neutri.
vt hoc p̄sepe: et hoc cu
bile. f **C** Dicit q̄ noia
adiectiua se teriara sūt
notāda: q̄ nō semp sūt
gñis neutri. s. aliqñ ma
sculini vt q̄sq̄ p̄ter q̄
edq̄ aliqñ feminini. vt q̄q̄ vtraq̄. aliqñ ois vt q̄q̄ mille. deinde dicit q̄ barbara
et greca in e desinētia possit hunc articulū hec i: sūt gñis feminini vt hoc synodo
che hoc lybie hic p̄bebe et similia. g **C** Dicit q̄ ista duo nomina cete et tēpe sunt
generis neutri. numeri pluralis et indeclinabilia. vt plurali nō hec cete. i. piscis
marinus magnus et plurali nō hec tēpe. i. loca delectabilia. h **C** Dicit q̄ noia
in i teriara sunt gñis neutri. vt hoc gum: sinapi. Et tu notabis adiectiua vt hic et
hec et hoc huiusmodi q̄ sunt ois gñis. i **C** Dicit q̄ noia teriara in o sunt gñis
masculini vt hic cento tonis. i. miliū: vel aliud semen centū grana pducēs in quo
libet germinē. k **C** Dicit auctor q̄ a p̄dicta regula excipiunt noia terminata in
do et in go: q̄ mutāt o in i in grō: q̄ talia possunt hāc articulū h sibi subdi. i. sunt
gene. se. vt hec dulcedo dnis: et hec caligo huius gimis. l **C** A p̄dicta exceptio
ne excipiunt ista. s. cardo cardinis: margo marginis: o: do o: dnis. Nam h desinē
tiā in do et in go: et mutant o in i in grō: tñ nō sunt gñis se. sed masculi. m **C** D
cit auctor q̄ ista noia. s. pseudo et p̄sto sūt gñis ois: vt h et h et h pseudo. i. decipies
vel falsus. h et hec et h p̄sto. i. p̄optus vt potus. deinde dicit q̄ h nomē pondo dabit
h. i. ge. neutri. vt h pondo huius pondo. i. declinabile. i. pondus vel qdā morbus.

n **C** Dicit q̄ hō virgo et latro sunt gñis cōis. o **C** Dicit auctor q̄ noia v̄balia de
siuētia in lo sunt generis feminini vt lectio lectiōis. Laro ē facit carnis et ē gñis

Si solis maribus datur hic tenet: vt patriarcha
Non est verbigina nisi chustus vera sobria.
Mānaq; neutrale cum pascha dicitur esse.
Māmona sic dices neutrum muliebre polenta:
Cetaq; balena mustella: talpaq; dama
Articulo serum signant vtrunq; sub uno.
Et pantera simul predictis annumerabis.
Neutrum nomen in e facit: ut p̄sepe cubile.
Adiectiua notes hic barbara grecaq; possunt
Neutrum plurale fit: cete recollige tempe.
In neutrum ponis: tamen adiectiua notabis.
Sicut cento maribus sociare memento:
Que dant do uel go bene figures si tamen ex o.
Obliquis facit i: que possunt hec sibi subdi.
Hic recipit cardo margo sociatur et ordo
De dabit pseudo: presto dabit hoc tibi pondo
Est cōmunis homo. pariter cum uirgine latro
Hec dat uerbale per io: caro: talio iungo.

E

I

D

vogo.

femini. Similiter e tallo qd est representatio in malo vel mali remuneratio: vt qui pede percutit pede percutiat: et qui oculo p[er]uauit oculo p[er]uicet. a C Dicit auctor qd hoc nomen vno h[ab]et triplex significatus: et s[ecundu]m hoc variat articulum. N[on] e[st] aliq[ui]d id[em] est qd punctus solus decet: et t[unc] variat per hic: et similiter q[ui] est la. pis preciosus aliq[ui]d id[em] est qd p[er]iunctio: et tunc variat per hec: vnde versus h[ic]e lapis hic p[er]fectus hec vno p[ro]ximitate. b C Dicit auctor qd terminata in u in en d r in d r in t sunt ge. neu. vt h[ic] eorum: hoc lac. qd qd r hoc caput. c C Dicit qd definita in t sunt ge. neu. ideo excipit tor: et quot. dicens qd sunt generis

Articulum mutat: et triplicat vno sensum.

A. c. d. vel. t. neutris debes associare:

Quot. tot dat o[mn]e genus: et quos de quot h[ab]emus

Sit tibi nomen in al neutrum: sic pone tribunal

Hic sal hocq[ue] dabit: neutro plurale tenebit

El neutrum pone: sed propria nomina tollo.

Et dabit hoc demas: hic et hec vigil pugil e[st] mas

Et tenet hic: vt sol dicitur femina michol.

Ut dat hic: vt consul: hic et hec dat presul et exul.

Omne genus dabit am: sic debes ponere neq[ue]

Tantumdem neutro: totidem plurale fit omnis.

Am neutrum facies: mulierum nomina signes

Hic dat nomen in an: testis fiet tibi titan.

En dabit hoc: sed ren dabit hic peccat[us] simul: sple

Atq[ue] lien et eis iungas que de caro formas

Mo ad iungas himen.

omnis cum eorum compositio. vt quot quot et totidem. d C In hac parte auctor dicit qd venientia in al s[un]t ge. neu. vt h[ic] alia et hoc tribunal et est sedes in qua redditur ius. e C Auctor ex p[ar]te regula p[re]dicta hoc nomen sal dicens qd al[ia] q[ui] est ge. mascu. et sic excipit et variatur in plurali vt pluraliter notatiuo hi sales et sic significat in singulari sapientiam et in plurali reprehensiones aliquando est generis neutri: et sic n[on] excipitur et caret numero plurali: et significat condimentum oris.

f C Dicit qd nota termini

nata in el sunt generis neu. vt hoc mel: sed p[ro]p[ri]a nota excipiunt vt Rachel nomine femine. g C Dicit qd terminata in il sunt generis neutri vt hoc nil. demas. i. excipias hic et hec vigil quod est generis comunis: et hoc nomen pugil est mas id est generis mascu. h C Dicit qd definita in ol sunt generis mascu. vt hic sol. m[ic]heol. dicit femina. l. ge. femi. i C Dicit qd definita in vl sunt ge. mas. vt hic psul: i[st] presul et exul sunt ge. co. h C Dicit qd terminata in am sunt ge. o[mn]i. vt hic et hec et hoc nequ[us]. i. malus p[er]uicax vel miser. l C Dicit qd tantu[m]dem: vel t[er]m[in]u[m] id[em] vel tantu[m] quantu[m] illud: vel tam magnu[m]: est generis neu. et totid[em]. i. tot id[em] vel eius de numeri vel tam multu[m] est g[er]m[in]e o[mn]i. vt pluralis numeri. m C Dicit auctor qd nota terminata in um: sunt generis neutri vt hoc sc[er]m[in]u[m]. Nota mulierum excipiuntur: quia sunt generis feminini vt doctum et philortum. n C Auctor dicit qd nota terminata in an sunt generis mascu. vt hic titan. l. sol. o C Dicit qd terminata in en sunt generis neu. vt hoc nomen. Sed ren. pecten: et lien atq[ue] lien sunt generis masculini: et iungas eis illa que tu formas de cano canis: vt tubicen id est ille qui canit in illo instrum[en]to quod dicitur tuba: et t[er]m[in]u[m] ad iungas bis p[re]dictis hymen. Nota hymen quattuor significat. Uno modo significat presbyterum. Secundo modo significat deum nuptiarum. Tertio modo significat pelliculam que est in matrice mulieris: vbi concipitur puer. Quarto modo significat rotam cantu[m] factum in nuptiis. Unde p[ro] tribus primis significatis est masculini generis. sed p[ro] alia significacione. i. p[ro] cantu factu[m] in nuptiis est generis neutri.

De generibus

A Dicit qd firen monstruū marinū est gñs femi. nomen vero p sacerdot e iouis est gen. mascu. & h est qd dicit faciens sacra flamē. **B** Dicit qd variata in i sunt gñs mascu. vt hic delphin: & est piscis. **C** Dicit qd hec terminata in on sunt gñs maf. vt hic demon. nomina localia excipiunt q sunt gene. fe. vt hec babylō: & sunt aūq; ge. neu. vt hoc ilion. **D** Dicit qd cōpōtra de dia siue gera sunt ge. neu. vt h diateiston qd est spē cantus. & est symphonia q stat ex duobus sonis & semitonis & hz quattuor sonos: & hoc diapason & ē h musice artis symphonia cō stās ex gñs tonis & duobus semitonis hz. n. octo voces vt h geraldodis qd est vocabulū medicorū: & ē

medicina curās ipeditā locutionē ex quacūq; causa. **E** Dicit qd terminata in ar sunt ge. neu. vt h tolicar. deī de ponit exceptionē. di cēs. sotular & lar dat h. l. masculinum genus. **F** Dicit alia regulā & exceptionē dicens qd par & sua cōpōtra sunt generis ois vt impat & compat. **G** Auctor dicit qd noīa in er terminata sūt generis masculini: vt hic liber. iter & vesper excipiūt quia sunt gñs neutri. spinter etiaz qd idem est qd fibu layel clauus sibule & ruder: qd idem est: qd ster cus afni vel ramus de vite recisus vel vt alij dicūt ruder idem est quod stercus caprinū & dicit a ruo ru so qz ruendo cadit. Iuger ē h ad iungitur: qz est gñs neutri: vt hoc iuger: & est tñ spaciū terre quantū arare pōt par bonū in una die. **H** Auctor dicit qd in his bisq; noībus supradictis ista terminatio er ponit in masculino tñ is in feminino: & in neutro. Quasi diceret qd debent variari per tres articulos & tres vo ces: vt hic campester hec campestris & hoc campestre. Sed dicit qd hoc nomen se quester potest esse secunde & tertie decl. nationis: quando est tertie declinatū hic sequester hec sequestris & hoc sequestre: quando est secunde declinatū sequester sequestra sequestrum. Paluster etiam declinatū eodem modo. s. stans in paludibus: alacris potest esse generis communis: vt hic ehec alacris & hoc alacre: & hoc dicit quia superius dixerat ipsum esse generis femi. Ibi hic er: h: is: & hoc: vt hic alacer hec alacris & hoc alacre: & hoc est quod dicit hic alacris retinebit.

I Auctor dicit qd nomina tertie declinationis terminata in ver & in ber sunt ge neris neutri. vt hoc cadauer. hoc vber pro mamilla. tamen imber & eius compō tra sunt generis masculini. vt hic imber. & hic september: & hic october: hic nouem ber & hic decemiber tamen adiectiua sunt notāda: vt ceiebet quod est generis masculini. & etiam saluber. **K** Auctor dicit quod multa nomina discernuntur p serum sicut mater & mulier que sunt generis femini.

L Dicit qd noīa tertie declinationis seribus terre pueniēta & er definita. sūt

In
Dn
Er
Et

Hec retinet firen: habet hic faciens sacra flamen
In dabit hic ut delphin: nec talia multa sup sunt
In maribus iungas. tamen inde localia venias
Que dia siue gera cōponunt⁹ sint tibi neutra
Ponis nomē in ar neutrū: sotular dāt hic & lar
Sed tria dant genera⁹ par & sua cōpositiua
Er maribus detur: s⁹ iter hoc vesperq; sequetur
Spinter icu ruder decet his adiungere iuger.
Campester⁹ uolucer alacer pedester & equester.
Situvester ceiebet acer celerq; saluber
Ibis in his quinq; tenet hic er hec is & hoc e
Datq; sequester idem que terre est sua secundo
Sicq; paluster erit hic & hec alacris retinebit.
Tertia dans ver ber dabit hoc: tñ hic dabit iber
Et sua composita: sunt adiectiua notanda.
Serum plura notant sicut mater⁹ mulierq;
Seribus hoc terre dat tertia: dēmer cucumer.

generis neutri vt pſper: hoc cicer: ſed excipitur cucumer: quod eſt generis maſcu-
lini: per regulam. Et maribus datur.

a C Auctor dicit qđ aliqua nomina in er definita ſunt generis cōmunis: vt hęc
et hęc puber. ſ. iuuenis: vber. ſ. abundans: hic et hęc degener. ſ. ruſticus. hic et hęc
pauper. Tu debes dicere et hęc lynter. parua nauis. Unde pſicianus libro. 5. Xyn-
ter quoq; apud grecos maſculinum eſt apud noſtros femininū: et ius in 6 Jaz in
altroz expulſa ſy u: rō: deinde dicit qđ tu videbis neutra ſociari pluribus ex iſtis no-
minibus ſupradictis: vt hic et hęc et hoc vber: Et habetur exemplum de paupere

in lucano. Iſ eſt de pau-

per e regno. et in Virgil.

in bucco icio. Paupis

et tuguri congeſtum ce-

ſpile culmen. b C Di-

cit qđ in ir terminata ſit

generis maſculini: vt h

vr. Excipit hoc nomē

ir quod eſt generis neu-

tri. Ut hoc ir ideſt pal-

ma manus. c C Qua-

ſi dicat: qđ martyr ē ge-

neris communis: et gad-

dir nomen ciuitatis: in

hiſpania eſt gñis neutri.

b C Dicit qđ definitia

in or. ſunt generis ma-

ſculini. vt hic dolor ſed

plura excipienda ſunt

vt patebit infra.

e C Dicit qđ memor eſt

generis omnis et com-

paratiua in or definita ſunt generis cōmunis: vt hic et hęc melior: Ideo dicit qđ

comparat. ſ. quod eſt comparium traſit ad duo. ſ. genera vt hic et hęc fortior: ſe-

nior eſt generis maſculini ideo ſubdit: per modum exceptionis dicens.

f C Dicit qđ ſenior: quamuis ſit comparatiuum. Tamen eſt generis maſculini.

Auctor eſt generis communis.

g C Auctor dicit quod iſta nomina: equoz: adoz: marmoz: et cor ſunt generis neu-

tri. Sed arbor eſt generis feminini. Atq; pro et iſta nomina. ſcilicet ſozoz et vroz

noſcuntur per ſerum quia ſunt generis feminini.

b C Dicit auctor quod notare debemus nomina que componuntur cum hiſ no-

minibus. ſ. color vt decolor. ſcilicet ſine colore. bicolor. ſ. duozum colorum. cu in

decoz: vt indecoz. ideſt ſine decoz: cum corpus vt bicorpoz. ideſt duozum corpo-

rum que ſunt generis communis: et ſic de ſingulis. i C Dicit qđ in or definita

ſunt generis neutri: vt hoc murmur. Tamen reperitur generis maſculini: vt

in ſacris ſcripturis Joānis. 7. Et murmur multus erat in turba de eo. h C Dic

ponit exceptionem a regula p: dicta dicens: ſi hęc littera t: vel x: vel ſ. ſit ante ur.

tunc illud tale eſt generis maſculini dum tamen ſit gentile: vt anrur nomen loci

vl populi. Aut auſum ſpale: vt vultur et ſurſur: aliquando eſt purgamentum ſari-

ne et ſic eſt generis neutri: aliquando eſt nomen auis: et ſic variatur per bic. Uer-

ſus. ſurſura dixit ſemper de ſurſure vicit. Reprehenditur numerus non genus.

U. de ſurſur prout eſt neutri generis. Caret plurali numero.

D i

Et commune notēs: ſicut ſunt puber et vber.

Degener et pauper: hęc lynter dicere debes:

Pluribus ex iſtis neutra ſociare videbis,

Ir maribus datur vir neutris aſſocietur.

Eſt hic et hęc martyr: hoc debes dicere gadir.

Or maribus ſocia: ſed plurima ſunt retrahenda

Omne memor iungit: qđ compat ad duo trāſit

Maſ tantū ſenior: dices tamen hic et hęc auctor

Equoz adoz: marmoz: et cor ſunt neutra: ſz arbor

Hęc tenet atq; ſozoz: ſeroz: noſcuntur et vroz.

Que color atq; decoz: formāt corp atq; notem

Horuz: composita communi ſunt ſocianda.

Nomen qđ ſit in ur dabit hoc: teſtis tibi murmur

Adultus erat murmur veteres quoq; ſic poſuere

Sit uel x: zeit ur aut s: hic ei ſociemus.

Dum ſit gentile nomen aut auium ſpeciale.

paratiua in or definita ſunt generis cōmunis: vt hic et hęc melior: Ideo dicit qđ
comparat. ſ. quod eſt comparium traſit ad duo. ſ. genera vt hic et hęc fortior: ſe-
nior eſt generis maſculini ideo ſubdit: per modum exceptionis dicens.
f C Dicit qđ ſenior: quamuis ſit comparatiuum. Tamen eſt generis maſculini.
Auctor eſt generis communis.

g C Auctor dicit quod iſta nomina: equoz: adoz: marmoz: et cor ſunt generis neu-
tri. Sed arbor eſt generis feminini. Atq; pro et iſta nomina. ſcilicet ſozoz et vroz
noſcuntur per ſerum quia ſunt generis feminini.

b C Dicit auctor quod notare debemus nomina que componuntur cum hiſ no-
minibus. ſ. color vt decolor. ſcilicet ſine colore. bicolor. ſ. duozum colorum. cu in
decoz: vt indecoz. ideſt ſine decoz: cum corpus vt bicorpoz. ideſt duozum corpo-
rum que ſunt generis communis: et ſic de ſingulis. i C Dicit qđ in or definita
ſunt generis neutri: vt hoc murmur. Tamen reperitur generis maſculini: vt
in ſacris ſcripturis Joānis. 7. Et murmur multus erat in turba de eo. h C Dic
ponit exceptionem a regula p: dicta dicens: ſi hęc littera t: vel x: vel ſ. ſit ante ur.
tunc illud tale eſt generis maſculini dum tamen ſit gentile: vt anrur nomen loci
vl populi. Aut auſum ſpale: vt vultur et ſurſur: aliquando eſt purgamentum ſari-
ne et ſic eſt generis neutri: aliquando eſt nomen auis: et ſic variatur per bic. Uer-
ſus. ſurſura dixit ſemper de ſurſure vicit. Reprehenditur numerus non genus.
U. de ſurſur prout eſt neutri generis. Caret plurali numero.

De generibus

a Quasi dicat quod turtur potest variari per hic: et significat piscem. Et per bec et tunc significat avem. Unde versus. Turtur inbetet ago. turtur secat se ra penis.

b Dicit quod fursur potest declinari per hic et per hoc ut supra. Deinde dicit quod adiectiva que iungunt sua significat a gemino sexu. id est que pertinent ad maros et mulieres debent notari quia sunt generis communis. Et hoc magis declarat dicens: hec nomina adiectiva dicuntur iungere sibi hic et bec et hoc et dicitur generis communis. ut fur furio. i. latro. ligur liguris. i. aliquis vel aliqua de Liguria: augur auguris qui vel que in garru avium divinat. Deinde dicit quod hec norma datur de nominibus tertie declinationis et de alijs: ut satur quod est generis masculini. cum sit prima vox adiectivi ut satur saturum scinduz est quod dicitur de adiectivo significacione et non voce cum explicaverit de fur et ligur et augur.

c Dicit quod nomina terminata in as sunt generis femini. ut depictas: deinde ponit exceptionem dicens. Facit gicas. i. quod as est generis masculini. id est obolus et vas vadis. i. obolus vel fideiusor: et mas. id est masculus.

d Dicit quod nomina gentilia in as terminata est generis communis ut hic et bec arcas: et est aliquis vel aliqua de archadia.

e Dicit quod nomina concisa. i. syncopeata terminata in as sociantur predictis quia sunt generis communis: ut hic et bec alpinas. i. habitans in alpijs. Et est concisum syncopeatum: quia debet remus dicere hic et bec alpinatis. Immo dicuntur alpinas.

f Dicit quod nugas. i. loquax vel mendosus est generis omnis et indeclinabile.

g Dicit auctor quod abbas boreas primas gigas elephas sint generis masculini. **h** Dicit quod hec nomina invariabilia. i. sas et nephas sint generis neutri. et etiam vas vasus est neutri generis. Et sic de singulis.

i Auctor dicit quod nomina terminata in es brevia sunt generis masculini: ut hic limes limitis. Segetes. et reges. id est parva domus: que et tugurium dicitur sociabit bec: id est erit generis feminini: et componet sociabit tibi bec. Id est erit generis feminini. Triplicat pes cetera que tibi format. i. composita a pes pedis: sunt genitivi ut bipes bipedis: preter apes vel apis quod est genitivi. et composita a quod est sine: et pes quia primo nascitur sine pedibus: postea accipit pedes.

k Dicit quod illa nomina que sunt generis communis excipiuntur. i. miles eques suppes. i. remans viuis dices hebes: id est obrufus sospes id est sanus suppes. i. velox: teres id est longus vel rotundus: hic et bec comes. i. socius hospes clarum est inquitus. i. sine quiete: antistes: id est platus vel qui stat ante alios: ales id est avis: dicitur per tria deses. i. gnis cois: et id est quod piger. Deinde dicit quod multa istorum nomina: ut supra reperunt associata cum nominibus neutri generis: ut dices monasteruz.

A C Dicit q̄ terminata in eo longā sunt ge. se. vt hec res ⁊ hec sedes. deinde ponit exceptionē dicēs. Verres o3 b̄re hic. i. o3 esse ge. maf. Verres of porcus cuz testiculis ⁊ of a vires eo q̄ magnas vires habeat. Inde verin^o. na. nū. penul. p̄ducta. Tres verres pp̄ria nomē cuiusdā viri. Inde silr verrinus na nū. Et hec verrina nō silr q̄daz liber quē cicero fecit cōtra verrez. **B** C Dicit q̄ hoc nomē dies est ge. Inecru. in singulari numero: ⁊ in plurali masculini generis: vt nō hic vel hec di es: Pluraliter utō hī dies: ⁊ hī cōponat eis meri ēt est ge. maf. vt hie meridies: ⁊ tu idges ēt patronymica in es terminata q̄ sunt ge. maf. vt hie p̄tamides. i. filius vel nepos p̄ami. **C** Au

istorum multa legimus neutris sociata:
Hec dabit es longe. verres hic debet habere.
Hic dabit hec ve dies^o dāt hī tārūmodo plures
 Lumes meri dabit hic: ⁊ patronymica iunges.
 Es quosq̄ commune^o ceu sunt heres locuplexq̄
 Lūm tenet i rectus super es^o ⁊ t genitiuus.
 Suscipit hic iunges paries fiet tibi testis.
Hec dicenda quies^o: hic pes sed dicitur hoc es
Hec dat nomen in is^o: tamē hic declino molaris.
 Caulis ⁊ edilis ⁊ que crescunt genitiuus.
 X is preposita tenet hic: aut consona bina.
 Unica dum teneas: aut n littera: siue.
 In liquidam faciet penultima syllaba finem
 Est lapis ac aris piscis cinis vnguis, ⁊ orbis.

ctor dicit quod nomen eius in es terminatū ē ēt ali qñ cōe. i. ge. co. ceu p̄ hī cur ista duo. v3 hī ⁊ hec heres heredis hie ⁊ hec locuplex tis. Heres of pp̄ria filius heri: qz herō succedere debet i hereditatē: ⁊ heredes of canf alij q̄ in hereditatē succedunt. Locuplex .i. diues ⁊ of a locus ⁊ plenus: quasi locus plenus ⁊ plurimaz possessōnum possessor.

D C Dicit q̄ nomē terminarū l es p̄cedit. i. ⁊ suscipiēs hāc isam in grō est ge. maf. vt paries

parietis. **E** C Dicit q̄ ges est ge. se. ⁊ est exceptio ab illa exceptiōe. Lū tenet i rectus: deinde dicit q̄ pes est ge. maf. ⁊ es cris est ge. neu. Quies. i. trāquillitas vel pax. Pes of a pons pōdis grece q̄d idē est q̄d pes ⁊ accipit triplr. i. p̄ mēsurā cuz quo ambulamus vel p̄ metroz pede: vel p̄ mēsurā. Pes in metro est syllabaz ⁊ tē por̄ certa dīnumeratio. Pes in mēsuris agrorū digitos gndecim huz palinos q̄tu or̄ es eris of ab aer: eo q̄ sit eiusdē coloris eū aere. **F** C In hac pte auctoz detersat d̄gñibus noluz teritaroz in is: p̄ dicit q̄ nomē in is terminarū dat hec. i. ge. se. vt hī nauis: deinde ponit exceptionē dicēs. Tū hie declino molaris. q. d. q̄ molaris ē ge. maf. ⁊ ēt caulis ⁊ edilis que sunt gene. mafcu. ⁊ illa que crescūt in gñis ēt sunt gene. mafcu. vt lapis lapidis: deinde dicit de illas que hnt ⁊ ante is vt ar̄so: polus rotaz ⁊ illa que habent onas p̄sonantes ante is: ita q̄ sunt in vna syllaba: vt p̄scis. ⁊ illa que hnt in littera an is vt cinis ⁊ pan. o. ⁊ illa quoz penultima terminat in liquidaz vt vnguis ⁊ orbis: que ofa sunt gene. mafcu. **M**olaris cōis gene. ⁊ hoc molare ad molam pertinēs ⁊ of a mola. ⁊ hie molaris lapis mole vel vnde fit. vnt mole vel magnus ad motendū molet. Et hie molaris vens maxillario: qz cū bū illis ventibus quasi mola molimus. Caulis est generalr ofum herbaz ⁊ olitrū medius frutez: qui vulgo tyrsus of: a terra sursum p̄scēdit. Et quo tractū ē vt sp̄llr q̄d d̄ genus olez ⁊ iulis of: aq̄ tyrsus ip̄sius ampl̄^o ceteris olitrū^o coalescit ⁊ crescit. Edilis. i. custos edis: q̄ custodiebat de dignitate ⁊ officio erariū vel capitoliū: vel curiā regis siue sp̄arous ne morbofa aialia vt eati vel porci ⁊ b̄mōi ita a rēt ⁊ aerē ibi eo: ruperēt. Lapis of a ledo dis: qz ledit pedem. Heis est cels septentrionalis: in ea recta p̄ medīs plagaz p̄heret. **P**iscis dicit quasi a piscendo eo q̄

De generibus

fit part^o huius. Cuius est scitula exticta. Unguis est huius et auis: ungula vero aliorum animalium. Orbis autem rotunditas circuli: et est cuiuslibet rei. Item orbis dicitur mundus vel circulus terre pro rotunditate. Item orbis dicitur circulus septimane. auctor facit exceptiones ab exceptis procedenti dicens quod noia in ista posita sunt copulati per multiplex exceptiones: pedita. n. sunt ge. masculino. vt hec febrius pestis: neptis iaspis lactis restis aspis vestis et cuspis que habent binas consonantes autem in eadem syllaba: b. yallis bipennis. i. securis scindens ab utroque latere: pelvis turris peluis: quorum penultima terminant in liquida b. casus glis sunt crescant in genitivo sunt ge. fe. deinde dicitur: quod finis et clunus. i. naves sunt generis masculini: habent namque in eis:

deinde dicitur quod classis. i. nauigium: messis tussis: sunt ge. fe. et penultima terminant in liquida. Et ibi est lio sunt crescant in genitivo: tamen sunt ge. fe. quodammodo dubitatur utrum habet auctoritas. Dabit hic tibi cassio: et messis tussis etc. b. auctor dicitur: quod noia grecorum in eis terminata et etiam barbara sunt. ge. fe. vt habet colchis colchidis. i. mulier de illa insula: et hanc amantem a peccatrix. c. auctor dicitur quod nomina adiectiua in eis terminata sunt generis compositi b. et hec nobilis et est tricuspis. i. lanceas que habent tres cuspidas est generis compositi: tamen in oblique casibus aliquando inuenitur ge. neu. Ut in Ouis. positumque tricuspide telo mulcet aquas. Ideo dicitur istius obliquis. Notandum quod illa regula. Adiectiua tenent etc. est exceptio ab illa regula. Hec datur nomen in eis. Et in quibusdam adiectiuis est exceptio ab illa regula. Sive in liquidis. vt apper in hoc quod est fortis. Si obijctur tricuspis est adiectiuum et potest comprehendere sub illa regula. Adiectiua tenent quare auctores est superfluum. De eodem quod illa regula: adiectiua tenent: datur de adiectiuis que terminant in eis: et habent neutrum in eis: tricuspis vero non habet neutrum per e: quare auctor non est superfluum. Et ratio quare tricuspis non habet neutrum per e hec est. Regula est quod adiectiua in eis faciunt neutrum per e per mutationem in eis: vt fortis forte et ita deberemus dicere tricuspis tricuspis per illam regulam. Alia regula quod adiectiua habent neutrum per e facit per tres singulariter per mutationem in eis: vt forte fortis: et ita deberemus tricuspis in genitivo: tamen non dicimus sed dicimus tricuspis per illam regulam: simplicium norma forma bis copulata etc. d. dicitur quod dis in plurali numero habet ob genus: vt pluraliter non hi et he dices et hec dicit in singulari aliquando generis masculini. vt hic dis per plutionem et aliquando generis compositi: vt hic et hec dices. i. dices. Nota dis. non habet neutrum in singulari per: quod sunt due regule repugnantes in hoc nomine dis sicut in hanc noie tricuspis. et d. dicitur quod noia in ista posita sunt generis compositi per se: sed omnia excipiuntur ab illa regula. Hec datur nomen in eis. Etiam testis hostis excipiuntur ab illa regula aut persona bina: burgensis excipitur ab illa regula. Sive in liquidis: canis et iuuenis excipiuntur ab illa regula. Aut in litteris. f. d. dicitur quod nomina in os terminata sunt generis masculini: vt hic flos. Deinde ponit exceptionem dicens. Tenet hoc os oris et ossis

Hec febrius pestis neptis vallesque bipennis

Et cassio iaspis et lactis restis et aspis.

Et pelvis turris vestis peluis quoque cuspis.

Sus glissis glitis: et per patronymica iungis.

Hic autem hec finis clunis dabit dec tibi cassio

Et messis tussis ibis: sic illic quoque litis.

Hec tibi greca dabunt: et eis se barbara iungunt

Adiectiua tenent: hic et hec pariterque tricuspis.

Istius obliquis neutrum quandoque locabis:

Dis in plurali genus omne videtur habere:

Et hic et hec testis cuius burgensis et hostis.

Et canis et iuuenis pariter commune scholaris.

Hic os preponit tenet hoc os oris et ossis.

Et chaos et melos argos logos annumerabis.

quidam dicunt qd bec duo nomina. hos ossis et sunt gñis neutri. **Ag** p et cpos est gñis neutri. et id est qd obscuritas et melos. l. dulcedo: et agros. l. portus maris grecor et logos. i. sermo. **C** Dicit q ista noia sunt gñis cōis: vt bic et bec bos hic et bec ipos. l. non portos: hic et bec cōpos. l. potens eodē mō sacerdos et custos. **C** Dicit q ista noia sunt gñis feminini: vt bec vos doris: bec eos corinthiapis in quo acuum gladij: et bec glos glos. l. mulier friso: ea greca noia hic locant. l. sūt gñis feminini: vt bec velos nomē isole: et arbos et cōgnis femi. l. arbor. **C** **A**uctor dicit q noia scdē declinationis terminata in us vāt hic. i. gñis mascu. vt hic dñs. **L**strue sic facta. l. noia terminata in us secūda declinate vāt hic. i. genus masculinum.

Dāt duo bos impos: cōpos custosqz sacerdos
Bec dant eos dos glos sic greca locant et arbos
Dant hic in vs facta tibi declinante secunda.

Bec paradisus bz nardus domus atqz iacinctus.

Et sinodus costus et carbasus alnus abyssus:

Alnus cristallus humus bislusqz papyrus

Hecqz smaragdus bz vānus colatqz phasellus

Egyptus diphthogus et porticus ista sequitur.

Cristallum tamen hoc dicimus: et hic paradisus.

Hoc vulgus pelagus: indeclinabile virus

Ds grecum sepe mutamus in vs muliebre.

Hoc terne dabit vs si non tenet v genitiuus.

Dat lepus hic: tenet intercus genus oē vetusqz

Dant bec si crescant genitiuus et u sibi seruet.

ditas aquarū ipenetrabilis aqua fontis et flumina pcedit: p ocellas venas et ad matricē abyssi reuertunt: bec alius. l. venter: bec cristallus quidam lapis candidus: bec humus. l. terra: bec byssus est genus lint candidissimi et non molissim: nascitur in egypto. bec papyrus: et est quedā herba vel genus iunci: vt dictum ē vī et bec papyrus charta bōbicinaria siue bōbicina: bec smaragdus qdam lapis pctiosus: bec vānus. l. vētilabru: bec colus rocha ferminaruz: vel inlīm vñ femine nēt: bec phasellus pua nauis: bec egyptus nomē puicte b balan castanea cocta in aq: b diphthogus: bec arca nomē stelle: deinde dicit q iuenit b cristallū et b padisus. **C** Dicit auctor q vulgus et pelagus sunt ge. neu. et ē virus: qd est indeclinabile. **C** **D**einde dicit q noia greca in os terminata apud latinos sepe terminant in us et sunt ge. se. vt delos delus nomē insule: atamos aromus: et vī corpus induisibile propter sui paruitatē qñis forte nullum corpus fir quod diuisionē recipere non possit: et dicit ab a qd est sine et thomos diuisio vel sectio: qz non recipit sectionem sensui subiacentem. **C** **A**uctor dicit q noia tertie declinationis terminata in us nō hñtia in penultima gñis: sunt ge. neu. vt hoc corpus: gñō huius corporis. **C**onstrue: ru dabis hunc articulum hoc nobis tertie declinationis in vs terminatis: si gñis nō tenet n in penultima syllaba. **E**t hoc dicit pp salutis salutis et alia similia que nō sunt generis neutri. **C** **D**icit q lepus declinatur per hic et est exceptio. **I**ntercus et vetus sunt gñis os: vt hic et hēc et hoc vetus: hic et bec et hoc intercus: et est doctrina de hoc noie intercus: et nō exceptio. **C** **D**icit auctor q noia tertie declinationis terminata in us habētia gñam supantez in cuius penultima bec vocalis p retinet sunt ge. se. vt bec salus salutis: et bec virus virtutis.

De generibus

a C Dicit q̄ nota tertie declinatōis terminata in vs vnius syllabe. sunt ge. neu. vt hoc thūs: s; grūs ē ge. fe. sus vō cōis gñis: mus aut̄ gñis p̄miscui: declinat p̄ b. **b** C Dicit q̄ pecus pecudis est ge. fe. ⁊ pecus pecoris n̄cūti. Hūs ē ge. neu. ⁊ in declinabile put̄ significat putredinē: vel quādā infirmitatē: q̄ bosē reddidit putridus. Sed q̄i of custodia tunc est feminini gñis ⁊ declinat. **c** C Auctor dicit q̄ nota quarte declinatōis sunt ge. maf. vt hic visus. **d** C Hic ponit exceptionē regula p̄dicta: dicit̄ q̄ nota in lra posita lz sint quarte declinatōis tñ sunt ge. fe: vt hec anus. i. vetula: hec tribus. i. p̄gens: hec porticus: hec manus: hec idus. i. uisio t̄pis: hec acus hec pinus hec nurus **h** domus: hec socrus deinde dicit q̄ specus est gñis masculi. vel neutri s̄lr ⁊ penus. **e** C Dicit q̄ nota terminata in aus v̄p̄thongū sunt gñis feminini: vt hec laus. **f** C Dicit q̄ nomia terminata in s̄ p̄cedēte cōsonante sunt generis feminini: vt hec ps̄ ptis.

Hoc monosyllaba dant thūs. s; dicit̄ hec grūs. Hic dat ⁊ hec tibi sus: ep̄cenū dat gen⁹ hic mus Est pec⁹ hec pecudis: pec⁹ hoc pecoris tibi soz at Quarte nomen in vs manibus sociare solemus Hec anus atq; tribus ⁊ porticus ⁊ manus idus Hec acus atq; pinus nurus socrus ⁊ dom⁹ addis Hic tenet hoc ve specus: illi penus associetur. Cum nomen sit in aus hec illi iungitur vt laus S vult hec iungi si consona p̄cedet illi Adiectiua notes quibus oē genus dare debes Adons pons fons hic calis dēs quoq; quadrās Et partes assis torens sociabitur istis. Atq; calybs.

g C Dicit q̄ nomia terminata in s̄ p̄cedēte cōsonante sunt generis feminini: vt hec ps̄ ptis. **h** C Auctor dicit q̄ nota in lra posita sunt generis masculini: vt hic mons mōris: h̄ fons fontis: hic mars martis. i. de bellis stirps p̄ traco arboris: sed stirps significatō p̄genē est feminini generis: hic calis ps̄ pedis: hic v̄no dētis: hic q̄drās quadratōis: est infim ad sciēdū horas ⁊ res. Et p̄tes assis. i. nota significatō partes assis habētia cōsonantē ante s̄ sicut gñis ⁊ c. ⁊ hoc nomē torens iungit̄ p̄dictis s̄lr ⁊ hoc nomē calis iungit̄ p̄dictis: sciēdū q̄ q̄das dicit̄ q̄ calis quando accipit̄ p̄ p̄te pedis scribit̄ cū s; ⁊ q̄ accipit̄ p̄ lapide decocto scribit̄ cū x. Sed male dicit̄: q̄ patet q̄ auctor esset diminutus si nō itelligeret q̄ calis scribi debeat cum s; q; superi⁹ de ḡtō tertie declinatōis singularis numeri posuit regulā: q̄ nota in ls: faciūt̄ ḡtūm t̄. iterposita l ⁊ s; vt pulis: sed nō excipit̄ calis q̄ facit̄ calis: p̄terea Auctor est p̄trarius sibi p̄ h̄ itelligeret q̄ scribēdebeat cū s; q; lra posuit iter nota terminata in r: vt dicit̄. Hic calis pedis: hec laromoz; quare manifestū est s̄m auctorem q̄ calis non v; ponit̄ iter nomina terminata in s. Et si ponitur h̄ dicēdū q̄ auctor reponit̄ hic recitando op̄nionē aliorum qui dicebant q̄ calis scribit̄ cum s; p̄ parte pedis: ⁊ ad hoc denotandū ponit̄ Auctor hic. ⁊ dicit̄ calis de calco calcas p̄te pedis: sed p̄ lapide decocto d̄ est de caleo caleo. Ulterius sciēdū q̄ as assis est pondus duodecim vnciarum: ⁊ si exinde remouet̄ vñū illud vnum q̄ remouet̄ dicit̄ vncia: ⁊ illa vndecim que remanent dicunt̄ deuns. i. vndecim vncie: p̄terea si remouent̄ duo: illa duo dēpta ab asse dicit̄ur sexūs q̄ si septa ps̄ assis: sed illa decē que remanēt d̄r̄ decūs. i. decē vncie. p̄terea si remouent̄ tria ab asse remanēt nouem: ⁊ illa tria dēpta d̄r̄ quadrās q̄ si quarta ps̄ assis: ⁊ illa nouē q̄ remanēt d̄r̄ v̄odrās ⁊ interpretat̄ nouē: si remouent̄ ab asse quattuor: remanēt octo: ⁊ illa quattuor remota d̄r̄ triēs quasi l̄tis pars assis ⁊ d̄ a triēs q̄ est tres. Unde triēs vno significat̄ et ex p̄tē quēti

quattuor: q̄ actuoꝝ sunt tertia p̄o affis: ⁊ illa octo q̄ remanēt dñr bes ⁊ inter p̄taf bes octo ⁊ est greci: p̄terca si remouent ab asse sex: illa sex q̄ remanēt s̄lr semioꝝ: ⁊ dī de semioꝝ qd̄ est dimidiuꝝ: ⁊ as affis: quasi dimidia p̄o affis: ⁊ ita p̄3 q̄ sunt par- tes affis. Torrens torrens ē fluuꝝ vel aq̄ ventēs cū ipetu ex s̄ribꝝ ⁊ rep̄tina magnū hñs incrementū s̄ adueniēte estate caloze solis torrescit arefcit ⁊ d̄ccat. Un̄ p̄p̄ta. Lduertere dñe ⁊c. Calybs fluuꝝ ē hispanie iuxta quē ppli ibabit̄ dicti calybes: apud q̄s sūt minere ferri optimi nudi illi laborātes effodit̄. S̄lr ⁊ alij eodē noie cognominati sūt ppli iuxta paphlagoniā in p̄to: ⁊ amaçonibus p̄term̄ni. Et ca- pis p̄terūq; calybs p̄ ip̄a ferri massa. Non unq; vero p̄. In s̄tro ex calybe p̄fecto. a C Dicit q̄ poliſyllaba. i. plurium ſyllabar. teriata in o s̄ p̄cedēte p̄ sūt ge. mas. ⁊ h̄ mācep̄. i. seruꝝ. S̄3 for cep̄ qd̄ d̄t a ferrū ⁊ ca- pio eo qd̄ ferrū candēs capiat ⁊ tenet. S̄3 hoc variant p̄ hoc aut bec. i. sunt ge. i. certi. S̄3 hoc nomē seps p̄ fep̄ete est ge. masc. Inuenit̄ ē s̄m quosdā bec seps p̄ clau- sura vinear. S̄3 mō v̄- cimꝝ sepes seps p̄ clau- sura vinear. b C Dicit auctor qd̄ plura re-

Dant hic s̄ p̄iuncta poliſyllaba: sed variantur
 Hic aut bec forceps ⁊ adeps: sed dicitur hic seps
 Pluraq; dāt hic ⁊ bec celebs infansq; parensq;
 Et princeps effrōs: istis coniunge bifrontem.
 Hec ⁊ p̄repon̄. sed plurima demere debes:
 In triplici genere decet adiectiua notare.
 Et si presit maribus poliſyllaba iungis.
 Est tamen bec pellex viberq; oberq; supellex
 Forpes aut forfex: hic aut bec dat tibi cor: ⁊c.
 Atq; s̄lter.

Fetibus bec terre dabis: hic frutex retinebit.
 Et dur ⁊ coniunx commune locatur ⁊ ex lex
 Hic dat grex ⁊ rex fornicq; calixq; cilixq;
 Et senix mastix: hic calix pedis beclatomorum:

perunt in cōi gñe declinata: vt hic ⁊ bec celebs. i. castus: hic ⁊ bec ifans hic ⁊ bec parens ⁊ hic ⁊ bec p̄nceps: hi ce bec effrōs. i. sine frōte ⁊ sine verēcūda: hic ⁊ bec bifrons vt sanus qui bz duas frōtes hōis. i. an̄ ⁊ retro hic ⁊ bec anceps. i. dubiꝝ.
 e C In hac pte auctor determinat de gñibus nolum terminator̄ in. x. Et dicit q̄ nota in x terminata sunt ge. se. vt lex legis: de s̄de dicit qd̄ plura debēt excipi: ⁊ fa- cit exceptionē. d C Dicit qd̄ adiectiua in x terminata sūt gñis ois: vt hic ⁊ bec ⁊ hoc felix. e C Dicit qd̄ nota in x terminata p̄cedēte ⁊ sunt ge. mas. dū sunt poliſyllaba. i. plurium ſyllabar: vt hic vertex: s̄m̄ttas capitia: Lonstrue sic. Tu iſḡto nota poliſyllaba maribus. i. masculinis gñibus si ista ista s̄st. i. an̄ sit huic littere x. f C Hic ponit exceptionē ab illa pte. Et si p̄c̄at dicit̄ qd̄ nota q̄ in l̄a ponuntur sunt gñis sem̄. lz d̄ant e ante. L. vt bec pellex. i. meretrix: hic viber signū factum cū flagello bec supellex. i. subn̄tātia: vel facultas ⁊ oē in s̄m ⁊ ornamentū domus bec forfex q̄ incidit s̄lter: ⁊ cōponit a ferrū a s̄lter. h forfex qua incidit pilus: ⁊ cōpo- nit a ferrū ⁊ pilus. Lortex est gñis ierti. Et d̄t quāsi cor arboris tegē: atq; p̄ ⁊ h̄ lex. i. durissimus lapis q̄ lectu ferrū ignē emittit. C Hic auctor ponit exceptionē dicens. Tu dabis hunc articuluꝝ bec fetibus terre. i. noibus ipoztantibus fetus terre si est fructus: vt h̄ corex quedam herba: excipit frutex qd̄ est generis masculi ni d̄ntas virgular̄ vel pamaruz arbor̄ vel sp̄inarum. b C Dicit qd̄ ista duo nota dux ⁊ coniunx sunt generis cōmunis: ⁊ similiter ex lex: idē sine lege. i C Au- ctor dicit qd̄ ista nota sunt generis mascu. vt hic rex h̄ fornic̄ cis. idē arcus lapsi- deus: hic calix calicis: quoddam genus poculorum: hic cilix cis quidam popu- lus: hic p̄henix: nomen auis: hic mastix species gummi: h̄ calo cis: p̄o talo pedis

De preteritis et supinis prime coniugationis

est generis masculini: et pimento feminini: et tunc non excipitur sed continentur sub regula. Nec p. prepono. Et hoc est quod dicitur: hic calx pedis hec latomozuz. id est cementatoruz. a C Auctor dicit q. verbalia in p. defluentia sunt generis feminini vt hec amatrix: tamen in obliquis aliquando reperiuntur generis neutri i. vt signa victricia. Ideo posuit hunc versum causa exempli victrices turbe.

In isto capitulo auctor intendit determinare de preteritis et supinis v. boz. Et pmo ponit qd. facere intendit subiugens in principio ipsius capituli ordinem obseruandum dicens q. pmo intendit determinare de preteritis et supinis v. boz. In prime coniugationis.

C In hac pte auctor determinat in generali de preteritis verborum prime coniugationis ponendo vniuersales terminatōes eoz. Et dicit q. pma coniugatio verbis pot. facere preteritū in vi vt amo amas amaui: in vi diuisas syllabas: vt domo domas mus. su di vt do das dedi. in ti: vt flo flas steti.

C In hac pte auctor procedit in speciali de preteritis verborum pme coniugationis: et dicit q. verba pme coniugationis format pām a scda psona pntis indicatiui modi remota s et addita vi: vt amo amas remota s: et addita vi fit amaui.

C Auctor ponit exceptionem a predicta regula dicens q. ter qnq. i. qundecim verba pme coniugationis non formant preterita: vt sup: a dictum est: sed excipiunt primo ponit exceptionem demonstrando illa verba p syllabas in secundo metro cōteatas. in quo qdē metro sunt qundecim syllabe per quas qundecim intelligunt verba: p cre intelligit crepo pas: per do intelligit do vas: per do: domo mas: per mi: mico cas: per iu: iuuo uas: p flo: flo flas: per pl: plico cas: per fr: frico cas: per ve: neco cas: per ve: veto tass: per la: lauo uas: per se: seco cas: per cu: cubo cubas: per to: tono tonas.

C Nunc ostendit auctor quomodo predicta verba faciunt in preterito dicens. Nā a. certe ista verba cubo crepo et cetera: pretereunt. i. preterito faciūt in vi diuisas syllabas. Ut cubo cubas cuba: crepo pas pui: do das facit dedit in preterito et posuit tertiam personā causa metri: et flo dat steti: et iuuo iuuas preterit. i. preterituz factū in vi. vt iuuo iuuas iuui: et lauo lauas ul. g C Auctor dicit q. etiam hec non excipiunt quod facit necui in preterito: et aliquid facit necaui et sic non excipitur. Deinde assignat etiam huius verbi dicens: die aui in preterito de neco sero die necui reliqua vi in preterito. i. quando necas cum os alia vi q. cum ferro. h C Auctor dicit q. increpo aliquid facit increpui et aliquid increpau. i C Auctor dicit q. plico plicas compositū cū noibus facit preteritum in aui: vt duplico caui: qd. cōpō. nit ex duo t plico: et aliter cōpōsitum in vi diuisas syllabas: vt implicuo implicui

Trix tenet hec tamē obliquis neutruz supaddes
Victrices turbe victricia tela tulere:

Quasi tibi permuentram formatio preteritoruz
Atq. supinoz pateat presens lege scriptum

Et primo discere que sit formatio prime:
Hi vel vi vel di vel ti formatio prime:

As in preterito vi suscipit s remouendo.
Non sic formantur ter quinq. excipiuntur:

Cre. do. do. mi. tu. sto. pli. fri. so. ne. ue. la. se. cu. to.

Nā cubo siue crepo domo deide micoz fricoz

Pero plico seco sono deinde tonoz vetoz

Pretereunt in vi diuisas: do dedit: et sto.

Dat steti iuuo iuui preterit et lauo laui.

Et neco q. necui facit et quandoq. necaui:

De neco dic aut ferro: necui reliqua vi.

In crepo format vi tamen et reperitur in aui:

Aui preteritum plico dat cum nomine iunctum.

Hoc sine prebet vi: tamen et reperitur in aui.

Lapsum
quod est
de forma
eide pre-
ritoz et
supinorū
regulari
uz de p-
ma cōiu-
gatiōe.

quod componitur ex in et plico: et applico applicus quod componitur ex ad et plico tamen aliquando reperitur in au. ut supplico cas cau. a C In hac pre auctor determinat de formatione supinorum prime coniugationis dicens quod verba prime coniugationis facientia preteritum in au per rectam formationem. scilicet mutata ab in au facit supinum in atum: ut amo amas amavi amatum. b C A priedi etia regula excipiuntur lautum vel lotum: et potum et non potatum deinde dicit quod do das datum: et sto statum: iuuo iutum: et etia regula facit et non exceptio. c C Auctor ponit aliam regulam dicens quod illa verba prime coniugationis que faciunt preteritum in vi diuissas syllabas faciunt supinum in ituz: ut sono nas sonus fontis: nisi hoc tale verbum delectat in eo: ut frisco seco. Nam ista verba in eo deficientia supinantur in crum: ut frisco cussitum: seco secus lectum. Sed inicos cas: plico cas: excipiuntur: quod non faciunt. Immo plico facit plicium mico caret vero supino.

Regula que formam seruans as mutat in au.
Recte preteritum formando supinat in atum.
Sed lauo dat lotum vel lautum potumque potum.
Doque datum dat: stoque status: format iuuo iutum
Quod dat vi datituz: nisi desinat in quo. si autem
Ista supinantur: plicat et uncat excipiuntur
Itaque plico dat: plicis: mico nescit habere supinum
Aui diuico vel vi primumque supinat
Sicque neco nectum: facit et quandoque necauit:
More patris nexum: facit tibi nexo supinum.
Obes formare post primam verba secunde
Alia vel vi vel di si format ituz secunda.
Littera longa vel ar ante deo si facit stridi
Si breuis est e vel i producitur atuz facit di.
Ante deo veniens e vel o liquida mediante.
Principium geminat. si muta vel in venit ante.
E vel o si iuncta sit mute: lex tenet ista.
Continue iuncta: si non lex non tenet ista.

nis que faciunt preteritum in vi diuissas syllabas faciunt supinum in ituz: ut sono nas sonus fontis: nisi hoc tale verbum delectat in eo: ut frisco seco. Nam ista verba in eo deficientia supinantur in crum: ut frisco cussitum: seco secus lectum. Sed inicos cas: plico cas: excipiuntur: quod non faciunt. Immo plico facit plicium mico caret vero supino.

De formatione proli et supinorum secunde coniugationis

e C Dicit quod neco facit

necatium. scilicet quando facit necauit in preterito. et quandoque nectum in supino: hoc est quando facit necui in preterito. f C Auctor dicit quod nexas facit nexum in supinis more patris. scilicet primitiuus ius. sed nexo nectis quod etiam facit nexum. Inde venit nexo nexas eius frequentatiuum etc.

In hac parte auctor determinat de preteritis et supinis verborum secunde coniugationis. Et primo dicit tu debes formare verba secunde coniugationis post primam scilicet coniugationem.

C Auctor generaliter ponit omnes terminationes preteritorum verborum secunde coniugationis dicens: quod secunda coniugatio format preteritum in vi ut moues moui: vel in vi diuissas syllabas ut moueo moui: vel in di ut video di: vel in si: ut rideo risi: vel in ri: ut augeo augeo auxi.

Idem quod verba secunde coniugationis in deo terminata precedente vocali nata raliter longa: vel hac syllaba ar faciunt preteritum in si: ut rideo risi: ardeo arsi: excipere verbum strideo quod facit stridi licet habeat vocalem longam ante deo.

Idem si ante deo sit e vel i breuis: illa ista e vel i producit in preterito et mutat deo in di. ut video di: sedeo sedi. l C Auctor dicit quod si hęc littera e vel o sit ante deo liquida mediante. scilicet existente inter e vel o et deo: ut pendeo et mordeo. Tunc illud tale verbum geminat principis preteriti: ut pendeo pependi: et mordeo mo-

De preteritis et supinis prime coniugationis

moridi hoc tamen dicit si lfa muta vel in venit an e vel o: vt pz tredo et mordeo de inde dicit q illa lex. i. regula t3. i. valida est semp si e vel o sit immediate iuncta lfe mute: vt tredo tredo tredit. Na ibi te immediate muta cu e: et no iugif ista lex. i. regu. la no t3. Et hoc dicit pp spledo in quo no iungif immediate muta cu e: imo e lfa i medio: et sic est dicenda in similibus. a **C** Hic auctor ponit vnu notabile validu poeas coniugationes ad quas prinet: et ex ceptio ab illa regula in de: et in ar d b p o s t a. Simpliciu norma formabis copositua: q: p candem regulam posset aligs dicere q verba geminata prim in simplicitate geminet in copositoe. I d auctor iug hoc dat notabile dicens. Si

verba geminata prim in simplicitate coponantur: postea no geminantur: vbi gratia mordeo: deo facit moroidi: et coponant cu re: vt remordeo tunc no geminat s3 facit remoridi: hec lex. i. hec regula erit cunctis verbis cuiuslibet coniugationis remoris illis q p has quatuor syllabas itelligunt. i. do das de di cuius coposita et geminant vt circudo circundas circundedit: isto fas: et eius coposita vt predo fas: stiri: po. vt posco poscis poposci et eius coposita vt re

posco repositus repositi: vis: disco discia didici et eius coposita vt dedisco deditis dedit. b **C** Dicit q curro ris l3 geminetur in simplicitate: q: facit cucurri tamen si coponatur cum pre etiam geminatur vt precurro precucurrit: et pungo pupugi si componat cum re vt repungo etiam geminatur: vt repupugi.

C Auctor epilogat p: edicta: vt epilogatione sua: aliam inferat regulam: et dicit q verba scde piugationis: in deo desinentia habentia vocalem longam vel ar ante deo et illa que geminantur in preterito patehant. i. sunt manifesta vt supradictu est: deinde inferat alia regulam dicens q oia verba scde piugationis in deo desinentia preter hec que diximus faciunt preteriti diuisas syllabas vt studeo studui: can deo canda. sordeo sordui. splredo splendi: deinde ponit exceptionem dicens: ex el pe prandi vel pransus sum: qd est preteritum de prandeo prandeo: deberet. n. face re prandui. Iunge et neutro passiu secunde piugationis q suppleat preteriti sicut prandeo: vt gaudeo gauisus sum a deo ausus sum. v **C** Auctor dicit q verba scde piugationis in deo terminata facientia preteritum in si vel in di. vel geminanti preteritum faciunt supinu in sum: vt ardeo arsi arsum: sed auctor exemplificat de hoc verbo sedeo sessus: dicens q facit in supino sessum: nisi geminat s et in hoc ex cept: q: sm regulam et a d deberet facere sessum p simplex s. e **C** Hec carmina clara sunt ideo expone no idiget. f **C** Dicit q verba scde coniugationis terminata in deo que faciunt preteriti in vi faciunt supinu in ituz de arte vel nulli hnt supinu de vsu. vt studeo studui studuituz. Ideo dicit nullumue supinum: q: de vsu carent. g **C** Dicit q verba scde piugationis hnt: a l vel r ante geo faciunt prim in si: vt

Si componantur geminata non geminantur.

Lex tenet hec cunctis. po. sto. do. dis3 remotis

Do sto composita geminabunt posteoq3 discor

Curro tu cum pre geminat sic pungere cum re

Vocalls longa vel ar ante deo geminat3

Et que preponunt e vel i breuem sic patehant.

Hec preter per vi deo preterit: excipe prandi.

Pransus sum iunge neutro passiu secunde

Dans deo si vel di geminat sue supina dat in su3

Dic sedeo sessum reddit tamen et geminando

Gaudeo gauisum prebet: vult regula gauisum

Strideo preteritum stridi facit absq3 supino

Preteriens in di dat itum: nullumue supinum.

Si facit l vel r ante geo3 vi littera longa

Vel diphthogus habet: in vi geo cetera formant

fulgeo fulsi & vigeo vixi. r̄ l̄ s̄ a longa. i. verbū habēs l̄ r̄ a longa ante geo facit xi in p̄terito vt lugeo luxi: vel diphthongus idest verbū h̄ n̄ a v̄ l̄ p̄ h̄ t̄ o n̄ ḡ ū ante geo fa-
cit xi vt augeo auxi: deinde ponit aliam regulā dicens. In vi geo cetera formant.
i. qd̄ oīa verba secunde coniugationis: de quibus non est facta mentio in geo des-
nētia faciunt p̄teritum in vi diuisas syllabas: vt vigeo vixes vigui. a C D
cit qd̄ verba desinētia in geo faciētia p̄teritū in ut. carēt supino vt ego eges
egul: supino caret. Et faciētia p̄teritū in si faciunt supinū in sum. vt algeo alsi al
suz. Et faciētia p̄teritū in si faciunt supinū in ctuz: vt augeo auxi auctū. b C D

Prebet vi nullum si per sum: r̄ i q̄s facit etum
Dic tamen indultum sed procreat vigeo nullū,
Addita muta leo facit cui vix facit tum
Sic leo sic oleo de se facit omne creatum.
Et quandoq; tamen olui reperitur itumq;
Et oleo per vi venientia dic r̄ in cui.
Duplex p̄teritum reddit duplex supinum.
Etum vel per itum: dices adolere per vitum
Hinc r̄ adultus erit.
Iunctaq; muta leo patet hic: oleoq; leoq;
Cetera verba leo per vi facit absq; supino.
Sed doleo dat itum valeo soleoq; supinum.

cit qd̄ idulgeo ges idul
si facit idultū r̄ excipit
ab illa regula si per suz
et facit idulsuz r̄ sic ex-
cipit. sed vigeo caret su-
pino r̄ significat stringe-
re coercere r̄ stimulare.
c C D dicit qd̄ v̄ba se-
cunde coniugationis desinētia in
leo muta p̄cedētia faci-
unt p̄t̄m in cui: vt fleo
fleo fleui: r̄ faciūt supi-
nū r̄: mutādo ui in r̄
vt fleo fleui: in r̄ si
fletū. Deinde addit di-
cens qd̄ leo leo qd̄ nō est
in vsu in simplicitate: r̄

et oleo: r̄ cor̄ cōponit vt deleo r̄ redeo faciūt sic in p̄terito r̄ in supino: vt deleo fa-
cit deleui deleui. i. destruere extinguere interficere r̄ cōponit a de r̄ leo les lere qd̄
nō est in vsu. r̄ redoleo redoleui tuz. cōponit. n. a re r̄ oleo interposita. d. r̄ d̄ re-
dolere bonū odorē emittere: bene olere suauiter spirare: r̄ d̄ redolere tantū p̄o-
no odorē: s̄z olere r̄si de malo: s̄. n. olere idē qd̄ fetere. d C D dicit qd̄ oleo oles al
qn̄ facit p̄t̄m in vi r̄ supinū in itū vt oleo olui olitū. r̄ Quidā h̄nt istos ver-
sus: sed credo qd̄ auctor non cōposuit: sed glossatores: qz auctor supinus posuit istā
regulā. Simplicitā norma: r̄ sic cōposita de oleo p̄nt haberi p̄ eandē regulā. Tū si
auctor fecit p̄t̄ sustineri: qm̄ ipse ponit vt addat illud supinū adultū: qz simplex
nō facit vltum. dicit ergo qd̄ composita ex oleo oles faciūt p̄t̄m in vi vel in cui:
vt redoleo facit redolui vel redoleui. r̄ sic duplex supinū. s̄per etū r̄ itū: vt aboleo
abolui vel aboleui facit abolerum vel abolitum. Et hoc verbū adoleo etiam fa-
cit supinum per vitum vt adultum: inde erit adultus participiū. Et sic adoleo ha-
bet duplex p̄t̄m. s̄. adolui vel adoleui: r̄ triplex supinū vt adolstum adolectū adul-
tū. Et qd̄ habeat adultum patet qz inuenit̄ adultus qd̄ non potest descendere nisi
de hoc supino adultum: r̄ adolere est cremare: oburere incendere. Item adolere ē
crescere. Qui ergo vellet declinare adoleo deberet sic declinare. Adoleo. les. lui.
vel leui. re. oi. do. dum. l̄st̄m vel etum: vel vltum vltu. f C D hic auctor epilo-
gat ea que dixit de verbis desinētibus in leo vt aliam inferat regulam. Et dicit
verba desinētia in leo muta p̄cedētia hoc verbū leo r̄ oleo sunt manifesta q̄o fa-
ciūt in p̄t̄o r̄ supinis p̄ ea q̄ dicta sunt: de se d̄fert regulā dicens qd̄ cetera v̄ba i leo
desinētia faciūt i vi diuisas syllabas: r̄ carēt supinis vt caleo calui r̄ palteo pallui.
g C D hic pōt̄ ex ceptōz a p̄d̄ca re. d. qd̄ v̄ba l̄ s̄ a p̄sita faciūt supinū i tū vt soleo
solitū: valeo valitū. doleo volitū. vt qd̄ soleo nō deat ponit: qz nō h̄z solui s̄z solitū
eū solutū. p̄uicia. dicit l̄. r̄. li. qd̄ soleo facit p̄t̄z solitū suz: vel solui s̄z. Sal vltū.

De preteritis & supinis secūde cōiugationis

a C Dicit qđ verba deññētia in queo: faciūt ptūm in h & supinum in sum: vt tor queo si suz tñ faciūt sepe in tū vt distor: queo si tū vel distor: suz. **b** C Dicit qđ d ba scđe piugatiōis deññētia in veo faciūt ptūz in vi. vt moueo ul. deide dicit qđ verbū faciēs ptūz in vi mutat ul in tū formādo supinū vbiqz. i. in oi piugatiōe: in pma vt amauit tū: in scđa vt mouit tū: in tertia vt triuit tū: in q̄ta vt audiuit tū: Et ex vi faciēs tū nihil remouēdo & nihil addendo. **c** C Dicit auctor: pōit exceptio- nē a regula p̄dicta dicēs. Excipe qđ p̄ has syllabas intelligunt pas. ca. & ē. q: ista v̄ba nō faciunt in supino vt dicit est mutādo ul in tū imo aliter. s. vt seq̄: deinde clarī ficat verba intellectus p̄

Auto

has syllabas & ostendit qđo faciūt in supino dī cēs: caueo cauit dat cau- tuz qđ deberet facere ca tū: faueo fauit fautum & nō fatum amictō amicti ul. ctum & non amicti soluo soluit solutū & nō solutum voluo voluit volutum & non volūtū se- ro seui fatum: & nō fetuz lauo lauit lotum & nō la tū pascō pasci pascum & nō patū, agi. i. agnosco agnouit vel p & cogno- sco cognouit dat ituz vt a gnituz: & cognitum. & nō agnotuz nec cogno- tū sepelto sepeliui facit sepelituz & nō sepelitus. **d** C Dicit qđ hoc v̄bū serueo veo facit ul. vel seruii i seruito. Et hoc

Teo

Si queo sumqz facit: tamē in tū plurima reddidit **D**at veo vi: per tum vi format vbiqz supinum. **E**x vi nil remouens facies nil tum superaddens **E**xcipe pas. ca. fa. se. la. sol. vol. ag. cog. & a se **D**at caueo cautum: faueo fautum: sed amictum. **E**x amictū facit soluo vel voluo dat vtum. **D**at reo sume satuz: lauo lotum: pascōqz pascum **A**g vel cognosco dat itum sepelire sepulitum **S**erueo vi. dat siue bui coniuueo vi xi. **U**i tum dante preit vocalis non breuiata **Q**ui si: ci fa li. demantur: & inde creata. **D**e deo deqz geo leo vel queo uel ueo dicta **S**ufficiant: in vi diuisas cetera formant: **D**at maneo mansi: iubeo iussi: neo neuī. **D**ans a per i maneo dat ui caretqz supino. **L**ucet polucet faciunt xi: mulceo mulsi. **H**ereo si prebet: dat sorbeo psiqz buiqz: **D**at si sum xi. ctū sed itum dat sor: beo uel ptum:

e C Dicit qđ verba facientia pre- teritum in vi & mutantia vi in tum in supino producent penultimā supini in om- ni coniugatione: vt amauit tum fleuit tū: triuit tū: audiuit tum. **f** C Nunc auctor ponit exceptionem a regula p̄dicta dicens: qđ supina que intelliguntur per has syllabas qui ci. & ē. demantur: quia co: ripiunt penultimam syllabaz: vt queo quī ul quātum: iuno suū iūm cieo vel cio cui citum: sero seui fatum. lino lūit lūituz eo iūt itum & sua composita: vt nequeo nequū nequitum: desino desui desitum: et cieo excio exciuit exciuit: infero infui infitū illino illini illitū. redeo rediui rediuit. **g** C Dicit auctor: epilogat oīa que dixit de verbis secūde coniugationis vt inferat rat generalē regulā deceteris: & dicit qđ ea qđ sunt quāta scđe piugationis termina- tis in deo: in geo: in leo. in queo vel in veo sufficiāt. deinde infert regulā dicēs qđ cetera verba de qbus nō est facta mētio formāt sua p̄ā in ul diuisas syllabas vt do ceo cui. moneo nui. **h** C Ponit exceptionē dicēs qđ maneo facit in ptō māh & nō nui. iubeo iussi. neo neuī. **i** C Dicit qđ qñ hoc v̄bū maneo mutat a in i in cō postōe: facit ptūz in ui & caret supino vt imineo nui. **k** C Dicit qđ luceo & pollu- ceo faciūt ptūz i xi. vt luceo luxi: polluceo luxi. mulceo fac mulsi. hero hesi: sorbeo sorpsi vel bui. **l** C Dicit qđ oīa facientia ptūz i h. de qđ p̄us nō ē mētio scā facitē supinā i suz: vt maneo māh suz: & facientia ptūz i xi. facitē supinā i tū. vt lupi lucretū

fm artē intellige, sed sorbeo faciēs sorpi vel sorbui, in supino facit sorptū vel sorbitū. a C Dicit auctor q̄ verba scēde coniugationis hūria vi in preterito de q̄bus p̄t nō non est mentio facta carēt supinis vt vireo res rufissime timeo mui: stupeo stupeo stupeo stupui: nisi faciāt in itū vt placeo placitū: deinde ponit exceptiones dicens: qd̄ teneo facit tenitū. doceo etā. Cefeo seō: facit cēfuz: et eius cōposita faciūt in itū ut recenfo ses recensitū misceo misceo mixtū qd̄ preterit in vi et facit miscul. b C Dicit auctor q̄ verba scēde coniugationis faciētia p̄sim in ui h̄nt supinū. p̄ter sex q̄ sex syllabas itelligunt per pla. placeo ces. nō noceo ces ca careo res us

Que dant preteritum^a per ui caruere supinum
Hi faciunt in itum: teneo tentum doceo doctuz.
Censeo dat censum: sed itum sua compositiua:
Misceo dat mixtum per ui quod preterit ante.
Paucā supinantur^b preter seu neutra secunde.
Sex retinent neutra pla. nō. ca. va. pa. do supina.

Format itum doleo noceo valeo placeoq3.
Pareo prebet itum: licet ac oleo faceoq3.
Dat careo carui caritum cassumq3 supino
Lum dat vi pateo dat passum: toro tostum.
Pando pati pateo^b passum facere supino.

Uerbis his terna formatio fiet aperta.

U: vel^o di. ri. ci. ni. dat tertia gi ri.
U si bi pi p̄i pariter mi qui quoq3 cum ti
A breuis ante cio^o cum compositis facit eci.
Elicui dat itum: a vel xi transeat in itum.
Si presens tenet a. h̄ tenet hoc 7 ubiq3 supina.

quidam non: sed si habetur ponit hic a denotandum differentiaz que est inter passum supinum de pateo: 7 passum de pando: 7 passum de patior.

L In hac parte auctor determinat de tertia coniugatione verborum. Et dicit q̄ in sequentibus versibus tertia formatio. i. coniugatio fiet aperta. i. manifesta. s C Auctor ponit generaliter omnes terminaciones p̄p̄ vboꝝ tertie cōiugationis 7 dicit. Verba tertie coniugationis aliquando faciūt, tertia in vi: vt cerreo terrui: aliq̄ in vi: vt strepo strepui: in di: vt reddo reddidi: s r: vt curro curri: in ci. ut vinco vinci: in ni: vt cano cecini in gi: vt lego gum xi: vt oleo dixi: s l: vt pello pepulsi: in si: vt mergo emersi: in bi: vt bibo bibi. in pi: vt ruo rupi. in p̄i: vt sorbeo sorpsi: in me: vt emo emi: in qu: ut linquo linqui. in ti: ut uerto uerti.

g C Aucto: dicit q̄ verba terminata in cio a breui: precedente faciūt preterituz in ei tam simplicita q̄ composita: ut facio feci 7 reficio refeci.

h C Dicit q̄ omnia alia verba in cio desinentia faciunt preteritum in ex: vt allicio allexi: preter elicio quod facit elicui. i C Dicit quod hoc uerbum elicio facit elicui in supino. Et uel xi. faciētia preter. tum in ci uel xi. faciunt supinuz in e. ium: ut facio feci factum 7 respicio respexi respectum.

k C Dicit q̄ si presens tempus tenet a: ut acio supina retinent a ut faciūt: 7 hoc intellige ubiq3. Id est in omni coniugatione.

valeo leo: pa parco res. do doleo les. deinde de clarat qd̄ faciunt in supinis dicens qd̄ noceo doleo placeo 7 valeo faciūt supina in itū. Careo facit caritū vel cassū: pa rio paritū: ista sūt exem pla de sex liceo licitum: oleo olitū 7 taceo tacitū ista sūt exēpla de paucis 7 si iueniant alia verba neutra habētia supinū sūt solui per hoc qd̄ est pauca. c C Dicit q̄ pateo pates licet faci at p̄tā in vi tñ facit passum in supino. Torreo tores facit tostū in supino. o C Dicit q̄ ista tria verba p̄do dia. pa tior pateris pateo res faciūt passum in supino q̄ dam habent hūc versuz

De for
matōne
p̄tū 7
supiorū
tertie cō
iugatio
nis.

De preteritis & supinis secunde coniugationis

a Dicit qd si composita mutant a in i. Tunc supinū tenet e vt pbat inficio iffec infectum qd componit ex in & facio: deinde ponit exceptionē cum dicit. Sed debes demere do & go. quāsi dicat qd verba in do & in go terminata excipienda sunt a regula predicta: qz non habent in supino sicut regina presupponebat: immo retinent illam litteram quā hz suū simplex vt occido occasum & componit ex ob & cado: & ergo exactū: qd componit ex ex & ago: deberemus. n. dicere occasus & exactum. **b** Auctor dicit qd verba tertie coniugationis in dio desinentia faciūt preteritum in di & supinum in sum per duplex. s. vt fodio fodi fossum: deinde dicit qd verba tertie coniugationis terminata in gio faciūt preteritū in gi & supinum in ituz: vt fugio fugi fuzitum.

c Dicit auctor qd verba tertie coniugationis desinentia in pio quomodocūq; faciūt preteritū in vi. vt rapio rapui sine cepi: siue captui. s. excepto hoc verbo capio qd facit cepi & sine h verbo cupio qd facit cupiui. **d** Dicit qd verba tertie coniugationis desinentia in pio quomodocūq; faciūt primum faciūt supinum in pruz. vt rapio rapui raptum. & capio cepi captum: deinde ponit exceptionem dicens sapio cupioq; remotis. qz nō faciunt supinum in prū. Immo sapio facit sapituz & cupio cupitū.

e Auctor dicit qd pario facit peperit & partum vel partum in supino. **f** Dicit qd verba tertie coniugationis desinentia in tio hnt fi in ptō & sum in supino geminando s vtro libet. s. tam in ptō q; in supino vt percutio percussi percussum. quatio quāsi sum. **g** Auctor dicit qd verba tertie coniugationis terminata in uo diuisas syllabas: semp faciunt primum in ui diuisas syllabas: vt acuo acui: sed struo struo & pluo excipiunt. Postea dicit illa que faciunt primum in vi: faciūt supinum in vtuz penul. pdu. vt acuo acui acurū. Ideo dicit: de hinc vtuz pducit rē. Xum fluxi. i. suo facit fluxi in preterito & fluxum in supino: structū struxi. s. struo facit struxi in preterito & structum in supino: pluo dat pluui in preterito & pluuū in supino et facit pluui. **h** Dicit auctor. Datq; pluui. Unde Jacobi. s. Et non pluuii annos tres. & menses sex. Et ruo rui facit rutum: vel ruitam in supino: nonnulla. idest aliqua verba in vo terminata nullum vānt supinum: vt renuo renui: meto metulit: espuo espul. **i** In hac pte auctor determinat de preteritis & supinis verborū tertie coniugationis desinentiū in bo precedente littera longa dicit ergo sic. **Bo.** s. verborū tertie coniugationis in bo terminatorū: habens vocale longā ante bo. facit primum in phi & supinum in ptō: vt nubo nuphi nuptum: & scribo scripsi scriptum rē. **i** Quasi dicat qd cetera verba tertie coniugationis terminata in bo. s. que non habent vocale longā ante bo faciūt primum in bi vt bibo bibi: pter illa que dūant a cubo cuba: que faciūt preteritū in vi. vt incubo incubi incubit: recumbo recubis recubui. Alexander hic nō ostēdit qd composita a cubo hnt vt in preterito: sed hoc scit per

A si composita mutant in i^a vānt a supina.

Ut probat inficio: sed debes demere do go.

Dat di sumq; dio^b: gio di dat itumq; supino.

Dat pio semper vi^c sine cepi sine cupiui.

Prium facit omne pio^c: sapio cupioq; remotis.

Dat sapio sapui sapitum: cupioq; cupitum.

Dat peperit pario partum: partumq; supino.

Dat si sumq; tio. sed vtrolibet s^g geminando.

Semper vo dat vi^c: debet struo cum fluo demi:

Et pluo debinc vtrum producit dādo supinum

Xum fluxi structum: struxi pluo vi dat & vtrum.

Dat ruitum ruo siue rutum. nullaq; nullum

Bo p^hi ptumq; facit: si littera longa preibit.

Letera bi^h faciunt preter que de cubo sunt.

Illaz regulā, simpliciū norma formabis cōpositiua. qz cubo bz vi in prō vt cubus. vt dictū ē in p̄ma p̄iugatiōe: ibi. Nā cubo siue crepo ꝛc. p̄teritū i vi diuisio. Itē cōposita de cubo ē h̄nt vi in prō. ꝛ oīa cōposita a cubo q̄ retinēt in añ bo sūt tertie p̄iugatiōis: ꝛ excipiunt a regula. cetera bi faciūt. vt discubō discubis: acūbo acūbis: quez nō retinēt in añ bo sūt p̄te p̄iugatiōis. vt acūbo bas: cūbo bas: exūbo bas. ꝛ talia nō excipiunt a regula p̄dicta. a C Dicit q̄ oīa v̄ba tertie p̄iugatiōis in bo desinētia faciūt supinū in itū vt bibo bibitū. nisi faciāt p̄teritū in p̄si. qz tūc faciūt in pruz: vt scribo scripsi p̄tū vt dcm̄ est sup̄a. b C Dicit q̄ verba tertie p̄iugatiōis desinētia in eo habētia voca lē longā ante co: faciūt p̄teritū in ri vt dico dixi. c C Auctor dicit q̄ verba tertie p̄iugatiōis h̄ntia n̄vel s̄ ante co imediate abiciunt n̄ ꝛ s̄ in p̄terito. ꝛ illa q̄ h̄nt n̄ faciūt ei vt vincō vici ꝛ illa q̄ h̄nt s̄ vt faciunt vt crescō creui. Ideo dicit. hinc vico vici sunt testes crescōꝝ vt. d C Dicit Auctor q̄ h̄ verba excipi d̄bēt regulā p̄dictā. s̄. cōquisco q̄ d̄bēt facere cōquiniū ꝛ facit p̄questi ꝛ idēz ē qd̄ caput inclino sicut puenio idēz est q̄ oculos claudio. vii q̄ coniuget oculis signū mibz p̄

Et nisi p̄si faciāt: per itum bo cuncta supinat.
 Si co p̄ueniat vocalis^b longa facit ri
 Sed si p̄ueniat n^c vel s̄ imediate
 N̄ vel s̄ abijcitur hec ei facit: illa facit vi
 Hinc vincō vici sunt testes crescōꝝ creui.
 Accipe conquesi^o didici compesco poposci
 Et que preteritis^c caruerunt atqz supinis
 Hec sunt verba quibus inceptio significatur
 Disco preteritum^o conquesi^o tolle supinum
 Iei preteritum prebens leo^o migrat in ictum
 Preteritum parco^b dat parsi siue peperci
 Dat parsi parsum^o de se nullumqz peperci
 Li vel ri dat ctum vi tum^k facit excipiasqz
 Excipienda docet que dat veo nomine secunde.
 Dant in itum disco^l compesco posco supina
 In si do vertit si per se longa prebit
 Ante do vocalis. cum: si. stri ce pe remotis

De ver-
 bis ha-
 bētibus
 maiores
 irregula-
 ritatem
 ꝛ p̄mo
 de h̄ ver-
 bosum.

bet. q̄ caput inclinā. se p̄quāscere dicat. Et disco facit didici. ꝛ cōpesco facit cō-
 pesci: ꝛ posco poposci. a. nō docet qd̄ cōpesco h̄at in p̄terito: qz cōpesci non
 p̄t stare i isto metro: s̄z dimittit peritū lectorz. e C Auctor dicit q̄ ēc verba in-
 choatiua excipiunt ab illa regula. N̄ vel s̄ qz carēt p̄teritū ꝛ supinū vt calesco ca-
 lesco seruesco seruesco. f C Quasi dicat q̄ glisco gliscis caret p̄terito: ꝛ p̄-
 nisco caret supino. Eōstrue sic. Tu tolle p̄teritū p̄fectū illi^o vbi glisco ꝛ supinū hu-
 ius vbi p̄questi. S̄z obijct^o h̄ auctor qz dicit i illa p̄te. Donatū se q̄re. q̄ glisco bz
 p̄rim. Dicendū est q̄ i illa p̄te loqz h̄m artē: ista vō h̄z vsuz: ideo nō est obijctū.
 g C Dicit q̄ h̄ vbi t̄co facit icti i prō ꝛ t̄rū i supino. ꝛ ē t̄co idē qd̄ p̄curio. Et h̄z q̄s
 dā p̄ma syllaba hui^o vbi t̄co p̄ducit. Et sic est exceptio ab illa regula. Si co p̄uenit
 at: s̄z h̄z alios co: ripit. ꝛ ē h̄z auctor: qd̄ pz: qz ponit breues: ꝛ h̄ mō est doctrina.
 h C Dicit q̄ p̄co fac p̄tū p̄si ꝛ pepci: ꝛ qn̄ facit p̄si parsi i supio: ꝛ qn̄ facit pepci i
 prō caret supio. i C Dicit auctor q̄ v̄ba tertie p̄iuga. tr̄lata in co faciētia p̄tūz i
 ei v̄l i ri faciūt supinū i etū vt vico vici etū. Deinde dicit q̄ faciētia p̄tūz i vi mutat
 vi i ri vt crescō creui tū. Ponit exceptionē oīes. excipias illa v̄ba q̄ faciūt p̄tūz i
 vi q̄ no: ma sc̄de p̄iugatiōis d̄rariatis i veo data docet excipiēda. Un̄ si vis videre
 ea q̄ excipiunt h̄as recursū ad illā regulā i sc̄ba p̄iugatiōe p̄sita q̄ incipit. Dat veo
 vi p̄tū vi format vbiqz supinū. h C Quasi dicat q̄ posco facit poscitū. cōpesco
 cōpescitū. i C Dicit auctor qd̄ v̄ba tertie p̄iugatiōis desinētia i oo mutāt do in

De preteritis & supinis tercie coniugationis

fi in preterito si hnt vocalē nāliter longā ante do. vt ludo si. ledo lesi. Deinde ponte exceptionē dicēs. Lū: si stri. ce. peq; remotis. verbis q̄ intelligit p̄ has syllabas. s̄. vt cudo cudiis cudiis vt fido fidis. caret preterito & supino. Ideo dicit. nullā si do gerit. strido dī. cedo qd̄ aliqui facit cessi & aliqui cecidi. Illud qd̄ turpe sonat. s̄. habēs turpem significationē s̄t in edi vt pedo pedis pepedit: & caret supino. Ideo dicit nulla supina gerens: vnde dicit q̄ cedo cedis cessi d̄z scribi p̄ duplex s̄. & sic excipitur. a C Dicit q̄ cōposita a do das tercie coniugationis. facit preteritū & geminādo vltimā syllabaz vt reddo reddis dī. b C Quasi dicat q̄ hoc verbū p̄t̄ do iungit cū predictis:

q̄ geminant prius in vltima syllaba. vt prendo prendidi diphthongus a. verbū h̄ns diphthonguz ante do prebet tibi si in preterito vt claudio clausi. c C Auctor dicit q̄ verba tercie coniugationis definita in do habētia i vel y ante do n̄ mediante faciūt preteritū in di mutādo do in di. Sed n̄ remouetur vt fundo fudi: & fundo fidi: d C Auctor excipit h̄ verbū tundo qd̄ geminat illā syllabaz tu tu p̄terito & facit tutudi & dat sum in supino vt tussuz idē percussio.

e C Sic ponit differētiā inter tūdo tundis & tōdeo tōdes. Ista est clara

Hec faciunt cudi stridi cessique cecidi

Nullum fido gerit: quod turpe sonat in edi

Nulla supina gerens: cessi creat s̄ sibi duplex

A do composita formabuntur di geminata

His iunges prendo diphthongus si tibi format

Ante do si veniat i vel u simul n̄ mediante

In di pretereunt: sed in his n̄ demitur ante

Tu geminas tundo: tutudi dat sumque supino

Dat tundo tutudi: donat totondere tondi

Tondeo dat tonsum: sed prebet tundere tussum

Ante do diphthongus: p̄ductaq; littera vel que

Do dedit: aut i vel u simul n̄ predoq; patescunt

Et tundo

Nū aliud mutans prebet per cetera dido

Didido si demas: & que fiunt geminando

Do sum prebet in his: exceptis a dare natis.

Ista supinantur peritum quoniam geminantur.

Abscendo dat itū geminās di nō geminās sum

ra tundo tūdis tutudi tūdere tundū significat percutere & vberare p̄terere cōstringere & est terne coniugationis tōdeo totōdi tōdere tōsum significat capillos secare vel alii nō diminuerē & in circuitu corrodere: & est secunde coniugationis. pertinet etiaz ad oues. Unde primo regū. 15. Audiui q̄ tonderēt pastores tui greges tuos.

f C Auctor epilogat ea que dixit de verbis ternuatis in do vt aliam inferat regulam. & dicit q̄ habentia diphthongū ante do: vt claudio: & litteram p̄ductam vt ludo: & illa q̄ componunt do das. vt reddo: & illa q̄ habēt i vel y ante do n̄ mediante: vt fundo & fundo. vt hoc verbū prendo: tundo patescunt. i. vt manifesta sunt vt supra. Deinde fert regulā dicens. q̄ oia alia verba in vo terminata prebet in di in preterito nil aliud mutando nisi do in di. vt scando scandi. g C Sic ponit exceptionē a regula predicta dicens. tu demas. i. excipias. hoc verbū tūdo q̄ facit di uis. & illa verba que geminant preteritum. vt cado cecidi. tendō tendi. pendo p̄endi vel p̄endi. h C Auctor dicit q̄ in his verbis predictis do mutatur in suz formando supinum. vt ludo lusum claudio clausum diuisio diuisum. Deinde ponit exceptionē dicens q̄ derinata h̄ verbo do das excipiunt. qm̄ ista supinantur in suz quoniam geminant. vt reddo reddis reddidi redditus. deinde dicit. qd̄ abscendo facit abscōditū vel abscōsus: abscōditū qm̄ geminat di vt addidi abscōsus qm̄ non geminat di vt abscōdi. Et nota q̄ composita a do semper geminant in p̄t̄

preter hoc verbū abscōdo q̄ aliq̄n geminat aliq̄n nō. Et componit ab s e condo
 componit ex a cō ⁊ do dāv. a C Auctor dicit q̄ verba tertie coniugationis quibus n
 eripit in preterito. si penul. preteriti breuitat: geminat s in supino: vt scindo scidi scis-
 sum ⁊ si penul. sit longa faciūt supinū in sum p̄ simplex s vt fundo fudi fufum.
 b C Dicit q̄ pando pandis remouet n in supino ⁊ geminat s ⁊ facit passum.
 c C Dicit q̄ pādo pandis: part. i. passio: ⁊ pateo pates faciunt in supino
 passum passu. d C Dicit q̄ tendo dis facit sensum in supino ⁊ quedam sio: uz
 compositorz faciunt tū vt ptenno p̄tentū. e C Dicit q̄ edo es facit edi in preter-
 ito: ⁊ esuz vel esuz in su-
 pino. Et hec sua cōpo-
 sita nō cogūt duplicare
 supina. Nāq; p qz am-
 bedo dat ambedum: co-
 medo comestuz: aliū dī-
 cūt q̄ ambedobader du-
 plex supinū. scilicet am-
 bedum ⁊ ambedum: sed
 illud supinum ambeduz
 magis est in vsu. Simi-
 liter dicunt q̄ comedo
 habet duplex supinuz. i.
 comesum vel comestuz
 vnde iuenif comeso co-
 mesas sare. verbum fre-
 quētariū: similiter co-
 mesatio onia nomē ver-
 bale: sed illud supinum
 comestū: magis est vsu.
 f C In hac pte auctor
 determinat de preteritis
 ⁊ supinis verboz tertie
 coniugationis definitiū
 in go dicēs q̄ verba de
 finēt in go habēt in an-
 te go faciunt preteritū

A quibus eripitur: penultima si breuiatur:
Additur s duplex: si longa sit s sibi simplex
Dans passum pando subducit: n s geminando
Pando pati pateo: passum facere supino:
Dat tendo sensum: tum quedam compositoruz
Edi donat edo: sum donans sumq; supino
Nec sua composita cogunt duplicare supina
Namq; dat ambeduz esum: comedoz comestuz
Si facit r go: nisi sint a rego nata: sed in xi.
Cetera sunt: pun pan. le. tan. sed demis afran.
Hec cuz compositis dat gi. tribus a lego dēptis
Hec intelligo diligo: negligo que faciunt xi.
Preteritum triplicat ⁊ sensum pango pacisci.
Dat peperi pari dat cantus iungere pegi
Tango facit tetigi: sed ago vel frango dat egi
Preterito duplici: duo significans stimulādo.
Pungo facit pupugi punxi pūctos numerando
Dego degi dabit: quod dat rego xi sociabit
Dans go si sum dat: per ctum gi riq; supinat
Dat fixi fixum: sed fit de fingere finctum

su sicut tergo terstis sine nata. i. derivata a rego regis. Sed cetera q̄ non hnt r an
 te go faciūt preterituz in xi. vt tego text. Sed excipitur pūgo pango lego rāgo ago ⁊
 frāgo que cū eorū cōpositis faciunt prūm in gi. Exceptis tribus cōpositis a lego
 legis q̄ faciunt in xi. vt intelligo itellexi. diligo dilexi. negligo neglexi. g C Qua
 si dicat q̄ pango pangis hz triplex prūm ⁊ triplex significatū. Nam aliquāda idēz
 est quod pactel siue pactum facere: ⁊ tunc facit pupugi: aliquando idem est quod
 canere ⁊ tunc facit pari ⁊ aliquando idem est quod iungere: et tunc facit pegi.
 Job. 10. Osibus ⁊ neruis comegisti me. h C Dicit q̄ tango pangis facit teti-
 gi in preterito. Sed ago ⁊ frango dant egi: Ut egi ⁊ fregi.

i C Dicit q̄ pungo pungis significans duo. i. his duas significatiōes. duplici p̄
 terito. s. sibi duplex p̄teritum facit pupugi simulādo. i. quādo significat idem q̄
 stimulo. facit punxi. qñ significat idē qd punctos numerales factio. h C Dicit q̄
 hoc verbum dego degis. facit degi in preterito. Deinde dicit qd derivata a rego
 regis: faciunt in xi. vt surgo surrexi: dirigo exi. i C Dicit q̄ verba tertie coniu-
 gationis definitiā in go facientia preteritum in xi faciunt supinū in xuz vt tergo

De preteritis 7 supinis tertie cōiugationis

terti ter suz. Et faciētia p̄t̄m in xi. faciūt supinū in ctū: vt legi lectū: 7 teri rectuz: f̄xi iūctuz: 7 excipit h̄ v̄bū sigo qd̄ q̄uis h̄at xi i p̄t̄ tā nō facit supinū in ctū: sed facit h̄rā s̄l̄r excipit h̄ v̄bū dego qd̄ lz h̄at gi i p̄t̄ t̄m nō facit supinū i ctū qz caret supino. a C Dicit q̄ v̄ba tertie p̄iugatiōis in go desinentia h̄ntia i vel a an go n mediate semp n eripit i supino. vt mingo m̄xi m̄ctuz. 7 frāgo fregi fractū. Excipunt v̄ba itellecta p̄bas syllabas: v̄z: cin vt cingo: t̄n vt tingo: an vt ango: qz retinet n i supino: 7 h̄ declarat in sequētib̄. b C Dicit q̄ ista v̄ba retinet n i supino lz h̄at i vel a an go n mediate vt ango anctū: tingo ctū cingo ctuz: plāgo planctū: clāgo clāctū: strigo ctuz. c C Dicit q̄ verba desinentia i ho faciūt p̄t̄m in xi 7 in supinuz 7 ctū. vt traho traxi tractuz deinde dicit q̄ desinentia in lo geminata i faciūt p̄terituz in vi d̄i usas syllabas: vt colis colui: morāter v̄xit n̄i geminā l: qz ibi. s. i illo v̄bo. In quol geminat lo mutat i li formando p̄t̄m vt psallo psalli vello vellitū excipit in quātuz facit velli sed in quātuz bz velli non excipit. d C Dicit qd̄ q̄n̄ v̄bū in lo terminatuz duplicat. i. mutat in precedente i cristente in p̄ncipio p̄me syllabe: tunc illa muta geminat in p̄terito vt fello fesselli. 7 pello pepulli. e C Auctor dicit p̄r moduz exceptionis q̄ ista verba tello psallo 7 fallo licet geminent i in p̄senti. 7 habeant mutaz in p̄ncipio. prime syllabe. t̄m non geminat p̄t̄uz: imo faciunt vt patet in littera fallo dat falli: psallo psalli: tollo tolli. f C Dicit q̄ desinentia in lo p̄ simplex i faciunt supinū in tuz. vt colus colui. Sed habētia duplex i faciūt suz in supino. vt fallo fesselli falsuz. pello pepulli. g C Pōnit exceptionē dicens: q̄ alo alio dat altuz vel alituz in supino. Nolo caret omni supino psallere. idest psallo 7 nolo non vis caret supino. tollo tollis dat tibi alienuz supinū: v̄z: subluli sublatum.

C Dicit q̄ verba desinentia in mo faciunt p̄teritum in vi. vt tremo tremui. Preteritum emo 7 p̄mo: de quibus statim dicitur. Sed excipias illa verba: quibus est per se penult. longo que faciunt p̄teritum in p̄si 7 supinū in p̄t̄m. vt promō p̄d̄psi p̄d̄ptuz. i C Dicit q̄ p̄mo facit p̄ressi in p̄terito 7 p̄ressum in supino geminando es: emo facit emi in p̄terito: emprum in supino. l C Dicit q̄ desinentia in no g vel o p̄cedente faciunt p̄teritum: i n̄t i vt gigno gn̄is genui 7 p̄no p̄no posui: 7 nata. i. derivata a cano canis p̄ compositionēz vi. vt p̄cino p̄cinitis p̄cinitus. l C Dicit q̄ bobētia in ante no faciunt p̄terituz in p̄si. vt contēno contēpsi. Letera vero q̄ non possunt contineri sub regulis p̄dictis faciunt p̄teritum in vi vt strano strui. p̄ter cano canis. qd̄ facit cecini. Auctor nō docet quō cano faciat p̄t̄m

I vel a si p̄teritum venit n̄o mediante supino
Semper n̄eripitur d̄n. tin. an. excipiantur.

Retinent ango cingo tingoqz supino

Et plango clango stringo ctum: degoqz nullum.

Ho xi ctumqz facit. dat vi lo ni geminetur

ibi tunc per li lo p̄terit. excipe velli;

Dat etiam velli.

L. duplex repetit mutam si muta p̄cibit.

Tollo tolli: fallo falli dat. psalloqz psalli

L simplex dat tum sed sum geminata supino

Tum vel itum dat alo caret omni malo supino

Psallere nolle caret: alienum dat tibi tollo.

Nolo dat vi dat itum p̄mo p̄terit emo sed illa

Excipias quibus est per se penultima longa.

Nā si p̄terito tunc reddūt p̄teritumqz supino

S geminat p̄mo si suz dās emo mi dat 7 p̄t̄m

Nolo dat vi g vel e si p̄ressit 7 cano nata

Ante no p̄si facit m̄ p̄terit cano: cetera vi dant,

quia cano est verbū multū vītatū. id ē supponit q̄ p̄teritū etus sit notū. a C Dicit q̄ lino h̄z triplicē ptām. v̄z lino liui vel leui. et nō est i v̄su in simplicitate. sed in cōpositione ita. v̄z obliuio nis. b C Dicit q̄ verba tertie iugatiōis de h̄nētia in no. facientia ptām in vi faciūt supinū in itū. vt gigno genui gemitū. Sone natis a cano. i. verbis deriuatis a cano canis. nā in his n̄ p̄cedit tum. vt p̄curo p̄cūis p̄cūi p̄centū. concano p̄cūis p̄cūi concētū. p̄h̄ tum dat. i. facientia ptām in p̄h̄ dat supinū in itū. vt cōtēno cōtēp̄h̄ cōtēptū. vi q̄z tacitū. i. facientia ptām in vi facit supinū in itū. vt sterno strauī strātū. c C Dicit q̄ verba de h̄nētia in po ebre in p̄cedente faciūt ptāz in vi et supinū in itū. vt strepo strepui pitum. si vero l̄ sit ante po. m. r. e. mouet et po mutatur in pi vt rāpo rāp̄i ptū in supino cetera. s. q̄ non h̄nt e breuē nec in aū po: faciunt ptām in p̄h̄: et supinū in ptū. vt repo p̄io rep̄h̄ reptū. e C Dicit q̄ p̄linquo l̄ḡs facit lig. et coquo cori. vitrūq̄ facit supinū in ctum. vt lictū et coctū. intellige s̄m artē. e C Dicit q̄ verba de h̄nētia in ro faciūt ptāz. in vi et supinū in itū. vt tero trui tritū. excipiēdo v̄ba in tellectiua p̄ has syllabas

Dat lino lini: vel liui dīc quoz leui.
 No per ui dat itum sine natis a cano. nam tum.
 P̄ precedit in his: p̄h̄ tum dat: viq̄z facit tum.
 Po dat vi dat itum breuis e: si p̄uenit. m. pi
 P̄tumq̄ remota facit p̄i cetera ptūmāz dedere
 Dat lino liqui: coquo cori: tum dat vitrūq̄:
 Ro vi tumq̄ facit: ge: cur excipiēdo ver: vq̄z:
 Dat si tumq̄z gero: velut vro: curro cucurri
 Cursum: ri vel si verro versumq̄z supino.
 Querō questiu: questitum recide supino.
 A sero composita: serui fertumq̄z debere:
 In sero sic format et consero viq̄z situm dat
 Sic sero format p̄tus: et sensum duplicauit
 Do siui situmq̄z faci: sed deme capetō:
 Quod si tumq̄z facit: sic viso sicq̄z factio:

v̄z. ge. f. gero. cur. curro. ver. verro. v. vro. q̄z gero facit gessi in p̄terito et gessū in supino. vro v̄sī v̄sū: curro cucurri cursum. verro verri vel v̄h̄ v̄sū. f C Dicit aut. q̄ b̄ v̄bū q̄ro facit q̄siui in ptō et q̄sūtū in supino: et excipit ab regula. Ro uirūq̄z facit eo q̄ facit q̄siui q̄sūtū: et deberet facere q̄si q̄sūtū p̄ mutationē de ro in vi et de vi in itū. et sic excipit immō pp̄ hoc q̄ supat p̄is t̄ps vna syllaba: q̄ illa regula. Ro uirūq̄z facit intelligēda est de p̄teritis in vi et de supinis in itū q̄ sunt paria p̄iti t̄pi in syllabis. Uerū q̄ro non excipit q̄sūtū ad finalē syllabā: q̄z facit vi et itū. g C Dicit posita a sero fertis dederūt serui in p̄terito et fertū in supino. et in sero format sic. s̄r̄ et p̄sero vt in sero inserui inserui: cōsero cōserui conserui. Et in sero et at et vi in p̄teritū et itū in supino. de idē reddit cā huius ponēdo regulā de sero feris: vicit sic sero formauit pus anteq̄z eēt cōpositū duplex p̄teritū et duplex supinū. s̄m rui et in vi et in itū et in atū vt sero serui vel seui fertū vel factū. et ē sensum. et significatū duplicauit: q̄z sero seui factū: idē est q̄ plantare aut seminare. sed sero serui fertū idē est q̄ ordinare vt cū of. Ille seminat scholares in studio. i. ordinat et sūt q̄daz cōposita de sero q̄ ueniunt cū illo significato: q̄d est plantare vel seminare et illa faciūt ut in itū vt obscuri obsitū. Et sunt alia cōposita q̄ obscōueniunt ab vtroq̄z significatōe de sero et illa faciūt in rui et in erit vt desero p̄ de reliquo deserui fertū Et sūt alia cōposita q̄ cōueniūt i vtro significato d̄ sero. et illa faciūt in vi trui et s̄r̄ et fertū vt p̄sero cōserui v̄l p̄serui p̄sertū vel p̄sūtū. vñ cū sero cōueniūt bec c̄r̄ c̄r̄. cō. ob. in. et iter. De. dis. ex. as. p̄. c. pro. signat. aliudq̄. Conueniētia cum sero. u. tum. danteq̄ creatis et c. h C Dicit q̄ de h̄nētia in so faciunt ptām in sui et sup

De preteritis & supinis tertie cōiugationis

pinū in sicut: vt lacesso sis: sui situm: sed deme. i. excipe capesso sis. qđ facit capessi in p̄terito & capessiz in supino: viso sis: & sis: sic. i. h̄r faciunt: & sunt verba de s̄de ratina. **a** C Dicit q̄ pinso pinis facit pinui in p̄terito & pistum in supino. **b** C Dicit q̄ defineuita in to c̄ p̄cedente mutat to in xi in p̄terito & xi in xuz in supino vt flecto flexi flexuz. **c** C Dicit q̄ pecto facit petui in p̄terito vel petiz: sic necto facit nexui vel xi. **d** C Dicit q̄ verba habent e breues ante to. i. pecto & meto. pecto facit petui in p̄terito & petitum in supino meto facit messui in p̄terito & messum in supino geminando s. **e** C Dicit q̄ duo verba habēt r ante to. vt sterto stertis: & verto vertis: sterto facit stertui in p̄terito & caret in supino: verto facit verti in p̄terito & in supino veruz. **f** C Dicit q̄ misit facit in p̄terito missi & in supino messuz geminando s. **g** C Dicit q̄ hoc verba s̄sto s̄stis si trāsest. i. si est transiit vū facit statui in p̄terito & in supino statutū. S; si sit neutrale. i. neutri absolute facit steti in p̄terito & caret in supino. **h** C Dicit q̄ h̄ntia ante vo faciunt p̄teritū in vi inuando vo in vi & in supino in vuz vt soluo solui solutū. **i** C Dicit q̄ verba h̄nt vocalē lōgā ante vo faciunt p̄teritū in vi: vt uiuo vixi: in supino vixitū.

Pinso p̄teritum per vi formando: dat estum Ante to c̄ veniens: in xi c̄to mutat & in xum Dat xui pecto: pariter xi: sic quoq; necto. **E** duo corripuntur. quorum peto vix facit & tuz **S** geminando sui format meto: deinde facit sum Ante to verba duo retinent r: absq; supino: **P**ebet vi sterto: n̄ format sum quoq; vto. **D**at si sum mitto: tamen s̄ geminando supino **D**at s̄sto statui: si transeat atq; statutum **S**ed si sit neutrale steti nullumq; supinum **V**o p̄ueniens de vo vi format & vtum. **L**ongaq; p̄cedens vocalis xi facit & ctum. **E**o dant vi: xum nexo: format teroq; textum. **P**ost predicta vide: que sit formatio quartę. **Q**ui vel vi vel ij: si rj dat xi quoq; p̄si n̄ **D**at cio xi quotiens n̄ p̄uenit. hac sin dat si **N**on sine compositis debent bisyllaba dem **H**ec faciunt in vi: sic format sancio vel xi **h** C Dicit q̄ definentia in vo faciunt p̄teritum in vi. vt nexo xui & texo textui nexo nexum in supino & texo facit textum.

In hac parte auctor determinat de p̄teritis & supinis verborum quartę coniugationis: & primo se cōtinuat. cū p̄cedentibus dicens. Post p̄dicta vide & c. **M** C Auctor ponit generaliter oēs terminationes p̄teritorum verborum quartę coniugationis dicens. Quarta cōiugatio dat in p̄teritis has terminationes. v; vi. Ut audio audiui: vel vt saluo salui. Uel ij: vt saluo salij: vel rj: vt reperi reperi: si vt sentio senti: xi vt vincio vixi: p̄i vt sepio sep̄si: n̄i vt venio veni: & suum compositus vt inuenio inueni: sic de singulis & c. **n** C Dicit q̄ verba quartę coniugationis definentia in cio n̄ p̄cedente faciunt p̄teritum in xi: vt vincio vixi. **H**ac sine dat si. **I**dem de finentia in cio sine hac littera n̄ dant si in p̄terito: ut sancio sari: & sic de alijs & c. **o** C Pōnit exceptionē a regula predicta dicens q̄ verba bisyllaba idest duarum syllabarum in cio sine finentia debent dem. i. excipi non sine cōpositis: qz etiam cōposita excipiuntur: hęc enim faciunt in vi: vt scio sciui: & uescio uesciui. Deinde dicit q̄ sancio sic format p̄teritum: quia facit sancui: vel sancio etiam facit xi & sanxi. **p** C Epilogando dicit magister notare verbis quartę coniugationis terminationes in cio illa que dicta sunt: quia de illis sufficienter dictum est. **I**deo dicit quod sunt notanda ea que dixit.

a **C**Dicit qđ verba quarte cōiugationis que nō pōt p̄uerti in regulis predictis faciūt p̄tīm per iui. Ut audio audiuī scruto scruiui. **b** **C**Donat exceptiones a regula predicta dicens. Cassus. i. uerba intellecta per has sex lras p̄tetas in hac dictione cassus. cassant. i. destruunt hanc legē. i. regula predicta. **De c** intelligit cambio cambis: qđ facit campsi uel cābiui: per a haurio ris haurio: per s sepio sepsi sentio sensī. per u uenio ueni 7 eius cōposita: ut reuenio reuent: per s salio lūi uel salij. 7 etis habet salui: sed tunc non excipit. Hoc ē intelligitur de cōpositis eorū ut ex haurio exaui. Et ideo dicit: 7 in creata. **c** **C**Dicit ē qđ uerba illa q̄ p̄rio pario parit per cōpōsitionē: debēt excipi a regula sup̄ predicta: qz non faciunt in ui immo faciunt sicut statz dicitur. Et hoc uerbū aīo aīis excipit de quo dabit doctrina in capto de anoz malis defectibus: nota qđ pario pario in simplicitate est tertie iugationis: in cōpōsitione uero quarte. Ut reperio. **d** **C**Dicit auctor quod ueriuata a pario pario faciunt p̄tīm in vi. Ut aperio aperui: nisi reperio 7 cōperio qđ faciūt p̄perit 7 cōperit. **e** **C**Dicit qđ facientia preteriti: in xi faciūt sup̄inum in crum ut uincio uinxi uinctum. **f** **C**Dicit qđ facientia p̄teritum in h i uel r p̄cedente. faciunt sup̄inū in tuz ut fartio farti fartuz 7 fultio fultū fultuz. **f** **a** **c**ientia uero preterituz

De uerbis quarte que datio dicta tenere
Letera preteriti uocem facere per iui.
Sed legem cassant^b hanc cassus 7 inde creata
Haurio sentio sepio si vi cambio uel psi
Dat uenio ueni: sic que componis ab illo
Dat salio salij salui quoqz siue salui
Queqz parit pario^c simul excipiuntur 7 aīo
Apario dant nata rui^o nisi quod reperire.
Comperioqz peri faciendū preterire.
In xi preterita per^c crum facere sup̄ina:
Lpreunte uel r: si tum facit: his sine dat sum
Ercipias austum dans aurio^b. sepio septum
Ut uenio^b sic dant ab eo uenientia: uentum
Et quicquid pario parit^b preunte facit tum
In vi preteritum^b semper transfertur in itum.
Dat salio saltum^b: dum vi facit excipiendum
In quibus eripitur^b: duo deme sup̄ina sepultū.
Quod sepelire facit: amicie figurat amictum:
A que composita^b uel eo breuiare sup̄ina
Constrat 7 ambitum non corripit ambio solum.
S **I**reperire cupis ex deponente sup̄ina^o.
Actiui finge uocem formaqz per illam

In si sine his litteris. s i uel r faciunt sup̄inum in sum ut sentio sensī sensum.
g **C**ū dicit auctor ponit exceptionem a regula predicta dicens qđ aurio 7 sepio. l3 faciunt preteritum in si tñ excipiuntur: qz haurio facit haurium 7 sepio septum.
h **C**Dicit qđ uenio facit uentū in sup̄ino. **i** **C**Dicit qđ cōposita a pario rto. faciunt sup̄inū in tum ut reperio repertum. **k** **C**Dicit qđ facientia preterituz in ui faciunt sup̄inum in itū ut audiui auditū. **l** **C**Dicit qđ salio facit saltuz in sup̄ino. inquantū facit saltus in p̄terito excipit: qz facit saltū. **m** **C**ūsa supersus dicit qđ facientia p̄tīm in vi faciunt sup̄inum in itum: ideo dicit ponēdo exceptiones in his uerbis sepelio 7 amicio que faciūt sepulcrū 7 amictū. **n** **C**ūsa superius dicit qđ facientia preteritum in vi faciunt sup̄inum in itum penul: pro du. modo ponit exceptionem in cōpositis ab eo. is 7 queo quis dicens quod corripiant penul. sup̄inū ut nequeo nequiui nequitum: 7 transeo tranuiui trum.
o **C**Supinis auctor nos docuit formare preterita 7 supina uerborum nam acti

De prīs 7 supinis verborū passiuā vocē habētū

noꝝ q̄ neutroꝝ. nūc aut̄ docet 7 elicere intēdit de supinis vboꝝ deponentiū siue de supinis vboꝝ hāntiū passiuā vocē. Et dicit. Si tu cupis repire supina ex deponente verbo. tu debes fingere vocē actiuā 7 supponere q̄ hēat verbū in o ter minatiōe 7 formare prīm 7 supinū fm illaz vocē actiuā repto supino verba actiue vocis imediata hēbis supinū verbi dponētis qd̄ n̄ est. Et quo gde supino 7 verbo sup̄ e est: potēis supplere prīm illius verbi deponentis. De hoc auctor ponit exēplū dicens. Sicut letatū veritū. Nō supponā q̄ iueniat lero tas: hoc tale verbū lero tas faceret letatū p illā regulā. As in ptō 7 ē. 7 faceret letatū i supino per illā regulā. regula q̄ formaz 7 ē.

et quo scire possum⁹ q̄ letatū est supinū huius verbi lero: tatis ex quo supino 7 verbo sum es ē supplet prīm verbi v3 capēdo p̄cipiūz p̄teri ti tēporis ab ip̄o suplo deriuatū vt dicēdo letatus suz vel sul. Sicut possumus dicere de vereoz supponēdo q̄ iueniat vereoz veres. h̄ tale verbū faceret in ptō veritū p illā regulā. De deo 7 q̄ geo 7 eo queo vel veo

Sicut letatum veritum: sed plurima verba
Illa creant aliter pbat hoc ratus atq; misertus
Dat fateor fassum⁹ nullum liquor medeor q3:
Et vscor reminiscoꝝ.
Hec circūloquium⁹ non seruat preteritorum
Disce supina dare per deponentia terne
Gressus commentus⁹ fructus fructusq3 pfectus
Et fructus lapsus nactus quoq; pactus adeptus
Altus 7 iratus oblitus functus 7 vsus
Questus complexus nifus vel dicitio nixus.
Ortus 7 est orturus 7: mortuus 7 moriturus.

dicta Sufficiūt. in v̄ diuisas cetera formāt. Et eius supinū ē vt veritū p illā regulā. Que dāt prīm per ut carere supino. Nō faciāt in itū. 7 odē mō per cetera di. scurrēdū est. S3 plurima verba excipiunt. q̄ a i faciūt supina q̄ dem̄ ē. Probat h̄ rat⁹ atq; misertus. Fingam⁹ q̄ reo 7 eo reperiat. et⁹ ptōz facit rui per illā regulā. De deo deq; geo 7 ē. 7 supinū faceret ritū vel careret. Et sic deberem⁹ dicere q̄ in ptō reoz faceret rit⁹ suz sui. Bre carerem⁹ talit ptō. s3 q̄ facit rat⁹. iō excipit. Pro cetera fingam⁹ q̄ iueniat misereoz res et⁹ ptā facit miserū per illaz regulā. De deo deq; geo 7 ē. Et supinū facit misertū. 7 per p̄is misereoz facit misert⁹ suz vel sul. Et q̄ facit misert⁹ suz iō excipit. a C Dicit q̄ fateor facit fassuz deberet. n. face re fatitū fingēdo vocē actiuā: deinde dicit qd̄ liquoz liq̄ris: 7 medeor mederis. vscor ris. reminiscoꝝ ris. nullū h3 supinū. b C Quasi dicat. qd̄ p̄dicta carent supinis. ex eo qd̄ non seruant circūloquū p̄teritorz a quo attrahere deberēt origi nē. vel sic exponat 7 forte melius. h̄ p̄dicta nō seruant circūloquū p̄teritorz. i. carent suppletioe p̄ter ex eo qd̄ carēt supinis: q̄bus deficiētibus deficit suppletio p̄ter. c C Dicit magister. O lector: disce supina dare verbis deponentibus terne cōiugationis nō seruātib⁹ regulā antedictā. Videlicet. Si reperire cupis 7 ē. hec patēt in sequētibus. d C Dicit qd̄ ista que in littera nō formant: fm vocē fictā: v3 gressus de gradio: iris. Nā deberet facere grassus ficta vocē actiuā. i. gradio per illā regulā. Dar di sumq; dio. Eodē mō discurrēdū est per cetera. Et si aliq̄ reperias. q̄ formant fm vocē fictā dicas de ipsis ē doctrina 7 nō exceptio. vt irat⁹ qd̄ v̄t ab irasco ris. fingam⁹ vocē actiuā. i. irasco facit iratū per illā regulā. N. vel. s. abijctif. 7 facit iratū per illā regulā. vitiūq; facit. 7ō p3 qd̄ nō excipit sed est doctrina. Cōmētus venit cōminiscoꝝ: fructus fructus 7 fructus a fruoz pfectus a p̄ficiscoꝝ. vitus ab vlciscoꝝ. oblitus ab obliuiscoꝝ. fructus a fungoz. vsus de vto: questus de quereoz. cōplexus de cūpletoꝝ. vixus. 7 nifus de nitoꝝ niteris. e C Dicit q̄ ortus 7 mortus c m̄ sint terne vel quarte cōiugationis habent preteritūz iuxta

tertia conjugatione vt oritur suz et mortu^s suz. participia vo futuri tps. surta q̄ro vt oriturus et morturus. penul. cor. quā debet pducere per illā regulā. In vi preteriti. a C Dicit q̄ expergiscor sceris. facit experrect^s suz. loquor locutus suz. sequor securus suz. b C Dicit q̄ tucoz ris. facit in supino tuitū. tuoz ris. facit tuitū. sed ambo facit tueri in infinitiue. c C Sna est clara in textu. v C Dicit auctor qd est opitiois qd erosus qd idē est qd in edio bñis et perosus: qd idē ē caret verbo. i. a nullo vbo deriuat v̄hrato. Aliq. n. dicit qd sunt noia et regūt post se accusatiuos vt exos bella perosus: furta. Alij dñt qd sūt participia ab illis verbis exedi et p̄redi: sed non sunt in vsu. Iphis et p̄t addi p̄fectus de quo idem est iudicium vt p̄fectus ventura.

Mincerpectus^s faciunt loquor et sequor titum
 Dat titum tucoz: b tuitum tuoz: ambo tueri
 Dat nascor natum: c dat mensum metior ozsum.
 Ozioz. et passum patioz: potiozqz potitum
 Credo qd erosus^s verbo caret atqz perosus.
O natum sequere: per^s verba fruētia lege
 Dic: duc: fac: et fer: sic qui cōponis ab illis
 Cum facit a uertit in i: uerbi regula seruit
 In vi preteritum: b de se data tempora quedam.
 Synopat hinc deme dissyllaba: quodqz sit ide
 Inuenies nosti flasti flecti quozqz scisti.
 Cum uerbum quod habet: quarto casu sociari
 Participans tempus dare preteriti uideamus
 Et careant illo que non licet addere quarto
 Preteritum uerbi^s damus istis participantis.
 Nunquā preteritum nūquam uel raro supinum

In isto caplo auctor intendit et terminare de verbis de sectiuis et anomalis. Et p̄mo dicit qd tu debes sequi donatū p verba fruētia lege. i. regula. q. d. qd tu debes variare uerba regularia sicut donatus inuariat: de uerbis irregularibus ego t̄abo tibi docerē in p̄z in sequentijs. f C Dicit qd ista uerba dico cis. duco is: facio cis. et fero fero sunt irregularia in prima uoce

Capitulum sextū est de irregulari hui^s uerbis b est anomalis et d̄fectiuo.

Imperatiuis: qz deberemus dicere: duce face et fere: et dicimus dic duc fac et fer. Et hoc forte ad d̄fiam genitiui et datiuū huius nois dica dice fera fere: et ablatiuū huius nois dux et fax: qz dux hz duce: et fax face in abltō. Sistr est dicendū de cōpositis eoz vt benefacio cis. Imperatiu^s mō benefac. benedico benedic. reduco reduc as fero asser. g C Dicit auctor qd facio cis: qñ mutat a in i compone: tunc regu la ubi seruit sibi. i. regulariter declinat vt inficō cis. Imperatiu^s mō infice proficō et profice: perficō perfice. h C Dicit qd p̄terita in vi terminata syncopant q̄daz t̄pora data de se idēst aliquas uoces ab ipso deriuatas. Uerbi ḡra preteriti huius uerbi amo so. facit aui et ab ipso deriuatur amaui ist: quod aliquādo syncopatur et dicimus amaui pro amaui ist: et sic de similibus: sed notanter dicit tempora quedaz: qz non oia syncopant sed aliqua. Neqz debemus aliqua syncopare: nisi si reperiatur: ab auctoris syncopata. Ubi uer sus: syncopa si fuerit uetex uetigta seruet. Uel sic exponit p̄terita in vi syncopat q̄daz t̄pa. i. quasā personas tā in se q̄ in ipibus a se datis deide pouit exceptionē dicēs. Nunc deme dissyllaba. i. p̄ d̄uz syllabaz: et illa q̄ ab eis deriuant: qz talia non pariunt syncopā vt deo neu neu iust: deuo denui ist. i C Nunc ponit exceptionē: ab exceptione p̄dicta dicens: qd preterita in ista posita h̄ sint dissyllaba. i. duaz syllabaz in p̄ma persona tñ inueniant syncopata: ut nosti p noui ist: flasti pro flauisti: flecti p flecti ist: disti pro dixi ist. Aliqui dicunt scisti: et tunc exponitur scisti pro scui ist. h C Dicit Auoz qz uodv et ba que habent construi cum actō casu per nām p̄p̄riam p̄t h̄c p̄t

De verbis irregularibus

et ipsum preteritū temporis. s. in passivis eorum: et per hunc etiam possunt habere supinum
 ut amo amatus. amor amatus sum. Illa vero quae non possunt et non habent participium eius ac-
 cusativo carere potest participium: ut seruid seruiui. non enim reperitur seruius sum. Ta-
 men aliqua sunt quae etiam possunt constructae cum accusativo casus: non habent preteritū par-
 ticipium nec habent supinum. et si habent hoc raro contingit: sunt ista quae in littera numerat
 tur. Ambigo. s. dubio. cōpescō. i. refreno. caluo. s. fallo. fugo. i. lacteo. scando. s. accedo.
 Ambigo. s. dubio. cōpescō. i. refreno. caluo. s. fallo. fugo. i. lacteo. scando. s. accedo.
 Mando. s. comedo. scabo. s. grato. scarpo et scalpo pertinet ad homines. scabo ad

sue diceret superius gli-
 sco non habet preteritum
 ubi dicit. glisco preteri-
 tum modo dicit quod habet pre-
 teritū. Item superius dicit
 cōpescō: poseo disco ha-
 bent supina ubi dicit
 vā in ista disco cōpescō
 poseo supinū: dicendū
 est de glisco quod supinus lo-
 quitur s. vsus aut loquitur
 in artem qui dicit quod habet
 primum verbi. de alijs di-
 cas e converso. s. de dis-
 sco cōpescō et poseo.
C Dicit quod neutra ra-
 tio habet primum participium. s.
 primum perfectus ex supple-
 tione participium et huius
 verbi supina est: s. multa
 habent supina ut seruid ser-
 uitum obedio obeditū
 et fere omnia habent participium
 in rus ut seruiturus obe-

Ambisco compescō disco poseo tremo glisco
 Lambouel lingo metuo timet urgeo caluo
 Linquo vel fugo paueo fugit horreo scando
 Mando scabo scarpo cerno
 Accusatiuis possunt haec tamen haec sociari
 Dices de neutris: quod raro participantis
 Seruant preterita: sed multis adde supina
 Dicque fere cuncta per rus formare futura
 Inde tamen tollis ea quae carere supinis
 Preteritum neutra dant haec: desuntque supina
 In rus par ratio facit illa carere futuro
 Estuo sterto mico rudo strido strideo psallo.
 Ut docui iunge: preter sex neutra secunde
 Sex retinent neutra pla. no. ca. ua. pa. do. supina
 Audeo cum soleo: hinc quoque gaudeo fido
 Quinque puer numero neutro passiva tibi do.
 Exulo vapulo venco: hinc quattuor ista
 Genus passivi sub voce gerunt aliena.

diturus. Tamen excipiunt ea quae carent supinis quae et carent participiis in rus. **I**
 dicit inde tamen tollis et. quae autem sunt illa: neutra. quae habent primum et non supina declara-
 tur infra. **b** **C** Dicit quod ista verba estuo estuas: sterto stertis: et omnia supradicta habent
 preteritū verbi. Ut estuo estuasti: sterto stertui: sed non habent supina. Ideo carere par-
 ticipiis in rus: quia participia in rus formantur a supino. quo deficiente non possunt
 formari. Et hoc est quod dicit. In rus par ratio. deinde dicit quod verba neutra sex et
 coniugationis preter sex ut docuit in scda. s. coniugatione iungunt predictis: quae ip-
 sa carent supinis et participiis in rus: ut egeo egui supinis caret: excipiuntur sex
 haec: in ultimo versu. pla. id est placeo ces: cui placitum: necco ces: cui nocitum. ca.
 sareo res. rui caritum vel cassum: valeo les: lui valitum: pateo tes patui passum.
 doleo doles dolui dolitum. **c** **C** Dicit auctor quod quinque sunt verba neutro pas-
 siva: ut supra continet in metro: quae defectiua seu irregularia sunt: quae in preteritis
 perfectis: et in his quae formantur ab eis retinent litterarum passivorum in ceteris ve-
 ro neutrorum. Juxta donatū dicentem. Lius generis neutro passivi: quare in pre-
 teritis perfectis et. et sic declinatur audeo audes ausus sum audere audendi au-
 dendo audendum ausum ausus: audens ausus. ausurus et sic de alijs. **d** **C** Dicit
 auctor quod sunt quattuor verba quae sub vna voce actiua passiva significato

mem et constructionē. s. exulo as. et reliqua vt in versu p̄ines. Et dñr defectiua qz de
ficiunt a recta significatōe. Nā gerunt sensum passiui sub aliena voce. s. sub voce
neurāli. Fio nis factus suz. L. incipe esse: de non esse trāsire ad esse: et est neutro pas
siui q̄rū ad vocē neutruz passiui quantū ad significatiōē: et h̄ trā participia. s.
fiens factus et facturus. sed fiens non est in vsu. a C Dicit q̄ verba cōia sunt ir
regularia ex eo q̄ h̄nt duas significatiōes sub vna termi. b C Auctor dicit q̄ ista
quatuor verba in textu notata sunt defectiua seu irregularia qz deficiūt aliquibus t̄p̄
bus: et qz sub vna terminatione retinent sensum p̄ntis et preteriti t̄p̄is: vñ odi idē

Largior experior: venero: moror: osculor: orator
Crimini nor: amplector: tibi sunt communia lector:
Si bene cōnumeres interpretor: hospitor: addes
Bis duo sunt odi: noui cepi meminiqz
Que retinent sensum: presentis preteritiqz
Que formātur ab his: pariter sensuz duplicabūt
Datqz mementote memini dedit ante memento
Ex do passiuā: nisi dor solum lego dicta
Alio sisto fero tollo^oferio furo cerno
Et his preterita negat vsus habere creata
Passiui ternis^o impersonale notabis:
Personas dabit: imperium prima s in vtroqz
Tēpore presenti ternas: quas dat modus optās
Extremo: ternis est altera forma futuri

Unde deficiunt in p̄nti et in tēporibus formatis a p̄nti s̄m vocē sed p̄nti et que
formant a preterito h̄nt. c C Dicit q̄ hoc verbū do das h̄z passiuuz in oi p̄sona
p̄ter q̄z in prima: strue: Ego lego passiuā dicta ex do das: nisi solū dor. qz nō lue
nit de vsu: et cōposita de dor et nō ita deficiūt s̄ma p̄sona passiuū: qz bene dicit p̄f
fundoz. Ctenundo: et do caret prima p̄sona passiuū ad differentiā istius nois dor
doriz nomen. populi vel ciuitatis. Si obijciat qd eodem modo nō debemus dice
re antoz in prima p̄sona huius verbi antoz amaris p̄pter d̄riam remouendā que
est inter hoc nomen amor: amoris: et sic de pluribus alijs: dico. q̄ P̄uiscian^o soluit
hoc qd in quibusdāz posuerunt auctores d̄riam: et in quibusdāz nō: ideo dico q̄
solus vsus est in causa quare non dicit dor in prima p̄sona passiuū. d C Dicit
auctor q̄ ista verba ato sisto et c. de se non h̄nt preterita nec supina: licet mutuent
ab alijs verbis: nam ato facit dixi dictū et mutat a dico dicit: sisto facit steti et mu
tatur a sto stas: et tunc caret supino: aliq̄ facit statui statum: et tunc mutatur a sta
tuo statuto. Fero facit tuli et latum. et mutatur ab illo verbo antiquo tulio tulio
tollo facit sustuli: et mutatur ab isto antiquo verbo sustulo sustulis. Antiquēsim
dicebant tulio tulio tui vel retuli tultum. Et inde componebatur sustulo lis sustu
li: quod modo non est in vsu in presenti: et ideo datum est eius preteritū huic ver
bo rollo qd significat aufere vel ebeuare. Fero facit percussi percussū a percussio
percussis. Furio facit insanitū insanitum ab insanio insanio. Furio idem preteri
tum habet. Cerno facit creui certum a cresco crescis. e C Dicit auctor q̄ ver
ba impersonalia sunt defectiua: qz variant vna3 voces tū. s. per tertia p̄sona passī
ui singularis numeri: vt verbo impersonali tpe p̄nti amatur. f C Dicit auctor
q̄ imperiū. s. modus imperatiuus dat p̄mas p̄sonas plurales in vtroqz tpe: scz

De verbis irregularibus

In pñti & i futuro: q̄s mod⁹ oprā. s. oprati⁹ dat extrēo. s. futuro. q̄s dicat q̄ pñs psona pñtis n̄deri pñtis & futuri t̄p̄is sperati⁹ est similis h̄me psona pluralis numeri futuri oprati⁹ modi. Et vltra dicit q̄ ipati⁹ in t̄p̄e pñti h̄z tertias psonas si miles tertijs psonis futuri t̄p̄is oprati⁹ modi. Verbi gr̄a. M̄a dicim⁹ ipati suo mō t̄p̄e pñti ama amēt. & p̄r amem⁹ amare amēt. Futuro amato tu amato ille. Et p̄r amem⁹ amatote amāto. In futuro oprati⁹ dicim⁹. Futuro vtr̄nā amē ameo amet Et p̄r vtr̄nā amem⁹ amctis amēt. Et quo p̄z vt dicit̄. & deinde dicit q̄ altera forma ē ternis. s. tertijs psonis futuri ipati⁹. & docet ip̄as formare dicēs. Tu dabis illis

patius tā singularib⁹ q̄ pluralib⁹ illas tertias psonas q̄ p̄r p̄sō idicij. s. idicariū ddit sibi & aduclas o vel oz. o in actiua voce vt amo amas amat. addita o fit amaro in singulari: amāt addita o fit amāto i pñali. oz vō addat in passiuua voce. vt amat addita oz

fit amaro in singulari. amāt addita oz fit amāto in plurali. Si vō v̄bū nō h̄z actiua debemus fingere q̄ h̄at: vt si volumus formare tertias psonas futuri impatiui huius verbi. s. aggredior: ris. fingamus vocē actiua. s. aggredio aggredis aggredit. & addita oz fit aggredior & sic h̄emus tertā pñā singularē futuri t̄p̄is impatiui aggredimus itis. aggreditiū: & addita oz fit aggreditiū: & sic habem⁹ tertiaz pñā pñalis ipatiui. Et est sciēdū q̄ sc̄da tertia psona futuri impatiui singularis numeri sunt siles tā in actiua voce q̄ in passiuua deinde ponit exceptionē dicēs. Nolo cōpositiuaq̄ demas. q. d. q̄ volo vis & eius cōposita excipiunt. q̄ nō habēt imperatiuū modū p̄ter nolo nōuis nōuit: de quo dicit̄ iserius sibi. Nolo patre segtur. cōponit. n. a nō & volo. a C Dicit q̄ v̄ba h̄me piugatiōis h̄nt a pductaz ante r in sc̄da psona pñtis t̄p̄is speratiui modi pluralis numeri. & h̄nt a pductam ante tore in sc̄da psona pluralis numeri futuri. t̄p̄is. & B ē i actiua voce. vt amate amatote. In passiuua vō h̄nt a an̄ mini. & ante m̄noz. vt amamini amaminoz. Verba sc̄de h̄nt & lōgā vt docete docetote docemini doceminoz. Verba i tertie h̄nt i cor reptani vt legit legitote. legimini legiminoz. Verba quarte piugatiōis h̄nt i pductaz vt audire auditote audimini audiminoz. b C Dic auctor docet nos q̄r̄ dicit̄ debem⁹ sc̄da psona pñtis t̄p̄is impatiui modi singularis numeri dicit̄. q̄ p̄ oz. s. h̄ma piugatiōe dat a pdu. in sc̄da psona pñtis t̄p̄is impatiui modi singularis numeri vt impatiuo mō ama: sequēs. s. sc̄da dat e pductam. vt doce. Tertia dat e correptā vt impatiuo modo lege. Sed ego dabo i pductā quarte piugatiōis vt impatiuo modo audi & c. C Hodo ponit regulā de sc̄da psona speratiui passiuue vocis. Et dicit q̄ si volumus inuenire sc̄daz pñā singularē verbi passiuue debemus addere sc̄de pñone actiui. vt ama additare fit amare. Deinde dicit q̄ in infinitiuo modus similis huius sc̄licet imperatiuo passiuui. Ut in infinitiuo modo amare docere legere audire. d C Nunc ponit regulā de infinitiuo passiuui dicens: q̄ tres. s. piugationes. s. prima sc̄da. & quarta dabunt r̄i p̄re. i. mutabunt re in r̄i. formādo in infinitiuū passiuui. vt amare re in r̄i fit amari. docere re in r̄i fit doceri. audire re in r̄i fit audiri. Deinde dicit. re lego lacit̄ iq̄ dat ex e: quasi dicat q̄ verba re r̄ie piugatiōis abiciunt illā syllabam re ab infinitiuo actiui & postea mutā e i i formādo infinitiuum passiuui vt legere abiecta re & e in i fit legi. Exponit sic

Itter a. lego. i. verbū tertie coniugationis iacit. i. obijcit req; p z dat i ex e. i. mutat e in i. Vel sic exponat. Lego. i. illud verbū lego tertie coniugationis z oē verbū tertie cōiugationis sicut lego iacit re supple ab infinitiuo actui i formādo infiniti passiu q; p z dat i ex e. i. mutat illā lram e q; remanet in l. vt legere re dempta remanet lege z iteri e mutata in i fit legi. a C Quia superius dixit q; p sic psonē ipat ui modi pluralis numeri pntis tps z futuri z ē tertie psonē taz singularis q; pluralis numeri pntis tps ipatui modi erūt filio pme psonē plurali ac tertij futuri optatiui. Ideo nūc dat vnuz notabile qualr pncipiare debeamus futuz optatiui.

Prouideas primis ⁴ e vel a terminis futuri
Suz passiuā notant^o: sed abest modus imperialis
Sis dabis huic: sed ades ex assum sume vel assis
Sitis z este: inde formabis cetera recte
Tempora ternā forem dat z fore ⁶. cetera sperne
Rem dat res ret ren: remus caret atq; foretis
Norma preterita seruānt⁴ per anomala cuncta.
Dat presens primi fers ⁶ fert fertisq; secundi
Presens fers fert. ferto fertote futurum
Dat terni presens ferrem: socium sibi iunges
Dat quinti ferre presens: eadem q; notare.
Tempora passiuo: ferris ferturq; notemur
Ferre debinc fertoz ferret ferrisq; sequentur.
Ad mozem terne ferz cetera debet habere.

Et dicit. Tu pvideas e
 vel a in pntis. s. psonis.
 q; p z tertij futuri optatiui modi q; dicat q; e z hñr in futuro optatiui: sed e in pma coniugatione z a reliq; cōiugationibus. Ideo aliq; dicunt. Prouideas e in pntis. s. cōiugationibus. s. futuri optatiui vel a in ternis. i. in trib⁷ alijs coniugationibus.

CIn ista pte auctor docet variare suz es est dicens q; verba passiuā notat hoc verbū suz es est. hoc est ostendit qualiter debet variari. Nā inuenit suz es est varia-

tuz in verbis passiuis in oibus: apibus z modis pter q; in imperatiuo dicit. S; abest modus imperialis. Deinde declarat quō facere debet in imperatiuo dicit. Tu dabis huic. s. imperatiuo hāc vocem sis. Sed hoc verbo cōposito assum. tu sumes addes vel assis in imperatiuo. Deinde dicit. vide istas voces. s. sitis z este: q; sunt irregulares: debemus enīz dicere. Imperatiuo modo si sit. Et pluraliter simus sit sint. Tu formabis cetera recte: id est fm regulas datas de formis psonaruz. **C**Dicit qd hoc verbum forem habet tria tempora. v; presens z pteritū imperfectuz. optatiui pteritū imperfectum subiunctiu. presens z pntm imperfectum infinitiu. Ceteris vero caret. Ideo dicit. Cetera sperne. Deinde dicit qd nō bz nisi has voces. s. forem fores foret z forent. fore in infinitiuo. forem autē et foretis non regunt. Et fore fores foret foret sunt pntis z pteriti imperfecti temporis optatiui modi: z pteriti imperfecti temporis coniunctiu modi. Sed fore est pntis z pteriti imperfecti temporis coniunctiu modi. **C**Auctor dat vnā regulā generalē. v; qd oia pterita siue sint regulariter siue irregulariter formata seruāt nomā. id est regulā z formationē in alijs vocibus a se formatis: nō soluz hoc stellige pverba irregularia sed et anomala. nā sicut amauerā format. ab amauit e z additā rā fit amauerā. ita et format fuerā a fuit in e z additā rā fit fueram. z sicut amauit additā s z sem facit amauissent: sic fut additā s z sem facit fuissim. **C**Die ponit auctor: irregularitē hu⁹ verbi fero fers fert z eius passiuū dicens e docēs ipsuz declinare qd est irregulare in istis vocibus: v; in scda z tertia psona in singulari z in scda i plurali presentis tps i dicatiui modi. q; facit fero fert fertis cū deberet facere feris feris feritis. Et hoc est qd dicit. pntis pntis. i. dicatiui dat

De verbis irregularibus.

fero fert fertis. Deinde dicit qd ē irregularē in impatiuo. i. in scda psona singulari rī rī scda plurali p̄sentis t̄p̄or q̄ facit fer ferre cū deberet facer e ferre ferite. Dicit et qd est irregularē in futuro impatiui in singulari rī in scda p̄sona plurali co qd facit ferro: cū deberet facere ferito feritore. Et h̄ ē qd dicit sc̄d̄. i. spatiui p̄ns dat fer ferre cū deberet facere fere ferite. r̄ sc̄d̄. i. impatiui futuꝝ dat ferro fertores: cuiꝝ deberet facere ferito feritore. Deinde dicit qd ē irregularē in p̄nti optatiui r̄ in p̄nti p̄fecto cōiunctiui in ōd̄ p̄sonis r̄ in singulari q̄ in plurali. Cōstrue p̄nti t̄rni. r̄ optatiui modi dat ferre cū deberet facere ferere. iūges sibi sociū. i. p̄nti imp̄fectū p̄iunctiui: q̄ r̄ facit fer

rē: deinde dicit. qd h̄z irregularitatē in infiniti-
uo dicens p̄ns gurt. i. in
nitui dat fere cū debe-
ret facere ferere. P̄tere-
rea ponit eius irregula-
ritatē i passiuo dicens.
Eadēq̄ notare i papa s̄.
huo. q. d. qd passiuꝝ de
fero. sc̄z fetozē irregula-
re in illis t̄p̄ib⁹ ḡbus fe-
ro est irregularē. Et di-
cit eadē t̄pa r̄ non casdē
p̄sonas: pp̄ sc̄d̄ a p̄sonas
pluralis numeri p̄ntis f

Dat volo vis vult: volumus vultisq; voluntis
Iussio deficiens capit ex optante sup̄uenit
Dat primo vellē: dat sine velim modus optans
Hec socijs repete: sup̄uenit dat tibi velle
Huc finem: demas: per ternam cetera formas
Dic malo primum b: raro formare futurum
Iura tenere patris per cetera tempora dicis.
Nolo patrē sequitur: tamē imperialis habetur
Noli nolite nolito nolitore nolunto
Es est ac esse dat edo. dat cetera terne
Ad plures ecite dies plures dant tamē este.

dicatui r̄ p̄nti: r̄ futuri. In p̄nti passiuꝝ que irregularē sunt: deinde dicit fer-
ris ferturq; notent: nā sc̄da p̄sona p̄ntis idicatui passiuꝝ singularis facit ferris
p̄fereris: r̄ tertia facit fertur p̄feritur. Ferre debinc. nāz p̄ns i peratiui passiuꝝ fa-
cit ferre p̄ ferere i sc̄da p̄sona sin; ulari. r̄ futuꝝ i peratiui passiuꝝ facit fertor p̄ fe-
ritor in singulari: r̄ p̄ns optatiui r̄ p̄nti imp̄fectū cōiunctiui faciūt ferer p̄ferer
r̄ infinitiuꝝ passiuꝝ in p̄nti facit ferri p̄ferri. Finaliter ponit regularitatē eiusdem
verbi dicēs qd in alijs t̄p̄ibus r̄ p̄sonis fero d̄z variari tanq̄ si esset tertie cōiuga-
tionis: r̄ hoc intendit cū dicit. Ad morē terne fero d̄bet habere. a C Hic auctor
docet nos variare hoc verbū volo: r̄ dicit qd est irregularē seu defectiuꝝ in illis tē
poribus r̄ in illis p̄sonis que i lra ponunt. In ceteris vero declinat ad modū tertie
cōiugatio. Et hoc est snia. Nunc veniamus est cōstructionē que talis est. Hoc ver-
bū volo dat istas voces irregulares in tpe p̄nti modi idicatui. v̄ vis vult v̄ o-
luntis vultis: p̄o volis volit voluntis volitis. Volunt aut nō est irregularē. s; po-
nit cā doctrie. Iussio. i. i peratiuis modus deficiens capit sup̄uenit ex optante. i.
optatiui i futuro loco impatiui. valet vellē. q. d. qd volo vis caret i peratiuo. s; loco
i peratiui vtimur futuro optatiui. Mod⁹ optas. i. optam⁹ dat p̄mo. i. i p̄nti p̄vel
lē p̄volerē: r̄ dat sine. i. i futuro tpe veliz p̄ volam tu rep̄te h̄ tēpora p̄dca focūs
. i. i p̄nti i perfecto subiunctiuꝝ. r̄ i p̄nti eiusdē q̄ sunt tēpora si lra p̄sentis optatiui
e futuro eiusdē. Sup̄uenit modus. i. infinitiuꝝ dat tibi vel e. p̄ volere demas. i.
austeras sine. i. futuru t̄p̄s: huic infinitiuo velle. q. d. quod infinitiuꝝ caret futuro.
b C Dicit qd verbū malo maus maualt raro h̄z h̄ni futuru. i. futuꝝ idicatui.
Sc̄d i ceteris t̄p̄ibus modis r̄ tenet iura. i. regulā seu variat d̄z p̄ntis p̄ntiui qd
est volo vis. c C Dicit qd hoc v̄bū nolo seq̄. i. variat ad modū sui p̄ntiui qd
est volo vis. Tu i lra v̄bū nolo h̄ i peratiuis modis q nō habebat i suo p̄ntiui vt su
p̄a disti⁹. v̄ de d̄clarat quāsi fiat iste i pati⁹ dicēs. Tu d̄bes dicere noli e nolite
te i p̄nti i sc̄d̄ p̄sonis r̄ i futuro nolito. d C Dicit qd hoc verbū edo q̄n̄ flaz p

comedere est irregulare inquantū facit eo est in secunda et tertia persona presentis indicatiui modi. et etiā inquantū facit esse i infinitiuo: qz deberet facere edo edis edur. Infinitiuo modo edere. Deinde dicit qz in alijs tpbus declinat ad modū ter tie coniugationis cum dicit. dat cetera terne. Deinde ponit irregularitatem imperati ui dicit. Ad plales edite dic plures in gramatica dant est: quasi dicat quicūda persona pntis imperatiui facit edite vel este: edite tamen regulare est: este irregulare. a Quasi dicat qd est facit estur in impersonali et cū in passiuo. b Auctor dicit qd hō hō est irregulare inquantū facit fierē p firm in presentis optatiui et pto

Est estur a: format

Dat hō fierem fieri b Dat cetera terram

Extremum terrā presens dabit imperialis.

Dat mercoz merui c. mestus sum mcreo fienti

Quesumus ex queso d retinent nil plus dare qro

Explicit expliciunt dic infit inquit et inquam

Tantum presentis sunt tempoz et inhit et inquit

Nil plus inueni: nec ab inquo dicitur inquit

Hoc defectiuum verbum sed dicto solum

Inquam presentis est et quandoqz futuri

Inquo quis inquit quimus e quitisqz quiuntqz

Am tantum dicunt es et donare futurum

Est presens inquam: nil plus vult vsus habere

Is it dedines ausum pluraliter ausuit.

Deqz vale quidem b dixere valete valetō

Atqz valetote: quidam dixere valere.

Sic formatur aue c. nil plus poteris reperire.

Processu simili b salue formare dicebit

perfecto subiunctiu: et fieri p firm in pnti infinitiu. Letera vero tēpora habet ad modum ter tie coniugationis. deinde dicit qd presens tps imperialis. i. imperatiui modi dat extremum terni. i. futurum optatiui qui dicit ternus modus quasi dicat qd loco optatiui modi vrimur futuro optatiui modi: vt fias fiat. c Dicit qd hoc verbum mercoz mereris. apud moder nos facit merui in preterito deberet facere meritus suz. Et merco res p voolere fierē dberet facere merui in preterito facit mestus sum.

d Dicit qd hoc verbū qō. i. rogo hnt hanc

vocem qsumus in prima persona presentis indicatiui pluralis numeri et nō plus.

e Dicit qd hoc verbum explici. i. finitur non habent: nisi hanc vocem explici: unde deinde dicit qd hec tria verba. s. inhit. i. dicit: inquit et inquam snt defectiua qz non habēt aliam vocem. Postea declarat dicens qd inhit et inquit sunt et tantū presentis tempoz nec plus iuenitur de ipsis. Nec est credendum qz inquit ab in quo deriuetur. in quo inquit est verbum per se: et inquit est verbum defectiuum per se. Preterea dicit qd inquam aliquando est presentis tempoz et aliquādo futuri.

f Dicit qd hoc verbū inquo sic varatur. inquo inquis inquit. Et pluraliter inquimus inquitur. futuro inquam inquitur inquit. Inquam vero est p sentis tempoz secundae persone imperatiui singularis numeri nec plus habem^o de vsu.

g Dicit qd hoc verbum ausum. i. cū audacia velim non hz nisi ausum ausis ausit. et pluraliter ausit in futuro optatiui et in pnti cōiunctiu.

h Dicit qz hoc verbū vale. est defectiuum. qz non habet nisi vale in singulari. et valetē in plurali in secundis personis presentis imperatiui. et valetō in singulari: et valetō in plurali in secundis personis futuri imperatiui: et valetē in quinto. idē in finitio in presenti tempore.

i Dicit qd hoc verbum aue formatur. idē variatur sicut vale et nil plus poteris reperire. vt aue: aucte: auctote: auere.

k Dicit qd hoc verbū salue variat sicut aue et vale: vt salue: yete: yeto: yezuo:

De quattuor formis verborum

ta q̄ hec tria uerba. s. aue uale ⁊ salue sunt uerba saluatoria. sed differunt: quia uale dicitur in recessu: aue in aduentu. salue tam in aduentu q̄ in recessu. Unde uersus. Aue dici ueniens de iure ualeq̄ recedens. Hoc uerbum salue comprehendit aueq̄ ualeq̄. a C Sententia est hec. q̄ hoc uerbum aīo sic uariant aīo aīo ait. Et pluraliter aīst̄ preteritis imperfecto aīsbam bas bat. Et pluraliter aīebant. b C Quasi dicat q̄ in imperatio uerbi aīo reperit aī. ⁊ nil plus s̄m vsq̄. c C Id est hoc uerbum fāzo. i. desideranter facio declinatur fāzo xis xit. Deinde dicit q̄ hoc uerbum cedo quod idem est quod dic est defectiuum. quia nil plus habet.

Lap̄s se primū ē in ḡnali d̄ quatuor formis uerborū. De derivatione meditatiuorum in choatiuorum ⁊ frequentatiuorum

Hoc est septimū capitulū i quo determinat de quattuor formis uerborū sc̄ licet perfecta inchoatiua. si frequentatiua. ⁊ meditatiua. Perfecta: ut amo. Inchoatiua: ut amasco frequentatiua: ut amitto. meditatiua: ut amaturio. dicit igitur sic. Quattuor sunt forme uerborum in uerbis. ut dictum est. deinde ponit unum notabile dicens preteritisq̄ dicit inceptiuaz meditatiuaq̄ q̄ carere quasi dicat qd̄ uerba inceptiua seu inchoatiua. Ut amasco ⁊ doceſco ⁊ etiam meditatiua. ut amaturio carēt̄ preteritis ⁊ supinis. e C Hic ponit exceptionem dicens q̄ esurio esurio qd̄ est meditatiuum de edo es est. ⁊ parturio ris meditatiuum de pario paris habent preterita. Ideo dicit. Tamen in uentes esuriit ⁊ parturiit ut in sacra pagina Matthei. 4. reperit esuriit. ⁊ 3. 1. 66. parturiit. f C Quasi dicat qd̄ iste due forme predictae. s. inchoatiua uel inceptiua ⁊ meditatiua: etiam illa uerba que tu agis frequentat. s. que sunt frequentatiua formant a uerbis perfectis. s. habentibus perfectam significationem. Et hoc est sine aliqua suppletionē. g C Id est qd̄ uerba frequentatiua sunt prime conjugationis ut curſico curſitas ⁊ legito legitas. h C Hic docet formare uerba frequentatiua dicens qd̄ nos docet formare o ex uo sup̄mi. i. ultimi sup̄ni. quasi dicat qd̄ uba frequentatiua formant ab ultimo sup̄no uerbi perfecti u mutata in o. Exempla ponit in littera. h. curro cursu ⁊ c. i C Hic ponit exceptionē a modo formandi predicta dicens. qd̄ a longa si sit in ante sup̄ma. s. in penul. syllaba illius sup̄ni: tu formaz frequentatiua a tali sup̄no. mutabis hanc litteram. s. a in i ⁊ breuiabis eam litteram sc̄llcet. i. Exempla ponit in littera. Sic rogo dat rogitō ⁊ c. k C Hic ponit modū formandi frequentatiua dicens. Sed si preteritum uerbi perfecti sit retinens gl. ut lego legi: tunc formando frequentatiuum. deme id est remoue a secunda persona presentis indicatiui temporis hanc litteram s: ⁊ iungas hanc syllabam to. Exemplum ponit in littera. legito sic ex lego formaz.

Aīo dicis it̄. unt plurali sociabis: Sic per preteritum lector discurre secundum Et fāzo fāris fārit̄: dic ⁊ cedo pro dic. **Q**uattuor in uerbis sunt forme preteritisq̄ Esurit tamen inuenies: ⁊ parturiunt Uerbis illas perfectis credimus ortas: Queq̄ frequēter agis pariter formantur ab illis Et que prior sit eis data declinatio uerbi Ex uo sup̄mi decet o formare sup̄ni Si curro curso formabit nectoq̄ nexo Si tamen a longa sit in illis ante sup̄ma: Hanc in i mutabis formans. ⁊ eam breuiabis Sic rogo dat rogitō sic apto fiet ad apto: Sed si perfecti sit preteritum retinens gl. Tunc ex persona presentis deme secunda: S ⁊ to iungas: legito sic ex lego formaz:

etiam illa uerba que tu agis frequentat. s. que sunt frequentatiua formant a uerbis perfectis. s. habentibus perfectam significationem. Et hoc est sine aliqua suppletionē. g C Id est qd̄ uerba frequentatiua sunt prime conjugationis ut curſico curſitas ⁊ legito legitas. h C Hic docet formare uerba frequentatiua dicens qd̄ nos docet formare o ex uo sup̄mi. i. ultimi sup̄ni. quasi dicat qd̄ uba frequentatiua formant ab ultimo sup̄no uerbi perfecti u mutata in o. Exempla ponit in littera. h. curro cursu ⁊ c. i C Hic ponit exceptionē a modo formandi predicta dicens. qd̄ a longa si sit in ante sup̄ma. s. in penul. syllaba illius sup̄ni: tu formaz frequentatiua a tali sup̄no. mutabis hanc litteram. s. a in i ⁊ breuiabis eam litteram sc̄llcet. i. Exempla ponit in littera. Sic rogo dat rogitō ⁊ c. k C Hic ponit modū formandi frequentatiua dicens. Sed si preteritum uerbi perfecti sit retinens gl. ut lego legi: tunc formando frequentatiuum. deme id est remoue a secunda persona presentis indicatiui temporis hanc litteram s: ⁊ iungas hanc syllabam to. Exemplum ponit in littera. legito sic ex lego formaz.

A C Dicit q̄ ista quattuor verba.. scilicet: raris, que venist a scisco sciscis, vel a scio scis r̄ q̄rito tas q̄d venit a quero q̄ris, r̄ sector ris, q̄d venit a sequo: ris ex c̄ piuntur q; non for: mant aliqua modoꝝ sup: adictor̄. **B** C Nūc docet nos for: mare verba inceptiua seu lchoatiua r̄icēo, verba lchoatiua for: mant a sc̄da p̄sona verbi p̄fecti p̄ris sc̄dicat̄i adicta hac syllaba co, vt ferueo ues adicta co fit feruelco, i. l̄c̄p̄to feruet̄. De hoc ex̄p̄licat in l̄sa cū dicit, docet hinc ex̄p̄licari fer ues feruelco. **C** Nūc ponit exceptionē vicē q̄ hoc verbū h̄isco h̄icis lchoat̄ uuz de pio bias deberet facere h̄iasco s̄m regulā datay r̄ facit h̄isco. **D** C Dicit

Sciscilo: r̄ scito: dicens^a r̄ querito sector
Hanc inceptiuam formam^b veteres posuere:

Lo cum persona presentis iamge secunda

Verbi perfecti: docet hinc exemplificari

Ferues feruelco dat norma tepesq; tepesco

Sed dices h̄isco^c: cum regula for: met h̄iasco

Hanc declinari^d faciet tibi tertia verbi.

In meditatiuis^e fiet formatio talis.

Verbi sup̄remum perfecti pone sup̄inum.

Et finem breuiā: cum quo rio sit sociata

Parturio facere sic debet esurioꝝ.

Verborumq; data^f sit declinatio quarta.

N Je iubet ordo libris^g vocuz regimen referari

Ault intransitio^h rectum supponere verbo

De personali: tamen hoc intellige dici.

Sepe vocans verbumⁱ sibi vult apponere rectuz

Et substantiuum: uel quod vim seruat eorum

Horum confimiles^k debet coniungere casus.

Copula personam dum pertineant ad eandem

capio huius libri p̄miserat post quattuor formas verborū determinare quō dicitio nes construuntur r̄ dependeat adinuicē ibi. s. Nūc pro posse meo. **B** C Auctor incipit a nominatiuo ostendens quō conuincat. r̄ dicit, Intransitio vult rectum supponere verbo, i. facere suppositū verbo, s. personali. Ideo dicit, de personali tñ h̄ ante l̄ge dicit vt in ex̄p̄lo. Petrus legit: petrus construit cū illo verbo legit̄ intrans̄ situe r̄ regitur ab illo verbo legit̄ a parte ante ex̄ vt p̄one r̄ numerū. **C** Auctor nunc loquit̄ de n̄rō prout regitur a pte post. Et dicit q̄ verba vocatiua vt yo cor: nominor̄ appellor̄: r̄ substantiua vt lum r̄ ex̄ ilo, r̄ illa que seruant vim eor̄. Ut sio vado ambulo r̄ incendo video: r̄ appereo, p̄sit regere post se n̄trū vt vador petrus sum h̄s. sio bonus: vado letus, video sapiens: r̄ sic de similibus construe vocans verbum substantiuum, vel illud, q̄d seruant vim eorum sepe vult apponere rectum sibi. **k** C Dicit q̄ copula boni verbor̄ supradictorum oꝝ iungere s̄lco casus, quz s̄lci casus p̄tineant ad eandē p̄sonā, s. n̄rās, supponens an̄, r̄ n̄rās apponēs post, vt ego vocor̄ petrus, nam l̄i petrus: r̄ ego p̄n̄r̄ ad idē. Si vero nō p̄tinerent ad idē, s. suppositum r̄ appositū, tunc non valeret regula. Ecce ex̄plā, Ego, p̄cor̄ a petro. Ego suz in domo tua. Et est sciēdū q̄ n̄rās a pte post

D C Dicit auctor quod quarta declinatio verborū sit dara verbis medita, g C Iud est octauū capitulum in quo Auctor determinat de regimine dictionis r̄ dicit sic, ordo libri iubet regimen vocū h̄ est dictionū referari, i. manserari h̄. i. in hoc capitulo, r̄ h̄ dicit, q̄ in h̄

De p̄u gatione n̄r̄ dicitioꝝ capitulum octauū d̄ regimine p̄strucribilis, d̄ regimi ne n̄r̄ p̄strucribilis, d̄ regimi sit in cōstructōe p̄strua e a pte an̄ a verbo p̄sonali.

De regimine uocū

regis ex vi copule. a **C** Dicitur quod nōs q regis a parte añ regis ex natura vt ipm qd est aliter: vel ex psona. 2 nōs q regis a pte post regis ex vi copule verbi siue ex natura similis copulationis. Alij sic forniat sniaz. Regimē nti a parte añ. fit ex vi persone 2 denoiat a psona: sed regimē nti a parte post fit ex natura verbi que natu ra est copula. b **C** Superius auctor determinauit de nō q siue figura pstruitur nunc vero determinat de nō qui regi p figurā: Et dicit sic. Tu apponēs. i. appo sitionē faciens iunges sibi substantiuos duplices in casu fili. q. d. q appositio h3 fieri per duos casus immediate p iunctos: q casus debēt esse cōsimiles: vt hō fortes; 2 genus poterit variari

De regi mie nti possit in constru ctione si gurati ua 2 pri mo s ap positōe.

id est possūt poni in di uerso genere vt asal ca pra. Deide dicit q tūc dicebit illos substantiuos spectare ad eandē rē. nā dicit cō homo la pis nō eēt appositio. q3 homo. 2 lapis non pti nent ad idem dicit et q plus eōe debet pcedere in istis vt asal homo 2 nō eōira 2 hoc exēplificat dicitur. Sicut ho mo fortes. c **C** Dicto de appositione. Nūc dicit de euocatiōe. 2 primo dicit q omnis rect generaliter habere ter tie psonē sed demē. i. ex cipe in quattuor: pnoia quoz nti nō sunt ter tie psonē. s. ego 2 nos qui sunt pme tu 2 nos qui sunt icde. Dicit ergo q

Et vi persone rectum regit initiale.
 Rectum qui sequitur^a verbi natura gubernat.
 Apponens duplices^b substantiuos tibi iunges:
 In casu simili. poteritq; genus variari
 Tunc illos ad rez spectare decebit eandem:
 Et plus commune pcedere debet in istis.
 Sicut homo fortes: animal capra: consimilesq;
 Terne persone^c generaliter omnis habetur.
 Rectus: sed demas pronomina quattuor: inde.
 Ista vocant rectos ad primaz siue secundaz
 Pauper ego ludo: duz tu diues meditaris.
 Nos tui loquimur: duz vos timidi taceatis.
 Personas genera^a numeros conceptio iungit
 Personas sibi dissimiles conceptio ligit.
 Ac p 7 in medio posita conceptio fiet
 Si preponatur^c conceptio nulla paratur
 Concipiens simile^f sibi vult verbus retinere:
 Prima duas alias^b recipit: sed non viceversa.

ista quattuor p nomina p dicta euocant ad se rectos. id est nominatiuos ter tie pso ne ad pma3: siue secundam psonam sub verbo singularis numeri prime vel secun de persone vel sub verbo pluralis numeri. exempla patent in littera. d **C** Hic determinat de cōceptione 2 dicit q conceptio iungit inuicē psonas sibi dissimi les. i. conceptio h3 fieri p dictiones substantiuas inter se dissimiles. 23 in psona: vel in genere. vel in numero. 2 deo aliqui habent hunc versum n subsequentem. e **C** Linius snia patet per pcedentia. 2 exempla vti o patet ut p sequētia. deinde di cit auctor. Ac per 2ē. q. d. q conceptio h3 fieri per duo substantiuā copulata p hāc p iunctionem. 2 in medio positam vt ego 2 tu legimus: pterea dicit q si ppona tur ac aut. 2. q. d. q si coniunctio pponatur substantiuis cōceptio non cōmittitur vt in hoc exēplo. 2 petrus antonius legit. f **C** Nunc declarat p pteretes cōcep tiōes. 2 pmo dicit. Concipies. i. dictio cōcpiens vult retinere verbū sibi sile. q. d. q verbus dz p cordare cū dictione pceptiue saltē in illo antecederēt in quo fit cōcep. pto. vt in hoc exēplo. Ego 2 tu currimus ecce istud verbū currimus concordat cum illa dictione concipiente. s. ego in persona 2 in psona fit pceptio. g **C** Di cit q prima psona concipit scđam 2 tertiam. Ut ego 2 petrus legimus. Sed non viceversa. id est quod secunda 2 tertia non potest concipere primam.

A C Erpone sic. Tu concipiens. i. conceptionem facies da tertiam. s. psonaz medie. i. scde nec retrouerte. q. d. qo scda persona pcepit tertiam: tertia uero uon pot con ciperē scdam. **b** C In his duobus metris pouunt exempla de his q̄ dicta sunt: ⁊ patet de se. **c** C In istis uerbis dicit qd̄ conceptio pot fieri per cum. sed nō per uel: unde pceptio non fit dicendo ego uel tu lego. **D** ieterea ponit exempla de conceptione facta per cum dicens. Tu mecum iuste. **d** C Dicit q̄ cōceptio non potest fieri per uocatum casum si dictio concepta careat uocatum de hoc ponit exempla dicens ut petre tuiq; rogare. **e** C Dicit auctor quod conceptio noui fit

Concipiēs medie^o dat ternam nec retrouerte
Sic ego tuq; damus^o ego te fraterq; rogatus

Tu fraterq; dans:

Per cum s; nunq̄^o p uel conceptio fiet

Tu mecum iuste dōemus iura tenere

Sic ego cum petro gaudemus iura tenēdo

Sed non p̄ quintum^o n̄er conceptio casuū.

Si quinquus dicit: ut petre tuiq; rogare

Cumq; tuis socijs orate facer dionysii

Inter psonas^o non fit conceptio ternas

S; p̄ ⁊ aut p̄ cum pceptio fiet earum

Neutraq; p̄cipit: dominus seruusq; p̄cantur:

Petrus cum paulo regnant cum rege supno.

Pluribus ē tanquam^o s̄ntia certa q̄ inter

Personas possit fieri pceptio ternas:

Ut psonarum^o generum pceptio fiet

Adiectiua t; b; ḡis conceptio: ma; q; q;

Femininum recipit: ⁊ neutrum: nec retrouerte:

Vir uxorq; thoro sunt iuncti mere remon:

Sunt domino grati uirgo cum uirgine iuncti:

Bos ⁊ iumētum sunt ad p̄sepeligan:

Neutraq; femininis tanquaz concepta uidebis

Per uim sunt leges ⁊ p̄dilatata coacte

ne: ⁊ hanc intentionē locutus est Auctor supra ubi dixit. Inter personas non fit conceptio ternas. **g** C Dicit q̄ sicut fit conceptio personarum: ita fit cōceptio generū. q. d. q̄ sicut p̄pione concipiūt se altera alterā. ita ⁊ et genera cōcipiunt alte rā ⁊ hoc declarat in sequētibus. **h** C Hic auctor declarat de pceptione generū dicens. Adiectiua tenet ḡis conceptio. i. conceptio generuz h; fieri per adiectiua: deinde declarat quō h; fieri. **M**asq; femineū recipit. quāsi dicat q̄ masculinū genus cōcipit femininū ⁊ neutrū sub adiectiua ⁊ hoc intellige. sic v; qn̄ masculinū tr̄n ⁊ neutrū tr̄n: exēpla patēt in littera ibi sunt duo grati rē. Bos ⁊ iumētum rē. **i** C Nunc dicit q̄ neutrum genno interdū concipitur a se. sub adiecti uo pluralis numeri ⁊ se. ge. ⁊ ponit exemplū in l̄ra dicens. Per uim sūt leges rē.

ut tertijs personis. Et ratio est: quia una non ē dignior altera. **J**ō dicit. Neutraq; concipitur: ⁊ ponit exemplū in littera dicens: dno seruusq; p̄cant: ueruzq; uidet albus in tertijs p̄sonis. **I**deo auctor dicit q̄ cōceptio fit eaz per hāc p̄iunctionē ⁊ uel p̄ hāc p̄p̄ositionē cū de cōceptiōe petri ut patuit exēplū ibi. **D**ns seruusq; p̄cant: de p̄ceptiōe per cū est exemplū ibi. **P**etrus cum paulo regnant cum rege supno. **i** C Dicit auctor quod plures sunt certi qd̄ cōceptio possit fieri in tertijs personis. **E**t hoc est ueruz respectu generis: ut petrus ⁊ berra sunt albi. **E**t respectu numeri ut homines ⁊ bos curruunt. **E**t etiaz respectu casus ut petrus cū paulo regnant rē. **N**on fit aut̄ conceptio in tertijs personis respectu perso

De regi
mine nri
positi in
pceptōe
generū.

De regimine vocum

Hic auctor ponit exceptionē generē simpliciter dicitur. Tu facies sepe h. i. pceptōe generē simplicitatē in distribuere. i. in noie distributio: vt si demonstratis paride & helena dicat vterq; iacet pnuus. J. i. isto exēplo hoc nomē vterq; virtute distribu- tionis supponit p paride masculini gnis: & helena feminini gnis: quare valet tm̄ paride & helena iacent pioni. a C Superius Auctor dixit de p̄lepsi. Nunc dicit de p̄lepsi. Dicitur sic. P̄olepsi dicitur. i. p̄ partes dicitur regimē qd̄ ipsa iuxer- rat ante. q. d. q̄ in p̄lepsi p̄mo sumit vniū totū in supposito verbi: qd̄ postea totū dicitur p̄ tres hoc patet in exēplo ab auctore posito: si metuunt alius dnos & c. Totū est hī. & regis ab il-

De p̄-
ptōe ge-
nerē spil-
cita d̄ re-
gimine
positi pos-
fit in ple-
psi. de re-
gimine
positi in
zeugma
d̄ absolu-
tiōe n̄ti.
d̄ regimi-
ne obli-
quoꝝ in
p̄mōgri.

lo v̄bo metuūt a p̄te an- te ex vi p̄sone & numeri alius & alius sunt p̄tes & regūtū ab illo verbo metuunt p̄ figuraz que dicitur p̄olepsi.

d C Hic textus fm̄ ali quos exponit q̄ ibi p̄lepsi sit & fm̄ aliquos q̄ ibi sit zeugma: vide cōstructum & expōnem l̄re: de hinc excipe silaz fm̄ q̄ videbis: construe aut̄ aliquos reduct ad verbū locutionis aliqui n̄tū sumendo illuz ex tra illud. i. extra n̄m il lius qd̄ proposuit: p̄olepsi aut̄: non reduct n̄tū ad verbū: sumendo ip̄m n̄tū extra illud qd̄ p̄posu it aut̄: qd̄ patet in exēplo p̄lepsi: nos legimus: ego lucanū: tu boetū. Ecce q̄ ille n̄tū ego vel tu nō sumit extra illud p̄positū nos: imo est de essentia ipsius tanq̄ ps de essentia rectus: zeugma vero b̄n̄ reduct n̄tū ad verbū sumendo ip̄z extra illud qd̄ p̄positū est v̄z. b̄n̄. non eni ille n̄tū ego extrahit ab illo p̄posito h̄i: im mo est aliena p̄sona: ex his p̄z quō auctor latēter innuit d̄iaz in̄ter p̄lepsi & zeu gma. Cetera de textu sunt plana. - c C Superius auctor dicitur aut̄ de n̄tō put regif n̄tū aut̄ d̄terminat de ip̄so n̄tō put absolute ponit. Et dicit tu iuvenes rectū quōq; absolute ponit utputa qn̄ numeramus dicētes. v̄n̄ duo tres isti vero n̄ti non h̄nt v̄n̄ regant. De ip̄sis. n. nō int̄dimus aliḡ p̄dicare: sed tm̄ p̄ ip̄os numerare. Et nota q̄ n̄tū pluralibus modis absolute ponit vt patet i h̄is versibus. Absolutū rectū dubiū d̄cūstasq; letatū. H̄ic q; sup̄scr̄iptū numeroz titulis sup̄p̄adde. d C Dicit q̄ hoc adverbū. ecce. soler dare rectū. i. n̄tū ve p̄ & quar tū. i. actū vt si dicat. ecce magister: ecce magistrū: nota q̄ ille n̄tū aut̄ ille actū non regif ab illo adverbū ecce sed ab vno verbo subintellecto venit vel adest vt de vel aspicet. e C Superius auctor d̄terminauit de n̄tō. n̄tū aut̄ d̄teriat de regi mine obliquoꝝ: & dicit qd̄ regimē obliquoꝝ qd̄ scire laboras est vt p̄z i sequētib̄

Hoc etiam sepe facias in distribuente:

Bonus vterq; iacet de paride dicit helenaq;
Distinguit regimē quod iuxerat ante p̄olepsi
Hic metuunt: alius dominos: aliusq; magistros.
Aut quod p̄posuit extra sumendo reduct:
Hi properant & ego: tu ludis: & ille sedendo
Inuenies rectum quandoq; regente solutum:
Ecce tibi rectum quartum ve solet dare casum.
St obliquoꝝ regimē quod scire laboras
In p̄m̄is regimē qd̄ sit per nota post hec
Quod per verba: de hinc qd̄ sit per cetera dicā.
Hinc exēpla notes quibus ista videbis aperte.
Nomen significans possessum dat genitiuo:
Dicere si vere possis istud mea res est.

lius qd̄ proposuit: p̄olepsi aut̄: non reduct n̄tū ad verbū: sumendo ip̄m n̄tū extra illud qd̄ p̄posu it aut̄: qd̄ patet in exēplo p̄lepsi: nos legimus: ego lucanū: tu boetū. Ecce q̄ ille n̄tū ego vel tu nō sumit extra illud p̄positū nos: imo est de essentia ipsius tanq̄ ps de essentia rectus: zeugma vero b̄n̄ reduct n̄tū ad verbū sumendo ip̄z extra illud qd̄ p̄positū est v̄z. b̄n̄. non eni ille n̄tū ego extrahit ab illo p̄posito h̄i: im mo est aliena p̄sona: ex his p̄z quō auctor latēter innuit d̄iaz in̄ter p̄lepsi & zeu gma. Cetera de textu sunt plana. - c C Superius auctor dicitur aut̄ de n̄tō put regif n̄tū aut̄ d̄terminat de ip̄so n̄tō put absolute ponit. Et dicit tu iuvenes rectū quōq; absolute ponit utputa qn̄ numeramus dicētes. v̄n̄ duo tres isti vero n̄ti non h̄nt v̄n̄ regant. De ip̄sis. n. nō int̄dimus aliḡ p̄dicare: sed tm̄ p̄ ip̄os numerare. Et nota q̄ n̄tū pluralibus modis absolute ponit vt patet i h̄is versibus. Absolutū rectū dubiū d̄cūstasq; letatū. H̄ic q; sup̄scr̄iptū numeroz titulis sup̄p̄adde. d C Dicit q̄ hoc adverbū. ecce. soler dare rectū. i. n̄tū ve p̄ & quar tū. i. actū vt si dicat. ecce magister: ecce magistrū: nota q̄ ille n̄tū aut̄ ille actū non regif ab illo adverbū ecce sed ab vno verbo subintellecto venit vel adest vt de vel aspicet. e C Superius auctor d̄terminauit de n̄tō. n̄tū aut̄ d̄teriat de regi mine obliquoꝝ: & dicit qd̄ regimē obliquoꝝ qd̄ scire laboras est vt p̄z i sequētib̄ f C Dicit auctor dat ordinē quē sibi obseruatur in d̄ictōibus d̄teriat de regi mine obliquoꝝ: & dicit q̄ p̄mo sūt d̄t d̄ dicere de regimine qd̄ sit p̄ noia post hec d̄ illo qd̄ sit p̄ v̄ba. de hinc de illo qd̄ sit p̄ cetera. i. p̄ ceteras p̄tes ofonis. g C Noz taf lectorē q̄ b̄n̄ notet exēpla: qm̄ i ip̄is apte videbit oīa r̄gim̄a sup̄radcā. d C Di cit q̄ noia ip̄oꝝ: r̄tia possessionē regūt gr̄m̄ significatē possessorē: & d̄teriat illud regimē ex vi possessionis vt capta petri. i C Postea regula generaliori. v̄z. de

genitio pur regit ex vi possessio: nunc aut ad maiore custodiam rei diuidit posses-
sione. s. in pura et non pura: et dicitur quod possessio pura est qui possessio: omnia possessioe
potest vere dicere. istud est meum vel mea res nihil addedo: ut equus regis. a. aula du-
cis. Et de hac possessioe intendit dicere cum dicit. Dicere si vere possit. a. C. Nunc
dicitur quod non pura possessio est qui possessio: ostensa possessioe non potest vere dicere il-
lud est meum vel mea res nisi aliud addat. verbi gratia ostensa vicino vel socio non pos-
sunt vere dicere: hoc est meum nisi addat vicinum vel socium. Et hoc inten-
dit cum dicit. Si petis adiungi. deinde dicitur. quod hec talis possessio diuidit in plures

Cum nihil adiungas: tunc est possessio pura:
Dentur in exempla tibi: regis equus ducis aula.
Si petis adiungi: non est possessio pura:
Per plures species huius diuisio fiet.
Pars propinqua regum genitios atque reguntur
Sum tamen attendas laudem vel crimen vtrinque.
Dextra viri fortis speciem superat mulieris
Vir fortis dextre. speciei femina mire.
Vir duri capitis: et forma femina turpis
Et debet et parti quod pars fuit annumerari.
Clausum sum parte dices tunc temporis esse
Contentum regit hoc et res qui continet illud:
Ut vinum vasis: et sunt duo dolia vini.
Contentis suberunt ea que contenta fuerunt
Tempus qui sunt in eodem continet actus

species; de quibus infra tractabitur. b. C. In his verbis ponit quatuor regulas. cum exem-
plis earum de regimine ge-
nitios primas duas po-
nit: cum dicit: pars pro-
pinqua regit genitios
Alias duas ponit cum
dicit. Atque regit dicitur.
attendas et. Expone sic
Pars .i. dicitio signifi-
catio partes alicuius rei, ut
pes. et manus: quod per
partem. s. dicitio significatio
proprietate alicuius sub-
iecti ut spiritus et forma re-
gunt gratias denotantes il-
la rem et illud subiectum
ut pes petri: et forma
mulieris: petri regit ex

De regi-
mie genitios
ex vi de
mostratio-
ne et
sentie.

vi partis: et mulieris regit ex vi proprietatis. deinde dicitur atque reguntur. ecce alias du-
as. Expone. Atque pars et gratias significatio partes et proprietate regit a dicitioe denotante to-
tum partem vel subiectum proprietatis. Dicitur attendas laudem vel crimen vtrinque. s. ab vtra-
que parte. v. tortus et proprietatis. quasi dicat quod totum non potest regere partem. nec subie-
ctum potest regere proprietatem in gratia nisi addat laus vel vituperium. exemplum de laude.
vir fortis dextre. femina mire speciei. Exemplum de vituperio. vir duri capitis. et fe-
mina turpis forme. et est sciendum quod illi gratia laudis. vel vituperii reguntur ex natura
declarationis vel demonstrationis essentie. c. Dicitur quod dicitio designans illud
quod olim fuit pars: s. modo non fit quod forte totum consumptum est v. annumerari prim-
um. s. quod ita potest constructum cum gratia ac si de parte esset pars. ut pes porci: et caput pisces est no-
bis dicitum. d. Dicitur quod dicitio designans tempus regit suam totam in gratia ex vi partis ut
cum dicitur. tunc tempus regitur ex vi partis ab illo aduerbio tunc. Et resoluit tunc. s.
in illa parte. e. Dicitur quod dicitio designans rem continentem regit rem continentem in gratia ex
vi contentis: ut vinum vasis: et dicitio significans rem que continet illud. s. continentem regit
ipsum in gratia ex vi rei continentis. ut duo dolia vini. f. Dicitur quod nota significan-
tia ea que fuerunt aliqui contenta suberunt contentis. Habebunt constructionem gratia de
et in precedenti regula. s. licet de presenti non sint. possunt tamen dici contenta. ut vi-
num vegetis ego bibi. nam dum bibere vinum: non amplius erat in vegete. immo
iam erat extra. vel possibile fuit in dicta vegete ipsum non fuisse. g. Dicitur quod di-
ctio denotans aliquem actus in tempore regit ipsum tempus in gratia ex vi partis actus. Exem-
plum opus triduum diebus. s. opus factum in tribus diebus. Et dicitio significans tempus

in dōstrationē. ut quaternā sūt dupla duoz: et spēs gñis et genus spēt. Nec intelligas de obus relatiuis: s; solū de illis de qb^o exēplificat. v; de illis de qb^o posita se po nāt et pempta se perimūt ut duplū et q̄druplū: spēs et genus q̄relatiua sunt pot logicalia q̄ grāmaticalia. a C Dicit qd noia p̄titiua: ut glibet alter. uter. neuter. Et numeralia ut duo: et ordinata ut q̄tus regūt grām ex ui p̄titiua: ut glibet istoz. b C Dicit qd medius gradus. i. cōparatiuus ut p̄titiua notat in loca tione cōstruif cū grō ut cū d; fortior ianue sū. et nota qd subintelligit nomē p̄titiuū. s; a quo noie p̄titiuo regit ille grūs. c C Dicit qd hoc aduerbiū ubiq; cōstruif cū grō: ac si eēt p̄titiuū.

Cū partitiuū numerū seriemq; locabis.

Quilibet alter yter neuter duo quartus eoz;

Pone gradū mediū partitio quando notat.

At partitiuū pones vbiq; locoz;

Sub partitiuū pronomina terna locabis.

Ut uoluerū canit hec: gemit illa tacēs in ariet ista

Dat gradui summo geminū plura notantem

Est salomon populi ditissimus atq; uiroz;

Iste gradus geminos quandoq; regit genitiuos

Esse solet nemo; regum ditissimus iste:

Expositū poterit regimen tibi notificare:

Adq; quod esse solet de consuetudine iūgun:

Ut caupo pistoz hoz schola siue capella

Letitie cathedram sub consuetudine ponam

Adit excellens flos floz virgo beata.

His p̄titiuū iūges ut salmo triū soldoz;

Etatem iūgo; uelut anno; puer octo

Mensuramq; notans ut uasa triū modioz;

d C Dicit qd hec tria

p̄titiua. s; b; uile. et ille

cōstruunt cū grō si eēt

partitiua. c C Dicit

qd suplatiuū reat post

se grām pluralē uel sin-

gularē nois collectiuū:

ut salomō est ditissim^o

populi uel uiroz; deide

dicit qd iste gradus sup-

latiu^o a; aliqui regit duos

grōs unū. s; ex nā supla-

tiōis atq; ex ui p̄titi-

uū. ut iste solet esse ditis-

simus reguz; memo; li.

reguz; regit ex ui supla-

tiōis nemo; ex ui p̄titi-

uū. f C Cypri auctor

declarat aliud qd dicit.

v; qd suplatiuus grad^o

aliqui p̄t̄ere duos

grōs. Et dicit qd regimē

expositū poterit ti

bi notificare. q. d. qd tu

poteris resoluerē suplatiuū in suū p̄titiuū et aduerbiū ualde: postea uideas si p̄titiuū p̄t̄ cōstrui cū grō. q; sūt et suplatiuū poterit cū deō grō p̄titiuū: vbi s; a; ot-
tissimus exponit. i. ualde diues: et q; diues p̄t̄ regere grām. Ideo ditissimus po-
test regere illū genitiuū ut diues nemo; et ditissimus nemo;. g C Dicit auctor
qd nō soluz ea q̄ principaliter sunt in actu hnt dictas regulas uerificare. sed ēt id
qd esse solet de p̄titiuū: s; mō nō sit: h; obseruare dictas regulas: ut si dicā pi-
stor; hoz; s; mō nō sit p̄stor; tñ p̄stor; cōstruif cū illo grō hoz; ac si de p̄titi eēt pl-
sto; eoz; et est sciendū qd hec regula est cōis ad oēs p̄d:ctas subsequētes de regimē
m ne grā. h C Dicit auctor ego ponā sub p̄titiuū regis p̄d:cti hāc p̄titiuū
nē cathedra letitie. Nā s; ista cathedra mō nō deni. s; et letitia: tñ q; cōuenit leti-
tia demonstrare: et cōstruif cū grō illo letitie ex ui demonstratiōis essentie ac si eēt de
p̄titi. i C Quasi dicat qd nō sūt singularis p̄titiū sup grō plurali: regit illū grām
et nā excellētē ut flos floz. l C Dicit qd diuitio p̄ quā significat res apta uen-
di: uel em̄t regit p̄titiū in grō. i C Aetander dicit qd ego iungā p̄d:cto regimē
ut etat. i. eēntia h; specificari et etate: ut puer octo anno;. m C Dicit auctor
qd nota q̄ hnt specificari p̄ mensurā cōstruunt cū grō ex nā rā nē surate: cū genit-
i uo dico determinante mensuram: et s; m aliquos ex natura declaratiōis essentie.

De regimine vocum

a C Dicit auctor q nomen aliqd repñtans vel figurā cōstruif cū genitiuo signi-
ficāte repñtātū vel figuratūz ex nā repñtationis vel figuratōis: vt in hoc signo
crucis ⁊ in imagine regis. **b** C Dicit auctor q ppria noia cōstruunt cū grō nō
p se sed p suppletionē nois appellatū: vt dalida sanfonis subintelligit vxor: ma-
ria iacobi subintelligit mfr. **c** C Dicit auctor expediēdo se de regimine grī put
regitur a noie q tu cōpries. i. inuenies multa noia in grīs casibus cōstruēta cuz
p qñtū resolues possessiua: quā qdēz in se implicāt grām pmutiui vt si dicamus.
Euandrius ensis resoluit sic ensis euādrī. Et dicit q sere oēs cōstructōes p̄dicte

**De regi-
mie grī
a v̄bis l-
p̄sonal-
b. ⁊ vi
prinētie
signifi-
cate per
modūz
vt alte-
rius.**

de genitiuo possessorie
sunt vel reducibiles ad
possessoriaz. Nam s̄m
Priscianū oia constru-
ctio: q̄ pōt resolui p̄ hīs
⁊ possidens. possessoria
dicit esse. **d** C Nunc
auctor d̄terminat de ge-
nitiuo put regitur a ver-
bo. Et dicit q̄ prinētia
ad memoriā ⁊ eorū de-
riuatina vt oblitus me-
mini: Amoz ⁊ reco-
dor cōstruunt cū grō ex
vi significatōis verbi vt
obliuiscor lectiōis. i. pa-
tior obliuionē lectiōis.
e C Dicit q̄ interest ⁊
refert cōstruunt cum
oib⁹ grīs casibus: p̄ter
cū quoz grīs casibus p̄i-
mitiuozū p̄nominum.
sez mei tui sui nri ⁊ v̄ri
exēpla patēt in littera.
f C Dicit q̄ hoc v̄bz.
est qñ itelligit p̄o p̄ti-
net addit istis. i. p̄dici-
ctis verbis. v̄z. q̄ eodē
mō cōstruif cū genitiuo sicut ipsa. Exēpla patent in lra. **g** C Dicit auctor q̄ di-
ctio designās prinētia ⁊ offiū cōstruif cū genitiuo post se ex vi p̄tinētie ⁊ offiū
exēpla patent in lra. **h** C Dicit auctor q̄ p̄p̄ia noia cōstruunt cū nullo regis: sed absolute
ponit. Et dicit q̄d genitiuus localis sepe caret rectore. i. dictione regēte v̄bi: nullū
modū designēs. i. dum iūgitur verbo significātū p̄manētis: vt sto ⁊ studeo: cum
et motus localis sit p̄uentis numeri. i. singularis sit prime siue secūde declinatio-
nis: exēpla ponunt in littera. Rothomagi studeas ⁊ ē. ⁊ nota hec regula est de p̄o
p̄p̄ia noibus locozum simplicium. Adduntur tamen ista tria v̄z militia. domus ⁊
humus. Ideo dicit auctor. militia tamen atq; domi ⁊ ē. **i** C Ite vt̄sus varias
h̄z. expositiōes: textus atq; sic sonat. vespere pascalis. i. illa dictio vespere de qua
regitur in officio pascali cum dicitur vespere autem sabbati ⁊ ē. videtur poni h̄c
more: quo scilicet p̄dicta nomina localia.

**De regi-
mie d̄i
ex vi pos-
sessiōis.**

Remq; repñtans^o regit hunc aut signa figurans
In crucis hoc signo v̄l regis imagine signo.

Per suppletum^o proprijs iunges genitiuuz

Dalida sanfonis probat hoc iacobiq; maria

Multaq; conperies: cum possessiua resolues

Additur oblitus meminim^o memor atq; recordor

Inter ⁊ est iunge: demes pronomina quinq;

Intererit regis ut regnum iure gubernet

Regine refer: ut uiuat crimine pura.

Est intellectum^o pro p̄tinet additur istis:

Est patris matrisq; pie succurrere nato.

Dat regimen simile^o quod pertinet officiumq;

Ut custos rerum sic ⁊ custodia rerum:

Et rectore caret genitiuus^o sepe localis

Cum nullum motum designes: dum p̄uentis

Sit numeri nomen sit prime siue secunde:

Rothomagi studeas uel rome deinde moreris

Militie tamē atq; domi residebis humiq;

Vespere pascalis hoc^o poni more videtur.

Possessū debes^o sociare genisq; datiuo

Lū v̄bo p quod substantia significatur.

k Expedito de regimine grī auc. d̄teriat de regie d̄i. Et p̄mo ponit regulā talē
noia significātia possessuz seu rē possessaz vt equ^o ⁊ liber. Et noia significā

tia genus seu parentelam patris et sanguineus construunt cum datiuo mediantem ut
 bo substantiuo sum es est: ut iste equus est mihi et ille homo est pater tibi. a CDi-
 cit auctor quod voces relatiue. i. logicales intellige ut dominus et seruus gubernant. hoc
 est regunt hunc. s. datiuum mediantem verbo substantiuo: ut iste est dominus mihi: et il-
 le est seruus tibi. b CDicit quod nomina importantia contrarietate: ut dissimilis in-
 micus: et proximitatem: ut vicinus et propinquus construunt cum datiuo. ut supra patet
 exempla. c CDicit quod nomina in bilis. aut in duas desinentia: ut amabilis et ama-
 dus construunt cum datiuo. exempla patent in littera. Sic nobis xps. d CDic

Sicque relatiue voces hunc sepe gubernant.
 His contrarietas societur proximitasque:
 Isti dissimilis vicinus: siue propinquus.
 In bilis aut in duas: vbalia iungis eis de
 Sic nobis christus et amabilis est et amadus
 Damnum significans: aut utile pone datiuo
 Hic patri gratus: hostique gratus dare et bet
 Patri si possit illud quod subtrahit hosti.
 Istius regimen: dabit acquisitio casus:
 Nobis est passus: qui nobis cuncta creauit
 Nobis surrexit: qui nobis tartara fregit
 Verbo sepe duos dabis acquirendo datiuos:
 Nec mihi sunt lucro: sunt nobis cetera damno:
 Acquisitiua notes quibus acquisita videto
 Sepe resoluis in ab: huic visus ab illo.
 His preceptiua quarti siue potes dare vba
 Reges que fari signant aut significare:
 Nec tibi clarifico signo vel deuoto scribo.
 Erudio doceo iubeo simul instruo disco
 Ac introduceo debes coniungere quarto
 Dum tamen acgris decet hec sociare datiuus
 Obuius atque viam uio ue simul heu quoque iugis
 Contingit accidit euenit et placet adde datiuo.
 Et libet atque licet licet et uacat adclis istis
 Accusatiui regimen subiungitur istis.

b CDicit quod primum ad precipiendum ut iubeo. ad loquendum ut dico: ad notifi-
 candum ut clarifico primum construunt cum datiuo et cum accusatiuo ut ego iubeo tibi: hoc
 disco tibi verum: clarifico tibi argumentum: et sic de similibus. i CDicit quod
 hoc nomen obuius. a. u. et hoc aduerbium obuium: et hoc uerbum obuius as: et
 he due intersectiones significationis uolentis scilicet ue et heu construuntur cum
 datiuo casibus: obuius tibi obuiam illi obuius uobis. heu tibi. ue illi.
 k CDicit quod ista uerba in littera posita et similia possunt construuntur cum datiuo
 ut mihi placet scribere.

l Quidam dicat quod preceptio de regimine datiuus: dicendum est de regimine acti-

ponit alia talis. Dictio-
 nes significantes dam-
 num ut grauis et edofus
 aut uisitate: ut gratus
 et amorosus construunt
 cum datiuo: exempla pa-
 tent. e CDicit quod ac-
 quisitiuo dabit regimen
 istius casus. q. d. quod dominus
 aliqui regit ex natura ac-
 quisitionis ut patet in ex-
 emplis positum in littera: et
 exponitur nobis. i. ad
 uisitationem nostram.

f CDicit quod uerbi ac-
 quisitiue positus sepe regit
 duos datiuos unum ex
 natura acquisitionis. al-
 tum ex natura cause fina-
 lis ut hec mihi sunt lu-
 cro. Ideo notanter sub-
 dit. Acquisita notes. q. d.
 quod in tali constructione.
 Tu debes notare acqui-
 sitionem: et ea que sunt acqui-
 sita. uerbigratia hec mi-
 hi sunt lucro. i. hec sunt
 mihi ad lucrum.

g CDicit quod datiuus se-
 pe resoluitur in ablatiuus
 cum prepositione a vel
 ab. ut uisus huic. id est
 est uisus ab hoc.

De regi-
 mie diti
 a ptibus
 no prin-
 cipalib
 qd fit ex
 vi vel fi-
 gnifica-
 tionis.

De regimine vocū

A C Dicit qd sepe prop: letas partis atribuis toti: & totum regit illam partem in accusatio p figuram que dicitur sine doche: vt mulier nigra faciem. **B** C Dicit qd multotiens vnuz verbum h3 significata duoz verborum: quoz vnum solet significari per vocem gerundij inclusi in significatione dicti uerbi ut doc: o te gramaticā. **L** docco te tradēdo gramaticā: deinde dicit qd hoc ta le verbū dat tibi binos actōs vū maneat actiuū. Et hoc dicit: qz si esset passiuū nō posset regere duos accusatiuos vt doccoz. **P**reterea dicit: qd alter illoz duoz accusatiuoꝝ qui reguntur ab actiuo non variantur. i. non mutatur si iugatur passiuus: vt docco te gramaticam.

C Dicit qd infinitiui verborū personalius ante se regit accusatiuum ex natura infinitiui. **N**otanter dico verborum personalium: quia infinitiui verborum impersonalium non habent istū modum construendi: & hoc est qd auctor dicit. **I**mpersonalis tamen hinc modus excipitur.

De regimie acti
vbi re
gētibus
duos ac
cusari
uos sil
er vi trā
sitōis.

D C modo ponit Aucto: exemplum triplex. id est exemplum triplicis accusatiui d quo tractatum duabus regulis proxime dictis: & dicit. **E**go dico magistrū docere de iure discipulos placidos mores: quomodo autem regantur illi tres accusatiui declarat in sequentibus.

De regimie acti
ab infini
tuo vbo
rā regēt
uz duos
actōs.

E In his verbis aucto: declarat ex qua natura reguntur illi tres accusatiui de quibus tradidit exemplum illud scilicet dico magistrum discipulos mores placidos de iure docere: & dicit qd primus accusatiuus scilicet magistrum regitur ab illo infinitiuo docere ex parte ante ex vi infinitiui: postea dicit quod capiens doctrinam: id est accusatiuos mores placidos quia accusatiuus non variatur dum sit conuersa locutio de actiuo in passiuum. **S**ed quod propria vis verbi positi in constructione illa regit hunc: scilicet accusatiuum vltimum. **E**t sic non expedit quod regatur ex vi gerundij. **S** C Dicit auctor qd verba regimini post se accusatiuum ex vi transitionis frequenter habentur actiua si vox concordat hoc est si habeant uocem actiuam. v3 si desinat in o: & hoc fit propter aliquam deponentiam. ut sequor: & similia: que licet regant accusatiuum per vi3 transitionis: & habent significationem actiuam. non tamen habent uocem actiuam.

Sepe quod est partis: toti datur & regit illam. **E**st ibi sine doche: quando faciem nigra dētes: **A**lbet nuda pedes: mulier redimita capillos **M**ultotiens verbum fert significata duorum. **V**oce gerundij solet vnum significari **A**ccusatiuos hoc verbum dat tibi binos **D**um in anet actiuum: sed & alter habetur eorum **Q**ui si iugatur passiuo non variatur. **I**nfinitiuum natura: modi sociatur. **I**mpersonalis tamen hinc modus excipitur. **H**inc datur exēpluz tibi triples: dico magistrūz **D**iscipulos mores placidos de iure docere. **I**nfinitiui natura: regit preuentem: **D**octrinaz capiens regatur vi transitionis: **D**ocq3 gerundijz tradendo dat tibi clausuz **L**ulus vir regitur casus qui non variatur. **D**ū per passiuū voces uolo dicta resolu. **A**ut illic positi regit hunc uis propria uerbi. **A**ccusatiuos dēta' per uim transitionis. **S**i uox concordet: actiua frequenter habebis:

S C Dicit auctor qd uerba regimini post se accusatiuum ex vi transitionis frequenter habentur actiua si vox concordat hoc est si habeant uocem actiuam. v3 si desinat in o: & hoc fit propter aliquam deponentiam. ut sequor: & similia: que licet regant accusatiuum per vi3 transitionis: & habent significationem actiuam. non tamen habent uocem actiuam.

a **Quasi** dicitur quod verba composita ex positionibus aliqui regunt actum aut alius casum ex vi positionis compositae. ut vis exire penates; ille accusatiuus penates regitur ab illo verbo exire ex vi positionis compositae. **Compositif. n. exco** extra corrupto et eo sa. pot in compositis ex ex et eo is et regere post se ablatiu. ut in **Exo** po. Semen exiit humo. **b** **Auctor** dicit quod verba in littera posita intransitiue constructiui cum accusatiuo ex parte ante et natura sue impersonalitati siue ex natura actus receptibilis per modum ut in que et a parte post constructiui cum genitiuo ex natura transitionis siue ex natura effectus cause efficientis; ut me penitet peccatorum.

Verbo compositio casum quandoque locabilis quem dat componens; ut vis exire penates **Penitet** et **tedet** miseret piget et pudet ista **Accusatiuos** sibi iungunt et genitiuos. **Natura** primum sed transitione secundum **Accusantis** modo **daminantis** locatur eodem: **Verbaque** supra foris: **christi** bonus ardet amor: **Que** sine persona sunt: atque gerundia iungis **Si** tamen a verbo quod transeat illa creabis **Mattheu** legitur: **psalmos** erat ante legendum: **Postulo** postco peto doceo lego flagito celo **Eruo** cum vestit monet induo calcio cingo **Accusatiuos** geminos hec verba requirunt: **Nunc** dant passiuua: quae verba voluit tibi clausa **Seu** quem vis verbi sibi postulat associari **Ornatus** verbum: **spaciq;** more gut eruant **Accusatiuos** vocum: quem talia signant. **Te** vesti tunicam. **perges** iam milia septem **Sepe** regere caret vite modus: idque probato **Vir** bone viue deum: sic viues secula cuncta **His** obliuiscor: iunges meminiq; recordor.

runt duos accusatiuos ut postulo te venias. **f** **terea** dicit quod passiuua dictorum verbo regunt post se vnum de duobus dictis actis. illud. i. quod regunt verba ibi clausa. id est verba gerundia in dictis vel bis inclusa siue illius quae propria vis verbi. i. propria significatiuo vel bi postulabat sibi associari. ut exoro a te tunicam. **g** **Dicit** auctor quod verba pertinentia ad ornatum ut vestio. ad spacium ut vado et pergo. ad moriam: ut sto et maneo. gubernant id est regunt accusatiuos vocum. hoc est dictionum que signant. i. significant talia predicta. videlicet ornatum spacium; moriam: ut patet in his exemplis. **Ego** vesti te tunicam. tu pergis iam milia septem. **Ego** steti tecum duos menses. **Verum** tamen sciendum est quod in his duobus ultimis constructionibus subintelligitur ista prepositio **per**. **h** **Clitic** auctor dicit quod actus representans modum vite seu modum viuendi sepe caret dictione regente. i. ponitur absolute. ut patet in exemplis auctoris. **i** **Quasi** dicit quod verba pertinentia ad memoria possunt constructi cum actio casu. ut ego recordor **lectione** super isto passu nota quod verba predicta possunt constructi cum genitiuo casu et casu ablatiuo.

De regimine acti **vis** impersonalis actiue vocis regitur actum et genitium sicut genitium ex vi effectus causae efficientis et actus ex vi transitionis.

e **Quasi** dicit quod verba pertinentia ad accusandum ut accuso et inculpo. ad dandum ut dano et condeno constructiui cum accusatiuo et genitiuo: ut accuso te lese maiestatis condeno petrum pene capitis.

d **Dicit** quod verba sumpta foris. i. transumptiue. regunt post se actus ut bonus homo ardet amarem christi. **l** ardet ter amar. **e** **Dicit** quod verba siue persona. i. impersonalia necesse gerundia et supina venientia a verbo quod transeat. i. a verbo regente accusatiuum post se constructiui cum accusatiuo ex parte post ut a me legitur **Mattheu**. ante erat legendum psalmos.

f **Dicit** auctor quod verba in littera posita regunt

aperte rem videbit multumodum regimen ipsius scilicet ablatiui: nam in constructione attenditur regimen positiui comparatiui et superlatiui. Deinde ponit exemplum de comparatiuo dicens: dicitur est aureo sapiens et cetera. hoc exemplum potest exponere per magis aduerbium et eius comparatiui positium dicit per magis exponere et cetera. quasi dicat exponere dicitam constructionem per magis et postea videbis regimen aperte. et hoc exponitur ab auctore. est aureo dicitur regina magis salomone. ecce est ablatiuius salomone regitur exui comparatiui: et ille ablatiuius utro regitur ex vi positiui.

Est ablatiuius demonstrans quantum habetur
 Excessus regit hunc excessum dicitio signans
 Hoc lignum digitis excedit quattuor illud
 Hoc lignum digitis est manus quattuor isto
 Remque notans fieri regit id quo res ea fit
 Orator verbis vincit vir bellicus armis
 Mobile mensuram designans addere debes
 Longum sex pedibus lignum latumque duobus.
 Verbum materiam: causam spacium precium ue:
 Aut tempus signans: ablatiuos regit horum
 Que predicta notant: ut frenum fabricat ere:
 Ista pudore tacet: stadijs si per distat ab vrbe:
 Nocte morans tota panem iunmis tribus emi
 Nomen eis adiungit modum quod signat agendi
 Accentu plura proferre solemus acuto
 Sepe potestatis nomen subiungitur istis:
 A res hierusalem domini dono salutem
 Synecdoche iungas ut vultu virgo decora
 Ornatum subdis: indutis uestibus albis:
 Toti dat partem: subiecto proprietatem
 Sed laudem iungo uel vituperamen utrinque

tempus ut moros morose construuntur a parte post cum ablatiuius casibus ipor tantibus vel spectantibus supradicta: v3 materiam causam spacium precium vel moram exempla patent in littera. e Dicit quod dicitio designans modum agendi regitur in ablatiuo ex natura cause formalis: ut solumus proferre plura accentu acuto. f Dicit quod dicitio significans proprietatem et potestatem: ut rex et omnia dicitur regunt ablatiuo ex natura effectus cause efficientis. G. a. l. andreas: vel alius cuius nomen inchoetur ab a rex hierusalem dono domini regitur ex natura predicta. g Dicit quod ablatiuus interdum regitur per figuram: que dicitur synecdoche: exemplum patet in littera. h Dicit quod dicitio significans ornatum regit ablatiuo ex natura ornatus: sive ex natura cause materialis: ut indutus uestibus albis. i Dicit quod totum regit et partem et subiectum proprietatem suam in ablatiuo: ex natura declarationis essentie. Sed utrinque. l. a3 a parte que a proprietate iunge dictionem importantem laudem vel vituperium: quia nec totum posset regere partem simpliciter: nec subiectum proprietatem

uus diciturans v3 proprietatem excessus regitur a dictione denotate quantitatem ex natura quantitatis excessus et ponit exempla3 de nomine quam de verbo que de se patent. b Dicit quod dicitio denotans aliquid fieri: regit illud mediante quo fit ex natura cause formalissime instrumentalis. in ablatiuo casu: ut patet in exemplo auctoris. c Dicit quod adfectus importantia mensuram constructur cum ablatiuo casu: ut patet in exemplo auctoris ex natura mensure vel quantitatis.

d Dicit quod dicitio denotans materiam vel fabrico casu. vel causam ut sileo siles: vel spacium ut dicitur sias vel precium ut emo emas emis: aut

De regi
 mine ab
 latiui ex
 vi excessus de re
 gimie a
 blatiui
 ex vi ef
 fectus cae

De regimine vocū

nisi ad dictione laudis: vel vituperij: vt patet in exemplis: vir manibus validis
et femina crinibus albis. Similiter expono alium verbum sine additione.

a **C**In istis verbis auctor dicit qd nomen adiectiuum vel verbum designans
aliquam proprietatem constructur sextis. i. ablatiuus per quos proprietates signi-
ficantur ex natura proprietatis. Postea subdit et dicit quod nomina instrumen-
torum vel cause etiam iungitur predictis. Nam ipsa constructur cum ablatiuo
ex natura instrumenti. vel cause exemplum patet in littera.

b **C**Dicit qd dictio denotans carentiam regit ablatiuum specificantem illam ca-
rentiam ex natura cau-
se materialis exēpla pa-
tent in littera.

De regi
mne ab
latiuo
ag
bus dā
h
bis ipso
nalib
ex
vi ptinē
tie signi
ficāte q
modū
ab alio.

c **C**Dicit qd hoc verbū
interest constructur cu3
quinq3 ablatiuus pro-
minum possessiuorum.
scilicet mea tua sua no-
stra et vestra. Textus est
clarus. deinde dicit qd
hoc verbum refert ean-
dem nomina seruabit.

d **C**Dicit qd dictiones
importantes plenitudi-
nem vt plenus et diues
et etiam paupertatem
vt pauper inops et ego
constructur cum abla-
tiuo siue genitiuo vt pa-
tet in littera.

e **C**Dicit quod verba
in littera posita constru-
untur cu3 ablatiuo. No-
ta tamen quod reperi-
untur cum genitiuo cō-
structa.

f **C**Dicit qd iste prepo-
sitiones de pre coram.
et socie seruiunt ablati-
uo casui.

g **C**Quasi dicat: quod
illa prepositio: super qñ
ponitur pro deseruit ab
latiuo. Ut in Virgilio: Multa super priamo rogans. id est de priamo.

h **C**Dicit qd iste casus. s. ablatiuus datur passiuus cu3 prepositione a vel ab ex na-
tura actus illari ab altero vt patet in exemplis. Cernitur hic a me et c.

i **C**Dicit qd verba pertinentia ad aliquid suscipere ab aliquo. Vel ad recedere ab
aliquo regunt ablatiuum cum prepositione a vel ab ex natura recepti vel separa-
tionis. Exempla patent in littera.

a **C**Dicit qd plures sunt ablatiuus aliqui ponunt absolute. vt in exēplo discrete of-
scipuli debet doctore legente. Itē ablatiuus positi absolute in designatione sequē-
tie taliter se debent habere qd ad minus sint duo ex: esse vel implicite: quorum

Vir manibus validis: et virgo crinibus albis:

Vir fortis dextra: formaq3 decente puella

Vir dextra fragili: vel forma femina turpi.

Mobile vel verbū³ designans proprietatem:

Sextis constructur per quos ea significatur.

Aut instrumenti vel cause nomina iunge

Cursu festinus: fulget virtute modestus

Est uelox pedibus. blando sermone factus

Viribus inuictus: properat pede: voce benignus

Reas carere notans: ablatiuum regit eius

Ut puta carea homo purus crimine viuat

Inter et ē iuncta tibi dant pronomina quinta

Intererit nostra vestra mea q3 tua q3.

Atq3 sua nomina refert seruabit eandē.

Plenus inops casus dant istus siue secundus

Vini vt uino duo dolia plena uideto.

Pauper genus inops uino: vt panis egebit.

Dignus cu3 potio: fungo: uesco: fruo: uto:.

Et careo iungo casui tantummodo sexto

Hos casus de. pre. coram socie q3 gubernant:

Cū sup ē pro d^o sexto docet hanc lociare

Iste datur casus^b passiuus ab punte:

Cernitur hic a me quandoq3 videbo: ab illo

Ut si susceptum quid signes siue recessum

Sic aste disco libros: a te q3 recedo:

vnus debet esse participialis expresse vel implicite. vt dicitur magistro loquetur pueri p̄ficiunt. dicitur notanter duo ablatiu expresse vel implicite: qz aliqñ solū vnus expresse ponit. Et hoc p̄tingit qñ talis ablatiu est p̄cipium verbi excepte actionis. vt plūte intrandū est domū vbi subintelligitur alter ablatiu. s. deo vel natura & sic valet illā: deo vel natura plūte intrandū est domū. Dicit q vnus illoz v3 esse participialis: qz si ambo esset nosales oratio esset incōgrua: nisi vnus illoz poneret loco participij. Nunc est q̄ inuougrue dicit. hōle ahuo fortis currit. dicit. nisi vnus ponatur loco participij: qz dicendo sic: deo duce venias ad te: hic ponitur duo nosales ablatiu absoluti. sed vnus. i. duce ponitur loco illius participij ducente. Similiter aliqñ potest subintelligi participiuz vt deo comite. v̄stabo limina virginis gloriose. idest deo existente comite: etiam aliquando reperitur vnicus ablatiuus absolute positus in designatione consequētie dummodo tamen ille equualet duobus. vt tibi dicto de genere dicē dum est de specie. vbi ille ablatiuus dicto valet tantum. idest dictione facta. b Dicit auctor quod nomen loci: aliquando ponitur aduerbialiter in ablatiuo casu. v3 quando coniungitur cum verbo significante motum

Sunt ablatiuus plures rectore soluti:
 Discere discipuli debent doctore legente.
 Atq; loci nomen quandoq; regente carebit.
 Roma militia vel humo vel rure domoq;
 Rex uenit atq; means noziaz seruabit eandēz
 Seruat idē verbus sine motu: dum sociatur:
 Nomen plurale: vel cui sit regula terne.
 Qui modo rure canit vernone canet vel atenis
 Ac nomen positum sic sepe relatio fiet:
 Ut uado romam que meibus eminet altis:
 Queris si possit adiectiuum sociari
 Ut debet doctas bonus ire scholaris atibenas
 Per quo qua vel vbi sit questio siue per vnde
 Illuc illo foras huc pergis istuc eoq;
 His intro lungas: hac illac pone meando.
 Hinc illinc isthinc remeans foris intus ⁊ inde.
P Articulis qd̄ in ans v̄l i cns fit dictio p̄is
 Tas v̄l sus pat̄ preteriti: rus dusq; futuri

cante motum de loco. vt venio ⁊ recedo. ac etiam cum verbo significante motum per locum vt in eo ⁊ transeo. Ideo dicit atq; means. Deinde dicit q̄ idem seruat verbum sine motu. idest ablatiuus aduerbialiter ponitur quando nomen loci tantum pluraliter declinatur. Ut atbene: ⁊ Cenetie. vel nomen loci est tertie declinationis. vt auno auniis. quando coniunguntur verbo significanti permanentiaz. vt puta Cenetis scribo de his exempla patent in littera.
 c Dicit qd̄ nota localia sic posita sepe fit relatio. vt vado romam que meibus eminet altis ⁊c. d Queror vides respondere cuidam questioni ⁊ mouet eaz dicens. Tu queris si adiectiuum possit sociari nominibus aduerbialiter positus. Ut doctas atbenas. Et videtur affirmare v̄goze exempli.
 e Dicit q̄ questio. idest interrogatio sit de circumstantijs localibus per hec aduerbia: scilicet quo qua: vbi. ⁊ vnde.
 f Nec sunt aduerbia que respondentur predictis quattuor interrogationibus: Sed illa que sunt primo paragrapho respondentur ad quo ⁊ similia. Illa de secundo ad aqua. Illa de tertio ad vbi. Illa de quarto ad vnde.
 g Dicit auctor incipit determinare de regimine qd̄ sit per participia. ⁊ p̄mo docet cognoscere participia per eorum terminationes ⁊ tempora. Et dicit tu dicit

De regimine obit quorū a p̄ncipio

De regimine vocum

ro participans. s. participiū qđ sit in ans vel in ens: vt amans & legens esse p̄sens. s. p̄sentis temporis. Et illud qđ sit in rus in suo in rus esse p̄teritum. i. p̄teritū tēporis vt amatus & gaudius amplexus. Et illud quod sit in rus & in duo esse futuri temporis: vt amaturus & amandus. a C Dicit qđ participia p̄sentis tēporis & futuri in rus descendunt a verbis actiuis. Cetera vero. s. in suo in rus in duo descen. iunt a verbis passiuis siue passiuam vocem habentibus. b C Quis dicit qđ verbum deponens habet tria participia vnum in ans vel in ens. & vnū in rus in suo. vel in rus: & aliud in rus. P̄terea dicit qđ verbum cōmune habet quattuor. s. tria p̄dicta. & vnum in duo.

c C Dicit qđ verba que carent supinis. non possunt formare participiū in rus. Et ratio est. qđ participiū in rus formatur a supino.

d C Postqđ auctor docuit cognoscere participia. Nunc docet regimen eorum. & dicit in conclusione qđ quecumq; casum regit verbum a parte post eundem regit eius participiū ex eadem parte ex eadē natura: rex hoc patet multumodum regimen participiorum. e C Dicit auctor. quod participiū quatuor modis transit in nomen. Primo modo qđ mutat regimen hoc est quādo regit alium casum qđ verbum a quo delectū: vt doctus grammatice. Secundo modo qđ p̄dit tps vt si dicat hō honorādu. i. dignus honoris. Itē qđ cōpat. vt doctus doctior doctissimus. demū qđ cōponit cū dictione cū qua non cōponit suū verbum: vt indoctus: non enī inuenit indocto: idocerto.

f h C est nonū capitulu in quo auctor determinat de cōstructione. & p̄mo se cōtinuat cū p̄cedētibz v̄cīs. Cōstructio ē ordināda iure post p̄dicta. g C Dicit qđ cōstructio diuidit in transitiuam & intransitiuam.

h C Sententia est quod illa cōstructio est transitiva que constructibilia habet si significantia diuersa. Ut ego amo petrum. deinde dicit qđ idem iudicium est de cōstructionibus habentibus constructibilia significantia diuersa. Ut ego amo petrum. Vel tanqđ diuersa. Ut ego amo me. Marcus videt se.

i C Dicit qđ transitiu & cōstructio diuidit in duo membra. videlicet in simplices transitiuam & retrāntiuam. Simplex transitiva fit per vnū verbum. Ut amo Petrum. Retransitiua fit per duo verba. Ut amo Petrum vt ipse amet me.

k C Dicit qđ cōstructio transitiva est illa cuius constructibilia significant idē. Ut homo est animal vel tanquam idem. vt bos est leo: quia denotatur qđ bos sit leo.

Capitulum nouū est in generali de p̄structione tria huius.

Quere per actiuā p̄sens in rusq; futura
Que dedit actiuū dabit hec eadē tibi neutrum:
Sunt per passiuā tibi cetera significanda:

Deponens terna tibi dat commune quaterna.
Ter tamen est talis: qđ que carere supinis.

Non possunt rectum per rus formare futurum.
In verbi genere que sit significatio quere.

Hinc tibi multimodū regimē credas referendus

Dum mutat regimen fit participans tibi nomē:

Dum perdit tempus: duz comparat associamus

Istis compositum: dum simplex fit tibi verbum.

A St post p̄dicta cōstructio iure locanda.

In geminas ptes cōstructio scinditur illi

Transitio debet intransitiōq; subesse

Luz partes: per quas constat: cōstructio plena

Signant diuersa: cōstructio transeat illa.

Iudicium fit idem tanqđ diuersa notando.

Hanc in membra duo distinguere conuenit ei

Sunt species simplex que transit: queq; transit

Est intransitio: tibi per p̄dicta notanda.

A Nunc distulit constructione intransitiua dicitur qd constructio intransitiua distulit in simpliciter intransitiua. Et hec est in qua constructibilia significant idē vel tanq̄ idē si ne aliqua reciprocatōe vel reflectione actus in idē a quo exiuit vt ego video: ego curro. Et in reciproca intransitiua. Et hec est in qua constructibilia significant idē vel tanq̄ idē et cū hoc actus denotatur transire in idem a quo exiuit. vt video me.

B Dicit q̄ illa q̄ iam dicta sunt de constructōe sunt tibi notificāda per exempla: qua sequunt. Hic sup̄ sociū est exēplū de constructōe transitīua vbi constructibilia significant diuersa tullius orat marciū: est exēplū de constructōe transitīua vbi constructibilia

Per binas species hanc distingues. qz simplex

Hanc intransitiua pariterqz reciproca sciuntur

Ecce per exempla^b tibi res est notificanda

Hic socium superat: vel marcum ius orat

Erorat marcum cicero qd diligit ipsum.

Tullius est marcus: bos est leo capra iuuenctus:

Sic regit hic. ego me. tu te. nos diligimus nos

Isti se sociant: vos autem diligitis vos

Actus transitio personarumqz notentur.

Quando non transit actus: nec passio cuiquam:

Inferitur nunquam: transit constructio plena

Filius alpei: iacobiqz maria quiescunt.

Omnistrue sic casum^h si sit prepone vocantem.

Ad rectum pones hinc personale locabis

Verbum qd primo statues si cetera desint:

denotantur accipi p diuersis. Cicero exorat.

Marcus qd diligit ipz

est exēplū de constructōe

transitiua retrāsi-

tua qz in ipso denota-

tur fieri retrāsi-

tus est Marcus est exē-

pluz de constructōe in-

transitiua simplici vbi

constructibilia significāt

idēz Bos est leo exem-

plū de constructōe intransi-

tīua simplici vbi constructi-

bilia denotantur accipi pro eodē.

Capra est iuuenctus: est exēpluz

de eadem constructōe h

regit se: Ego rego me:

tu regit te nos diligim^o

nos isti sociant se vos dī

De ordi
natōe cō
structib
liū in cō
structōe
sz hitum
locale p
ponēdi
et post-
ponēdi.

igitia vos sunt exempla de constructōe intransitiua reciproca: qz actus verbi denotat reciprocari in idipsum a quo exiuit. **C** Quasi dicit qd duplex est constructio. scilicet actū et psonaz. Nota qd constructio transitīua actum est duplex. Nam aliquando fit per actum vehementis transitus. videlicet p verba actiua et alia. Et alii qū fit per actū non vehementis v3 per verba neutra et alia. Itē constructio transitīua a psonaz aliqū fit p rectū et obliqū vt capra petri: aliqū p duos obliqūos: vt capra iohānis. **C**onstrue transitōe actus et psonaz notent: qz vtraqz reperitur. vel sic. **C**onstructio transitīua actus notat p p̄dicta: et personaz p sequētia. **D** Dicit qd illa constructio in qua nō ostendit actio transire et passio inferri ab vna p̄sona in alia nō est plene transitīua: sed potius intransitiua. Et illo p̄batur exēplo. Filius alpei iacobiqz maria quiescunt. Hinc non ostēditur actio transire: nec passio inferri ab vna p̄sona in aliam. ideo nō est plene transitīua. Nota tamen qd cum dicitur filius alpei et Maria iacobī fit constructio personarum.

Postq̄ anteq̄ vsusit constructōe et ipsius mēbra declarauit. Nunc docet ordinare dictiones in constructōe. Et dicit. Tu construe sic. i. vt sequitur. Et prepone casum vocantem. i. vocatūū h fit: quasi dicat qd in costruendo tu debes incipere a vocatiuo casu h fit postus in constructōe. **F** Dicit qd post vocatūū tu pones mox. i. continenti: rectum. i. notatūū. deinde. i. postea tu locabis personale verbi quod p̄mo statues. i. quod p̄ncipale dices: si cetera desint. i. si nihil aliud fit qd ponatur in constructōe tunc in c̄p̄tes constructōe a verbo p̄sonali p̄ime vel secūde persone cum nominatiuo subintellecto.

Postq̄ anteq̄ vsusit constructōe et ipsius mēbra declarauit. Nunc docet ordinare dictiones in constructōe. Et dicit. Tu construe sic. i. vt sequitur. Et prepone casum vocantem. i. vocatūū h fit: quasi dicat qd in costruendo tu debes incipere a vocatiuo casu h fit postus in constructōe. **F** Dicit qd post vocatūū tu pones mox. i. continenti: rectum. i. notatūū. deinde. i. postea tu locabis personale verbi quod p̄mo statues. i. quod p̄ncipale dices: si cetera desint. i. si nihil aliud fit qd ponatur in constructōe tunc in c̄p̄tes constructōe a verbo p̄sonali p̄ime vel secūde persone cum nominatiuo subintellecto.

Postq̄ anteq̄ vsusit constructōe et ipsius mēbra declarauit. Nunc docet ordinare dictiones in constructōe. Et dicit. Tu construe sic. i. vt sequitur. Et prepone casum vocantem. i. vocatūū h fit: quasi dicat qd in costruendo tu debes incipere a vocatiuo casu h fit postus in constructōe. **F** Dicit qd post vocatūū tu pones mox. i. continenti: rectum. i. notatūū. deinde. i. postea tu locabis personale verbi quod p̄mo statues. i. quod p̄ncipale dices: si cetera desint. i. si nihil aliud fit qd ponatur in constructōe tunc in c̄p̄tes constructōe a verbo p̄sonali p̄ime vel secūde persone cum nominatiuo subintellecto.

De constructione

a **C** Dicit q̄ post. vñ bñm primo positum sepe locatur dātīuus ⁊ accusatīuus.
 b **C** Dicit q̄ aduerbia debēt imediate poni post verbū suūz. Sed nota q̄ aliqua sunt que debent preponi. vt puta negatiua inter rogatiua relatiua dubitatiua: ⁊ q̄ dam alie deinde dicit. subde s̄m casum rectori. q. d. q̄ gr̄s casus debet imediate poni post s̄mā dictionē a qua regit. Postea dicit q̄ vōz p̄positiua d̄z s̄poni quare vel sexto que ipsa regit. q. d. qd̄ p̄positio d̄z s̄poni suo casui vt in exēplo. **O** p̄tre magister vult hodie nobis lecta declarare s̄m capacitatē ingenij nostri.
 c **C** Dicit auctor qd̄ a verbis personalibus motū seu inclinatioē animi signā cātibus d̄re debes vt

De ipedimētis p̄ debitu modum ordinādi p̄strucibilia ⁊ d̄ h̄mōi veteriaf usq̄ in finem.

bñ infinitiuz: vt volo scribere. Similiter ⁊ q̄ busdā adiectiuis vt sāt ista habilis piger aptus ⁊ similia. postea dicit q̄ veteres olim dixere hac figurā pulch: a. i. hunc pulchri modū loquendi. vt habilis currere. i. ad currendum ego sum aptus scribere. i. ad scribendum. **D** **C** Dicit auctor: cōnumcrat aliqua ex verbis qui cū infinitiuis cōstituunt a parte post: ⁊ dicit qd̄ non solū ista sed et̄ verba his similes significatiōē habēt. vt cupio d̄dēro: ⁊ et̄ his contrariā significatiōē habentiā: vt plēno nolo cum infinitiuis cōstruuntur.

Tertius hinc casus^a ⁊ quartus sepe sequuntur. Aut verbo subdes^b aduerbia: subdes secundum casum rectori debet uox prepositiua Quarto prōlunxi vel sexto: quem regit ipsa Infinitiuum^c personale siue quibusdam: Des adiectiuis: vt sunt habilis piger aptus: Hanc olim pulchram veteres dixere figuram Verba que sunt d̄z^d iubet audet vulqz potestqz Vititur ⁊ temptat dignatur scitqz mouetqz Incipit ⁊ tedet piget ⁊ pudet atqz meretur. Et properat gaudet delectat penitet ⁊ v̄get: Et parat ⁊ discit decet ⁊ solet ⁊ licet adde Que predicta notant: ⁊ que contraria signant: Addere multa potes^e quarto casu p̄cunte Que iunges verbo: iunges ⁊ participanti: Si generi verbi sua significatio fiet Consona: debetur ipsi constructio verbi Sed personales^f supponens rectus habebit

e **C** Dicit auctor qd̄ tu potes addere multa verba que possūt cōstrui cū infinitiuis precedētibz actō: vt audio magistrū legere ⁊c. alij sic cōponunt multa verba possunt addi predictis que quidem ante se cum accusatiuis cōstruuntur. Ut penitet oportet pudet ⁊c. Postea cōstruuntur post se cum infinitiuis. vt uic penitet male fecisse. Nota tamen qd̄ non omnia verba predicta possunt habere ante se accusatiuum sed bene infinitiuum. **f** **C** Dicit auctor qd̄ illa constructibilia que postponuntur verbo. postponuntur etiam participio. vt sicut dico volo legere ita possum dicere volens legere. dum tamen ipsum participiuum retineat eandem significatiōem verbi. ⁊ hoc dicit p̄pter participia uerborum communium in ans vel in ens ⁊ in rus ⁊ in dus desinentia: Nam licet in verbis communibus postponatur. accusatiuis ⁊ ablatiuis: amē eorum participijs in ans: uel in ens uel in rus desinentibus postponitur solum accusatiuis: quia talia participia tantum actiuam retinent significatiōem. Participijs uero desinentibus in dus non postponitur solum ablatiuis: qz passiuam retinent significatiōem. Sed participijs in rus uel in sus uel in rus desinentibus postponitur accusatiuis ⁊ ablatiuis. qz utraqz retinent significatiōem.

g **C** Dicit q̄ verbum personale habebit nominatiuum supponentem sibi a parte ante ⁊ non participiuum. hic committitur h̄ypallage.

a C Dicit qd ablatiu^s absolute positi aut precedunt verbum in constructione aut postponuntur. Si precedunt: & tunc verbi postponitur: vt in hoc exemplo. **M**astro legente scholares addiscunt. Si postponunt tunc verbum, precedat vt in hoc exemplo. **E**go disputo paulo assistente. **S**cx vij: Interferis illos. I. in medio constructionis ponis illos ablatiuos.

b C Dicit qd verbum appellans. i. vocans vt voco: & nomino: & verbum substantiuum: vt sum & existo locabunt post se rectum. id est nominatum. Et verbum retinens vim cop. i. supradictorum: vt voco: **J**oannes: sum bonus: sedeo curuus.

Aut ablatiu^s preuenit rectore soluti.

Aut postponuntur: sed vij: Interferis illos.

Appellans verbum: substantiuumq; vel horu^m

Aim retinens post se rectu^m quandoq; locabunt

Est substantiu^s data significatio verbi

Passiu^s & sepe solet constructio tradi

Quis qualis quantus: cuius cuias quotus & q

Missa relatiue penitus precedere debent:

Obliquos verbo preiunges missa rogando

Hanc sua iungendi retinent aduerbia formam:

Quis proprium nomen: & que substantia querit.

Qua nota proprio tantum de nomine qro

Comuni per qd etiam de nomine qris.

Quis bon^{us} e aratro bos: qd natat i equore piscis

Questiu^a pares⁶ optat reddi sibi casus

Lum q: dum donec⁶ quonia^m similesq; prebunt

Namq; relatiui ius implicitum tenere

Lumq; relatiuis⁶ de iure viam parat: horum:

Precedens decet obliquos quandoq; preire.

Lum notat hoc rectus: ac obliquos notat illud.

Isti subuenit sua mater. vel pater eius.

c C Dicit qd significatio & constructio verbi substantiu^s sepe ad verbia passiu^s: vt ego effici^o: papa.

c C Dicit qd nota in lra posita & similia relatiue & interrogatiue posita: debent preponere aliquos casus verbo a quo ponuntur. Ut que^m vides ego diligo: que^m diligis tu. Deinde dicit qd aduerbia ab ipis deriuata eodem modo debent in constructione ordinari vt aliter scribit petrus qualiter legit plato

c C Dicit qd hoc nomeⁿ quis potest querere de proprio noie & de substantia. Et hoc declarat dicens. Si ego noui proprium nomen debeo qd rere de substantia: vt qd est petrus tunc respondetur iste vel ille. Et si noui substantiam tunc

interrogatio fit de proprio nomine vt si dicam: quis est iste tunc respondetur petrus vel ioannes. **f** C Dicit etiam qd p quis interrogatur de nomine comunit & pronomen eod: ad ipsum respondeatur: vt quis est bonus aratro: tunc respondeatur Bos. Quis natat in equore piscis. **g** C Dicit quod questiu^a id est interrogatiua nomina oprant id est similes casus reddi id est responderi sibi. Quasi dicat qd per queni^o qd casum fit interrogatio debet fieri responsio.

h C Dicit auctor qd iste dictiones cum quia dum donec: & similes debent preponi verbis quando habet vim relatiui: & sic de singulis. **i** C Quasi dicat cum ita fit quod precedens id est antecedens relatiuorum parat viam ipis relatiuis: decet quandoq; obliquos casus preire id est precedere verbum hoc. Cum pro quando rectas notat hoc id est suppositus est pro vno & obliquus pro alio ponitur ex eum plurim in littera: isti subueniunt Mater sua vel pater eius. Et nota qd assignando tales constructiones mutat relatiuum in antecedens: ubi dicimus Mater sua vel pater eius. Dicitur Mater & pater istius. Et vbi dicitur isti dicitur sibi vel ei.

De constructione

Aste versus solet exponi dupliciter: vno modo sic. Tu multotiens extra constructionem petis verbum substantiuum. id est qd verbum substantiuum sepe subintelligitur. vt in psalterio intellectus bonus facientibus eius: subintelligitur est. Alio modo exponitur sic verba multotiens petis substantiuu nome extra constructionem. id est substantiuum nomen sepe subintelligitur: vt Argilius in primo sic dicit. subintelligitur libro. **B** Nunc auctor incipit docere quomodo adiectiuum & substantiuum inuicem construuntur. Et primo dicit qd nos docebit noscere: id est noscere naturam mobilis id est adiectiuu: & fixi. i. substantiuu: deinde dicit qd duplex est adiectiuum scilicet voce & significatione adiectiuu voce est duplex: scilicet voce tantum: vt ille illa illud: & voce: ac significatione: vt albus alba album. Similiter adiectiuum significatione est duplex: scilicet significatione tantum: vt dominus: & magister: & significatione. & voce: vt niger nigra nigrum.

D Dicit auctor qd inuenitur adiectiuum in solo genere concordari cum substantiuo & discordari in numero & in casu: vt hic vna soror & vnus de fratribus. Nec est intelligendum nisi de adiectiuis de quibus exemplificatur & in similibus: que tamen si suppellantur substantiua vt decet: non discordabunt in aliquo.

Et qd si verbum ponatur in medio duorum nominu duorumq; diuersorum numeroz potest vtrilibet conformari vt sermones summi patris est meditatio iusti possumus enim dicere est & sunt: sed diuersis respectibus. Nam quando dicimus est: tunc ille nominus meditatio supponit verbo: & sermones apponit. Quando autem dicimus sunt tunc ille nominus sermonis supponit & meditato apponit.

D Dicit qd quando casus diuersorum generum claudunt inter se relatiua. g scilicet casus spectet ad eandem rem: tunc h scilicet relatiua poterit assimilari vtrilibet casui per genus. i. poterit in genere concordari cu vtroq; & ponit exempli. Est pia stirps iesse quem xpm credimus esse possumus. n. dicere que & qua. **E** Dicit qd sepe reperimus sic locatum adiectiuu. i. qd concordat cu primo substantiuo vel cu secundo vt est coluber facta vel facta mistica virga. i. sacrata. **Q**uasi dicat qd iste due constructiones vltimo dicit non debet et vtrari nisi causa urgente: eo qd sunt figurare. **D** Dicit qd aliquando relatio simplex occurrit tibi in constructione: & est relatio simplex: qm antecedit & supponit vnu & relatiua refert aliud: vt patet in exemplo auctoris: femina que claudit vite portam referauit: femina supponit p virginem Maria: & que pio curia: & vocatur simplex relatio: quia relatiuum refertur simpliciter ad spem & non ad ipsam rem ad indiuiduam per vocem representatam.

Verbum multotiens substantiuum petis extra. **A** Mobilis & fixi: naturam nosce docebit.

Est adiectiuum vocis significati.

Solius est generis adiectiuum variatq;

Cum numero casum: velut hic venit vna soror &

Est inter fratres bonus aut de fratribus vnus:

Cum diuersorum verbum rectis numerorum

Interponatur: vtrilibet equiparatur

Sermones summi patris est meditatio iusti

Quando relatiuum generum casus variorum

Inter se claudunt qui rem spectant ad eandem:

Per genus hoc poterit vtrilibet assimilari

Et pia stirps iesse quem christum credimus esse:

Sic adiectiuum reperimus sepe locatum

Est coluber factus uel facta mistica uirga

Ponere suprema duo non debes sine causa

Occurreret tibi quandoq; relatio simplex

Femina que claudit vite portam referauit

De constructione

a **C** Dicitur quod relatiuum aliquando discordat ab antecedente in numero. Ut vsus na potestas plasmatis: id est format hominem: et creat eos marem et mulierem: hominem est numeri singularis et suum relatiuum: scilicet eos numeri pluralis.

b **C** Dicitur quod relatiuum aliquando inuenitur positum siue antecedente. vt in Ouidio. Ipsa petenda mihi. Iuno tanquam indignata de pellice loquebatur: et nota quod ipsa non ponitur proprie sed esse relatiue. Nam habet antecedens. inclusum in alo loquentis: hoc fit causa maioris discretiois: dicitur ideo quod ponitur discretiue.

c **C** Dicitur quod antecedens et relatiuum aliquando ponuntur indefinite ita quod nullus locatus hoc est proprium siue certum seu determinatum significant. Ut in hoc exemplo. Quia presidet ille creatis ubi homines est antecedens: et pro nullo certo homine supponit inimo pro omnibus indefinite seu indeterminate: et ille est relatiuum quod eodem modo referuntur ad illud antecedens: hominem. et nota quod nomen appellatiuum: in grammatice vocatur communis terminus in logica. Similiter proprium nomen in grammatice vocatur terminus discretus in logica siue locatum: et prima substantia: et indiuiduum et multis alijs nominibus.

d **C** Dicitur auctor quod relatum aliquando discordat a suo antecedente in persona vt o aqua benedic domino que celos supererat aqua: est secunde persone cum sit vocatiui casus: et que persone tertie cum supponat verbo tertie persone scilicet supererat. Deinde dicitur quod talis relatio non est imitanda nobis.

e **C** Dicitur quod relatiuum aliquando discordat suo antecedente in genere et in numero: vt bona gens est: deus et protector eorum: gens est numeri singularis et generis feminini et eorum est generis masculini et numeri pluralis. In talibus autem relatiuis refertur ad significatum antecedentis: et non ad vocem. Nam genus inpositat homines: et cum sit nomen collectivum importat pluralitatem.

f **C** Quasi dicat quod etiam adiectiua reperiuntur discordari a substantiis quod ad vocem non autem ad rem neque ad significatum: vt pars hominum validi et e. pars est generis feminini: et numeri singularis et validi est generis masculini: et numeri pluralis: et est ibi sintesis generum et numerorum.

g **C** Dicitur quod adiectiua pluralis numeri sunt aliquando additi distributi id est nomini distributio et ponit exemplum. Utraque formose et c. ubi utraque est numeri singularis et formose plis. Item utraque est nu-

Et numerum mutat hominem vsuina potestas.

Plasmatis: eosque mare factor creat et mulierem

Inuenies positum sine precedente relatum

Ipsa petenda mihi iuno de pellice dixit:

Flens magdalena querit quis sustulit illum

Indefinite precedens siue relatum

Sepe locans: nullum designas in de locatum

Luncta timent hominem: quia presidet ille creatis:

Et personalem permutat proprietatem

Ut vsio benedic aqua que celos supererat

Sed non er nobis imitando relatio talis

Non vas ad vocem quibus relata sed ad rem

Hominis: est bona gens: deus est pector eorum

Adiectiua modo poni reperimus eodem:

Pars hominum validi turres et menia scandunt

Sunt adiectiui pluralis distribuendi

Huic etiam verbum reperis plurale locatum

Utraque formose me iudice sunt venerande

Sed non est nobis constructio congrua talis

meri singularis et sunt pluralis. et ibi sint hec nisi metro. Ideo dicitur quod talis constructio non est congrua nobis imo figurata. a **C** Ad eundem istos metros sciendum est quod duplex est demonstratio. scilicet personalis et impersonalis. Personalis est quando id quod demonstramus est illud de quo loquimur. ut iste liber est petri. Impersonalis est qui demonstramus unum et intelligimus aliud ut si dixeret: hec verba nascitur in horto meo. Non enim intelligimus de herba que demonstrat sed de similitudine. dicit igitur auctor quod impersonalis demonstratio sepe fit: ut patet in exemplo. Sal monstrans dicitis et. Ad. n. intelligit de isto sale quod tu demonstras sed de consimili. b **C** Dicitur quod si una dictio equalis geminis dictionibus. scilicet habens significationem factam duarum dictionum ita dicitur ut harum dictionum illa talis dicitio debet poni pro reliqua. scilicet altera ipsarum. ut cedo foris postpositum equaliter istis duabus dictionibus. locum do. et si dicat cedo locum: cedo non valet plus quam do. Hec etiam patet in exemplo auctoris. Sic visu cecum et. cecum nihil valet plus quam cecum: quia cecum per se significat visu carentem. c **A**uctor dicit quod quando casus obliquus nominis negativi dicitur verbo. tunc in constructo debemus exponere dicitur obliquum negatum pro non. sicut patet si dicat. Nullum crimen habeo debemus sic exponere. scilicet non vult crimen habeo: et ordinem constructibilem ordinare sic. Ego non habeo vultum crimen. Aut tota constructio. Debet simul exponi. scilicet per passivam convertit vel per aliam constructionem et equaliter sic. Nullum crimen habetur a me. d **C** Hucusque determinavit de constructione in qua ponitur rectus. Nunc autem determinat de illa que fit sine recto. Unum nota quod constructionem aliam fit cum recto. ut sum martinus: et ista est symbasma a syn quod est compositum et basis fundamentum quasi cum fundamento: quod rectus est fundamentum constructionis: ut quod est fundamentum aliorum casuum: eo quod omnia alii casus cadunt ab eo. Alia fit sine recto. ut me redet vira. et ista dicitur symbasma ab a quod est sine et basis fundamentum quasi sine fundamento. scilicet sine recto. Alia fit cum rectis et obliquis: ut ego lego virgilium. et ista dicitur per symbasma a para quod est iuxta. et basis fundamentum: quasi iuxta fundamentum dicitur ergo auctor. sic est symbasma. scilicet clausula sine constructione plena in perfecta sine recto. ut me redet vira illi placet iura tueri. e **C** Hic auctor movet unam questionem quam non propter soluit quod sane per scrutatum solo patebit dicitur scilicet sic quod. scilicet interrogatio fit a scholaribus: si duplex constructio fiat in his modis loquendi. huic patet quod probum nobis patet esse pitos. quod dicitur quod querit si eodem modo an duobus modis constructione sine considerentur potest esse due constructiones. scilicet huic placet esse probo nobis placet esse pitos. et sane istell genus videre debet solvendo questionem quod duplex constructio fit in predictis. Nam cum dicitur huic patet esse probo: patet esse est unica dicitio que solvat naturam illius infinitivum esse quod habet copulare hinc casus precessit. n. dicitur. scilicet huic virtute patet hinc coponentis. scilicet patet: et legi est virtute scilicet coponentis. scilicet quod habet copulare post se hinc casus predicti. Cum autem dicitur nobis placet esse pitos. placet esse est duplex dicitio et vira que servat naturam suam: nam placet habet ante se dicitur. scilicet nobis: et post se infinitivum. scilicet esse. quod quidem infinitivum habet ante se

Impersonalis fit demonstratio sepe
Sal monstrans dicitis: te misit aquis helise
Equivalens geminis harum si iungatur vni
Dictio si reliqua tantummodo debet haberi:
Sic visu cecum: visu dicit esse carentem
Quando negativum verbo constructio iungit
Obliquum per non exponere convenit illi.
Aut simul exponi debet constructio tota
Fiet a symbasma sine recto clausula plena:
Nec tedet viti: latet illi iura tueri
Questio fit si fiat in his constructio duplex
Huic placet esse probo: nobis placet esse pitos

rentem. c **A**uctor dicit quod quando casus obliquus nominis negativi dicitur verbo. tunc in constructo debemus exponere dicitur obliquum negatum pro non. sicut patet si dicat. Nullum crimen habeo debemus sic exponere. scilicet non vult crimen habeo: et ordinem constructibilem ordinare sic. Ego non habeo vultum crimen. Aut tota constructio. Debet simul exponi. scilicet per passivam convertit vel per aliam constructionem et equaliter sic. Nullum crimen habetur a me. d **C** Hucusque determinavit de constructione in qua ponitur rectus. Nunc autem determinat de illa que fit sine recto. Unum nota quod constructionem aliam fit cum recto. ut sum martinus: et ista est symbasma a syn quod est compositum et basis fundamentum quasi cum fundamento: quod rectus est fundamentum constructionis: ut quod est fundamentum aliorum casuum: eo quod omnia alii casus cadunt ab eo. Alia fit sine recto. ut me redet vira. et ista dicitur symbasma ab a quod est sine et basis fundamentum quasi sine fundamento. scilicet sine recto. Alia fit cum rectis et obliquis: ut ego lego virgilium. et ista dicitur per symbasma a para quod est iuxta. et basis fundamentum: quasi iuxta fundamentum dicitur ergo auctor. sic est symbasma. scilicet clausula sine constructione plena in perfecta sine recto. ut me redet vira illi placet iura tueri. e **C** Hic auctor movet unam questionem quam non propter soluit quod sane per scrutatum solo patebit dicitur scilicet sic quod. scilicet interrogatio fit a scholaribus: si duplex constructio fiat in his modis loquendi. huic patet quod probum nobis patet esse pitos. quod dicitur quod querit si eodem modo an duobus modis constructione sine considerentur potest esse due constructiones. scilicet huic placet esse probo nobis placet esse pitos. et sane istell genus videre debet solvendo questionem quod duplex constructio fit in predictis. Nam cum dicitur huic patet esse probo: patet esse est unica dicitio que solvat naturam illius infinitivum esse quod habet copulare hinc casus precessit. n. dicitur. scilicet huic virtute patet hinc coponentis. scilicet patet: et legi est virtute scilicet coponentis. scilicet quod habet copulare post se hinc casus predicti. Cum autem dicitur nobis placet esse pitos. placet esse est duplex dicitio et vira que servat naturam suam: nam placet habet ante se dicitur. scilicet nobis: et post se infinitivum. scilicet esse. quod quidem infinitivum habet ante se

De constructione

actum subintellectu. s. nos et post se simile casum. s. pito valet. n. tñm nos placet nos esse piro. a **C** Dicit q̄ p̄fectio copulatiua vel eius viz retinē d̄z copula re similes casus: vt aino te et illū. Preterea dicit q̄ iste dictiones q̄ aduerbiū n̄ si p̄ter q̄ exceptiue p̄iunctiones eodē mō p̄derētur. Verbigra. Valū bonū q̄ malū. Dē nisi petrus legū. Dē diligo p̄ter q̄ victos. Tñ atq̄ dicitur: q̄ p̄iunctio copulatiua p̄t copulare dissimiles casus tribus modis. P̄tō mō vt si dicit. Ista demus est mea et Petri. Itē plenū gra et vitatis. Demū in dictionibus aduerbialiter positis. Ut Ianue et pise. Sed huic op̄ioni de facili p̄t respondēti b **C** Dicit q̄ gerundia et sup̄ia venietia a verbis significātibz actū p̄ modū transeuntis in alterum significare possunt actionem et passionem. Et per hoc possunt habere duplicē constructionem. s. actiua et passiuam: hoc est cum actō ratione actionis: et cum ablatiuo ratione passionis. Et ponit exempluz in littera. vbi dicit. Hec delectatur et. p̄t ep̄p̄s. Hec. s. mulier delectat in spectādo viros. s. vt spectet viros. s. actiue: vel in spectando a viro. s. vt spectetur a viro passiuē quasi pulchritudo dem modo dicendū est de sup̄inis. mulier vadit spectatum viros. s.

ad locuz vbi spectet viros actiue. Vel mulier vadit spectatū a viro. s. locum vbi spectetur a viro passiuē. Item venio visum dominae: vel visu a diuibus.

C Hic auctor mouet q̄stionē. de gerūdijs hui⁹ vbi sū es est v3 si p̄t in constructione tripliciter ordinari. aut cum recto. Ut dicēdo clerice vis radij. cā essendi p̄byter. aut cum geritiuo. Ut dicēdo p̄cor arma parari cā cēndi militis. aut cuz accusatiuo. vt posco me iuari causa cēndi regni. Sup̄ hoc licet varie sint op̄iones teneamus vltimam constructionē. s. de accusatiuo. vt posco me iuari cā essendi regē. Nā illud gerūdtum essendi cū sit vbi p̄sonalis vult an se actūm et h3. s. me quod subintellectū. et post se simile casū quem h3. s. regē. **C** Assignat vtiā iter infinitiui et p̄mum sup̄inis. et iter vltima sup̄ina et p̄ma gerūdia. Et dicit. Tu distigue p̄mum sup̄inū ab infinitiui. q̄ alio mō p̄t in p̄trōne. s. h3 distigue sup̄ina. s. vltima sup̄ia a p̄mis gerūdijs. Et s̄dit cāz dicēs. Si p̄ q̄rego ista sup̄ dicta sup̄ia. v3 et vltimū: vbo p̄ q̄d mortū tibi signo. q. d. q̄ infinitiuum et p̄mū sup̄inū differūt: q̄ sup̄inū istigif vbo significātū mortū: vt vado lectum infinitiuū nō. q̄ si dicim⁹ vado legere n̄ forte resoluat ad legēdū. Itē p̄ma gerūdia nō istigunt p̄ se vbo significātū mortū. s. vbi vltima sup̄ia. Ut venio lectū. **C** Dicit q̄ aliqui loquimur de voce et nō de significato. et illa vox ponit māliter. Ut si dicāo pamo est trisyllabum. pamo stat pro sola voce. et ponit materialiter

et est generis neutri: et indeclinabile. a Quasi dicat quod dictiones materialiter
 possit profundat casus: quod in omnibus casibus habet eadem vocem. Unde si dico. Antonius
 est quadrifidus. Antonius declinat. Nota hic antonius. gratia huius antoni. et sic
 per ceteros. casus. b Dicit auctor. Vox cuius pars est apponens prepositiva una.
 potest alij sociari prepositiva. Construe sic. Vox. scilicet. o. vocalis. cuius vocis pars est una
 prepositiva apponens una prepositiva prepositiva: potest sociari alij prepositiva. scilicet.
 alij prepositiva: ut de post fetantes. ubi illa o. vocalis: post fetantes est vox cuius pars.
 post est una prepositiva prepositiva per appositionem huius. actus fetantes. quod o. sociat illi prepositiva

Casus per voces confundis materiales.
Vox cuius pars est apponem prepositiva
Una potest alij sociari prepositiva
De post fetantes: de sub pede de prope fontes.
In sub ter vel tus dant quartum dum sociamus
Verbo signanti motum vel participanti
De motu dici credas tamen exteriori
Si non de signo tibi motum. construe sexto
In campo curro si sis bene dicis in illo.
Si sis exterior: in campum sit tibi cursus
Iungere non poterit coniunctio mobile fixo
Iungit diversa coniunctio significata

In huiusmodi orationibus casuale. Debet esse illius casus quem prepositio sibi immedia-
 te preposita requirit: et non quem prima prepositio requirit. Unde dicendum est. de post fetan-
 tes. et non de post fetantibus. Nota quod prepositio quobus modis preponitur parti-
 bus in oratione. scilicet. per compositionem et per appositionem. Per compositionem pre-
 ponitur quando aggregatum ex prepositione et dictione cui preponitur fit una di-
 ctio composita. Sicut una pars orationis. Ut indoctus. Perlego. adeo. Per apposi-
 tionem preponitur prepositio: quando aggregatum ex prepositione et dictione cui pre-
 ponitur non facit unam dictionem compositam. Sed facit diversas partes ora-
 tionis. Et isto modo solum preponitur dictionibus casualibus. Non tamen in
 omni casu. sed solum in accusativo vel ablativo. Ut ad ecclesiam de domo. Et
 auctor loquitur hic de prepositione preposita per appositionem et non per com-
 positionem. Unde sepe accidit prepositionem per compositionem positam habe-
 re ante se prepositionem. Ut ego doctus ab indocto. ubi illa prepositio in. per co-
 positionem posita habet ante se illam prepositionem ab.

c Dicit auctor quod iste prepositiones in sub subter vel subter serviant accusativo
 casui quando iunguntur verbo significanti motum localem exteriori: vel participanti.
 Ut vado in urbem sum cursum in ecclesiam. eum tamen extra sit. preterea dicit
 quod dicte prepositiones servant ablativo quando non iunguntur verbo vel partici-
 pio significanti motum exteriori: sed verbo vel participio significanti quietem in loco vel motum
 interiori in loco. Ut sum in urbe et vado in camera ubi tamen sit in camera. Exempla
 vero ponit ab auctore in littera. Et potest addi illa prepositio super. Ut vult donatus.
 d Quasi dicat quod inter adiectivum et substantivum non potest cadere copula dis-
 iunctiva: quod prepositio copulativa iungit diversas significata. Locutiones penitent ad

de. et dicit de post fetan-
 tes. et habet illud exem-
 plum psalmo. 77. Ubi dicit.
 Et elegit david servum
 suum et sustulit eum de gre-
 gibus ovium. de post. fetan-
 tes accepit eum pascere.
 Jacob servum suum et isra-
 el hereditatem suam. Et
 exponit sic. De post fetan-
 tes accepit eum. scilicet. de
 loco ubi erat post fetan-
 tes. scilicet. post oves fetas ac-
 cepit eum. dicitur etiam
 in historia sancti Clemen-
 tis. Orante sancto Ele-
 mete apparuit ei Agnus
 dei. de sub cuius pede
 fons vivus emanat. Et

De syllabis

diuersa: sed adiectiuū & substantiuū p̄tinet ad idē. vñ scōgrue dicitur. petrus & alb^o currit. a C Auctor mouet dubiū seu q̄dōnē. an liceat coniungere binas voces p̄ vel sine p̄ & sine p̄ aliā adiunctionē. vel an liceat eas coniungere nō mediāte p̄iunctionē. hoc est sine p̄iunctōe: quarū significatio vnus alterius significatum comprehendatur. vt esset magis cōe & minus cōe. v̄puta aial & homo. homo & grāmaticus & sic de s̄sibus. Ip̄semet ridet q̄ tales p̄structiones debēt sine p̄iunctōe ordinari. Et hoc attestatur p̄ exēplū suū. cum dicit. Recte dicitur homo grāmaticus similesq; sup̄ ple orationes. b C In hīs duob^o metris auctor intendit qd̄ inter totū & partē

inter genus & speciem
sue inter magis cōmune
& minus commune
potest cadere. copula d̄
uersitatis. Ita tamen qd̄
totum sine genus: sine
magis commune soluz
supponat pro eo pro
quo pars sine spēs: sine
minus cōe non supponit.
verbi gratia aial &
homo currūt ita q̄ ant
mal supponat soluz pro
eo pro quo homo non
supponit. v̄puta p̄ leone.
vel pro boue. vel p̄
capra &c. Ex hīs igitur

Queris si liceat^a voces coniungere binas:

Per vel sine per & solam vel non mediante

rum voces fuerit tales q̄ significatio

Vnius alterius comprehendis significatum

Recte dicitur homo grāmaticus similesq;

Et parti iunctum^b debes restringere totum.

Ad solum presta quod pars non denotat illa

Unde potest queri si possit idem sibi iungir:

Aut si iungatur quod adesse nequit vel abesse

Si iungas recte^c: facies q̄ participare

Concesso q̄ tu melior sis q̄ plato recte

Concludes: ergo plato participat de bonitate

patet & ex precedentibus quomodo inter predictas dictiones copulatiua non ponatur & quomodo ponatur. Intellige sic litterā. Et tu debes restringere a significato suo commune totum iunctum. i. copulatum parti. Posse declarat quomodo debes restringere dicēs. Presta id significatū ipsi toti: qd̄ ipsa pars nō denotat. i. vt supra diximus. c C Hic auctor mouet duo dubia quorum vnum est: Si inter illa que idem sunt possit cadere copula. Aliud est. Si illud q̄ nequit ad esse subiecto. vt latrabile hominī. vel ab esse vt risibile hominī: possit sibi copulari per copulam diuersitatis. Pro solutione istozum dubiozum scēdum est q̄ alii quis sunt eadem genere. vt homo & bos: aliqua specie vt Petrus & martinus. Et iter ista d̄z poni copula. Aliqua vero sunt eadem numero: & hoc tripliciter. Vnde licet proprie vt Marcus nullius. diffinitione. homo animal rōnale mortale. accidente. homo risibilis. canis latrabilis. & inter ista non debet cadere mediū copule diuersitatis. Per hec autem solutio patet ad interrogationem primā. Ad sc̄d̄z ridetur q̄ ista quoz vnus nullo modo p̄t alteri adesse lz cōiungi p̄ cōiunctiones: q̄ significāt diuersas res. vt homo: & risibile currūt: & ista quoz vnā nullo mō p̄t abesse alteri nō lz coniungere p̄ iunctionē: q̄ significāt eadē rē: vñ non p̄t dici. Hō & risibile currūt: eo q̄ risibile est p̄tū hois: q̄re nullo mō p̄t abesse hominī. d C Dicit auctor q̄ ista dictio q̄ si ponat in recta cōparatiōe faciet extremū p̄cipare de qualitate in qua fit cōparatio. vt si dicā. Tu es melior q̄ plato: recte cōcludet. Ergo plato p̄cipat de bonitate. Et nota q̄ h̄ dictio quā aliqui est aduerbiū eligēdi. vt bonū est sperare in d̄o q̄ in p̄ncipibus. Aliquē est aduerbiū s̄situdinis. vt tā ducibus q̄ p̄ncipibus cōis hētur mozo. Aliquē est aduerbiū quātitatōis cō admiratōis: vt q̄ pulchra est amica mea. i. valde. Aliquē est p̄dictio aduersatiua & r̄c geminas: vt quā quā. i. q̄uis. Aliquē capis cōparatiue. Ut ego suz fortior q̄ tu. Aliquē est p̄dictio abnegatiua. v̄ copulatiua negatiua s̄z aliquos: vt i Boetio. S̄z

tempus est medicine q̄ q̄rele q̄ ponit ibi: p̄ nō aliq̄ est relatiuū & scribit sic: quas,
a Celsi auctor: ponit regulā de relatiuis logicalibus. Et dicit q̄ duplex est rela-
tio extrinseca, & intrinseca. Relatio extrinseca est illa in q̄ explicat oīa regita: vt
iste ē filius illi & ego suz p̄ tibi. Et si fieri i singulari & p̄fali. Et hoc est q̄i relatio
extrinseca fit: vs eīdē subūgi aliq̄ dictio q̄ dētermiet rē ē. I. relatiōis. Relatio in-
trinseca ē illa i q̄ nō explicat oīa regita s̄z bene intrinseca s̄cludunt. Et h̄z fieri i plu-
rali t̄m: vt isti quos ibi cerno sunt similes. Ecce q̄ sine aliqua additōe ista ofo est
perfecta & est sensus: qd sunt similes iter se. Et hoc inq̄ auctor. Cuz dicit. Cuz

Deq̄ relatiuis logice fit regula talis.

Quando relatio fit extrinseca debet eidem

Dictio subiungi: que dētermiet eius

Cumq̄ relatio fit intrinseca: nil petit addi.

Plurali numero: similes sunt quos ibi cerno

**¶ Andere proposui p̄ versus syllaba queq̄
Quāta sit & pauca proponā cōgrua metris**

relatio fit intrinseca non
debet aliquid addi p̄fali
numero. Deinde ponit
exempla. Similes sunt
quos ibi cerno. Talia
quispe relatiua de qui-
bus hic intēditur sunt
nomina ad aliquid dē-
cta vt pater filius vici-
nus lōginquus propin-
quus amicus inimicus
Et similia.

Habito d̄ his que faciūt ad esse grāmatice artis, idēst dicitōe & p̄structione
sequit̄ de his que faciūt ad bene esse. De bene esse dicitōis est: vt distin-
guat̄ vna syllaba ab alia in productione & corruptione eleuatiōe & dēp̄sione. S̄z
q̄ correctio & p̄ductio accidit̄ littere vel syllabe p̄siderate in dicitōe accētus ve-
ro syllabe p̄z ordo diuisif aut̄ hoc capitulū in quo agit de corruptione & produ-
ctione in duas partes. In quarum prima ponit regulas ḡnales. In secūda specia-
les. Prima incipit. Andere pro sui. Secūda ibi. ibi aut̄ b corripis a. Item illa
sc̄da diuisif in tres partes. In quarū p̄ma agit de primis syllabis. In sc̄da de me-
dijs. In tertia de vltimis. Et sic patet ordo. Partes illarū partiū ordinate sūt se-
cundum ordinem vocalium. Et consonātiū. Et sc̄dū quod correptio est mo-
dula adiacēs prolōni vocis correpte. Productio est modula adiacēs vocis pro-
ducte prolōni. Et scias q̄ duplex est correptio. s̄. volūtaria siue naturalis: & po-
situa. Eodē modo duplex est productio. Et dicitur correptio volūtaria vt q̄i du-
bitamus de aliqua recurrimus ad eius cām: eodē mō q̄i dubitamus de aliq̄ syl-
laba vtrū sit correpta vel p̄ducta recurrimus ad eius cām. D̄t enī ad volūtate in
situētio naturalis institutio dicitōis. Natura enī dicitōis est q̄i instituit tūc enī
nascit̄. Q̄n̄ at̄ restituit tūc renascit̄. Vn̄ horatius. Multa renascit̄ que iā cecide-
re: cadēt̄. Que nūc sunt i honore vocabula si volēt vsus. Positua correptio v̄
productio est q̄ p̄cūit̄ est vocū d̄sp̄ōne. Vbi. n. vocalis an̄ vocalē i latinis dicitōib̄
corripit̄: ibi tal correptio d̄positua. Eodē mō due p̄sonātes sequēt̄es vocalē p̄se-
rūt p̄ductionē syllabe: nisi impedit̄ liquidā: v̄ talis p̄ductio ē positua: & sc̄dū
q̄ correptio v̄dicat̄ sibi q̄nq̄ locuz p̄mū q̄i p̄ma syllaba corripit̄: q̄nq̄ sc̄dm q̄i
sc̄da corripit̄: q̄nq̄ vltimū q̄i vltia corripit̄: eodē mō d̄cētū est de p̄ductione: ex
his colligit̄ qd auctor velit d̄icet̄ q̄i dicit̄. Quāta sit queq̄ syllaba: q̄i aut̄ breuis
aut̄ p̄ducta: aut̄ idifferēt̄ se h̄is: dicit̄ q̄ ego p̄posui vs: i. p̄cūto libri ibi. Post b
p̄dēt̄ q̄ ē. p̄dēre. i. m̄sēkare quāta sit queq̄ syllaba. v̄sus. i. quō cognoscūt̄ur
syllaba lōga vel breuis in versu: & p̄ponā pauca. i. aliq̄ p̄grua. i. cōuenientia me-
tris. Pro euidentia eoz que d̄nr ac ēt dicendorū videam̄ qd sit versus: versus est
ofō metrica clausat̄ p̄grediēs rethorice flosculis adornata: nihil i se sup̄flūū nihil
diminutū cōtinēs: & d̄t̄ v̄sus: q̄i ter quater q̄ reuerfus: q̄i sepius vertit̄ & reuer-

De constructione

hatur anteq̄ pfectus habeatur: vel quasi finito vno versu reuertitur ad hunc p̄ncipium alium inchoatur us. Metru vero est litteraru syllabarũ r̄p̄ortiq; dimensio: & d̄sa metros qd̄ est numerus: q; in ipso attendit̄ numerus & quãtitas syllabarũ. Et est sciẽdũ q; h̄c ars metrica presertim ordinarur ad tria. s. memoriã firmiorẽ ad maiorẽ delectationẽ & ad narrationẽ breuiorẽ. Metra iuuãt aios: p̄p̄ebẽdũ plurima paucio. Distina cõmemorat: que sunt tria grata legẽti. Pr̄ nota q; sine bac lege metricandi: que legenda sunt male possent elucidari. Unde versus. Ambulat in tenebris siue lege clericus ois. Qui sine metroꝝ lege legenda legit.

Hic auctor respondet r̄ctẽ questionĩ q; possit aliquis dicere seu querere vtrum hec r̄ctrina que datur in presenti capitulo sit generalis. i. plene d̄terminet de Arte Metrica. R̄spondet auctor: & dicit q; non. Tamẽ licet non sit penit̄ generalis. proderit p̄ctis si l̄cõ r̄clarat q; p̄derit ad vno v; q; p̄ctis multa sciẽt per se de modo r̄ctificãdũ: & doctor siue pace: quia nõ fatigabitur in interrogacionibus.

Hic dicit q; multo r̄ctis inuenies in aucto-

ribus eam syllabam que naturaliter est breuis elongari: & que naturaliter est longa breuiari. Et hoc est causa grauitatis metri. Et sic tangit q; hec ars metrica est satis difficilis. Exẽplũ primi: vt cũ maris tonij transieris aquas. vbi penultima huius dictionis transieris p̄ducitur & tamen deberet corripĩ. Exẽplũ secundũ. Non eodẽ cursu respõdent vltima p̄m̄to: vbi media syllaba huius ablatiuĩ eodẽ corripit: & tñ deberet p̄ducĩ. **C** Dicit q; gr̄ca vocabula ponũtur aliquĩ metro s̄m nostrũ more & aliquĩ s; more grecõꝝ: vt in exẽplo ouidiũ: Immemores nostri festas duxere choreas: vbi penul. huius dictiois choreas p̄ducit more greco sed Virgilius eã corripit ibi. Pars manibus plaudũt choreas & carmina. d̄s est. Et hoc facit more latino. **C** Quasi dicat q; multa p̄p̄ria nosa p̄nt poni ad placitũ & maxie i p̄m̄a syllaba: & i media dũmõ postide diphthõgo accẽtu vt vsũ nõ r̄ctificãt ad p̄ductionẽ vel ad correptionẽ. Morã dixit m̄tra q; nõ oia ponũt ad placitũ. Illa ẽt q; tñ in auctoib; p̄ducta regiunt solũm sũr p̄ducẽda vt c̄sar. **C** A se excusat d̄ nob; ḡtiliũ. L̄s̄deliũ: q; cũ ipse christicola sit. i. xp̄ian; nõ l̄cẽ d̄t facẽ normã d̄ d̄ctis nob;: & si forte fecerit b; ex̄cidẽt ñ ex p̄posito p̄cipali: sãẽ.

Auctor incipit exponere illa pauca cõgrua. i. cõueniẽtia metris: q; se sup̄t. Distingere plur̄es idest multos pedes. Nã vt dicitur s̄idoꝝũ postũt. i. o. pedes: bebraycus r̄atum. 24. Nos aut̄ vrimur solum sex pedibus. Et hoc est q; dicit. Diuisio scilicet pedũ parita. Sex modis est satis. idest sufficient nobis. Deinde numerat illos sex d̄ctõs. Dactylus & Spõdeus &c. Res autẽ prout h̄c sumit est

Que doctrina lz̄ nõ sit penitus generalis

Proderit ipsa tñ: pueris si lectio detur:

Per se multa sciens: & doctor pace fructur.

Multotiens aliquas: quas dat tibi regula lōgas

Sive breues metri cogit grauitas variari.

Gr̄caq; nunc nostrõ: nunc more suo variantur

Ad placitum ponũt p̄p̄riõꝝ multa notauĩ

Cum sim christicola: normã nõ est mihi cura:

De p̄p̄ijs facere: que gentiles posuere.

Distingere pedes: antiqua poemata plures

Sex parita modis satis est diuisio nobis:

Dactylus & spõdeus eride trocheus anapestus

Jambus cũ tribrachio possunt procedere metro

syllabaz tēporūq; dimissio. Metruū pōt sic dissimiri. Metruz est līaz syllabaz tēporūq; dimissio. et sunt genera metroz. id. Sed auctor iste nō intendit nisi d̄ duobus que sunt in cōtōi vsu modernoꝝ. v3 de exámetro et p̄támetro. de quib; sferius dicimus latius. a C̄t̄ic auctor declarat essentialia vniuscuiusq; sex pedum p̄dictoz. Et dicit q̄ dactylus cōstat ex tribus syllabis et p̄ma longa et duobus breuib; vt audio. Spondeus constat ex duabus syllabis longis vt ekkas. Trocheus constat ex p̄ma longa et vltima breui. vt p̄nta in nō. Anapestus cōstat ex duabus breuib; et vltima longa: vt p̄ctas. Tribachus constat ex tribus breuib; vt legere. i3.

Dactylus ex longa breuib; q; duabus habetur
Dicitur ex longis spondeus constare duabus
Syllaba bina trochee constat tibi longa breuib; q;
Productaz breuib; sub des anapeste duabus
Terna breuis tribacho: iambo breuis insit a lōge
Syllaba que breuis est: unum tps tenet in quo
Profertur longē: spacium debes geminare
Sic cuiusq; pedis quot tēpora sunt. numerabis
Versibus exámetrois sepe debet pede poni
Dactylus in quinto sextum nunquam retinebit
In pedibus primis hunc spondeum ue locabis
Omnēs spondeo donare potes nisi quintum
Sedes nulla datur: p̄terq; sexta trocheo
Quarta pentametri quintaue locas anap estuz:
Petametri tribacho sedes patet ultima tantuz

bus vero ex p̄ma breui et vltima lōga vt senex.
Dicit auctor q̄ breuis syllaba sub vno tēpore p̄fertur et lōga sub duabus. et sic numerabis vel numerare et cōputare poteris quot s̄t tēpora vniuscuiusq; pedis: nā dactylus est habeat vnā longā et duos breuis h3 quattuor tēpora. et sic de reliquis p̄currenduz est. Nota q̄ syllaba est līaz sub vno accentu spirituzq; p̄olatā certa cōprehētio. Tempus pur hic sumit est dispositio p̄nunciatiois syllabe s̄m has dis-

stant
 festat pe
 des p̄cl
 sentialis
 d̄ h̄se
 stat pe
 des p̄ac
 cidentia
 lia. l. per
 numerz.

10. 11. 12.
 13. 14. 15.
 16. 17. 18.
 19. 20. 21.
 22. 23. 24.
 25. 26. 27.

serentias. l. correpti et p̄ductum. c̄t̄ic auctor docet quō quisq; pes debeat in versibus ordinari. et primo dicit q̄ in versibus exámetrois dactylus d3 s̄mp pōn̄t in q̄nto pede et nō in sexto. d̄t̄ic Quasi dicat q̄ tu potes locare hunc. l. dactylū ve p̄to et spondeū in p̄mis pedibus hoc est in p̄mo s̄do tertio et quarto pede: et Quasi dicat q̄ spōdeus pōt poni in oī locis p̄terq; in quinto exámetroi versibus: et si reperiat in quinto p̄ dactylo ponit. nā equipollet sibi in t̄pibus. vt in Luciano. Iter cefo p̄ pauit cruoz armentoz. f̄t̄ic Quasi dicat q̄ trocheus ponitur in sexto loco et non alibi in exámetro versuz: et non est intelligendū q̄ s̄mp ponat in sexto: q̄ etiā spondeus in sexto loco pōt poni. vt dictum est. et est exámetro versus qui constat ex sex pedibus. dicitur et heroeicos quia per hunc stilum heros describitur vt plurimum gesta. ḡt̄ic dicit q̄ anapestus pōt locari in quarto et in quinto loco versus pentametri. vt in ouidio epistolari. Nil mihi rescribas attamen ipse venit. in scaniōe dicimus. Nil mihi rescribas. attamen ipse venit. Sic enim post ponimus catalectaz p̄mis duobus pedibus similit̄er et vltimis: que simul iuncte cōstituit quinq; pedem spondeū vel trocheū. Pentameter versus constat ex quinq; pedibus. p̄mis duobus dactylis vel spōdeis vel p̄mo dactylo et alio spondeo vel eoducto: tertio spōdeo vel iābo: quarto anapesto: quinto tribacho vel anapesto. Ut p3 in exemplo Quidij p̄fate s̄m p̄nam scansionem: vel pentameter versus constat ex p̄mis duobus dactylis vel spondeis et c̄. vt supra: et catalecta longa siue natura siue

pōne. pōstremisq; duobus dactylis & catalecta quant acūq; vt patet in p̄dicto exē
plo fm sc̄dam scansionem. Si vero dissyllabū reperiat in tertio loco dicatur
q; ibi syllaba diuisitur per dierim & efficitur pes trissyllabus: vt in Quidio eo-
dem. Demonsio hemonio laodomia viro. Dicit etiam pentameter versus elegia-
cus eo q; per ipsum status elegie. i. tristitie solebat enarrari. nota tñ q; versus pente-
meter subditur etiam metro: deinde dicit auctor q; tribrachus tantum ponitur in vlti-
mo loco versus pentametris: vt ibi. Bella mihi video bella parantur at: vbi vlti-
ma syllaba huius verbi parantur existens breuis cum duobus syllabis breuib⁹
huius verbi ait facit tri-
brachum:

39
27
Agit de
pib⁹ se
moris.
P. lris &
syllabis
fij by cō
siderant
fm cor-
reptōz
& produ-
ctioz.
De mu-
tis. De
ligdis.

C Ut patet exemplū
in his duobus versibus
Sub veneris Latere de-
beret nemo latere. naz.
mala d' venere plurima
deuente.
C Quasi dicat: quod
tribrach⁹ forte potest
poni in tertio loco ver-
sus epametri. Licet p̄-
us dictum sit quod ran-
tum ponitur in quinto
pede versus pentametri
vbi versus. Diabilla
subijcit sibi p̄bia vbi vlti-
ma syllaba huius no-
minis labilla corripitur cum primis duabus syllabis huius verbi subijcit que fa-
ciunt tribrachū. Sed q; ibi syllaba breuis ponit plonq; per diakolen: & ita erit
sibi dactylus & non tribrachus: propterea auctor dicit forte. **C** Dicit q; antiq;
aliquando ponebant in versu proceleumaticum: qui est pes constans ex quattu-
or syllabis breuib⁹ vt in Virgilio. Merent parietibus scale postiq; sub ipsos.
In scansione dicimus. Merent parietibus scale postiq; sub ipsos. **C** Quasi dicat q; in
modernis non vsitatur. Ideo dicit nunc nullus ponit.

Hunc auctor p̄sequitur de corruptione & p̄ductione syllabarum: & q; syllabe
sunt ex litteris. ideo incipit a distinctione litterarum dicens q; littere voca-
les sunt quinque. **h** a e i o u. & dicuntur vocales: q; sine ipsis non pōt fieri vox: & q;
libet earū potest facere vocem se3 syllabam per se. Littera sic diffinitur. Littera est
minima pars vocis humane que potest scribi indiuisibilia. **C** Dicit q; omnes
alite littere p̄ter eas quinque vocales dicunt cōsonantes quasi cū3 alij sonantes.
nam sonū facere non possunt nisi cū adiutorio vocalium. **C** Quasi dicat q; in
p̄sonantibus nouē sunt mute se3. **b. c. d. f. h. k. p. q. t.** Et dicuntur mute q; videntur
mutus sonus eorum. Et in hoc differunt a semivocalique apertius p̄fertur. **U.**
dicitur. **n.** Vocalis antefertur p̄ferendo ipsas semivocalibus que sunt. **f. l. m. n. r.**
s. x. z. De quibus. Auctor nullam particulariter facit mentionem: qm̄ earū nosa in p̄-
senti materia non sunt necessaria. **C** Dicit auctor q; **l. r.** sunt vere liquide: q;
sepe liquefunt in metro. hoc est q; syllaba naturalit̄ breuis p̄ducunt. Deinde dicit
q; aliquādo locamus. **f. locatas** & p̄ferimus ligdas in **n. o.** Et hec magis declaran-
do restringi dices: **s** nunquam liquefit: hoc est apud modernos poetas.
C Dicit q; **i** vel **u** sepe sunt cōsonantes: v3 quādo ponunt in p̄cipio syllabe
alia vocali sequēte: Et quādo fuerit hoc ipse sonus id est ipsa p̄latio docebitur id est

Jambo vel nulla² vel tantum tertia datur
Forte sibi sed⁹ tribrachus dare poscit eandem
Et proceleumaticum⁹ posuit quandoq; vetustas
Nunc nullus ponit: breuib⁹ sonat ille quaternus.
Q Uinque vocales sunt a prior: e q; secunda
Succedit eis o quarta sit: u q; suprema
Omnis p̄ter eas sibi littera consona fiet:
Adute sunt b c d vel f g l p q t:
Sunt l & r vere liquide⁹ quia sepe liquefunt.
Ad simul n q; vel s liquidas quādoq; locamus
S nunq; sed m n q; p̄ius nunc neutra liquefit
Consona bina per i⁴ dic sepe per uq; notari
Hoc quando fuerit: vocum sonus ipse docebit.

monstrabit. Nam perdit sonū vctūm. vt suno ⁊ venus. a C Dicit q̄ u aliquādo ponit ante vocalē in eadē syllaba. ⁊ nō efficitur consonans imo perdit vim cōsonantis. Et hoc est quando iste littere s q ⁊ g preponuntur. vt suavis q̄roz aqua ⁊ lingua. Qd̄ perdat vim consonantis. patet ex ipsa prolatione: q̄t q̄ si u esset cōsonans. tunc p̄ma syllaba huius dictionis. aqua p̄dueretur p̄ positionem de q ⁊ u glonaute. scd̄ corripit. q̄d̄ patet in Quidio epistoliarum. Lum v̄no potando nec tunc miscet a quos. Nec etiam est vocalis: q̄d̄ patet ex ipsa prolatione. Et q̄ si statim constitueretur diphthongus per glutinationem duarum vocalium in eadem

Vocali preiungitur u non consona vims.
Perdit hoc ⁊ suavis q̄roz aut aq̄ lingua pbabit
Nam dip̄thongus ab u nostro nō inchoat vsu
Mosq̄ modernus habet quandoq̄ q̄ s preunte
Syllaba diuiditur: tunc u vocalis habetur:
Verificatores de prō nulla reputabunt
Dum tentant iotam vocalis vndiq̄ clausam
Consona iota duplex: duplices ⁊ 3 q̄s fiunt
Simplex tamen 3 reperitur: vt est perizoma
Iotaq̄ composita simplex est sepe reperta
Dictio vocali: finita vel in sibi subdi:
Versu vocalem nunquam permittit eodem
Syllaba que binas vocalis vim retinentes.

syllaba. Sed non debemus diphthongum iuchoare ab u. Et ideo dicit. Nam diphthongus ab u nostro non inchoat vsu. Præterea dicit q̄ apud modernos syllaba diuiditur aliquando precedente u. vt suavis. Et tunc u habetur vocalis. b C Dicit q̄ reputatur a verificatoribus pro nulla nec p̄ vocali nec pro consonante. c C Sententia est: q̄ ista littera i quam tota nominasti auctoris posita in medio duarum

vocalium vim seruantiā efficitur duplex consonans vt Troia. Et notat quod si neutra vel alit̄ era aliorum vocalium vim suam non seruaret i supradicta: non est duplex consonans vt via. Item nota quod in hoc verbo bauiolas. quod stat pro portu i nen est duplex consonans licet ponatur in medio duarum vocalium. Et hoc est q̄ non clauditur inter illas vocales e quod vcentu nec equo numero syllabarum. Ideo dicit auctoz. vndiq̄ clausam. Id est equaliter clausas ab utraq̄ parte. Hoc autem patet in versu Quidij. Et orbo colum basulati: lachesis netatropos occat. Nam illa syllaba. corripitur quod fieri non possit si i esset duplex consonans cum facere positionem. Ad precedentem syllabam. Deinde dicit quod ⁊ 3 sunt duplex consonans. tamen 3 reperitur simplex. Et hoc in dictionibus compositis. Ut perizoma perizomatis. quod componitur ex peri prepositione greca quod est circum ⁊ zoma vestis. Est ⁊ omne quod circumcingit pudendorum vel anen. iota. de qua superius diximus in compositione reperitur simplex consonans. vt bijugis quod componitur ex bi ⁊ iugum.

d C Dicit q̄ si aliqua dictio desinat in vocalem vel in m: sequens dictio non d̄cipere a vocali. Et hoc fit propter habitum custandū. Si aut̄ reperiat: dicatur q̄ est licēta poetica. vt in lucano. Uicinumq̄ inuax vadit innadit arinini ⁊ ignis. sepius in abiecit vocalis antecedentis dictionis. ⁊ m cum sua vocali. Exēpla querantur in auctoribus. multa reperuntur. Notant dictum est ab auctore: eodē versu. q̄ si esset in duobus versibus. Quod diximus evitandum: nō propterea sequeretur inconueniens: licet enim aliquando reperiat in duobus versibus m cum sua vocali tamen non obijcit de metro in scansione. hoc est q̄m̄ primus versus terminatur in m. Et sequens incipitur a vocali. Quasi dicit quod illa syllaba que fit ex duabus vocalibus vim suam seruantibus. Est diphthongata.

e p diphthongū pducitur: vt aura. Quid vō sit diphthongus: e vnde dicatur diphthongus q̄ sint diphthongi e posuit supius: sibi. i. in p̄ma declinatōe: Daus ac diphthongū. a C Dicit qd̄ qñ due p̄sonantes iuncte s̄l̄ smediate sequunt post aliquā vocalem illa talis vocalis precedens est longa positioe vt arma e tellu s. Et idē attenditur si vna duplex p̄sonans vocalē sequat: vt aris e troia: ideo dicitur Aut vnum duplex. b C Quasi dicat q̄ si aliqua dicitio terminet in vocalē naturaliter breues p̄sonantes que sequunt non possunt producere illā vocalem: imo remanet in esse suo vt mare statuto. c C Dicit q̄ si aliqua syllaba naturaliter breuis.

e muta e ligda sequant in eadez dicitōe illa syllaba p̄t breuiari ex vi nature sue. e p̄duci p̄pter mutā e liquidam: vt in hac dictione patris e in similibus e p̄ma. n. syllaba naturaliter breuiat. vt hic. Fer patris imperiū euz verbis ext̄ in iraz. Potest etiā product p̄pter mutam e liquidam. vt hic. Est patris matrisq̄ pie succurrere nato.

d C Dicit aucto: clarius exprimit illud. quod tā est dictum est dicens q̄ si aliqua syllaba breuis ponit ante mutā e liquidā in eadem dicitōe talis syllaba potest produci. vt iam dictuz est: sed longa syllaba posita ante mutā e liquidā non p̄t corrip̄i vt in hac dictione

matris cuius p̄ma syllaba est longa naturaliter e non p̄t corrip̄i p̄pter mutam e liquidam sequentes. e C Dicit q̄ iste p̄positiones e de p̄ se compositē non breuiantur. vt educo depono proferro e separo possunt tamen breuiari nisi vocalis sequatur eas in compositione. vt p̄ceo ia. ideo dicit aucto: Sed vocalis eas. f C Dicit q̄ ista p̄positio reproducitur in reijcio cis: e in refert quod idem est qd̄ distat. in alijs vero dictionibus corrip̄i nisi due p̄sonantes sequant vt resto restas e restitutionis. Producitur etiā in bis retuli repperi e repulli. Et ideo vt plurimum scribunt cum duplici consonante. g C Dicit q̄ bis e bis corrip̄i in cōpositione: vt bituli. i. locus duaz viarū: e bidēs. i. pecus duoz venturū. Nisi bina p̄sona sequat. s. nisi duo noia consonam seu cōm̄sile significatiōe habētia sequant. s. per cōpositionem vt binus bina binuz e binus ma mē quo rū significatio est eadē. inuenitur hic bimatus tus tui. i. spaciuz vel tempus duorum annozum. penultima cum syllaba dictoz duozum nominaū producitur. h C In istis verbis aucto: docet cognoscere syllabam longam seu breuem in dictionibus deriuatis. Et est sensus q̄ q̄tūcūq̄ fuerit vocalis in p̄mitiuo tāta debet esse in deriuatiuo dūm nō mutetur in deriuatiuo illa cōsona. que sequebatur.

Continet: est longa diphthongo sic probat aura: Quando vocalē duo consona iuncta sequitur: Aut vnum duplex: product eam positura. Sed cum finitur vocali dicitio curta.

Consona que subeunt: nō hāc p̄ducere possunt Si faciunt curta vocali syllaba finem:

Adutaq̄ cū liquida vocem subeant in eandem Ex vi nature proprie licet hanc variare.

Et p̄pter mutā liquidamq̄ potes dare longam. Syllaba que breuis est muta liquidamq̄ sequente.

Longa potest fieri sed longa nequit breuiari. E de p̄e vel se. componens non breuiabis

Sed vocalis eas poterit breuiare sequela. Reijcio refert distat dant re tibi longam.

Corrip̄ens alijs nisi duplex consona subsit Bis bi breues dantur: nisi cōsona bina sequitur.

In deriuatiuis sua que sit origo notetis. Qua fiet parte descensus apertior: inde

Ut moueo motum mutabile siue mouendum

Dat regulas de h̄iis te diffoniter q̄ .s. q̄nq̄ sunt longe q̄nq̄ breues. P̄t re gulā sp̄ales p̄mitiuo e mono syllabis.

vocalem in primitiuo. Verbi gratia. moueo corripit p̄mā syllabam. ita mouēs ⁊ mouendus corripit p̄mā: norāter dico dū tñ consona que sequebatur vocalē in primitiuo non mutetur in deriuatiuo: q̄ noua p̄sona sepe dat. i. facit variare vocale B est corripere lōgā ⁊ curā producere. Verbi gra. moueo corripit primāz. ⁊ mobilis p̄ducit: q̄ cōsona que erat in primitiuo: v3 u cōsona mutat in deriuatiuo in b. Tamē ista regula patit exceptionē que inferius ponit loco suo. J̄s diē A. excipienda sue ⁊c. a C Dicit auctor mouet regulā d̄ q̄ritate syllabaz i dictiōib⁹ cōpositis dicēs: q̄ tāta est vocalis i dictiōe cōposita q̄ta est i simplici. Verbi gra

Et que vocalis in origine quantaq; mansit.
Nam deriuatiua tantam seruare decebit
Subdita vocali si consona non moueatur
Vocalem sepe noua consona dat variare
Mobilis et moueo datur ⁊ mutatur ab illo
Excipienda sue ponentur in ordine nome
Hoc de compositis teneas: q̄ sit tibi tanta
Vocalis: quantam seruabit dictio simplex
Si mutes etiam vocalem: norma tenebit
Consona duz maneat in simplici subdita voce
Excipienda locis qui bus est opus excipient.
Omnia preterita^b pones dissyllaba longa
Que breuiant gemine vocales deme: bibitq;
Et dedit atq; fidit scidit ⁊ stetit ⁊ tulit hec ser.
Preteritū geminās^c p̄mā facit hāc breuiari.
Estq; secunda breuiis: tñ vnū: cedoq; demis.
Preteritis plusq̄^d perfectis atq; futuris
Coniunctiuorum lex seruit preteritorum

amo corripit illā voca
lē a fist ⁊ peramo corri
pit eādē: arco p̄ducit
illā vocalem a similiter
exareo producit eādē.
Et inde dicit. Regula
valet etiaz si mutentur
vocalis in composito
cum tamē consona sub
dita vocali in simplici
dictiōe maneat etiam
in composito: verbi gra
tia: facio corripit illam
syllabam fa. fist ⁊ scio
corripit illam syllabam
fi. licet a mutata sit in i.
quia cōsona que seque
bat a v3 in simplici seg
tur etiaz in composito:
verūm hec regulā part
as patitur exceptiones q̄
inferius loco ⁊ tēpore
deklarabuntur. J̄s dicit
auctor. Excipienda lo
cis q̄b⁹ ē op⁹ excipient.

dat re.
gulam
de cōpo
sitis.
dat re.
gulas
magis
spāles in
deriuati
uis ver
bis acti
uis ter
tie p̄sone
dissylla
bio.

b C Auctor ponit regulam talem dicens. Omnia preterita ouarum syllabarum tantum produunt p̄mā syllabam: vt cepi. Deinde ponit exceptionem dicēs: Tu deme. i. excipe illa preterita que gemine vocales breuiant que habent vocalem ante alteram vocalem vt fūi rui: quorum p̄mā corripitur. q̄ pro ⁊ tu deme. i. excipe b ser. s. bibit dedit fidit scidit stetit ⁊ tulit: que licet dissyllaba sint tamen eorum preterita corripuntur sicut preterituz est de hindo. scidit de scindo. scidit. quod significat aliquid per medium secare. c Dicit q̄ omne preteritum ge minans p̄mā syllabam eandem breuiat pariter ⁊ secundam: vt cado cecidit ⁊ pario peperit. Tamen tu demis. i. excipis vnum preteritum. s. pepidit: quod venit a pedo dis ⁊ tacuit ipsum propter eius turpem significationem seu metri. vel bre uistatis causa. Ledo etiam excipitur cuius preteritum facit cecidi: ⁊ secundā pro ducit. Unde versus. Rusticus hic cecidit qui quondam forte cecidit.

d T Quasi dicat q̄ lex seu regula predictorum nuper dicta seruit etiam plusq̄ perfectis ⁊ futuris coniunctiuorum: id est subiectiuorum modorum: qui cōiuncti dicuntur eo q̄ coniunctione indigent: vt p̄. rfercum significent sensum. Nam tanta est p̄mā syllaba plusq̄ perfectorum cuiuslibet modi ⁊ futurozum subiectiuorum quanta est p̄mā persona preteriti perfecti indicatiui modi.

De syllabis

a C Dicit q̄ tria rpa p̄dicta sūt facta sup̄pino s̄ verbo passiuo. Idem seruāt regulā de sup̄pino d̄ q̄ stat̄ dicit̄ ibi. l. lōga sup̄pla rē. Alij vō erponūt. r sūt iūcta sup̄pino. l. facta sūt vel p̄dicta p̄ sup̄plēctum p̄ticipij a sup̄pino deriuati r p̄ hec seruat̄ regulā sup̄pinoꝝ r p̄teritoꝝ. **b** C Dicit q̄ q̄stacūq̄ fuerit p̄ma syllaba p̄ntis indicatiuū mōi singularis n̄deri tāta ē p̄ma syllaba ceteroꝝ r p̄oꝝ exceptis p̄teritis p̄fectis r plusq̄ p̄fectis r futuris subiunctiuoꝝ. de q̄b̄ sup̄i dixim⁹. Tāta ē et p̄ma syllaba p̄ticipioꝝ p̄ntis t̄p̄is r futuroꝝ definitiū in duos silr: r gerundiōꝝ. **c** C Dicit auctor pōit regulā de sup̄pino dicit̄

de desce-
dētibꝫ
a v̄bis :
r primo
de parti-
cipijs r
gerundi-
ō.

de sup̄p-
nis dis-
syllabis
quo ad
primas
syllabas
deriuatio-
ne sup̄-
pinoꝝ.

q̄ sup̄pina dissyllaba p̄ducit̄ primā syllabā. vt natū. Sed excipiunt de cē q̄ p̄t̄ decem syllabas in lra positas intelligit̄. tur. Qui vt q̄ntum qd̄ venit a queo q̄s ci. vt cī r̄ū a cieo cieo: si vt situm a sino sinis. sa vt satum: a sero seris: li vt litum a lino linis. i. vt itum ab eo io. da vt datum a do das. ra vt ratum a reor rero ru vt rutum a ruo ruis. ka vt statum a sto stas. q̄ omnia licet dissyllaba sint. atq̄ corripunt primam syllabam si misit̄ r ab eis deriuata p̄ter staturus q̄ p̄t̄ mā p̄ducit̄. l̄z deriuetur a statū. vt i Luca. dum natura fideo superū.

d C Quasi dicit q̄ si ambitus moueat. i. si adiectiue dēt̄ natur non sequitur p̄fem. i. eius p̄mitiū qd̄ est sup̄pinus huius verbi ambitio bis cambirum. ponitur exēplum in littera tum q̄n̄ eius penultima corripitur. Sed ambitus ta tum ab ipso deriuatur penultimā producit̄ vt in principio metamor pho. Iussit r ambite circū dare: achia terre. r idē est ambitus qd̄ circū datus. no tāter dicit̄ si moueat: q̄ si nō moueret. i. si adiectiue nō declinaret tum sequeret̄ eius p̄mitiū: q̄ penultima corriperet. vt hic ambitus tuo rus. i. circuitus.

d C Idē q̄ verbalia in us in ovel in oz vel in trit̄ definitia: vt notus rus tus. no tto onis notoz tis. r notrix cis: p̄ticipiū quoq̄ p̄t̄ t̄p̄is r futuri in tus. vt notus ta. tum. r noturnus noturna noturnum tantam habent primam syllabam quam tam habent sup̄pina a quibus deriuantur: ideo dicit̄ ad normam debent rē.

e C Dicit q̄ v̄ba facit̄ia p̄t̄z i vt r sup̄pinū i tū mutādo i t̄p̄ p̄ducit̄ p̄ultimā sup̄pini: vt amant. t̄p̄ deide pōit̄ exceptionē dicit̄. Tu demis ea q̄ stelligūf per has syllabas. f. q̄ vt q̄tū. ci vt citū de cieo cieo. si vt sitū. sa vt satū. li vt litū. i. vt itū cog cognitū. ag agnitū. Et idē creata. l. ab eis deriuata. quoz penulti a breuiat. l̄z oia formēt̄ur a p̄b̄ mutādo vt in tum vt qui. siut. ciut. seu. liti. iut. cognouit. agnouit.

f C Dicit A. pōit̄ introuertionē ad q̄sdā reglas p̄rie sequentes. r dicit̄. Tu dices obliq̄s crē creere. l. h̄c̄ crescēt̄ia sup̄ nr̄z singularē: q̄ ḡdē crescēt̄ia. fit̄ aliq̄n̄ p̄ a. aliq̄n̄ per e aliq̄n̄ p̄ l. aliq̄n̄ p̄ o. aliq̄n̄ p̄ u. Et de his oib̄ pōit̄ regulas istas: ḡn̄ales: vt vt seq̄.

g C Dicit q̄ aliq̄ crescēt̄ia supra nominatiuū per a r e. r o p̄ducit̄ illas vocales

Hec in passiuo sunt tempora iuncta sup̄pino.
Normam presentis per cetera tempora dicit.
Participans socia presens in duosq̄ futura
Debent consimilem seruare gerundia legem
Lōga sup̄pina dabis dissyllaba. s̄z breuiabis
Qui. ci. si. sa. li. i. da. ru. ra. sta deq̄ sup̄pinis
Orta sequuntur ea: sit staturus tamen extra
Nec patrem sequitur ambitus: si moueatur
Quot sit in us vel i o vel in oz verbale vel i trit̄
Participans quoq̄ p̄t̄m per rusq̄ futurum:
Ad normam debent se conformare sup̄pini
Ti tum dante p̄t̄it̄ vocalis non breuiata
Qui si ci sa li i cog ag demis r inde creata:
Qui rectos vocant obliquos crescere dices
A pluralis r e crementum protrahitoq̄

vt quax rex ⁊ duob⁹ duab⁹ reb⁹ ⁊ dñab⁹: deinde dicit q^d l ⁊ u breuiant l eoz creū
 vt manib⁹ ⁊ vubus ⁊ h crepla ponunt ab auctore cū dicit. Sūt testes quoruz.
C Dicitio de cremēto qd fit i calib⁹. Nūc A. psegf de cremēto qd fit in ū calib⁹.
 vtruta i vbiis: ⁊ pñō pōit itroductiōē ad regias iferius postm. d. Tu notabis
 vbu q^d h3 supat scdaz psonā pñi pñtis tpio eē crescēs. i. hte crescētā sup dictā pso
 nā hac arte. i. eodē mō q^d dcm ē in calib⁹: v. g. amas est dicitio dissyllaba : amanuētia
 vō i rissyllaba: ⁊ amam⁹ h3 crescētā supra illā scdaz psonā amas: ⁊ talis crescētā
 fit p a. aliqñ p e. aliqñ p l. aliqñ p o. aliqñ p u. De qb⁹ oib⁹ statiz ponent gñales re

I vel u cremēto breuiare iubemus eodem
 Sunt testes quorum quarum rerū manibusq^{ue}
 Et verubus rebus dominabus siue duobus
 Verbum personam quod h3 superare secundā
 Primi presentis: crescens hanc arte notabis
 Debet ad actiui presens hec norma referri:
 Et si non habeat actiuum fingere debes:
 A crescens verbum⁹ producere debet vbiq^{ue}
 Et do fit breuis a cum prime compositiuis.
 E nisi cum subit r: debes producere semper
 Luz subit r curā dant plurima: plurima lōgam
 In sum siue sero cremēta velinq^{ue} notato
 Accedo

Omne lego presens breuiat: quartiq^{ue} secunda
 Longam passiuo reris vel rere notato

gule: addit auctor ⁊ di-
 cit: hec norma. s. de cre-
 mētis vboz: v3 referri
 .i. repñtari ad pñō tēp⁹
 actiui: h aut dicit pp co-
 gnoscer crescētā i vbois
 passiuis q^{ue} cognoscit nō
 possunt bene nisi repre-
 sentarētur ad actiuum.
 Preterea dicit: q^d si ver-
 bum vocis passiuē non
 habeat actiuum debes
 fingere hoc est suppo-
 nere q^d habeat hoc autē
 dicit pp cognoscere cre-
 mēta: in vbois deponēti-
 bus q^{ue} nō hnt actiuum.
C Dicit Au. q^d vbu3
 v3 pducere a crescēs. i. s
 syllabā crescētē p a vbi
 q^d. s. in ol coniugatiōe.
 vt amamus doceam⁹ le

Agit de
 incremē-
 tis vba
 libus sa-
 ctis per
 gñq^{ue} vo-
 cales ⁊
 primo p
 a.
 Incre-
 mentum
 verbale
 per c.

gamus audiamus: deinde ponit exceptionē dicens q^d in compositis pme conuga-
 tiōis huius verbi do das a corripit vt in illis verbis circūdamus ⁊ circūdare: ve-
 nundamus ⁊ venundare: pessundamus ⁊ pessundare. **C** Dicit auctor q^d syl-
 laba crescēs sup ⁊ pducit semp nisi r sequat. vt amemus doceam⁹ legemus audie-
 mus. Notanter dicit nisi r sequat: q^d cū r subdit. s. sequitur plurima verba: vāt illā
 vocalē ⁊ longā. vt ameris vel ameret docerē doceres doceret: ⁊ pluria vāt illā vo-
 calem ⁊ curā vt legerem legeret: amauero ris rit: bec autē inferi⁹. dñā hnt
 guif v3 vt seqf. **C** Dicit auctor tu notato cremēta in h vbo suz es est siue i hoc
 verbo sero sero q^d p ⁊ in hoc verbo velim. i. volo vto. q. d. q^d illa verba irregulari-
 a sunt: ideo nō sequunt regulā de cremētis alioz verboz. s. regulariū imo p
 positionē aliqñ pducunt vt essem serē vellē: aliqñ ēt breuiatē ⁊ tūc referat ad lra-
 turā pti pfecti: vt tolero ris fuero ris voluero ris rit: h idē itelligit de h vbo irre-
 gulari edo es est: nā aliqñ elōgat i cremētis: vt eē infinitiuo aliqñ ēt corripit in lra-
 turā pñtis optatiui vt ederē: nota q^d in quārtā hec quatuor vba pdicta irregularia
 sūt notari debēt. In q^uārtā vō nō referēda sūt ad regulā pcedētē vel ad sequētē rur
 videbit oportuniū. **C** Dicit auctor: q^d oē lego. i. oē vbu tertie cōiugatiōis bre-
 uiat presens tpo i quo hnt ⁊ sup⁹ vt optatiuo mō vtrinq^{ue} legerē legeret legeret q^d p ⁊
 breuiat scdā tpa quart. s. cōiuctiuū. s. pñim impfectiuū vt pñō impfecto cū legerem
 rera ret rē. deinde dicit lōgā passiuo: h est dicere q^d in verbis passiuis vbiq^{ue} rera
 vel rere reperitur vbi penultima longatur: vt legereris vel legerere legeretur.

De syllabis

a Hoc est dictū: qđ ista vocalis e breuiat in prō plusq̄ pfecto cuiuscunq; cōstū
gatiōis r sequēte: vt amauerā docuerā legerā audierā. Et h̄ intelligit de idicatio.
b Hoc est penultima futuri in beris vel in bere terminati corripit in p̄sa con-
iugatione r in secunda: vt amaberis vel amaberis: docberis vel docere.
c Idest p̄teritū perfectū r futurū subiectiui breuiat: vt amauerim r amauero.
d Dicit au. q̄ in oībus alijs t̄pib⁹ r modis a p̄dictis verbū crescēs pducit illā
vocalē r sequente vt futuro legar legeris audiar audieris vel audire audietur.
e Dicit A. q̄ hec vocalis i pducit in p̄mis cremētis q̄rte p̄iugatiōis. Ut audī

ōndit q̄
pducit
crescen-
tia e āre
r. in cre-
mētū ver-
bale sc̄m
per i.

In cre-
mentum
verbale
p o r u.

mus auditio. Et vt i pri-
mis ad oīam secunda-
rum: vt audiūmus vbi
sunt duo cremēta: pri-
mum cremētū atq̄ dicit
in hac syllaba oī q̄ pdu-
citur: sc̄m in hac sylla-
ba vt que corripitur.

f Dicit Auc. q̄ in oī
p̄terito p̄fecto p̄ime
persone in imus termi-
nate: penultima breuiat
tur: vt amauimus.

g Dicit auctor: i hoc
verbo velim velis velit
r sim̄is sit hora cremē-
ta p̄ facta pducit vt ve-
limus tis: simus sitis.

h Dicit Auctor: q̄ in
alijs cremētis seu tēpo-
rib⁹ huc modis i breuiat
tur: vt voluerim⁹ r fue-
rimus: r amauerimus h̄

non subdit u consona. i. nisi consonans sequatur: vt audis qz tunc i producitur.

i Dicit auctor: q̄ verbum producit syllabam crescentem per o vt amatote. Et
breuiat te illam que crescit per u. vt volumus r possumus.

k Dicit auctor: q̄ hec regule de cremētis seruādīs sunt per cremēta dissylla-
ba. i. duarū syllabarū. Sed tū sunt regule sp̄ales ad oēs medias syllabas. s. ad oēs il-
las que sunt inter primam r ultimam que omnes medie a verificatoribus dicitur.

l Auctor: ponit vnā regulā dicēs. Cōpositū. i. dicitio cōposita retinēs i in fine
positis p̄tis h̄ ē sine dōnis q̄ p̄tio itrat cōpositiōnē breuiat hanc. s. vocalē i sicut
tubicē. i. canēs i tuba. qđ cōponit ex tuba r cano canis. Nā ista syllaba bi corripit
tur cū i sit i fine positis p̄tis. Deinde ponit exceptiōnē i his dōnib⁹: ibidē r tubicē.
r vbiq; in quib⁹ illa vocalis i producit. Vbidē cōponit ex tibi r idē r est aduerbiū
locale. Tibicen cōponit ex tibia qđ est instrumentū sonandi r cano canis: r ē ille
qui vtitur tali instrumento. Vbiq; cōponitur ex vbi r qz r est aduerbiū loci.

m Dicit q̄ hec p̄positio est producit in cōpositiōe. vt diligis: deinde ponit ex-
ceptiōnē dicēs: s; deme. s. excipe disertus ta. tū. i. faciūdu. vel eloquēs: cur⁹ p̄ia
corripit vt in horatio. secūdi calices que nō fecere disertū. Si opponat auctori
ex eo q̄ illd̄ vbi r trimo inuenit i p̄ia correptū. vt in Quidio metamorphoseos
bi. Nā c̄ deus e lites melior natura dixerunt. Rūdendū est q̄ hoc verbū vrimo
cōponit ex di e cano: r it̄posita: e mutal in i. Et pp̄ h̄ vocalis dōnis cōposita

Plusq; perfectum p̄ quālibet est breuiandum
Curta fit in prima beris vel bere siue secunda.

In coniunctiuo duo tempora curta notato.

Verbum crescens alibi producit vbiq;.

Tibi producit quarte crescentia prima.

Omni preterito reperitur inus breuiando.

Inq; velim producere crema priora vel in sum.

Breuias alijs si non u consona subdit.

Crescens verbum producit r u breuiabit.

Has per crema normas dissyllaba serua.

Si tū has omnes dic ad medias sp̄ales.

Compositum partis retinens i in fine prioris.

Hanc breuiat mediis: sicut tubicem: sed ibidem.

Excipies lungetur et tibi cen vbiq;.

Et di compositum producit sed deme disertus.

Et que componis ex greco curta locabis.

pōt variari vt supra dicitur. I regula data d̄ ppositis nā post illā s̄po fitronē dī. seg
deberet i hoc v̄bo dicitur. s̄z r̄ter postea seḡ eā. It̄ illa s̄p̄p̄ dī s̄r breuiari p̄ illā
regulā s̄feri^o postea. I sup̄ r̄lōgā d̄ syllaba z̄c. Que polissyllaba sunt breuias: de
ide ponit aliā exceptionē dicit̄. Et q̄ cōponis: q̄h. d. i dicitōibus grecis p̄positi
dī breuias: vt dicit̄ s̄r̄s qd̄ est sp̄s cātus r̄disamis q̄ n̄ onī syllogismū logicali s̄.
a C̄hic pōt vnā regulā ḡnālē ad oēs syllabas pur vnā vocalis p̄cedit aliā i d̄
uctiois syllabis. Et d̄ d̄ q̄ vocalis an̄ alterā vocalē breuias: vt m̄ i s̄ma z̄ resp̄uo
in secūda siue mediā. S̄z ide. ibi pōit exceptionē dicit̄. q̄ plurima vocabula p̄nt

Vocalis breuis est alia subeunte: sed inde.

Demī plura queunt: vt dius diaq̄ dium

Et s̄io cum sit dissyllaba vox breuias

Cum polissyllaba sit: fiet probat hoc fiet q̄z

E super i longam dat declinatio quinta

Quando vocalis p̄cedit e: sed eam breuiabis

Consona si p̄cedat: dic̄ ergo rei speciei.

Grecas iūgāt̄: que lōga frequēter habentur

I super a proprijs: raro breuiatur breuis

Ut tua metra petunt dabitur genitiuus in ius

Corripis alterius: semper producis alius.

Tenditur eous: aer platea chorea:

Vocalis mediē breuiant si muta sequatur:

Cum liquida tamē hāc p̄ductam pone breuēq̄z

Longa sit adlutrix octobris nomen in atrix.

Cū chiragra podagrā quidam breuiant alij non

At b̄ corripis a sicut scabo. siue scabellum

Et stabit stabulū daboyel labo siue scabellū

frequēter: vt i Ouidio. Medec medea forē. frequēter aut̄ dico. qz̄ alīq̄ corripit
vt i eodē. Thesca deuouī. d̄ C̄dicit q̄ i an̄ a raro breuiat i dictionibus heb̄: cis
vt maria z̄ maris. e C̄dicit A. q̄ grās ius terminat i metro p̄duci z̄ breuiari
pōt excipi alter: cūns penultima sp̄ breuias: z̄ ali^o cur^o penultima sp̄ p̄ducit i atō.
f C̄dicit A. q̄ nota i s̄a posita p̄ducit vocalē an̄ alterā vocalē. Eous d̄ e equ^o
v̄b̄s cur curū solis declinatur ē adiectiue vt eous. a um. i. oriētalis. Choreā
est ludicris canrlena vel saltatio. aer z̄ platea de se parent tamen platea varie po
nitur in metro. sicut inferius parebit ibi. s̄. vt placet esse platea z̄c.

g C̄Q. d. q̄ i medijs syllabis vocalis s̄r p̄duci z̄ breuiari muta cū lōga sequēte:
vt p̄p̄is. z̄ nota q̄h̄ regla t̄m̄ valz̄ i d̄cōnib̄ nāst̄ corripit̄ vocalē: q̄ i nāst̄ p̄
ducerēt eā nō possēt corrip̄e vt sup̄ d̄m̄ ē ibi. Si faciat curta vocali syllaba finem
z̄c. Sed lōga negt breuiari. Deide pōit exceptionē. dicit̄ q̄ adlutrix octobris z̄
nomē i atrix terminat̄ vt amatrix. p̄ducit vocalē i mediā syllaba nūq̄m breuiant:
lz̄ muta z̄ lōga sequatur eā: s̄t̄rea dicit̄ q̄ qdam breuiat̄ qdā nō mediā vocalē
in h̄is duob̄ noib̄ chiragra z̄ podagra. chiragra ē gutta i s̄firmitas i manib̄ po
dagra i pedib̄. z̄ vt chiragra a chiros q̄ est man^o z̄ eger egra egrū. Pod̄ gra d̄
epos qd̄ ē pes z̄ eger egra egrū. h̄ C̄Supi^o Au. posuit reglas ḡnāles ad oēs syl

excipi. vt dius dia d̄uz
i. diuin^o. z̄ s̄io. cū p̄o
q̄ est vox dissyllaba. i.
duaz̄ syllabaz̄. breuiat
qz̄ cū sit vox polissylla
ba. i. plurā syllabaz̄ z̄
ponit̄ exēpla d̄c̄e. p̄o
bat̄ h̄ fiet. fiet qz̄. naz̄
si bene consideras s̄ma
de fier̄ producit̄: z̄ p̄sa
de fiet breuiatur.

b C̄dicit q̄ e an̄ i p̄o
ducitur i ḡtis z̄ datinis
q̄ntē declinatōis quā
do vna vocalis p̄cedit
e vt d̄ci. S̄z breuiant̄
q̄n̄ cōsonans p̄cedit: vt
sp̄ci. Et s̄p̄met̄ ex̄ ē pl̄
ficat̄ i s̄a: vt sp̄ci vbi est
producit̄ quia vocalis
i p̄cedit e: z̄ rei vbi e
corripitur: qz̄ cōsonā
r p̄cedit e.

c C̄Quasi dicat q̄ vo
calis an̄ vocalē i grecis
d̄c̄tionibus p̄ducit̄

de voca
libus eis
formiter
se habē
tibus ad
inuicem
compa
ratis

De primis syllabis

labas in hac pte ponit spales. Et pmo ad pmas. scdo ad medias. tertio ad ultias. ps scda incipit ibi. A breuis in medijs. Tertia ibi. Voces sine dabis. Itē pma ps in q̄ determinat d̄ p̄mis syllabis diuidit i quos ptes s̄z q̄ sūt gnq; vocales. P̄mo enī determinat d̄ p̄mis syllabis i q̄rtā a sp̄oīs p̄sonātib⁹. scdo e. tertio i. q̄rto e. en to u. ps scda incipit ibi. Ante b fit breuis e. Tertia ibi. An b corripit i. Quarta ibi An b lōga fit o. Quinta ibi. An b fit breuis u. Itē pma ps i q̄ determinat d̄ p̄mis syl labis i q̄rtū a sp̄oīs p̄sonātib⁹ diuidit i tot ptes quor sūt p̄sonātes qb⁹ a p̄ponit i dicitōib⁹ latinis. Et pmo sic a p̄ponit ahi b. scdo ahi c. tertio ahi d. r. c. ptes ite de se parēt. Itē p̄ia ps i qua determinat d̄ p̄mis syl labis a p̄cedere b diuiditur in duas ptes; qz pmo ponit regulā euz exēplis suis. scdo pōit exceptionem: scda ibi.

Hinc demam.

C Ad p̄mā p̄tē sic dicit. ante b corripit a. quasi dicat q̄ a ante b breuiat in p̄mis syllabis sicut scabo bis. i. grater: b scabellū p̄r nō hēc scabella. i. parua scamna. stabillē. i. p̄tās vel firmus. r of astando: stabulū est locus boum vel aliorum alium. Dabo bis bit. a do das labo bas bat. i. vacillo las. Flabellum est infim fugādī muscas. Labor bonis: est opus vel opatio. r corripit primā. Deinde ponit exceptionē dicens. hinc demā. i. excipit illa que ponunt in ista. s. labi q̄t infinituum de labor bcris. i. cadere. fabula est sermo fictus. Flabam bas bat. a flo flao. Scabidus. i. scabiosus. Tabes. i. mascula. faboz futurū d̄ forfaris. i. loquoz. Strabo bonis. i. luscus. Nabā bas bat a no nae. Quoz olum p̄ma pducit. Excipit q̄i auctorib⁹. Deinde dicit fabellā varies q̄i dicat: qz p̄ia syllaba hui⁹ dicitōis fabella p̄r pducit r breuiari. Et fabella est diminutiuū a fabula. vel p̄m alios a faba. P̄io euidētia regulaz sequentiā nota ordinē supradictā tāq̄ introductionem ad sequētia: q̄ sūt facilia s̄tis intellectus. Inter lineabim⁹ lat i sequit⁹ expōnēvo ceduloz p̄ctim vfficiliū. Et sufficet quātū ad sup̄ficilē itelligētiā legendoz.

nomen arboris asper acrem fieri

Ante c **A**c breuis: probat hic acer arbor acerbus acefco
vr bacia vr pacio pactum facere

Lum b p̄icit t aut p̄ produc: breuias pacifcor
id est breue producendus

Et placet r baculus spaciuz brachosoz morādus
fortis populus eloquēs compositio populus.

Hic acer tracus facundus machina dacus:
autē est insula vel lapis: qz potest produci r breuiari

Graculus addatur: sed iacynthus variatur:
per quod ascenditur. locus breuis in aqua

Ante d **A**d corripit: tibi sint gradus r vada testes
pestis consulo. color equi ad moduz palme

Excipitur radix r clades suadeo spadii
vo vel prodo. vltra duco. deus belli. vis d̄is

Trado traduco gradiuus vadoqz rado
ciuitas est vel insula.

Et gades

- vt vafer. i. calidus. .i. significans lapides
Est super breuis a: fit saphyrus lapis extra. A ante f
 vt ago ingeniosus occiso multorum hominum
Ag breuis: pbat ecce sagar strages retrahatur A ante g
 fleo. theca aladj. domus patrum: um. vctis disco
 loz. incantatrix vel gemma vel vestis.
Vagio vagina magalia stragula saga
 hoc lagatum circuitio vel inquisitio
Lagana producit petrus indago sociatur
 vt pagina. vt lagus.
Si p vel f presit producit: sed deme flagellum:
 streptus a borum. i. quando significat rete, vel regio
 nem cor. sed quando vulnus producitur.
Addis huic fragor 7 fragilis plaga rete vel ora
 vt qualis talis id est voco
A super l tardant dissyllaba: sed calo uerbum. A ante l
 i. nutrit adiectiuus est prepositio vel aduerbiu
Acalit atq3 malum quod mobile deme palatq3
 rurse lignea dea pabulorum nomē mōris
Atq3 pbalatq3 fit deinde pales bis iuncta pbalatq3
Batq3 salum mare.
 i. que vntunt ab istis vt phalerum
His que nascuntur pariter quoq3 corripuntur
 i. habentia crescentiam in genitiuo.
Hec quibus est crescens genitiuus corripe sicut
 Paludis i. portator lignorum. i. auis
Sal salis atq3 palus: calo dematur 7 ales:
 vt talis valeo instrumentum mittendi sacula
Que polissyllaba sunt breues. balistaq3 tolles
 infim quo ludis caligo. i. obscuritas balena. i. pisce
 salebra asperitas viarum. squaler. i. sordet.
Blea caligo balena salebraque squaler
 vt fama flamen
A super m tardant dissyllaba queq3 sequuntur A ante m
 a do cluses. vctis preciosa. coniunctio verbum.
Sit dam⁹ atq3 fames clamis 7 tri ac amo dēpta
 Locus in pōto surra phasido hostid memo: abilis p
 cruditate medet sed magis memoria dignus exilio
 clarissimi poete nasonis. 7 of latine incisio seu sectio.
Atq3 thamos.
 vt amitta id est perdo
Que polissyllaba sunt breues amitto fit extra

De primis syllabis

massalata plango corda cū q̄ facitur tellum
Lamina lamento: quibus amentum sociabis
 vt panis fanus

Ante n **A** super n longam faciunt dissyllaba deme
 vitula auis quedam
Hic man⁹ atq; cano canis hic an⁹ addis anasq;
 p̄positio greca apparitio

Ac ana siue phanes
 idest habētibus a longam ante n vt vanitas vt maneo

Pi sint a longis pollisyllaba curta notabis
 gulosis vel luxuriosus

Ganeo dematur.

vt apud aper auicula uerbero: comedere ut pueri

Ante p **A**p breuis nisi p apilio. vel vapulo papo
 nomē populi herba lapis p̄ciosus summus pōt̄ter
Apulus ⁊ lapa saphyrus crapula papa
 manuergium.

Adapaq; cum rapa:

vt aqua aquila ut nequaq;

Ante q fit breuis a semper nisi compositiua.
 sp̄ca curuus diuinatoz.

Ante r **A**r breuis est: qd̄ arista p̄bat varicosus aruspex
 herba sicco quedam uena: alia uena

Excipitur carex ac areo varica varex
 regio argilla. i. obedio fluuius.

Area naritia vel glarea pareo naris:

Arica cum stare: cum quare nareq; flare

Produc rus vel ra vel rum testis tibi charus
 .i. altat. stabuli porcor: p̄positio greca modica

Ara del: sed ara suis ⁊ para deme parumq;
 vt natus casus aduerbium: excepta

Lum subit s produc dissyllaba: sit quasi dempta:
 vilis domus fundamentum. ut asinus asina:

Et casa siue basis pollisyllaba: curta notabis
 sunt oscula

Laseus excipitur: ⁊ basia longa notentur
 as. are. aduerbium

Ante t **A**t breuis nato sit testis quater atq; quaternus
 aso manio

Atq; status status ⁊ statio latet: s; retrahantur
 propheta: planeta lucerna ratum. i. amplius

Vates saturnus laternaque mobile latus'
constellatio conuinctio obscurus

Quattuor ⁊ fatum naturaꝝ quattuor ater
palacia fidelis. repaguli quod opponitur ostio.

Tria catholicus: datros sociare solemus
.i. latum aduerbium uocabula

Platos enim statim varies: sed longa notabis
ut mater ut pratum

In quibus in superest aut r muta preunte
idem matheis media cor est scientia quadruisalis: sꝫ
 media producta est indiuinatio.

Philosophi matheis dicit: vatesꝫ matheisim
idem platea anceps habet

Ut placet est platea dic platea siue platea
ut auis. sapiens deu sament.

A super u breuis ē: sꝫ gnau⁹ ⁊ gnauia demes A ante u
.i. mare. auis amalo

Sauisus nauis maioris pauo quoꝝ maioris
dulcis peruersus ut clauis ⁊ flauus

Suavis prauis: item si presit l addita mute
ut lebes tis ut prebeo.

A Ate b fit breuis est si nō duo psona presint E ante b
idem sol ciuitas

De format debet pbebus tebeꝝ notentur
vestis sacerdotalis: infirmitas: luna p: eteritum imp-
 lectum indicatius.

Hebrida debilitas ⁊ pbebe nebula nebam
idem iuxta p: ope circa tempora adulter

Ec breuis: secus est testis: nisi secula mechus E ante e
secorsum a cura: fertilis regio

Secis securus secundus grecia cecus
clamās preconis: tech secū furiosus iectus aduerbū
 echo. i. sonus reditus

Precio mecum te se vecors secius echo
locus vbi aliquid reponitur:

Thecaꝝ longatur: de quo chiroteca creatur E ante d
ante d protrahis et si sint dissyllaba sicut
 sed ille verbum cibum fumo.

Sedes ⁊ tedet: cedo p: o tle demis edoꝝ
orignd si csum: bacculus pastozis.

nomen arboris idē b: eusa

De primis syllabis

Pespedis atq; pedis cedrus ac polissyllaba curta
assiduis

Ut sedeo medicus: sed sedulus excipitur.
discordia inter ciues plenus seditione

Seditioque simul ⁊ seditiosus habetur
quidam atheniensis

Dedalus ⁊ predium

vt cephas stephanus vt refero desero

E ante **f** Cum subit **f** breuis e: sed compositiua notabis:
guberno occulto

E ante **g** Ante **g** fit breuis e lego teste rogoq; tego
a rex a lex

Exicipes reges reginaq; tegula leges

misit: nomen p:ouincie: quo domus regitur vius

Eger ⁊ egyptus legas ⁊ tegula tego:
scutum palladis capricornus.

Egis ⁊ egloceros:

vt celum velum

E ante **l** **E** super **l** longam faciunt dissyllaba sicut:
brachia l. cithara. aduerbium a volo. l. frigus

Abele: demebelim velut inde velimq; geluq;
cantus petri velox animal est

Etque melos scelus celer melus ⁊ breuiabilis
vt elemosyna elementum fouea bestia

Que polissyllaba sunt: speliscacq; belua demes
vinctus species metalli spelunca

Delibutus ⁊ electrum speleaque grecum:

locus pforum temple

Elysium cum delitijs delubraque lungis.

vt memini

E ante **m** **E** super **m** breuis est: sed semina semina demis
verbum

Demoque produces: sed longis addere debes:
vt e minus

E super **m** solam: sed correptis emo lungam.
l. oris vca fastidica

Ac emioq; themis:

vt semis. fia. themo onta.

Et cum cremento dissyllaba nomina produc
oris filus cora virtus

Sed memor atq; nem⁹ piterq; semur breuiabilis
vt senam fauente.

E super n longa: fit enim breuis atq; fenestra E ante n
 introitus cellarū. omnino per transeo prepositio vñ
 patrie vel oñi domesticū

Atq; penu penitus penetro penes atq; penates
 infirmitas

Et fenesis varies:

vt bene. vt geme. vt scner. vt tendo: vt veneo

Sib vel g vel s t vel u preiungitur illi
 sup̄num a veneo i. neruus plenus sanguine

Fit breuis: at venum produci venaque debet:
 corrige que pe dent a mitra episcopi. seras capio: de
 scensu ad infernum. senus. i. ser

Tenia tena simul ⁊ veno tenera tenus.

vt tepco de reposito ris.

Ante p fit breuis e veluti reperire p duplex E ante p

i. pellucula que solet incidī a iudeis. prepeo. i. veloz

Repperit er ciples: simul ⁊ prepuca prepes:

berba cuius virtus est in capite i. vocalem e

Lephaq; protrahit e: sed ⁊ hāc pducere debes

vt sepe septa septo sepes infinitum a sepelto

Sibi preposita breuiato tamen sepellire

numerus quo inuenit nouituntū. repo. i. latēter itro

Longa fit e pacta reproq; simul sociatur

Ante q fit breuis e sicut nēque demitur equoz E ante q

a. um similis aduerbium prauus

Equus ⁊ equalis nequaquā nequaq; nequam

ordo domina fulmen apparenō in mari

E super r breuios: vt series hera siue ceraunon.

res heri dominus diuisio fortis vel nobilitas E ante r

Sic ⁊ beritis herus heresis: tamen er cipis heros

mortalis miseria. viridis color. filius heri

Vereo ser alis eruminaque cerulus heres

fic vermis in herba. vnguentum. ludi qdā populū

Meret ⁊ eruca ceroma seria seres

metallum. verba. patrum. consecratio apū. aduerbū.

Es eris quero gens teres ceracq; sero

filia scari. vel signum celeste. i. auc.

Erigone ebere.

sum vestes inueterate multitudo clericorum

Serapellinas debes derus sociare.

vt verus rarum. in quo affatur. timeo.

Longa fit e super r: sed deme veru vereoz: que,

De primis syllabis

- S**acrificia inferias facta pro mortuae. seretrum. l. lectus
mortuorum veretrum. l. virga virilis. merum. l. vitruz.
- L**orripis inferias seretrum veretruq; micrumq;
spera scbera.
- P** quoq; preposita pones dissyllaba longa
mantica genus calciameti quo vsi sunt apostoli.
- E**t testis pera testem producito peto:
vt cesar lesus vt restio postio.
- P** ante **L**onga fit e super s nisi compositiua thesifq;
Aq; testus
vt etas .l. vsus vel confusus
- P** ante **A**nte t longa fit e ceu fretus: de me metallum
mare.
- A**c etiam metuq; fretum meto metraq; retro
nomen populi. ut peto vt uero
- A**d iungesq; getbes: r si p preuenit aut u.
- P**re format preter: pretor: producere debes
mare vel vroz oceani mater achill.
- T**ethys vos thetiq; dabit thetis r thetidisq;
vt euum crudelis sequens verum
- P** ante **E** super u produc: vt senus de me seuerus:
.l. castor.
- E**t leuo siue breuis beuer r leue non onerosum
quedam spina populus hispanie.
- P** ante **A**nte b corripis i tribul^o pbat hoc r hiber^o
istuz teredi fruges: hiemal: ornati. cir cape. selmaz
- T**ribula dematur bybernus fibula scribo:
crus genus vchiculi ingenuus ab eo so
- T**ibia liburnum vel mobile liber r libo
de gustatio: sacrifico: signu factum cu fragello aqueo
- E**t ibum libo viber: quoq; fibula quibo
id est ciconia .l. iniuriam dico.
- A**c ibis
- P** ante **A**nte c fit breuis i: sit conuicio: tibi testis:
id est loquax. opprobria sagitta.
- A**t que dicar: demo conuicia spicula dico
pua platea filige paio. signa victorie. suolurio capilloz
- T**ricus cum mica vel niciteria tricha
vice simus tricesimus aut est.
- T**ricenus quoq; tricenus ficedula ficus
fila aretha. ante: qd d: ante rostro p formas arboru.
- V**ida cum spica vel sicut picaq; picus.

- gladius arduus percutio
L duplicat sicca siccus: sed ico variabilis:
 verbosus vel loquax quasi dicens factum.
- Q**ueq; dicar ponit: vt fatidicus breuiabilis
 vt fidus qñ est gñis masculini verbum. J ante d
- A**n te d longa fit i: velut idem pro mare fido.
 fidelis qñ est generis neutri. religio.
- E**t fidus: sed demis idem neutrale fidesq;
 eborda genus pomi vel quedam ciuitas.
- D**is ideo fidis: atq; didona iunge quidemq;
 aptus vel dign^o honoi. vt bidēs. vt video. vt tridēs.
- A**ddis idoneus bis: ⁊ sibi b vel u preit aut r.
 id est sonum facto con ventibus.
- S**trideo producas ⁊ strido rideo iungas
 statue vel imagines qui colit idola.
- I**dola dic longa: tamen inuenies idolatra:
 vt grifo vt biformis triformis crater.
- I**super f longa: nisi compositiua ciphusq;
 vt vigeo vigeo cruceo. i. firmo. J ante f
- A**n te g corripis i: vult figo figoq; demi:
 currus duarum rotarum sunt nates J ante g
- T**iginti bige trigintaq; frigora pige
 transeo auis est affo
- A**digro pigardus frigoq; simul sodamus
 figo as. i. stimulo sed figo figonis est nomē vrbis.
- S**t si preunt vt stigo: longa manebunt:
 palus infernalis aues sunt strumētū purgādī equū
- S**z stiga cū strigib⁹ breuies strigillis variamus
 vt bilis est lapis vel serpens
- L**onga fit i super l vt milla: deme cylindrum:
 autus est herba letus os pñēs oculū pps J ante l
 Uterius
- E**t philomena philiū: hilaris ciliumq; cilixq;
 pondus duarum librarum. Qdterit
 est pil⁹ pi
 lus i frō
 iecapira
- E**t granum milij bilibz pilus ⁊ pila ludus
 vt filio rilla arbor leuis habens lata folia
- S**i preit s aut t tunc debes i breuiare
 vt limus flores multū freq; ⁊ tati ab apibus.
- I**super m tardant dissyllaba sed thyma deme
 aduerbiū: steruus qd letamē dicitur: deus nuptiaz.
 vel id in quo infans in vtero circumuoluitur.
- E**t nimis atq; simus: simul bis ⁊ himē sodam⁹
 vt timco animal quoddam

De primis syllabis

Que polissyllaba sunt nisi similia curta manebunt
vt fimo vinum vermis

Iante n Longa fit i super n: tinea liuius lino demer:
de ripa

Linea produxit petrus
vt cuius: vt sino: vt mino

Que c vel s aut m iungunt i sunt breuianda
gremis vas in quo mulctet lac: mino: idest pello

Ut sinus atq; minor: sed sinum minoq; demis
vt piper serpens: locus proximus fluminibus

Ante p fit brevis i: vult vipera ripaq; demi
pretium panis. s. pugilis: sonus qui facit mingendo
cippus est in quo seruantur captiuus stipos. s. truncus
ligni stipos. i. cirundo.

Si pharium sipho ciphus cum stipite stipos
desuo aqua vel humor

Iante q Iq brevis pbat hoc liqueo liquor inde liquoris
stere naturaliter calore fluere sicut nix

Atq; liquor liquaris: fit liquor liqueris extra
sulcus aratri

Iante r I super r longant dissyllaba: lyra probabit
rogus a vireo arbor: instrumentum musicoꝝ

Vult pira siue viri pirus r resonans lyra demi
vt mirica arbor gutta cadens a stillicidio.

Que polissyllaba sunt breuias sed stria deme
rotunditas narium: pado in maris sepultura nobilitas.

Pirula pirata fit piramis his sociata

Iante o Longa fit i super s nisi deme miserq; disertus
vt nixus visus coninnctio: pauper eloquens
aqua cocta in ordeo vt bisalcus

His prisanum iungis r compositiua notabis
idest via coninnctio

Iante t I brevis ante t fit iter hoc testatur itemque.
circuitus idest honoris cupidus: circudatus: sibus

Ambitus ambitio: demes ambitus r tur:
labor. s. diues sella asini disco: dia

Pitor dis diris ditella lisq; quoq; litis
de italia. serpens a glis p herba cortina i teplo: vel ge
nus ludis: vel rotula dauid.

Italus r phiton gliris pitismaq; iungas
auis .s. sol: ad risum prouoco asium

Psitacus r titan titiloque sis qnoq; sitis
terra aque vicina:

T duplicat litus r littera iungitur illis
vt mitio vt ritus vt vito

Ad preunte vel r aut u producere debes

ferus voce. populus meditullium ouf.

Sed breuies vitulum britones ouique vitellum

vt vitio priuo hec nre

U longam facit i. n. ius hac vult regula demi: **I** ante u

q: qnq; pdu. qnq; corripitur vt binum trin iuz

Visq; notes 7 tris: 7 que componis ab illis

vt tobias sobrius obftraculum verbum

Hate b longa fit o. velut ober obicioq; **O** ate b

ab obfum progentes corruflus

Exapiatur obes verbum soboles 7 obefus

vt globus probus

Corripies etiam fi duplex confona prefit.

medietas denarij vrbantias plenus sociis

Ac obolus

Oc corripimus veluti iocus atq; locofus

ludum exerceo nobiles

Etiocor 7 proceres ocukus voco. fed retrabatur

bilaris hec vox longus velocior

Iocundus vocis procerus 7 ocior addis

monftrum maris ftuuus infernalis

Focaque vocalis cocitus: c duplicabit.

Abfcondo quico porus

Oculo longa dare decet ocia pocula iunge.

idest feindo frangulo

Occo c duplicat: fuffoco decet variare

vt rodo rodus nodus coder aduerbium.

Od producant difsyllaba fed modo deme **O** ated

vt hodie odio

Ac odor atq; modus polifsyllaba curta manebit

apofum veltis facerdotalis

Poderit eft longa: fed poderis eft varianda:

predico fugitiuus parua ofa:

Osuper fbreuis: ecce profor pfugus vel offella **O** antef

peul fugio peul fero a pfuz fruftu pants humectari

Profugio dempta vel proferro profuit ofa

vt cogo gis genus veltis verbi cogertes lignorum

Og produces: toga deme rogoq; rogulq; **O** are g

fermo

Atq; logos

L curtam facit o: ficut colit: ercipe nolo **O** antel

conor vel ordino: rddus vafa rotuda pgentes.

Adolior 7 moles fol folis dolia proles

De syllabis

verbum. fungus est: aliquando genus cibi.

Solo: boletus olim coliphia solus:

pisces vel putredo nasi: longus in sermone

Polipus: et stola prolixus coloz colas:

festinus ingeniosus

Solēnis solers quibus duplex reperitur,

ut nomen

ornare culialis

O item

Super in longam facies: ut comere comis

pinguedo vel intestinū cōgregatio intestinorū.

Omentū sed hō demas stomachū et homasum

splendere.

Et comedo dñs domus et coma siue comare

congregatio filorū manuefactio idest dimitto.

Est glom⁹ et glōero cōes atq; domo vel omitto

diuisio cibuz vel aliud per os emitto ut euomo

Et tomos atq; vomo: sic que cōponis ab illo.

mensura continens quinq; sextarios.

Atq; gomo:

ut moneo

corrigia:

O ite n

Est super n breuis o: nisi nonus zoniaq; pono

nūer⁹ i calendario. i. vn⁹. h victio monos i p⁹ et differet

Et nonas pone monos lōgā credo breuemq;

ut conor dono pono

Sic d vel p precedit: longa locatur

somnus quies somnolentus. verbum

O ite p

Op breuis: veluti: sopo: atq; soporus oportet:

progentes pastor emissio spermatis.

Atq; propago: sed opilio popisimaq; demis

dormio

Uitis propago vel sopio populus arbor

lapis cauernosus et asper

Et tophus:

villus

expecto

Opportunus et opperio: tibi p duplicabunt

ut copia arduum farum corbis labor.

Uic prest lōga: scopulus copbinus copos extra

ut loquor quoquo ut quoq;

O ite q

Oq corripitur: sed compositiua notentur

ut thorus forum: idest ventus:

O anter

Super r breuis: excipitur flans comae: et oris.

ras.

louica

idest noueram.

Oro cum coram vel thorax horaq; noram

- C**orallus consuetudo arbor **Corallus**
 quorum mos inoris morus ⁊ horus berba q̄ mari ad
 nomen genitile idest mus aquaticus tactus so-
 lic indu-
 refcit la-
 pidem.
- D**oricus ⁊ sozer. vt locorum vt rosa reiso.
- E**t cum preuenit l aut r: producere debes:
vt glosa floris genus ofo vel domus pauperum.
- O** sup s longa: rosa demitur atque profeucha
datio med: line depono q: anceps habet. **D ante o**
- E**t dohis ⁊ posuit: sed prosa potest variari
- O** sup i breuis est: totide quotus ⁊ noto testis
bibo acoꝝ lapis **D ante o**
- E**t nota sed demis dos dotia potoaꝝ cotie:
adverbium tempore cognitum promissio
- Q**uotidie totus notum votumque notemus
vt clotho vna de tribus parcia.
- P**roduces etiam si presit consona bina
idest casus vt monoptos **D ante o**
- S**ed breuiare ptotos ⁊ ab illo sumpta solemus
crudelia prima.
- A**t que proteruus item ptotos
vt ouis regio.
- O** super u breuius: ouum prouincia demes
circumspetus. redditus abundo. **D ante o**
- R**ouidus esto comes prouentus prouenioqꝝ
rubus
- R**ube b fit breuis u testis ruber rubeusqꝝ
tumor. vitium ferri. cortex arboris. mamma. **Ci ante b**
- E**rcipies tuber rubigo super ⁊ vber
iuuenis pubem ibena: vt bubo anso: vt nubo
- E**t puber pubes: ⁊ si b preuenit aut n.
innopta allans nubenti pastor bo um. **D ante o**
- I**nnuba corripies ⁊ pro nuba siue bubulcus.
maritare vel tegere matrimonsa
- H**ubo tamen longu: connubia ceu metra poscut
nemus
- A**nte c longa fit u ceu luco luceo lucus:
vt nucia: vt cucultus aufo: vt crucio **Ci ante c**
- D**eme lucerna lucroz: ⁊ dux ducis atqꝝ ducenti
vt nucia: vt cucultus aufo: vt crucio
- E**t si preponas n aut c vel r breuiabilis.
verbum funes quibus velum sursum trahitur
- A**nte d longa fit u ceu trudo: deme rudentes
vt nucia: vt cucultus aufo: vt crucio **Ci ante d**

De primis syllabis

Clerbum. palus acutus. rudis. i. virga emeritiois uel incu-
rino. ruder. stercoz brutozum

Et pūdet atq; fudes rudis atq; ruder studeoq;
fabrico clamo ad modum astiti

Et cudo: sed rudo pomis ceu metra requirunt.
ut bufo rufus sed semper productur.

Antef **A**rard pomis super s: nec eam breuiabis.

ut mugio gis. ruga. usq; domus r ponitur pro tugurij.

Ante s **A**g produco: tuguricq; famen memor esto.
ut fugio ut tugum ut pugil.

Fpreunte vel i vel p debes breuiare.

fructus. Iuger est spaciuz terre q; duo boues arant per die:
fugis. i. assiduus.

Frugete producis r iugera mobile iugis.
idest utile.

Et frugi.

ut ululo ululas. pulex pinguedo terre. q; est anceps.

Antel **A** super l breuias: vligo demere debes.

ut gullo. i. lecatoz fuligo. i. color multo. i. custos mulozum

Bpreunte vel s aut m producere debes:

nomen auro anterior pars colli

Excipitur fulica mulier gula iungitur istie.

ut pluma humanus. idest mansuetus

Ante m **L**onga sit ut super m sic humanum dabo testem.

idest terra dicitur ab armus. i. abfectus. a sum.

Hinc humus ac huerus hūilis. sum^o excipiam^o.

ut numerus. ut cumulus. ut tumulus.

Si preit m vel c vel i debes breuiare

dei maiestas. gibus in pectore.

Numen produco strumamq; simul sociabo.

Ac humoz.

ut funus instrumentum scindendi ligna

Ante n **A** super n longa: cuneum tunicamq; retracta.

ut nuper: lupus

Ante p **A**p corripitur: sed iupiter excipiat

uolunt

Lupaq; cum stupa.

ut nuper ut rupeo. ut pupio. pupillus. pupilla.

Apreunte vel r vel p producere debes.

quia anceps est

Sed pupulam varies: pupilla protraheretatum

ut muri. eburiis genitui casus.

Ante r **A** super r produces sed nurus excipiat

idest insanit saxolei sedes iudicum

Et si ruit adinnges muriam simulatq; curilee.

vt musa puho (id est murmurō parvulum)

Longa fit u super s: sed deme susurro pusillum. C i ante o

vt tuta tuta turum. vt oz. (id est opino: vel scindo)

At e producunt dissyllaba. sed puo deme C i ante e

marci^d sicut pellis dēstas v̄gula p̄ vter. l. gs. sordēs terre

Putris vt: cutis atq; frutex vter vira lutumq;

vt butyrum. purcus vt puteal

Que p̄ dissyllaba sunt cum prole sua breuiabis. C i ante u

alternatus verbum. l. deuoro putro. l. feteo.

Mutuos excipitur z mutus glustio putret.

quod facile decurrit fundo

Funlis addatur cum futio longus habetur.

proficuo v̄ter. l. sequit suū primstruum. l. vter

Utilis ex vtoz vterus bene non sapit virem.

vt vna vt pluuia fluitus

U super u solam produc dant cetera curtam C i ante u

vt arbo hec syllaba syllabe.

Breuis in medijs dat ante b syllaba testis B ante b

Sibilis a sequitur vt amabilis excipiat.

(id est leticie deditus)

Et letabundus: formamq; parem sociamus. B ante b

vt venabulum instrumentum venandi.

Quod facies in vltim iunges venabula testis B ante b

ut p̄tracus auis. stachus nomē ulysis. oscura loc^o imūdus

Ante c fit breuis a: dematur opaca cloaca. B ante c

ut cenaculū plurimū syllabarum. ut uozacis z loquacis

Quod dat vlti iunges: obliquos addere debet. B ante c

(i. noia duaz syllabaz nō sūt s̄ regul d̄ me. sylla. ut pa. fa.)

Sed nunq; medijs suberunt dissyllaba normis B ante c

ut lampadis terra uel nomen mulctis. anir al est.

Ante d corripit a velut elada: deme cicada. A ante d

uel pb. ictus. datus in collo.

A super s breuis est colaphus testis tibi fiet. A ante f

ut imago ppago. ut asparagus onager. l. asinus siluestris

Ante g longa fit a: sed nomina deme secunde. A ante g

marc. nomen vtri

Sic pelagus ponis: his abdenago sociabis. A ante h

de italia

A super l breuias velus italus: excipis hec que A ante l

declinatio ab austro uento. a uenatis moralis.

Tertia declinat. hoc australis manifestat. A ante l

ut animalis ornamentum lecti.

Produc in neutris obliquos: ecce tho: alis. A ante l

nomen uille uel nomen vtri nomen vtri.

A scalon esto breuis: super additur absalon isti. A ante l

De medijs syllabis

- I**talides ^{de italuo} & tantalides ^{& tantulus} sua curtat origo:
vt calamus idest cubiculum.
- M** subeunte brevis erit thalamusq; probabit
vt amamen odor thymi.
- Q**ue faciunt amen produces: & thinnama:
vt galbanum. idest furnus
- A** super n brevis vt libanus: tamen excipis illa
vacuus
- Q**ue declinabit tibi tertia sicut inanis:
poma filuestris
- V**ocali iuncta producit vt machiana
vt montanus. romanus garganus
- D**eriuata simul nomen gentile lociq;
quidam mono vermis est. quoddam genus grandis
- S**ed libanum brenio fit aranea iuncta balano
vt stantia vt vesanus infanus
- P**roduc obliquos sed compositiua notato
deus ignis vel quidam mono: quidam mons.
- I**stis vulcanum cum gargano superaddes
vt gausape alapa: psalpus proprium nomen vel virile membrum.
sinapis est herba.
- A** supra p brevis est: sed deme priape sinapis
specie aromatica.
- A** super r breues: vt barbarus hinc zodoara.
vt avarus scholaris
- E**xape quecuq; vides deriuari manifeste
idest primitiuo
- Q**uidam denarium breuiant: non primitiales
vt calcaris torcularis splendor idest excipe
- O**bliquos produc: iubaris vel cesaris educ
vt comparis & disparis: dulcis liquor: partes ex afferibus
- C**ompositiua notes: & nectaris alparis atq;
nomen virt vel stabulum boum quedam herba.
- B**ostaris & capparit.
velum nauis
- A** super s brevis est vt garbasus etcipiasq;
passor asinorum
- D**eriuata palam cognosces sicut agaso
quidam mono ventriculus qui continet alia viscera
- L**ongis parnasum iunges: sociebis ornasum
vas ad bibendum.
- A**nte t corripis a sicut cyathus tamen inde
idest dictiones vt barbarus amatus armatus

- Excipias** voces quas deriuabis aperte
nomen viri vel genus lapidis:
- Que** sunt in tes sociabis sicut achates
vt pietatis anatis. abbas.
- Jungit** nomen in as obliquos sic pbat abbas
id est obliquos vt thema thematico.
- Corripies** alios. Corpus mortuorum.
- Longa** fit a super u tibi fit pro teste cadauer. Ante u
vt ab auus. ab auus.
- Compositiua** notes:
vt monebam. id est iuuenis sine barba
- A**nte b longa fit e: fiat tibi testis ephebe: Ante b
infernus arbor nigri coloris.
- Demitur** hinc erebus efebom simul ⁊ terebintus
herba est medicinalis.
- Additur** ellebores
vt veruccis nomen viri.
- Ante c** longa fit: e senecam tamen excipis inde Ante c
vt putredo hoc esedius. i. currus quo claudi portant.
- Ante d** producis e: sed tamen eseda demis Ante d
nomen uiri. vt andromeda.
- Abelchisedech** focias ⁊ nomina que facis in da
vt bipes bipedis. tripes tripedis.
- Pes** dat edis cum compositiuis.
vel ph. animal est.
- E** super f datur breuis: hinc elephas breuiatur Ante f
vt eligia locus tricameratus. nomen viri.
- E** g corripitur: sed abest tristega cetegus Ante g
parua nauis.
- E** super l dabimus longam pz ecce phasellus Ante l
nomen viri
- Abimelech** remoue: debet breuis angelus esse
vt racemus furiosus locus desertus
- E** super m longa vehemens heremusq; retracta Ante m
germant locus in quo christus orauit
- Additur** his hremis alemani: gessenanq;
vt camena nomen mulieris nomen viri.
- Longa** fit e super n: belena tamē hinc belensq; Ante n
proprium nomen. arbor quedam.
- Et** iuuenes a senec belenus debes remouere.
vt intrepidus. iosephus: edepol.
- Ante p** para fit e: moneo tamen hanc breuiare.

De medijs syllabis

Excipe presepe:

vt tenera camera.

Eanter R subeunte breuis datur c: tamen excipias rus
nomen viri. id est turrina.

In proprijs sicut gualterus: adde statera
vt sincerus a rumi

Et deriuatum quod rus determinat aut runi:
crudelis vel strenu? capellus pegrinor. & di d galea

Ex quo austerus producit atq; galerus.
canis infernalis furta infernalis monstrum

Terberus esto breuis: sūt lōga megera chimera

Infera cum superis iterum breuis: vteramq;

Et patera pateris.

an imal est populus hispanie

Verberāq; morans crateram lungis hiberum.

vt verberis & carceris quia anceps est

Corporis obliquos alios varies mulieris.

que aliqua corripit. vt gliceris ministerium.

Lūq; rium sequit vsu vario reperitur.

vt lacheis heresis scientia diuinand.

Eante o **E**super s breuis: excipitur diuina matthesis.
deturbatio mentis scientia poetarum.

Ad placitum phrenesis pones longamq; poesis.

Eante t **T** subeunte datur e longa: sed excipis hec que.
vt segetes lapsis quo nauis ventos cognoscunt.

Tertia declinat: lungitur cis anethistis.

vt perpetis & interpretis.

Obliquos breuis: agnetis demere debes.

q. d. q. ut obliq; pducunt. de locupletis. d. ges. d. lebes.

Longis vtere locuplete quiete lebet.

de magnis & est lapis attrahens ferram.

Et magnete simul: themetum variare solemus.

vt longeuus lōgeua lōgeus. equus equus equus

Eante u **E**super u raro: fiet tamen hec tibi longa.
vt calbis vt prelido etibo.

Fante b **A**nte b corripis i: sed compositiua notabis
vt audibilis sensibilis a possum.

Que dat quarta solent variari possibilisq;

vt angelicus rusticus delectabilis.

Ic sequēte breuis demantur apicus amicus

id est honestus.

Additur bis ymbilicus formica pudicus

genesta arbor fluuius.

Et cum torica lectica mirica calicus:

Istis mendicus cum vesica sociatus.

berba vt postica antica

Ac vrtica simul: et que post format et ante
nominibus

In proprijs icus producit vt fredericus

Longa fit icis ab is: exemplum dat tibi felix.

Sed mas solus icis sicut calicis breuiabit.

berba: arbor idest velox et dabit icis in genitiuo.

Iunges cum felice salicem: pernix dabit icis:

pernix idest malitiosus.

A pernicio: icis a perneco sic breuiabis.

berba vel guminis

Masticem producit pbenicem: breuisando

vt verter panus vilosus vermis

Quod dedit ex nisi lodicis bombesq; dat icis

vt audus nomen insule vel ciuitatis.

Id corripitur sicut cupidus: sed abydus

vt atrides et thesides

I ante d

Erripies: et que trissyllaba ponis in ides.

filia coronici et fuit amasia pbebi

Disq; coronides iungi veteres volere:

idest nomina terminata in ido

Produces ido sicut formido cupidus.

idest cum hoc nomine desiderium quod producit ante r

Cum desiderijs addes considero iungis

Pone duas primas dauidis sicut metra poscunt

idest perfidus a fides est altera breuis: et dicitur q. per

dens fidem sed infidus a fido est altera longa

Perfidus infidusq; fides fidusq; probabunt

vt munificus.

I super fponis raro: sed eam breuiabis.

vt aurigo prodigus vt avaritia. et caigo.

I ante f

I dabo pre g breuis: sed que facis in ga vel i go

idest rector curru: obscuritas.

I ante g

Demis. vt auriga caligo: sed breuianda

vt colligo erigo et non oia quae prosequuntur simplicitate vt affigo

Quedam composita: tibi sunt calige sociande.

vt agilis labilis

I super l breuias: solus tamen excipe neutrum.

vt cubile et sedile supple deriuata

I ante l

Cum facies illeque sunt a nomine iunges.

I 4

De medijs syllabis

Id est iustus quasi quintus a mariso.

Sicut quintilis brevis est humilis parilisq;

Id est largus aptus vel apta nubere.

Dapsilis ⁊ pestilis ⁊ nubilus additur istis:

Id est utilis vel leuis mensis. domus refugij

Exilis longum subtilis apilis asylum

vt antinus pinguedis vel olus

I ante m **I** brevis est sup in : tamen excipiat opimus

supple excipiat. i. excel^s vt magnus q; sequit simplia

Lum quo sublimis: sed compositiua notabis.

fermentum id est sine fermento

Zima puto longum: tñ a; inus est breuiandum

coniugatione verbi ut a munito nō. hoc munitmē inio

Et deriuatum de quarta fit tibi longum

vt dominus accelero ignis vel fornax

I ante n **I** sup n brevis est tamen hinc festino caminus

nomina viroꝝ vt martinus furia infernalis

Excipitur: propriaq; simul iunges ⁊ beriny

berba scutella uas salis

Iunge cum inum siue catinum siue salinum.

miles romanus. ⁊ deriuatur a quiris quiriti

Et deriuatum: tibi fit pro teste quirinus

de cedro amarum genus leguminis

Cedrinus iungas predictis atq; lupinum:

Id est, fames id est ministro

Wina supq; dabunt tibi longa ppino supina

acras deriuatur pro nomē interrogatiuꝝ nūdine sūt

mercantium publici conuentus.

Crastin^o esto breuis: simul beccine nūdine iūgis

i. statim granum racemū per diem moroz

Protinus bis acnūq; pindino iungitur ⁊ que

olea ginus byssinus clandestinus serotinus faginus

Et oleo bisso clam formas seroq; fago

bis cynthinus bombicinus amethistinus

Et que iacyn^o bombez q; dat ⁊ amethystus

vt farina culina

I ante na **A**nte na longa fit in: vult pagina femina demī

artificio sa pposito statera filia cereris parma lama;

Madachina cuz trutina p serpina lamina iungis

tuba nomē ciuitatis pondus iustm ferrea trident;

Buccina cum mutina seu sarcina susona iungis.

Sic elemosyna

i. ex noiatiuis termatis in: vt dapsi nō. vt sum nō

Obliquos ex in product alios breuiabis

- vt archiep^o. pnceps figuraz. i. ppla hñs pedes p nos
I sup p breuis est: hinc antipos est tibi testis I ante p
 idest inclinatus verbum
- O** stipum retrahas constipo confociabis.
 vt antiquus obliquus.
- O** subennte damus i longam: sicut iniquus I ante q
 folliculus cuiuslibet leguminis vt aliquod aliquo.
- L**um siliquis reliquos ⁊ cōpositiua notabis.
 vt saryra. idest reprehensio.
- I**super r breuis est: n̄ excipis inde butyrum. I ante r
 fatuus carta bombicinata
- S**ic delirus erit: saphyrum iunge papyro.
 idest quādo saphyrus significat lapidem productif. s̄
 quando significat vitrum corripitur.
- A**ppellans lapidem: sed pro vitro breuiabis.
 vt clysum camisia.
- E**st sup s breuis. i. paradysum non breuiabis. I ante o
- A**nchises iunge: gaulsus ei superadde
 vt paralisis.
- P**recedente para breuiabitur liso longa
 vt amita leuitatis
- I**pre t breuis est: leuitas erit hic tibi testis I ante t
 idest deriuata
- Q**ue fiunt in ta propio de nomine sumpta
 nomina
- S**ive loci prop: lacq simul: producere debes.
 exemplum determinatis in ta ab heremus
- U**t margarita leuita sic heremita
 Infirmas in lingua galline. quedam vestis
- U**t placet est pituita petrus dicit polimita.
 vt sinamitis vt thesites
- Q**ue fiunt in tis aut in tes: longa notabis.
 vt maritus auitus
- I**tus si detur a nomine longus habetur.)
 idest rures.
- E**t sic ex censu census dicere debes
 vt scrutus vt penitus funditus
- S**eruus currat itus: aduerbia sic breuiabis
 conjugationis vt audio auditus
- A**quarte verbo venientia longa notato
 conjugatio vt strepo pui pitum.
- T**ertia preteriens in vi dat itum breuiando
 .i. q̄ in ui. vt peto petis petitus.
- P**reter iens aliter itum producere debet

De medijs syllabis

- T**urtat itum pario vel disco parcoq; posco.
vt fugio itum bibo itum como itum vt exhibeo ituz
- Q**ue gio dat vel bo que prima dat atq; secunda
Licq; supina dabunt i longam t subeunte
producent penultimam vt dormito tas: petito tas
- Q**ue formantur ab his ito longa reputabis:
idest cognitus ta tum tatum
- A**gnitus esto breuis: societur cognitus illi.
idest principiu in tus terminatus: vt obtulscor: oblit^o
tus producit quod deponens generauit.
hoc verbum vt tustus & intustus
- S**ed tuoz abbreviat ea qui de se tibi format
vas olei. Laial principis de vtroq; sexu: vel nome^o vris.
- E**t producantur lechitus ac bernaphoditus
venena fluuius infernalis.
- S**ic aconita locas: coccytus ei societur.
- N**ominis obliquos qd in his fiet dabo longos.
idest quoz genitius terminatur in sa. militis sospitis
- C**orriples alios: testis cum militer sospes.
vt salua nomen ciuitatis.
- I** ante u **I** super u longa: ninive tamen est breuianda.
quedam herba vel quidam populus.
- O** ate b **A** **S**t orobus testis q; o supra b breuiabis
de ambo de duo
- D**emitur am bobus october siue duobus
vt apoca vt velocis & atrocis
- O** ante c **A**nte c fit breuis o: tamen obliqui retrabantur:
vt epedos quidam liber in bslia
- O** ate d **A**nte d corripis o velut erodus hic pcul sto
Herodes: & ei custodes sunt sociandi
vel pb. vt sarcophag^o: qda figurat qda mod^o lo qnd^o
- O** super s breuis est: tibi fiet apostrophba testis
seruo capitinus
- E**sto super g breuis velut eloga: sed remouebis^o
idest congregatio iudeorum
- Q**ue g vocali preiungunt vt synagoga
- O** super l fiat breuis: hoc soboles tibi monstret
- E**rcipias illud: quod tertur ferma copole.
- O** super m breue fit: sic salomon esse probabit
idest que sunt generis neutri est quedam arbor
- Q**ue seruât neutri genus excipe: sicut amomum
vt smbes qda pan^o i quoyoluus moitur pence iudos

- L**onga fit o super n: sed syndonis ex dpiatur D ate n.
 id est quedā regio, quasi duos habens ordines. turo-
 nis est quedam ciuitas
- S**ardonis atq; diaconus ⁊ turonis societur.
 lapis vel populus ciuitas populus
- L**acedonis redonis ⁊ vasconis associabis
 popul⁹ ppl⁹ .i. terminato p. in. o. vt macedo donia
- L**igonis ⁊ britonis: atq; obliquos propriorum
 ad differentiam aliorum que non designat loca.
- Q**ue loca designant predictis addere debes
 vt babylon babylonis calidon nomen loci
- L**um propriū fit in'on: tamen excipias calidonis
 vulcis cantus .i. pecunia male acquisita.
- S**imonus armonicus māmona breuiare solem⁹
 .i. regula clericali ciuitatis pōt pducī ⁊ breuiari
- L**anonis esto breue cum demone: fidonis vt vis
 dictio greca. ⁊ est via cartulosa: vel est color in vrina
- P** subeunte breuem facis o: caropus dabo teste
 quidam fluuius tertia pars terre lapis p̄stosus
- A**lopum retrabas europam siue p̄topum
 nisi insula: ⁊ vrbs in eadem insula
- U**t placet est canopus
 nomen mulieris vel ciuitatis.
- O** super r breuias sophoram testem tibi sumas D anter
 vt a canor canotus a sapor saporis a sonus
- D**eriuata palam produc: patet ecce sonorus
 vt honor honoris.
- N**ominis obliquos qd in o: fit lunge: sed arbor
 memoris castoris rhetoris marmoris equoris
- E**t memor ⁊ castor: rhetor: seu marmor ⁊ equor:
 .i. obliquos quidam mons
- C**orripuere suos: recti longis adde pelorum:
 Et quedam propria sunt obliquis breuianda.
 .i. masculini generis. vt lepos ozis. flos flozis
- M**as facit os ozis: que dant vt ⁊ vs breuiabis
 vt mendosus quidam piscis marinus est
- O** super s longa: sic testificatur alofa D ate s
 vt egrotus ⁊ est nomē castri in terra philistinor.
- T** subeunte dabis o longam sicut azotum. D ate t
 q: sequit̄ simplicia: vt aridorū monoptorū alq̄tles
- Q**ue componuntur: discreta mēte notentur:
 o ante u raro inuenit̄. si quando reperit̄ productur.
- O** super u raro: sed compositiua notato: D ate u

De medijs syllabis

- U ante b** **A** ^{vt coluber} **nte b** fit breuis u: sed demit inde saluber.
id est producimur vt lactuca festuca eunuch⁹ caduc⁹
- U ante c** **U** **c** **pr**abimus: quoties a vel um subit aut us
id est comedo
Manduco iunges: fiducia non breuiabis.
vt volucer pollus nomen viri vel sign⁹ celeste
Letra corriples. sed pollucem tibi debes
vt testudo
- U ante d** **A**nte d longa fit u: pecudis tñ bñc retrabatur,
vt lanugo. erugo.
- U ante g** **A**nte g longa: fit u tñ hinc tibi coniuge dempta
lacteo vermio aquatilis que etiam dicitur hirudo
Sugo produci: sed sanguisugam breuiabis:
vt sedulus. i. astutus. nomen gentile seu patrum
- U ante l** **U** **super l** breuias: getulus adulo: adempta
declinatio: ut tribulis. curulis
Que declinabit tibi tertia longa notabis
filius tyc
Pomina: sed zabulon breuias hercule iuncto
predictis.
Dis sotular socia specular breuiabit origo
vt hic & hec presul. i. ille qui preest alijs in dignitate
Obliquos breuias vt presulis & nebulonis
id est sine lumine & potest accipi pro inferno
- U ante m** **U** **d**abimus super m longam tibi sicut alumen
i. sospes vel fortis i. inobediens.
Incolumis cotumax demis & autūno iungis
i. illa parua fossa que prouenit in facie ex nimio risu
- U ante n** **U** **super n** longa dabitur pro teste lacuna
vt vitupo ras h. p. ducū vt corripit h. z. ex gēn. d. simplicia
- U ante p** **U** **super p** breuis est: sed compositiua notabis
vt palmurus carduus est spinosus & asperimus.
- U ante r** **U** **super r** longa sed purpura ponitur extra
vt parturio & esurio
Corripe verba quibus meditatio conuenit & que
Sunt forme similis vt luxurio sociabis
i. planetarū nomē utriq. best. cētū. sātā tce appetitōes
Mercuriumq. notes & centurio lemuresq:
vt murmurō. gutturin. terra
Obliquos breuias: tellurem demere debes
vt cernis prout est quidam color nomen mulieris.
- U ante s** **U** **super s** longa: tibi fit pro teste creusa.

Pret longa fit ut: tamen arbutus est breuianda
q: aliquando corripuntur vt d'isputo: aliqñ pducunt vt ibutus

U ante t
U ante u

Compositiua notes
vt induite quadrarium viluulum

Usuper u breuius sunt: xruie tibi testes:
vt ultra z citra.

Hic auc.
agit d' ul-
timis syl-
labis z d' s'
uiditur i
duas par-
tes. Et p'
docet qñ-
titate vñi
maru syl-
labarum
termina-
tium i vo-
cales.

Aocis sine oabis a longam: sed breuiabis
vt musa. vt hectora. vt o musa.

Rectum cum quarto casu quintum sociando.
vt andreas.

Hinc tamen excipies cum rectus in as tibi fiet.
casus vocatur

Inde vocatiuum: velut andrea dabo longum:
.i. in nobis numeralibus. i. possunt corripit z pducit vt triginta

In numeris ginta sunt ad placitum tibi danda
postea ante a. propterea: preterea quando sunt vna dictio a pro-
duci sunt due dictiones tunc ac corripitur

Postea non breuia nisi fiat dictio bina
id est sicut

Et primo
in a

Ut puta corripies ita vel quia iungere debes
vt mana pascha egea

Productum greci rectum quandoqz notauit:
vt mare

Correpta datur: exceptio multa paratur
luna

Grecum nomen in e producit: testis tibi pheb e
vt musae

Declinas per ae diphthongum nomina prime
id est ablatiuos quinte declinationis vt die

Et casus sextos in quinta dicit o longos:
quia olim fuit quinte declinationis

Longam pone same: quoniam samei dedit ante
.i. de nominibus quate declinationis vt meridis. pridie hodie

Et que componis de quinta longa notabis
aduerbium vel constructio exempla

Quare quotidie tibi sunt testes hodieqz
illam secundam psona presentis imperatur vt mone aude

Longum pone doce: similis quoqz tpa formes:
vt achate: enide: calliopei vltisse: vocatiui casus

Et que vocatiuum dat nomen in es tibi longum
in e desinentia.

Nomen longa dabit aduerbia si tamen apte

Id est si regulariter comparatur vt iustus iustior iustissimu

Comparat vt iuste: sed nec bene nec male crede
 immo corripienda . . . Id est regulariter

Producenda fore: qz neutrum comparat apte.
Sope breuicm ponis quia non a nomine sumis

Summi cuncta gradus aduerbia longa locamus
 nomien relatiuum . . . coniunctio copulatiua

Que nomen longu: que notans & erit breuiadu.
 pronomina . . . prepositiones

A te se longis: finit e de pre sociabis:
 coniuuctio adiectiua . . . aduerbium prohibende

Ne nisi cum dabit an produc: fer meq; fer eq;
 coniuuctio copulatiua

Aut ve facit curtam: dabit interiectio longam
 vt domini & magistri. vt colchis amarilli: tibi casus vti

I dabitur longa queda volo demere greca:
 Ita que in littera ponuntur possunt breuiari & pduc

Sed nihil tui tibi sibi vel quasi vel nisi semper
 qz vltima syllaba quorum potest breuiari & product

Ad placitum ponis & vbi vel ibi sociabis:
 vt sicubi necubi

Et sua composita.
 hoc est ad placitum. s.inales syllabas in o desinentes.

Qua tua metra petunt o ponis: deme datiuos
 vt domino & magistro.

Ac ablatiuos: quonia decet hos dare longos
 vt docto & flo

Que monosyllaba sunt semp pducta manebunt:
 hoc e q geru. in o des. pnt finale syllaba pduc & breuias.

Deq; gerundiuo tua consule metra locandis.
 vt cornu & gelu

U producta datur: exceptio nulla paratur.
 vrab: ad tum et

Q uedant b vel d vel m vel t debes breuiare
 Id est dictiones sincopatas & dictiones diphthonga

Excipe concisas diphthongum vel posituras.
 pro audiuit. est exemplum de sincopa. aut est exemplum

de diphthongo. dicunt est exemplum de positioe.

Audit aut dicunt et hoc testes tibi sunt
 vt sic . . . iste breuiantur.

L longam ponis: nec lac donecq; remotis

U
 hic agit
 de qnta
 te ultra
 ra syllaba
 ter
 minatus
 in plona
 res. Et
 primoin
 b d m t.

Hic pronomen potest produci & breuari. & similiter intelli-
ge de femineo & neutro ut hec & hoc.

Hic poni poterit: eum metri regula poscit.

Id est definitia in l vt animal nomen vel aduerbium.

Breuiare dabo: sed nil producere quero.

qđ etiam pducit vt michael ad oriam latinorū ut mel.

¶ Ut vt sol iungis: & in ei que barbara ponis.

scilicet barbarorum in ei .i. in aucto:ribus

Istorum multa tamen inuenies breuiata.

vt titan. petan quin.

¶ Producta datur: sed forsitan excipiatur

aduerbū. ppō. ppō cōposita. aduerbū. ppō composita

Forsan & in tamē atq; dein iungas an & exin

ut cigna .i. egman

Rectus in a greci facit an quarto breuiari.

ut hominis & carminis

Si breuis est crescēs genitiuus in ante suprema

Et hoc in recto decet n poni breuiando

ut menclao. i. ad placitum pons.

Quartus casus in on solet in greco variari:

supple in on. supple dz: ut canon ut dyapason.

Rectus produci nisi neutra: sed hec breuiabis

ut cesar .i. unus syllabe tm

¶ Breuiando locas: que sūt monosyllaba demas

.i. exempla neris partis. i. que deriuando compono.

Testes sunt ver: & par & ab hoc que sumis & ipar

exempla quere in aucto:ribus

Que tamen in multis breuiat a locis reperimhe.

ppositio verbū cordis. viri. superius elementum. f. ignis

Et breuis est per fer: & cor vir ierq: sed ether.

genus calicem pluua. acrio

Et crater imber vsus producit & aer

.i. hanc sram s. ut pietas moles anis res & nultus

Slego vocati diuisim cul. bet addi

.i. longa uel breuis.

¶ Hinc tenus scitur que syllaba quanta locetur

.i. dictionem in as terminatum pro sed

¶ Longam ponis vt musas: at breuiabis

ut pallas pallados. archas archados

¶ Nomen in as greci quot ponit in os genitiuus.

.i. pducit & corripit declinatio. i. actum in as terminatum

¶ In greco variat p luralem tertia quartum.

ut sedes

prepositio

Es producta datur: tamen hic penes excipiatur

De ultimis syllabis

verbum sum ad sum, possum

Es cū compositis ut addes potes abbreviabis.
gūs singularis superans nominativum .i. penultimam

Oblivus crescens qui corripit ante supremam
quoniam corripit ultimam

In recto facit **o** curiam testis tibi miles
vel ceteris. Ubi adum

Sed res atque **ceres**: et spes sunt longa fidesq;
.i. nominativus .i. ante es

Rectus qui tenet **i** super **es** nescit breviri
.i. nominativus. s. penultima syllaba

Cum sñ hic brevem tenet ante **tis** in genitivo.
parietis obiecta .i. precessores nostri

Ut paries abies: sic vsi ponere patres:
.q. d. q. iste dictiones de arte possunt breviri

Fortē tamen ratio concedet et in breviano.
poete ut compeo compedis

Multi dant longam **pes** et sua compositiva
.q. d. q. pluralis casus nominis greci i es terminati aliquando corripitur: aliquando producit.

Pluralem greci variatum sepe notavi
.i. finalem syllabam in se ut panto .i. excipis a predictio: ut dominis et magistris.

Is breuias: sextum casum trahis atq; dativum:
ut lis et vis ut quis

Cumq; suis addes monosyllaba compositivis
.i. d. nominativis singularibus: vel qui. ea. i. adverbios numeros.

In rectis breui quis et is bis eis sociando
.i. pducit finalem syllabam secunde persone pluralis numeri

Plurali numero facit is longa preunte
positis in secunda plurali. velleitis auditis

Hinc tibi sint possis pro teste velisq; vel audis:
ntis singularis. hoc est si gūs producit penultimam syllabam.

Protrahit his rectus si protrahit i genitivis
nomen populi cuius gūs facti samnitie cōiunctio aduersativa

Crescens ut samnis: longamq; dabo tibi quis
ut dominos ad differentiam de os cuius quod producit

Os longam ponis: tamen excipiat os ossis
ut palas ut genitio huius palados.

Cumq; potis dabit os breuias: ut cōpos et ipos
ut palas ut genitio huius palados.

Nomen in **as** grecum: breuiabit in **os** genitivū

nominis quedam fusula

Rectus in os greci ceu delos habet breuiari
 vt vulnus vt thus

Us curtam ponis: tñ hinc monosyllaba demis

Et notanter notant s'li casus. qz in notatio z voca-
 tivo singulari terminantur in vs correctam

Declinans quarte genitiuū tresqz sequentes

Plurales similes casus producere debes

Quasi dicat qd nomen in vs terminatū cuius grūs ha-
 bet u longā in penultima syllaba: pducit istā syllabā vs

U genitiuus habens longam solet vs dare recto:

pro exemplo telluris saluris

Longam pro teste tibi sit tellusqz salusqz

Licer palus habeat u longā in penultima grī. qz facit
 paludis. tamen secundum horatium corripitur.

Tu tamen horati doctor: palus abbreviasti

vt panthus z melampus.

Inuenies aliqua grecorum nomina longa

Incipit accentus metricus antiquus siue modernus magistri alexandri me-
 tricus dico ad vsiaz accētus prosaici. antiquus siue modernus dico. qd de
 vtroqz tractat: z primo de moderno. secūdo de antiquo. ibi. accētus nomina. Et
 sicue hic hinc. i. post predicta nos docet distinguere. i. distinguēdo declarat varias
 nomina accētus. b. C. Dicit qd triplex est accētus. i. grauis moderatus z acu-
 tus. Et multi priorum. i. antiquorum tenuere accentum circumflexum.

C. Figure accētū. C. Grauis C. Moderatus. C. Acutus. C. Circūflexus. C. Ac-
 cētus est certa lex. i. regula ad eleuādū vel deprimēdū syllabā vniuscuiusqz par-
 ticule orationis. Et ha-
 bet fieri clausaliter in
 littera initialiter in syl-
 laba. adititaliter in di-
 catione: z particulariter
 in oratione.

Accētus varias docet hic distinguere nomina

Est grauis accētus: z sūt moderatus acutus

Et circumflexum multi tenuere priorum

Hic grauis est qui deprimitur nōc tēdit in altum

Ut grauis incipiet. sed in altum tendit acutus

Atqz grauis medium z acuti fit moderatus.

Est circumflexus grauis in primo: sed in altum

Tollitur: inqz grauis recedit: sed cessit ab vsu

In primis medijsqz modo regimus moderato

Voces accentu finis regitur sub acuto:

rus est ille qui incipit vt grauis: sed tendit in altum moderatus est ille qui habet
 mediam naturam graui z acuti. Circūflexus vero incipit a graui z postea tollit-
 ur in altum: z iterum recedit in grauem: sed cessit ab vsu modernorum.

d. C. Dicit qd moderatus accētus hz fieri modo. i. apud modernos: vt i primis z
 in medijs syllabis. Et appellat media syllaba quēcuqz est inter primā z vltimā

De accentibus

Accentus vero acutus h3 fieri in vltimis syllabis nisi grauis accentus: potest esse in quacumq; syllaba.

Auctor hic probat qd nos non habemus nisi accentum grauem acutum & moderatum. & dicit qd vltima vox. i. vltima syllaba seruat accentum per quem ipsa regitur aut vna syllaba duarum iunctarum: propterea tenet hunc. s. accentum moderatum vel acutum. Et quecumq; syllaba carebit vtroq; s. moderato: & acuto dabit grauem accentum. & patet qd nos non habemus nisi tres accentus. Ideo dicit. Nos solos &c. **B** Causa huius est propter encliticas quam habent coniunctiones super accentum precedentis syllabe. & propter casus: cui deseruunt prepositiones.

De specialiter distinguit accentum dictionum in quibus est. & hoc facit vsq; ad istam partem. Accentus normas: & primo in dictionibus monosyllabis dicit: qd ipse monosyllabe dictiones proferuntur acuto accentu vt dos & flos de sude dicit qd sunt quedam monosyllabe dictiones quibus est grauis accentus: quasi nullus. i. non omnino grauis sunt coniunctiones & prepositiones monosyllabe.

C Dicit qd dictionum syllabarum dictionum seruat accentum super primam syllabam siue ipsa sit longa vt proles siue breuis vt honor.

Si longa causa est: quia syllaba longa tenet duo tempora. Si breuis hoc fit propter euphonia: siue ad etiam dictionum interrogatarum que acunt in fine. **D** Dicit quod ergo quandoq; ponitur. Pro causa. Ut in Virgilio. Plus ergo venimus: circū ppositio: pura. i. sic pone. vna. s. prope. vna. i. simul alias. s. aliter vel in alio loco: nō declinata. i. cū sint partes indeclinabiles: acuti super extremas syllabas. Lum subdit dicit. Facit hoc distantia vocū. q. d. qd acuntur in fine ad osiam ipsarū dictionū qñ aliud significant: ergo. s. dictiones: circū nō se a ceteris: puta & pone verborum vna nois & alias nois: qd tūc acunt in primis syllabis. Deinde quod aduerbia a pronomiibus seruata similiter acuntur in fine: vt illic: & illo. Huic et acutus si per diacritum duarum syllabarum efficias.

C Dicit qd hoc nomen ij & hoc nomen dñi o3 pferri p simplex: & scribi p duplex. **N**ota qd dictionum alie sunt barbare. alie grece: & alie latine. De barbaris & grecis dicit quod acuntur in fine in illis casibus. In quibus nō sequuntur latinā declinationem. Causa est vt notetur differentia inter ipsas & latinas. Si vero ad nostram declinationem deducantur. Tunc faciunt accentum nostrum. videlicet. in prima syllaba. & hoc est quod dicit. Nostra dat accentum.

agit de l.
p. d. m. n.
tio accē.
tus vlt.
cipit.

CDicit q̄ vox enclitica vt ve neq; attrahit sibi. s. penes se: accētus vocis p̄missē
 idē p̄cedētis syllabę: q̄ qdē accētus debeat cadere sup̄ p̄mā syllabā dicitōis se
 quētis: 2 pp̄ encliticā vocē cadit sup̄ suā: ē syllabā vt cū d̄r legisne. h̄dabet at̄ fieri
 enclitica in partibus indeclinabilib⁹: 2 q; coniuñctio est magna in declinabilib⁹ q̄
 alie p̄es orationis: ideo per ipsam coniuñctionem fit enclitica 2 non per altam:
CDōtrine ista. s. vocalis vocis. s. dicitōis. p̄se. hoc est syncopate seruat eū ac
 centum quē serualet si vox. s. dicitō maneret p̄fecta. i. integra: 2 hec ē verū s̄uoca
 lis remaneat in dicitō: qd̄ p̄ in ista dicitōe deū pro deorū letus p̄letur. s. Eū
 illa dicitō n̄trahet re
 gule cōmuni. 2. Inuit
 iste versus. Que tibi si
 desit 2c. Deinde dicit
 q̄ regula ipsa scilicet q̄
 dicta est superius ce
 det. i. locū vābi regu
 la communi vocali se
 quētis. id est dū vocālis
 sequatur vocalē dicitō
 nis syncopate h̄ patet
 in hac dicitōe audit.
 P̄mo enī dicebam⁹
 audivit 2 cadebat accē
 tus super primā sylla
 bam d̄i 2 h̄. i. licet ma
 neat in dicitōe syncō
 pati sup̄ ipsam nō ca
 dit accentus p̄ceden
 tis syllabę: 2 hoc est q̄
 vocalis sequitur. s. i.
CDatis duab⁹ regu
 lis. s. de monosyllaba
 2 dissyllaba dicitōe

Attrahit enclitica⁹ vox accentum sibi vocis
 Promissē: quod eum finalis syllaba seruat:
 Accentum uocis: conuise littera seruat:
 Que serualet eum: si uox: perfecta maneret
 Que tibi si desit: huic publica regula seruit
 Regula uocali ceder tamen ipsa sequenti
 Accentu seruat: post syllaba uox super illam
 Que p̄eit extremā: si longa sit bec: aliter nō
 Si breuis est: sed accentus super ante locatam
 Siue sit illa breuis uel non tamen tenet illum
 Accentum seruat in compositis acit 2 fit
 Dum uox cōposita uocalē seruat eandem:
 Quando cōpositū festinat 2 inde licet sint
 Longa simul pones intus longe atq; deinceps
 His orsum iunges: si dicas forte deo: sum:
 Pleraq; proferre cūctādo uel utraq; disce.
 Barbarus elacur: obliquis regula seruit.

nunc de post syllaba intēdit. Dicit ergo. Si penultima dicitōnis post syllabe fue
 rit longa: accentus p̄cedentis cadit super illam vt maiestas. Si uero fuerit bre
 uis cadit accētus sup̄ antepenultimā: vt bonitas: siue illa antepenultima fuerit
 breuis vt bonitas: siue longa vt sanitas tamen tenet illum s. accentum hoc est su
 per antepenultimā. **C**Nunc auctor ponit exceptionem a regula p̄dicta di
 cens q̄ facio 2 fio composita taliter q̄ vocalis eadem rema 2t seruant accentum
 simplicis dicitōis: vt benefacio 2 calcēio. Si uero vocalis mutetur subiacent re
 gule cō: vt inficio reficio. **C**Dicit q̄ qū cōpositū ut si qū 2 neq;: 2 inde vt de
 inde: intus vt de inuis longe: vt de longe: 2 deinceps lz lōga sint in penultima syl
 laba: h̄nt accētū p̄dominantē in antepenultima syllaba: 2 hoc est ne videantur eē
 dicitōes due. Deinde dicit. His orsum iunges. i. composita ab horsum. Ut de
 orsum: 2 alij h̄nt. Sic utiq; deniq; pones. In his. n. cadit accētus sup̄ antepenul
 mā dicitōnem: s̄m Priscianum. **C**Dicit auctor. Tu dice p̄feri e pleraq; uel
 utraq; truncando. i. morando super penultimam. **C**Quasi dicat q̄ barbara
 in l̄ terminata in nō h̄bēt accētū acutū i vltima syllaba: ut michael gabriel Isra
 el: 2 sic excipiunt a regula: sed in obliq; h̄nt accētū sup̄ penultimā syllabā: p̄ re
 gula s̄p̄ius datā: 2 sic seruant nostrū accētū: cōstruc barbarus. i. non in barba
 rum: acutē l̄ in d̄: sed regula data de accentu seruit obliq; q̄ nō accētū p̄ferē.

De accentibus

auctor excusat se dicens q̄ excepta. i. exceptiones prædicte solent mutari vsus legendi. Quadam tamen p̄ bypallagen legunt dicentes. vsus legendi solet mutare hæc excepta prædicta. Postea vero dicit q̄ lector mutat hunc. i. vsum legendi: si questio. i. si interrogatio fiat: q̄ tunc dictiones in fine acciunt. i. quando interrogati v̄ ponuntur que alias forte deberent grauari. **b** C̄ Nunc dicit q̄ nomina greca profertur debent secundum accentum latinum & hoc intellige quando reducitur ad declinationem latinam: aliter non: vt patet in hoc nomine belene greco & belena latino. **c** Auctor superius dixit de accentu modernorum nunc dicit de accentu antiquorum:

qui tñ nō est seruāndus tēpore nostro. Sed de ip̄o ponit regulas ueteres: vt si reperiamus libros veteres eos pronunciare sciamus.

d C̄ dicit q̄ si dictio monosyllaba naturaliter producatur: vt dos & hos tunc profertur accentu circumflexo: & si breuiter naturaliter: tunc profertur accentu acuto vt perfer q̄ duplex erit.

e C̄ dicit q̄ si dictio dissyllaba primam producat & vltimam corripiat secundū antiquos: prima circumflexatur: & alia acuto accentu profertur. Ut mittat legat & mandat.

f C̄ dicit q̄ si dictio polysyllaba corripiat penultimā: tūc illa syllaba que preit illi. i. penultime syllabe est corripienda: id est acuto accentu: proferenda: seu sit producta: vt amabilis seu non vt legibilis. Deinde dicit quod si suprema: id est vltima syllaba sit breuis & penultima fiat longa natura: id est naturaliter producatur: tunc accentus circumflexus sit in illa penultima syllaba vt honorat & honorandus.

g C̄ dicit auctor tu circumflexes in fine hoc aduerbium illic & comites. i. suos socios: vt illic istud illic istac istac illo. Hoc est omnia aduerbia descendencia a pronominibus habent accentum circumflexum in vltima syllaba.

g C̄ dicit auctor q̄ si vltima & ante suprema id est penultima syllaba sit producta v̄ ante suprema profertur accentu acuto. vt athenne. **b** C̄ Nunc dicit. Auctor q̄ si penultima syllaba perposituram: id est perpositionem producat: hæc scilicet penultima sonat acuendo. id est profertur accentu acuto. Siue vltima sit breuior vt amandus: siue longa vt elegendus. **i** C̄ Penitus dicit propter accentum circumflexum. Quo modo: ni non vtruntur. Quasi dicat quod he regule de accentibus anti quorum apud Modernos non penitus approbantur.

Hæc excepta solent vsum mutare loquendi

Huc etiam mutat lector: si questio fiat.

Greca per accentum debes formare latinum.

Accentus normas legitur posuisse vetustas

Non tñ has credo seruādas tpe nostro.

Si sit natura monosyllaba dictio longa

Circumflexatur: sed si breuis est acuatur.

Si teneat primam dissyllaba dictio longam

Sitas suprema breuis: veterum si iussa sequaris

Circumflexatur prior: in reliquis acuatur.

Seruabit legem polysyllaba dictio talem

Si sit correpta penultima que preit illi

Seu sit producta seu non tamen est acuenda:

Si sit suprema breuis & penultima longa.

Fiat natura: si sit circumflexus in illa.

Illic in fine circumflexes comitesq̄

Ultima producta tibi si sit & ante suprema

Ante supremam acue sic testificantur athenne

Sed si producta positura dat ante supremam

Hæc acuendo sonat: breuis vltima longa ve fiat

A C Hic auctor assignat quedam impedimēta. que inter dū quassant. i. destruit regulas de accētibus antiquoz: & modernoz. Et dicit q̄ vox. i. dictio barbara. Ut daniel emaus. vel concisa. i. synopata: vt cellolum pro cellularuz: nostras pro nostrates alpinas pro alpinates: vsus. i. loquendū. vt de longe: & helena media producta licet corripī debeat & grauari: & enclisis. i. enclitica: punctio vt dicitur quecumq; ista quassant interdum ista que diximus: & subdit causam facit hoc dī stātia vocum. i. hoc fit propter et differentiam vocabulorum. Enclisis est que at trahit accentum de vna syllaba in aliam. Ut de hac dictum est superius.

Poster nō penitus has normas approbat vsus Barbara condisa^a vox vsus & enclisis: ista Quassant interdum: facit hoc distinctio vocum.

P Ausat tripliciter lector: distinctio plena

P Namq; sic & media: sit subdistinctio terna

Si suspensiuā fiat constructio quando

P auiat: tunc media poterit distinctio dīci

Si sit perfecta constructio: sed tamen addi:

Conuenit vt plene sententia possit haberi:

Si lector pauset ibi subdistinctio fiet

Completo sensu fiet distinctio plena

Hoc est periodus mutato nomine dicta

Est in eorum media distinctio: finis habetur

Versus periodus: est subdistinctio punctus

Pro puncto sepe metras: sed retroerte

Sustentans pauses: si bis metrare recuses

Hic Auctor de- terminat de accē tu put est p̄cu lariter in orationē. Et dicit sic. Lector. i. ille q̄ elegit pausat. i. accenrū facit tripliciter. quasi dicat q̄ tres sunt pau se in modo legendi. scilicet distinctio plena me dia distinctio. & subdi stinctio.

C Nunc auctor de clarat illas tres pauses supradictas: & dicit si constructio fiat suspen sua quando lector pau sar ibi tūc ista talis pau sa. dicitur media disti ctio: & debet sic figura ri. & debet vox sustineri donec perfectio stru ctionis inueniatur. De

de modis
pausād.

tractat b
spēbus
pausē ab
solute q̄
sunt me
dia disti
ctio sub
distinctio.

Inde dicit q̄ si constructio sit perfecta ita tamen q̄ aliquid addi conueniat. vt sen tentia possit haberi plene si lector tunc pauset. illa talis pausa debet dīci subdisti ctio: & figuratur sic. **M**eterea dicit q̄ completo versu vel sensu. i. completa sentē tentia tunc sit pausa que dicitur plena distinctio: que etiam alio nomine dicitur periodus. Et hoc est quod dicit: hec est periodus mutato nomine dicta & talis pausa debet sic figurari. **D**ictarum trium pausarum patent exempla in hac perio do. **S**i quid agis. ecce media distinctio que alio nomine dicitur comina: pruden ter agas: ecce subdistinctio que alio nomine dicitur colon & respice finē: ecce ple na distinctio que alio nomine dicitur periodus. **C** Nunc auctor docet muta re nomina dictarum pausarum. Et dicit q̄ media distinctio dicitur etiam me trum & intellige secundum grecos. **F**inis versus. i. constructionis totius habet periodus: & dī periodus a peri q̄d est circū & oda cātus: quasi circularis cātus. qz sicut in circulo est perfectio rotunditatis. Ita ista piodus bz locū in fine perfectarū constructionum. **S**ubdistinctio alio nōse dicitur punctus figuratus taliter.

C Hic Auctor ostēdit quomodo vna pausa ponitur pro alia. Dicit enim. Tu metras. i. facis metrum seu mediā dictionez sepe pro puncto. i. p̄ subdistinctioe. **P**ro puncto enim elevato potest legens facere punctum depressum: vt hic: ma nus habent & non p̄p̄abunt: pedes habent & non ambulabunt non clamabūt in gutture suo. **I**n qualibet istarum orationum est perfecta oratio: sed tamē exigit.

De figuris

aliquid addi. & sic in qualibet est punctus: eleuatus: id est subdistingto. Sz si vis scire puncti de p'sura. i. mediâ distinctione p' p'cto eleuato. i. p'io subdistingtione ne eadē pauſatio pluries repetita fastidiū gnet. potes facere q' dicas. Mānus hnt & nō palpabūt pedes habēt & non ambulabūt: nō clamabūt i gutture suo. Sed dicit q' nō sit ecouerſo. vt p'io metro fiat p'ct' : nō. n. debem' ponere punctus eleuatus p'io puncto de p'ſo. Et rō hui' ē. q' minoris est ſupplere vice maioris & non ecouerſo. Medīa. n. diſtinctio cū fiat i p'ſtrictōe ſuſpēſiua minor est q' ſubdiſtinctio q' ſit i oīone p'fecta. Suſtētās pauſe ſi bis metraſ recuſes. Dic auctor i b vſu. Si te piget facere p'ſa metra. i. mediās ſubdiſtinctiones vel legere puncta de p'ſa: potes legere vocem tuam aliquantulum ſuſtēdo: vt cū dī. Rege veniente ad eccleſiaz: deus habente pre oculis: orate pro peccatoribus: et auſta est oīo eius: & poſuit illi. In quilibet pauſationis iſta eſſet metra. ſi velles: ſed ſi recuſes iſtud: potes legere vocē nec de p'ſimēdo nec eleuādo. ſz equaliter ſuſtēdo.

Totū iſtud p' legēdis epiſ & euāgelij & alijs ſmōib'. Itē cū periodus nō ſuſtētāſ niſi ſemel in verſu quolibet: p' hoc nomē in eodē verſu ſpūſu repetitio p' qd nō oportet aliud repiri p' p'iodū qd ſuppleat vices ei'. Itē ſcđm alios punctus eſt ſignū ſegregās itellectū & ſpiritu recreās p'arōis. Et eſt duplex. ſ. eſſentialis & accēſſalis. Eſſentialis punctus eſt q' ſemp in quacūq' ponitur oīone. Sunt autem puncti eſſentialis q' nōq. ſ. ſuſpēſiuus: & eſt ſimplex virgularq' ſolet quicūq' grā ponit ante q' ſenſus aliq' clauſule habeat. vt mozo. Scimus p'ct' : & eſt quo vrimur vbi clauſula maiorē q' dā gerēt hz: & tñ ſenſū ſp'ectū: vt mozo obituſq'. Lōma ē p'ctus planus in ſupiori pre linee poſit' vel i ſeriori cū virgula ſupius eleuata quo vrimur vbi ſenſus nō ē expleto numero cōcluſus: vt mozo. obituſq': terribilis eſt his. colon eſt punctus plenus i inferiori pre linee poſitus quo vrimur ubi ſenſus a toto coꝛpe abrupt' ē: vt mozo obituſq': terribilis ē his: quoz cū vſta oīa extingunt nō hiaz quoz laus mozi nō pōt. Accēſſalis p'ct' ē q' nō ſemp ſz ex alio accēdēte i oīone ponit. Sūt at p'cti accēſſales q' tuoz. ſ. interrogatiu' : & eſt q' interrogatiōis ſignificat vt. Sed vob' q' rādē. Exclamatū' ſeu admiratū' ē q' admiratiōe cū exclamatiōe ſignificat tāte ne aſa celeſtib' tre. Semip'ct' ē virgulae que ſu linee ponitur cū dictio ſp'ecta eſt cui' p' ſequeſtē lineā trāſit: vt b. Parēteſ eſt iterpoſita oīa tibi ſiā duplici ſignata oīa ſole. Nūq' fatebor enim vū me galathea tenebat.

In iſto vltio caplo. Auctor itē dicit determinare de figuris locutiōis. Et p'io diuidit eas in g'nalit' ſcđo in ſp'ali. ſcđa ſibi. Quālibet in ſpēs. Ad ſmā p'ſe ſic dicit. Figura loq'le. i. figura locutiōis eſt deſicta. i. diuiſa plurib' mēbzis. q. d. q' figure locutiōis ſunt multiplices. Et hoc declarat dicens: hec. ſ. mēbzis figur locutiōis ſunt ſchema: trop' & metaplaſmus. Deinde ſubdiuidit figurā locutiōis dictō. Rurſus debet diſtinguere q'libet eaz i p'ſiās ſpēs. vt parebit i ſequētib'.

C Nota q' triplex eſt figura. ſ. dictiōis: locutiōis: & p'ſtrictiōis. De figuris p'ſtru

etionis hic principaliter non intendit, sed de figuris dictionis et locutionis. Et est sciendum: quod figura dictionis fit in dictione: ut auditur per auditum. Figura locutionis fit in modo loquendi: ut situta plaurit: buccas: i. bucce plauerunt fucula. Figura constructio fit in modo construendi: ut ego et tu legitur de figuris constructio deinde est superius in capitulo de regimine dictionum ibi. i. sic habet ordo libri etc. Et est sciendum quod iste figure dicitur vitia aeneae et hinc excusari propositum quo dicitur ibi. *Mita tropi* etc. a C. *Mita*. v. sic quod soloe. i. soloeicisim vel barbaris. i. barbarisim negr associari predictis figuris seu vitis aeneae. eo quod sunt vitia nulla ratione redempta hoc aut dicitur: ut caueam nos ab eisde quibus

Sed nequit his soloe vel barbaris associari
Sunt etenim vitia nulla ratione redempta.
Barbaris est vocis corruptio facta latine.
Hoc vitium facimus dicendo domina dominus.

metaplasmus excuset barbarisim: et schema soloeicisim.

Barbarisimus dicitur quoniam inos barbarus. Et dicitur oēs barbari quoniam non sunt greci vel latini. Dicitur ergo auctor barba-

ris. i. barbarisim. est corruptio vocis aeneae scilicet. Barbari. n. ueniētes romā corūpebāt perperatō uocis latine. Id dicitur latini. Isti committunt barbarisim. i. h. vitium factum dicitur dicitur dicitur cum media pducta: quod potest est corruptio p quo sciendum quod barbarisim vel dictionis: quod apud poetas metaplasmus dicitur: est contra latini dictionis legitur: aut scripta aut pducta vitiosa dicitur. Et committit octo modis. Primo additio: hec quoniam dicitur. i. sic syllabae: toni et aspiratio. Additio sic quoniam ultra ratione sic ad iungit ut reliquis dicitur. p. relis. additio syllabae cum ultra ratione syllaba adiungit. ut mauros p maris: ad dirde tpsis cum correpta syllaba ponit plōga. Ut Italia fato pro fugo. Additio toni ut siqs romanos accentu: circūflexo pferret cum acuto pferri dicitur. Additio aspiratio. Ut siqs chorona cum aspiratio pferret cum leniter pferri debeat. Secundo dicitur committit barbarisim quod in dicitur quoniam. i. sic: syllabae: toni et aspiratio. Detractio sic cum detracta sic structura sic syllaba lōga corripit. Ut apud luciliū pro: ne fias: p pro: uel cum simpli sic detrahif: ut imittis achillis p achil. Detractio syllabae cum structura sic syllaba detrahif. Ut repositū pro repositū detractio tpsis cum structure sic pducta syllaba p: cui ponit: ut seruere leuca tē p seruer. Detractio toni: ut siqs romanus acuto pferret accētu cum circūflexo p ferri dicitur detractio aspiratio. ut siqs: omo: sine aspiratio. pferret cum acuto aspiratio pnuiciari. Tertio imutatio. i. sic barbarisim: quoniam modis committit. i. sic syllabae: toni et aspiratio. Immutatio sic sic: p sic posuerim: ut olli p illi imutatio syllabae sic syllaba p syllaba posuerim: ut quid p cil imutatio tpsis sic tpsis pro tpe posuerim: ut re terra: g tractatusq. imutatio toni sic accētu p accētu posuerim: ut dos acutū p circūflexo. Immutatio aspiratio sic dicitur p philli posuerim: et eoducto ut hamo p amo: et omo p bo. Quarto transmutatione itidē barbarisim: modis committit. i. sic syllabae: toni et aspiratio. Transmutatio sic: ut euā dre. p euā der. transmutatio syllabae: ut disciplina p disciplina. transmutatione tpsis ut siqs diceret latinus anpenultima pducta et penultima core. cum dicit et hio dicit. transmutatione toni: ut siqs dicit adamātū transmutato acuto anpenultima i penultima. Transmutatione aspiratio: ut siqs dicit i coho transmutata aspiratio p lute in ultimā: quoniam ioracismo committit barbarisim sic sic. sic sic dicitur: i dictionibus oñ daf: ut oñi i sic nmiū ptra. Sexto labdacismo barbarisim committit: ut sic sic. o. ius sic dicitur i dictionibus oñ daf: ut alma i sic nmiū ptra. Septimo metacismo barbarisim committit cum sine dictionibus pnuiciat sequere dictione a vocali sciēte quoniam scribi non aut enuciari dicitur: ut quousq tādē abutere. Octavo habitu committitur barbarisimus cum plures iter se vocales huc psonātes concurrunt. ut Eosq acio

De figuris

a Quasi dicitur quod si latini utuntur verbis barbarorum in sermonibus suis illud tale videtur de barbaraloxia. id est de barbarorum. Donatus tamen dicit: barbarismum fit in lingua latina et barbaraloxia in peregrina. Ubi barbaraloxia est tota peregrina: dictio oionti inserta latine ut apud ciceronem. Quae purpura regalis non commouit: eum sardoque mastruca mutauit: quod sardus est vocabulum. Et apud maronem. Arma virum tabuleque et troia gaza per vndas: quod persicus est terminus.

b Soloeicimus dicitur quasi mos soloecum. Soloecismus est quedam ciuitas inter graeciam et barbariam: cuius ciuitatis populi venientes athenas ut linguam athenicam addicerent suam pariter

Barbaraloxia. Soloeicimus

et illorum corrumpebant unde et libuit athenienibus et illud vitium soloecismus vocaretur. Nunc pro auctore viderat quid sit soloecismus dicens soloecismus est incongrua copula vocum id est est vitium in compositu partium orationis contra regulas artis grammaticae factum: ut si dicatur: vir bellicus sponsa pudicus deberemus. non dicere: vir bellicus sponsa pudica. Item soloecismus qui apud poetas schema ab ariano capitone imparitas: et a vetustioribus scribis illo dicebatur: est inconueniens romano sermone iunctura verborum. Et committitur sedecim modis. Primo cum vna pars orationis per aliam ponitur: ut totiusque repetit clamatur: per totum: et dardanum per dardanio. Secundo cum genus pro genere ponitur: ut purpurea narcissus pro purpureus. Tertio cum finitum pro infinito ponitur: ut si dicamus de absente: hic facit pro hic fecit de presenti facit per praesens facit. Quarto cum casus pro casu ponitur: ut urbem quam tuam vestra est. per verbum. Quinto cum numerus pro numero ponitur: ut Pars in frustra secant per secant. Sexto cum persona pro persona ponitur. Ut danai qui pariter atridis qui per me arma sumite: per qui parietis. Septimo cum tempus pro tempore ponitur: ut nec veni nisi facti loci sedisque dedissent pro venissent. Octavo cum verborum significatio pro significacione ponitur: ut spoliatus eos: et corpora nuda reliquit pro spoliati. Nono cum verborum modus pro modo ponitur. ut At utulo regis duabus ea mira videri. Tu sonus: pudebant. Decimo cum aduerbia localia pro aduerbijs ponuntur: ut Ito sum pro istus. Undecimo cum propositio pro propositione ponitur. ut rapuitque in somite flamma pro ad somitem. Duodecimo cum vnus comparationis gradus pro alio ponitur: ut ridit Juno saturnia sancta dearsi pro sanctissima. Tertiodecimo cum due in oratione geminae tur abnegatiue: ut nihil nunquam peccauit: pro nihil vnquam. Quartodecimo cum pericula pro loco ponenda postposita vel e conuerso: ut cum dicis. Armaque virum pro armavimusque. Quindecimo cum accit pro accitum dicitur: ut logo post reuocant: ubi post quod graui accitum pro ista dicitur perniciosa acuto. XVI. cum vnus salutaris: saluete dicamus. Sicut perit per alios modis soloecismus quos respiciendo magis quam imitando notat possuimus: et nota quod iter soloecismus et barbarismus huiusmodi: quod soloecismus habet voces discrete partes iter se: ubi bellicus: barbarismus vero fit in singulis uerbis scriptis vel perniciosa.

achirologia

Si tamen eloquiis commisceas verba latinis: Barbara doctores hanc dicunt barbaraloxiam. Est soloecismus incongrua copula uocum. Et si dicatur vir bellicus: sponsa pudicus: Barbaris et soloeicis tibi sunt penitus fugiende. **A**d proprie posita uox format acyrologias. **S**i dicas requiem timeo vel spero laborem:

Si tamen eloquiis commisceas verba latinis: Barbara doctores hanc dicunt barbaraloxiam. Est soloecismus incongrua copula uocum. Et si dicatur vir bellicus: sponsa pudicus: Barbaris et soloeicis tibi sunt penitus fugiende. Ad proprie posita uox format acyrologias. Si dicas requiem timeo vel spero laborem: Si dicas requiem timeo vel spero laborem: Si a cyrologia est dictio minus uenienter elata: ut sperate deos

pro tñmere: vel nō pprijs dīctiōib⁹ obfcurata fñfa: vt accedo ad ignē hñc pro ad meretricem. a **C**acephaton est obfcura enunciatio vel incomposita dictione vel in vno verbo: vt numerum cum nauibus equat. Et in Terentio. Arrige aures pampibile. b **C**Pleonafmos est fupervacue vocis additio ad plenā fignificationem vt fit ore locuta est. Ecce li ore fupervacue additur: qz fariū intelligebatur per illam dictionem locuta. c **C**Tantologia est eiuſdem verbi repetitio vitioſa: vt in exemplo auctoris. Exultans redeo rurfus gaudensqz reuertor. Wñ ille clauſule idem impoſtant licet per diuerſa verba. d **C**Eclypſis eſt quidam defectus neceſſarie dictionis que poni debet vt constructio fieret plena id eſt perfecta vt patet in littera. Nec ſe cum deficit loquebat ꝑ cibum ne bonuz parere precantis: deficit enim fit: ꝛ dicit ab e qd eſt extra ꝛ clepo clepſis qd eſt idē qd furō raris qz qd ſubtrahim⁹: furamur. e **C**Tapinoſus eſt humilitas rei magne non id agnete id eſt ſignificante ſententia qd demonſtrat. L^o ſtruc. Tapinoſus erit tunc pro quando ſummiſſio rei magne fiet per verba ſcilicet humilia vt ſi dicat mare gurgēs. Gurgēs eſt enī parue aqua ri⁹. Mare vero eſt omnium capax aquarum. f **C**Cachofyntheton eſt vitioſa dictionum compoſitio. Conſtruc. Longeries id eſt cōpoſitio vocuz id eſt dictio

Dictio turpe ſonans⁹ cacephaton arrigit aures
Detur in exemplum: vel tu compare ludis
Atqz ſupervacua⁹ dici debet pleonafinos
Additio vocis: vt ſic eſt ore locuta.
Signat idem verbis diuerſis tantologia
Exultans redeo rurfus gaudensqz reuertor
Dicitur vnus verbi⁹ defectus eclypſis
Quod poni debet vt ſit constructio plena
Nec ſecum: precibus ne bonum parere precantis
Lum per verba rei⁹ magne ſummiſſio fiet
Tunc tapinoſis erit: ſi dicatur mare gurgēs.
Et male confuſa⁹ cachofyntheton eſt vocitanda
Longeries vocum: te noui prelia contra
Diſcipulos cedit cum virgis terga magiſter
Perifſologia⁹ dicenda ſupervacua vocum
Additio ſine vi rerum que ſignificantur.
Qua poterant ibant: ſed non qua non potuerunt
Lum res comprehendit⁹ varias ſententia longa
Macrologia datur prologis hoc ſepe videmus
Amphibologia⁹ constructio non manifeſtans.
Senſum perfecte puto te ſocium ſuperare.

num male cōfuſa id eſt male ordinata eſt vocitanda cachofyntheton: Deinde ponit exemplum. Ledit cum virgis diſcipulos terga magiſter. Iſte enim dictiones confuſe ordinantur: quod patet reducendo ipſas ad debitum ordinem.

g **C**Perifſologia eſt ſupervacua vel ſupervacua additio vñ dictionū ſine vlla vi rerū: vt in exemplo auctoris. Ibant qua poterant: ſed non ibant qua nō potuerunt: Multa enim hic ſunt ſupervacua: que non habent vllaz vim rerū. Bene ſcim⁹ quod nō ibant niſi per locum per quem poterant: ſupervacua ergo eſt hoc addere. h **C**In iſto metris auctoz dicit qz cum longa ſentētia cōprehēdat res varias. I. nō neceſſarias: tunc macrologia cōmittitur: vt in hoc exemplo. Legati nō impetrata paceretro vnde venter ut domum reuerſi ſunt ideo dicit: hoc ſepe videm⁹ in prologis: quia continentur in prologis que non ſunt neceſſaria. i **C**Amphibologia eſt ambiguaſ ſermones ſeu dictionū: qz ſit aut ꝑ actūꝝ caſuz

De figuris

vt si qd dicat: putō te sociū supares aut p cōe vbi: vt criminal cato: aut per distin-
ctionē: vt vidi statū aureā hastā tenēre. Fit et p ononyma. vt si qd acie dicat: et us
addat oculoꝝ vel exercitū vel ferri. Fit p terea plurib⁹ alijs mōis: quos recensere
oēs ne nimia sit n̄ oꝝ. Ononyma sūt ea quoz varia sūt significata: vt a cyes tura.
a C Alleorbeta, est gnale vtrū iō nō cōputatur cū p dicitis decē. Et h̄ fieri p eūs
Ut vrbē quē statuo vestra est. Per nūeros vt armato milite cōplent. Per gna vt
prenesse sub ipsa. b C Dicitio de vitijs annexis: sequitur de figuris excusantib⁹
deā vitia annexa. Et primo de figuris excusantib⁹ barbarismū. Scdo soloeci simū
Tertio vltia annexa.

Secunda ibi. Dar spe-
cies. Tertia ibi. Mul-
ta tropi. Dicit ergome-
taplasmus fiet sepe ad-
dendo: scilicet litteraz
vel syllabam: et tū ei⁹
species sunt prostheſis:
epenthesis et paragoge.
Subtrahit interdū. i.
aliquādo metaplasm⁹
fit subtractione littere
vel syllabe. Et tū eius
species sunt apheſis
syncope et apocope. Itē
metaplasmus est trans-
formatio quedaz recti
solutiqz sermonis in al-
teram speciem metri
aut decoris eam figu-
rata.

c Tūc declarat spe-
cies metaplasmū supra
dictas. Et diē q̄ apheſis tollit idē aufert litterā vel syllabā de p̄ncipio: dicitio
nis. Itam. vt ruit oīa late p̄ruit. Syllabā vt mitte pro om̄itte. Sed p̄theſis ad-
dit. Itam vel syllabā: ad p̄ncipium dictionis. Itam vt gnato pro nato. Sylla-
bā: vt retuli pro tulli Syncope aufert de media dictione: vt nozā pro nouerā epē-
theſis ei cōtraria apponit. Itam vel syllabā: ad dictionis medium. Litteram vt
religione patrū pro religione. Syllabam: vt indupator: pro impator. Apocope
tollit fini dictionis litterā vel syllabā. Itam vt dic pro dice: syllabā vt mi pro mi
hi. Sed paragoge addit ad vltimā simplicis dictionis clausulā aut litterā aut syl-
labā. Itaz vt hostis pro hosti. Syllabā vt potestur pro pōt. d C Quasi dicat q̄ si
stole comittitur: si littera longa naturaliter corrumpitur. vt in carbone. Non eodez
curſu respondent vltima primis. Aliud exēplū aquosus orson. e C Estasis fit
qñ syllaba naturaliter breuis producitur: vt in Ouidio vitā vederitis in vndis.
Aliud exēplū. Exercet osana choros. f C Cesura dicitur a cedo cedis. i. dsuidio
dsuidio: qz p cesurā diuisū aliquid ab alio pcedere. et vnū cū sequere. Dicit q̄ esta-
sis h̄z quatuor spēs et ipsas appellam⁹ cesuras. Vniuersū est qd fit cesura. Cesu-
ra est inālis extēſio: que fit in p̄ncipio pedis et in fine dictionis. Et nota q̄ miqz
fit in primo nec in ultimo pede vsus. fit. n. in p̄ncipio tertij pedis qñ syllaba bre-
uis pducit vt in Ouidio. M̄strit h̄z. p me. ſtra. de tot modo fratrib⁹ vni. Et ista
talis cesura vocat pentimemris. Et hoc est quod dicit. Faciet pentimert̄ zc.

Hoc fit multotiens: qz non determino plene
Affectum mentis defectu p̄pediente.
Siue duplex sensus est verbis possit haberi
Cōfundit casus: numeros genus aleorbeta
Ad dendo sepe fiet metaplasmus: et eius
A Prostheſis est spēs: epētheſis: et pagoge
Subtrahit interdum: species tunc eius habende
Epheresis vel syncopa sunt vel apocopa finis
Epheresis tollit capiti: quod prostheſis addit
Syncopa de medio tollit: quod epētheſis auget
Hoc fini tollit quod apocope: dat paragoge.
Si longam breuias: dz tibi sistole dici
Estasis esse solet: si producis breuianda
Bis binas species h̄z estasis: hasqz vocamus
Cesuras: faciet pentimemris tibi terni
Syllaba prima pedis: ibi produces breuiandam

a Quasi dicat q̄ semipentimemeriſ vel antipentimemeriſ fit pducendo primā ſyllabā ſecundū pedis: que naturaliter breuis erat. vt poteris cōprehēdere in hoc verſu. In ſcāſione dicimus. Prima pe. dis. vt in hoc po. re. ris com. prēdere ꝑ ſu.
b Ideſt heptimemeriſ fit breuē pducendo: vt in principio quarti pedis verſus iſte denotat hoc videlicet Produ. cendo bre. uem ver. ſus habet denotat iſte.
c Quasi dicat q̄ poſt heptimemeriſ fit breuē pducēdo i principio quinti pedis ſicut iſte ꝑ h̄. l. manifeſtat vel ꝑ ſinet. Lurt ā produ. cens. ſ. cur. ver. ſus. h̄. l. iſte.
d Poſtris ꝑncipalib⁹ ſpec ſebus eſtaſis: nunc poſit minus ꝑncipales. Et vt

Semi vel ante preit: *produceturgs ſecundi
 P̄ia pedis: vt i hoc poteris cōprehēdere verſu
 Quarti prima pedis heptimemeri tibi format
 Produciendo breuem verſus hoc denotat iſte
 Poſt heptimemeriſ dat quiti ſyllaba prima
 Lurtam producens: ſicut verſus habet iſte
 Altera ceſure ſpecies ſi ſubſiciatur
 Ad cum vocali vox cuius littera prima
 Vocalis: nec in his ideo collifio fiet:
 O vtinam populum hunc ſaluet gratia chriſti:
 Syllaba diuiditur tunc diereſis vocitatur:
 Aulal in medio libabant pocula brachi
 Si iungas plures dic ſinereſim tibi factam
 Nec eadem ſpecies dicatur epimalymphe
 Fixerat eripidem ceruam vir eneus eſto:
 Edyſſis necat in: ſed ſynaloepha vocalem
 Tu populū alme de⁹ ſaluati a morte redempto:
 Utiles ſunt iſte ꝑre cunctis ⁊ renuende:

cit. alia ſpecies ceſure eſt ſi vox. i. dictio. cuius prima littera eſt vocalis ſubſiciatur huic littere in vel vocali. nec i his dictionibus ideo fiat collifio. id eſt ſi non abſciatur aliqua dicta rum litterarum. Exem plum poſit ipſe in litte ra. O vrinam populuꝝ hunc ⁊c. Luz dicit. O vt. ecce illa dictio o ſinitur in vocalem. ⁊ ſe quens dictio: ſcilicet vrinam incipit a vocali cum vero dicitur populum. hunc ecce li populum ſinitur in m ⁊ ſe quens dictio. ſ. hunc in cipiſt: a vocali: ⁊ neutra ipſarum abſciatur imo remanet in verſu. vt patet. O vt. nam populum hunc ſaluet gratia chriſti.

e Dicit Auctor: q̄ ſi vna ſyllaba diuiditur in duas: tunc diereſis vocitatur. Ideſt nota in illa figura. Exēplum pz in ſa. Aulal in medio ⁊c. aulal pro aulac.
f Synereſis fit quando due vocales: in eadem dictione poſite in vnam coguntur earum. vt di ꝑ di. Que figura alio nomine dicitur epifynaloepha ⁊ fit: quādo due ſyllabe in vnam conglutinantur. Ut patet in exemplo littere. Fixerat cri pedem pro acti pedem. I. velocem. Uir eneus pro eneus. i. durus vel crudelſtes hec autem figura eſt contraria diereſi de qua dictum eſt.
g Ellipſis vel ecclipſis eſt conſonantium cum vocalibus aſpere concurrentium. in diuerſis dictionibus qdā difficilis ac dura collifio. Ut tu p̄p̄m alme ⁊c. Aliud exemplum in Uirgilio. Iſtroza multum ille ⁊ terris ſacratus ⁊ alto: In ſcāſione colliditur illa littera m cum ſua: vocali: ⁊ etiam illa vocalis abſciatur. Synaloepha eſt per interemptionem concurrentium in diuerſis dictionibus ſu ter ſe vocalium: Lubrica quedaz: ⁊ leuis collifio. Ut ſaluati a morte redemptoꝝ. aliud exemplum. Carthago italem contra thibermaꝝ lon ge.
h Dicit q̄ iſte figure ſcilicet ellipſis ⁊ ſynaloepha ſunt viles ⁊ renuende. Ideſt euitande pro omnibus alijs.

De accentibus

A C Dicitur **Au.** q. vtraq; predictarum duarum figurarum solet vocari. i. nomina
ri synchasis. & dicitur a sin quod est con & crasis misistos: quasi comistio litterarū.
& hoc consonantium quantum ad elliptism: & vocalium quantum ad synaloepha.
B C Dicitur **Au.** q. non solū voces seu littere diduntur hoc est abijciuntur in me-
tris. sed etia tpa. vt hic. vale inquit solla. Nam illa syllaba le cū sit lōga. duo tpa vj
hic: sed non habent nisi vnum cum breuis efficiat. Ista figura dicitur boctyo.
B C Antipthesis est lre plia positio vt cum dicimus olli pilli. ponif. n. o pio i. Et
hoc fit cā maioris sonozitaris: magis. n. sonat o q̄ l. c. C Metathesis ē trāspō-
tō lřay in aliēdū locū

Synchasis istarum^a solet vtraq; sepe vocari
Non solum voces^b: sed tempora sepe videmus
Elidi metris. velut hic: vale inquit solla:
Dicitur antithesis^c: si littera ponitur vna
Ponere cum debes aliam sic dicimus olli
Metathesim facies^d: si transponas elementum
Si dicas teuce cum debes dicere teucer
A te vitari debent^e species metaplasmī:

Sed pentimemerim solummodo nos decet vti
Sincopa cum fiet^f: veterum vestigia seruat

O At spēs tibi schēas^g prolepsis zeugma silepsi
Est & hypozeusis anadiplosis epinalipsis
Est epizeusis & anaphora paranomeon
Est schesisonomaton addis & boeoteuton:
Et ponomasia polysynthecon addis & birnos
Fungis homeopoton piteres polipoton addis
Ultima dialiton vel asynbcton est vocitanda
Presumit que sunt^h suprema locanda prolepsis
Lerno ducentos hinc natos hincq; nepotes
Zeugma fit in verbo si plurima clausuris vno
Hymnus christe tibi: tibi laus tibi gloria datur

F C Superius dictum
est de figuris metaplas-
mi excusantib^o barba-

rismū. Nunc vdm est de figuris schematis excusantibus soloecismū Schema
non diffinitur est fit equocum. s. in schema lere os. & in schema vīse os. Prīmū g
tinet ad grāmaticos. & reliquū ad oratores. Figure schematis sunt fere. i7. q̄ nu-
merantur in littera. **G** C Dicit auctor in speciali determinat de figuris quas enu-
merauit. Et primo de prolepsi. & est sciendum qd duplex est prolepsi. s. cōstructio
nis & locutionis. De prima tractauit in capitulo de regimine. Hic vero intēdit
de prolepsi locutionis. & dicit qd prolepsi presumit. id est de p̄lo sumit ea que
sunt locāda suprema. i. vltimate ordnata. Itē prolepsi scdm Donatū est presum-
ptio rerum ordine seculari. vt interea reges ingenri molle latinus &c. Procedūt
castris. Vel cum id quod posterius acceditate tempus ascribitur. vt & Montez sa-
crum atq; Quentiniuz insedit. Qui postea sacer dictus est: q̄ illuz plebs in federat
Hoc etiam patet in exemplo auctoris. Lerno ducentos &c.

H C Zeugma similiter est duplex. Cōstructionis & locutionis. De p̄ia dictū est in

capitulo de regimine. Sed zeugma locutionis fit qñ plurima supposita vno verbo attribuuntur. vt hymnus xpc tibi tibi aus tibi gloria datur: donatus zeugma est vnius verbi conclusio diuersis clausulis apte cōiuncta. Et est triplex. s. hyper zeugma. Et est quando verbum vnum p̄ponitur ad quod sequentes sensus cōferantur: vt dicit pudorem libido: timorem audacia ratione amena. A deo zeugma est cum verbum vnum in medio sensus loco positum reperitur: vt Troiuge in interpres diuum qui numina p̄bebi. Qui tripodas clari lauros qui sydera sentis. Et volucris linguas et sp̄etis oia pene. Hipezeugma est cum vno verbo sensus plures clauduntur vt diuitie inuidiaz. virtus gloriā parant

Clausulas dissimiles ligat vna voce sylepsis
In te christe salus in te sunt premia nostra
Cum collectio iuncum plurale sylepsim
Assignant aliqui: plebs ista parant equitare
Sed magis est ppria p̄structio: plebs parat ire
Est sylepsis vbi pro multis ponitur vnus
Ut cum dicitur: adest rex multo milite cinctus
Reddit hypozeuris per fone plurima verba
Vni nos mundet: nos omnet gratia christi
Fiet anadiplosis verbi geminatio quando
Principium clause fit idem cum fine prioris
Numinis istorum caret: et alter abundat
Clausus principium dat anaphora pluribus vnus
Christus mundauit: christus nos purificauit
Principio finem facit epanalepsis eundem
No bis grata prius non sunt in dō cōgrua nobis

us gloriā parant
C Sylepsis est dissimilium clausularū per vnum verbum congruina conceptio. Ut patet i littera. In te xpc salus et c. Aliud exēplū. Jam parcat eneeas: et iā troiana iuuentus. Cōueniūt. Et offert zeugmate quia in zeugmate est cōiunctio apta quā tuz ad congruitatē: sed in sylepsi non. Et barbz fieri pluribus modis: vt patet statim.

C Dicit q̄ aliqui assignant sylepsim quando plurale verbum coniungitur cum nomine collectiuo vt ista plebs pa-

rant equitare. Deinde p̄hibet nob talē p̄structionē dicens s; magis est ppria p̄structio. Plebs parat ire. **C Dicit** q̄ sylepsis est et vbi vnus ponit pro multis. cō dicit: adest rex multo milite cinctus: multo milite pro multis militibus ponitur. **C Hypozeuris** est figura zeugmatis contraria vbi diuersa verba singulis clausulis adiunguntur: vt regē adire regi memorat nomēq; genusq; p̄dit et exēplū i lra. **C Anadiplosis** fit qñ eadē dicitio q̄ i fine prioris clausule reperit i principio sequētis: vt p3 i exēplo auctoris. Numinis istorū. Numinis istorū. Cōstrue geminatio verbi. dictionis fiet anadiplosis: qñ principium clausule fiet idem cum fine prioris. s. clausule. Exemplum. Sequitur pulcherrimus astur. Astur equo fidens.

C Anaphora est repetitio vnius verbi per principia plurimū clausularum vel versuum: vt patet in littera: ch; istis nū dāuit: christus nos purificauit. Aliud exēplum. Māte mee vires mea magna potentia solus. Māte patri sū summi. Cui anaphora fit cum elocutio non conuenienter respōdēs aliud refert occulte: vt. Sed ante istem coniuuere pauci. In quibus carilina: de qua breuissime potero q̄t canis: de qua hoc est coniuuatio.

C Epanalepsis est qñ principii clausule idē est cū fine vt p3 i lra: nobis grata prius non sunt in dō p̄grua nobis: ecce nobis ponit in principio et in fine clausule: aliud exēplū: ante etiā scriptū dicitari regis et ante. Vt. epanalepsis est cum maiore significato facta repetitio. Neq; hū fugaces posthūme posthūme labunt an

a C Epizeusis est etudē verbi cōgeminatō in eodem versu sub aliqua dīlatio-
ne: vt patet in littera: me me petit vltio digna: ecce me con geminatur sine dilatio-
ne: alius exemplum. De me adsum qui fecisti in conuertit e fatum. Aliud exē-
plum vergily. Sic sic iuuat ire sub vmbra.

b C Paronomasia fit cum dictione uerata mutata littera: aut syllaba simili no-
mine diuersa vniur significatiōe. vt hic non curat vera sed era. Aliud exēplū.
Inceptio est amantium aut amentium. Uel paronomasia fit cum precedenti no-
mine aut nomini aut verbum per denominationes annectit: vt pugna pugna est.

c C Paronomeon est
quando eisdem syllab-
bis plures dictiones
inchoant: vt patet hic
vitat vim virgo virile.
Aliud exemplum: ma-
china multa: minas mi-
natur maxima in uris.

d C Schelisonomato
est multitudo nominū
continctorum quodā
habitu copulandi vt h
ymbone repellitur ym-
bo. pes. pede comprit-
mitur ensisq; retundit
ense aliud exemplum

Marfa man⁹ peligna
cōho: sella in virū vis
Uel schelisonomaton
est cum in sententiarū
connetu plures pondū
antonomasie: vt armi
potens tritonis virgo.

e C Homoeptoton est
cū in similes casus ver-
ba diuersa exeunt. Ut
sentes tristes Lachry-
mantes comiserantes.
hec figura et alio nōse
similiter cadens.

f C Homoeptoton
erit cū plures voces seu

dictiones tenēt sub eodem sine et silr terminantur: vt bella horrida bella. Hinc
si. ure subduitur carmina consona in medio et sine: et caudaria: scilicet rythmi in
quibus attenditur consonantia finalium syllabarum. **g** C Poliptoton est
multitudo eorundem nominum varietate casuum distincta: vt precor: litorea esse
contra: la litorea: fluctus contrarios fluctibus populos inimicos populos.

h C Dicit auctor q; armos est series continue orationis tenozem suum vsque
ad vltimum seruare: ponit exemplum vergily. Principio celum ac terras cam-
posq; liquentes. Incentemq; globum lune trantiaq; astra. Spiritus in ryo alit.

i C Polisynteton est oratio multis nexa conjunctionibus: vt patet in litte-
ra. materque paterque neposque. Aliud exemplum. Athamasq; pelliceq; ueo

Alius est epizeusis geminatio verbi.

Significans idem: me me petit vltio dignat

Voces pene pares⁹ que sunt diuersa notantes

Dant paronomasiam: non curat vera sed era

Principium simile⁹ voces iuncte retinentes

Dant paronomeon: vitat vim virgo virilem

Junctura simili⁹ voces multe sociate.

Dant schelisonomaton: ymbone repellitur ymbo

Pes pede cōp:imitur: ensisq; retunditur ense

Lausula totalis⁹ tibi format boimeopoton vno

Casu contenta: tristes fientes lachrymantes

Cum plures voces⁹ sub sine tenentur eodem:

Homoeptoton: erit huic carmina cōsona sub dāis

Sty leonina simul et caudaria iungis

Per varios casus⁹ distincta poliptoton explet

Lausula: litorebus contraria litorea fluctus

Fluctibus esse pcor: populos populis inimicos

Longa tenens seriem⁹ cōstructio dicitur armos

Principio celum terras camposq; liquentes

Incentemq; globum lune trantiaq; astra.

Spiritus intus alit.

Diuersas voces⁹ coniunctio plurima iungit

Sic polysynteton est: materq; paterq; neposq;

proholumus primusq; machaon. a CD alio dicitur hinc asyntheton est figura superior
 tria. fit. n. qm parte dictio sine pñctib; inuicē sociantur: vt p; hic rex miles
 plebs negat illud aliud exemplū. Forte citi s; amas. date tela impellite remos.

Otro de figuris excusantib; barbarisim; & solocisim; seq; videre d; figu
 ris excusantib; vicia annera: que gde prinētur sub tropo. Et est trop; ser
 mo a principali & naturalis significatone translatas ad aliquā s;itudinē exorinan
 de orationis gsa. Lnius spēs sunt tredecim: quas auctor enumerat in littera.

Chic auctor declarat pumiam speciez tropi que dicitur metaphora. Et est me
 taphora rerum verbo
 rumq; translatio a pro
 pria significatone ad
 non propriam per simi
 litudinem decoris aut
 necessitatis. aut empha
 seos gratia. verbi grā.
 Est aliquis homo sim
 plex: & dicam illum ho
 minem esse agnuz per
 similitudinem q; agn;
 dicitur eē simplex pro
 pter eius innocentiaz.
 Metaphora fit sex mo
 dis. Primo ab anima
 li ad animale vt hic. El
 pbyn aurigam ceteros
 fecere carine: ab agita
 tore n. ad gubernato
 rē transiit. Secundo
 ab inanimati ad inani
 mali: vt pelagus tenne

Lum sine iunctura; voces variare sociantur
 Dialiton facit: rex miles plebs negat illud
Multa tropi spēs metaphora; metonomia
 Antonomalia catachresis vt metalepsis
 Onomatopela vel epiteton & onoseusis
 Sinedoche vel periphrasis simul allegoria.
 Addis hiperbaton istis: & hiperbole sit sociata
Lum res est alij; similis pro nomine nomē
 Ponitur: vt sit homo simplex: & dicitur agnus
 Debet metaphora did translatio talis
 Fiet catachresis: vbi sub nomine res alieno
 Signatur: sic pisce carens piscina vocatur
 Pro preunte sequens positiuū facit metalepsis
 Ut cum significas annos tot per tot aristas
 Plures esse modos reperimus metonomie

re rater pro nauib; nūc rates dixit. Tertio ab animali ad inanimale. vt. Aur pcul
 excello miratus vertice montis pro cacumine nube vertice. dicit qui est anima
 lium tantum. Quarto ab inanimati ad animale: vt si tantum pectore robur
 co ncipta ligno enim ad hominem trāsiit. Quinto ab eo quod precedit id qd
 sequitur ad id quod procedit: vt Meritq; expectat premia palme: pro virtutis
 ex qua palma procedit. Et est duplex metapozam: scilicet reciproca & vnus par
 tis. Reciproca metaphora est que facile conuerti potest. vt Altū mare celū q; pro
 fundum: possumus enim conuertere: altū celū: mareq; profundum. Vnius par
 tis metaphora est que conuerti nō potest: vt germinat vites. fluctuare secetes.
 & volitare nubes. In his enim rebus germina fluctus & alas non inuenimus.

Catachresis est vsurpato nominis alieni: vt piscina est locus piscum: nisi
 lominus interdum sumitur pro loco piscibus carente: dum tamen sit aquosus.
 Aliud exemplum: vt patricida: qui fratrem vel uxorem occidit. cum ille proprie
 sit patricida: qui patrem occidit.

Cmetalepsis est v;atio gradatim pergens ad id qd offendit. Ut cū significas
 annos tot per tot aristas. In quolibet enim anno. Pro ducunt ariste. id per tot
 aristas. Tot annos significamus. Aliud exemplum. Ut speluncto abdidit atris.
 Abertis. n. nigre. Intelliguntur a nigris tenebrose. & p hoc i preces profunde.

Cmetonyma e dictio ab vna ppria significatone. & ad aliā; propriā; trāsiat. &

De spēs
 tropi.

De figuris

fit sex modis. Primo cum ponitur cōtinens p contento: vt nūc pateras lab are
iouis pateras pro vina. Secundo cū ponit cōtentum pro cōtinēte. vt crateras ma
gnos statuunt ⁊ vina colonāt. vina pro pateras. Tertio cum ponit inuento: vel
dominās pro iucto vel subiecto: vt huc cerere ⁊ baccho friget venus pro huc pa
ne ⁊ vino. Quarto cum ponit inuentū vel subiectum pro inuenteore vel domiā
te: vt vinūq; pectur pro bacchū. Quinto cū ponit efficiens p effectū: vt meliūq;
rimozē: q melios faciat. Sexto cū ponit effectū pro efficiēte: vt sic melior remis
infert. n. velocitatem que per remos fit. a C Antonomafia est significatio vice

nosā ponit vt saturnia
iuno. Et fit tribus mo
dis. s. ab animo ⁊ ma
gnanimusq; auchisā
des pro eneas. A cor
pore. vt atq; his elige
ruz dictis. affatur amo
rez pro cupidinē. ⁊ ab
extrinsecis actionib⁹:
vt infelix puer atq; im
par congressus achilli.
pro ifelix troilus anto
nomafia fit qñ nomen
cōe ponit pro pprioyt
cū of propheta. intelli
gimus dauid ⁊ h fit vt
excellētis venoremus.
b C Epitheton est pre
posita distinctio pprio
noi aut omādi aut re
struendi aut indicandi
causa. Omādi: vt via

cum illa. Destruēdi vt scelerūq; iuctoz vlyres. Iudicādi. vt iarsseus achiles. Et
fit trib⁹ modis. Primo ab animo: vt pius eneas. Et cōtēptoz diūū meztino. Se
cūdo a corpore: vt pulcher iulus ⁊ lecta venus. Tertio extrinsecis: ⁊ hec in plures spēs
distusa est. Aut a loco. vt ityac⁹ vlyres. Aut ab actu ab. vt enee nutriti castra. Aut
ab euctū. vt ssula diues opū tenēdo. c C Synecdoche est significatio pleni itel
lectus cū plus minusue pronūcias. fit. n. si partē sumas p toto. vt Dupesq; tue
pubesq; tuoz a pupib⁹. n. naues ⁊ pube oēs socios significat. Aut ecōuerfo. vt in
gēs a vertice pontus p ingens pars pōti. Duplex est synecdoche. i. pstruētiois ⁊
locutōis. Synecdoche pstruētiois cōtinet sub schēate: ⁊ spēs aut ppho. De sy
nedoche locutionis hic dicitur. d C Onomatopēia est nomē sonitu factū vel
factū: vt titin⁹ cris clangorūq; rubarū. Sic ē: sus dicit esse scropha a sonitu quem
facit sic etis tintinabulū ⁊ taratantara dicta suut a onitu ⁊c. e C Pcriphra
sis est numerosior dictionum in vsuersa rei significatone conaregatio verborū
ambitu rem describ⁹. Et fit duobus mod⁹. Primo ornandē rei causa qu: pul
chra est vt breuitatē splendide prod icat. vt. Et iam palma nouo spargebat lumē
ne terras. Et toni croceū linquēs auroza cubste. Poterat. n. dicere. Jam lucebat
vel oles ortus erat. Secdo vitāde rei causa que turpis est: vt seditatē circuitu de
uiter. vt placidūq; petiuit. Cōingit effusus gremio p mēbra sapozē. v. s. n. ver
bis p eubitū ostēdit. f C Auc. dicit q hypbole ē trāsfusus māifest⁹. i. excessus ē.
lōitatis. Et fit vī cā agēdi vt nūc cādidior vī minūēdi. vt restudie tardior ibat.

Cum pro contento quod continet: aut viceversa
Ponitur: aut factor pro facto: vel retroverte
Antonomafia solet excellentia dici
S: proprium taceas nomen ponens generale
Sic dauid insinuas nomen dicendo prophete
Si iungas proprium voci rem significanti.
Fiet epitheton: vt si dicas tristia bella.
Si partem sumas pro toto vel viceversa
Synecdochen facies dicens: hec caput alba
Onomatopēiam facies si nomina sumas
De sonitu tracta: sic sus scropha dicitur esse.
Periphrasis circūloquium de iure vocatur
Cum verbis curas attollere rem tibi gratam
Aut in re turpi verbi non turpibus vti
Trāsfusus seri manifestus hiperbole fiet:

Hyperbaton est verborum transgressio quedam vt ordinem conturbans: cuius species sunt quinque. s. hysteron proteron: syntthesis: themesis: anastrophe: parenthesis. **H**ysteron proteron vel hystero-logia fit qñ mutat ordo sine cum recta serie: verborum: vt patet in exemplo. **H**i cererem torrere parant & frangere saxo: Nam prius frangere: seu mollire debent cererem & granum q̄ torrere seu de quo quere. Aliud exemplū. **H**oresq; vris & menia condit. **H**uius. n. mentia condunt. deinde leges vult. **S**yntthesis est obscurum hyperbaton ex omni parte diffusum. vt patet in exemplo. **N**os virtute lauat &c. **E**st. n. ordo ille qui lauat labem criminis. ornat nos virtute. aliud exemplū. **T**ris notus abieptas in saxa latentia torquet. **S**axa vocat italis medijs q̄ in fluctibus aras. **Q**uorum ordo est tris. s. nauis abieptas notus torquet in saxa que. s. saxa in medijs fluctibus latentia itali vocat aras. **T**hemesis est vni⁹ dictionis sectio vna dictione vel plurib⁹ interiectis. **A**t hic in littera. **E**t bozee regio septem subiecta triont: ecce septentrioni est vnica dicitio que diuisa est. **A**nastrophe est verborum tantūmodo posterioris ordo vt surgit mare littera contra. **E**cce illa prepositio cōtra deberet sponit suo causali. & postponitur. **P**arenthesis est in terposita oratio diuise entitē: vt patet in littera. **P**nceps qz bella minant hostes militib⁹ vsq; premunit & armis.

Astra ferit sonus armorum clangorq; turbarum
Vocum turbatus formabit hyperbaton ordo
Syntthesis hinc themesis ac hystero-logia subsūt
His & anastrophe vult pteros parenthesis addi
Hysteron & proteron solet hystero-logia dici.
Hic fit cum rectam seriem sententia mutat
Hic cererem torrere parant & frangere saxo.
Syntthesis est omni⁹ confusa locutio parte.
Nos virtute lauat: qui labem criminis ornat.
Dat themesis binas in partes dictio secta.
Est bozee regio septem subiecta triont.
Dictio si subsūt: cum sit pcedere digna.
Fiet anastrophe: surgit mare littora contra.
In clausa clausam si commisses alienam.
Inde parenthesis est: princeps: qz bella minatur
Hostes: militibus vires premunit & armis.
Cum designatur aliud q̄ clausula signat.
Allegoria datur: septem species dabis illi.
Hec sunt antiphrasis charientismos & enigma
Atz paronimia sarcasmos adronia
Antimon tandem predictis fit socianda.
Antiphrasis sermo signans contraria dicitis
Silucum dices quia raro luce nitescit.
Est charientismos cum profers dura relatu.
Gratius: hinc amon nomen traxisse putamus.

Aliud exemplum aeneas: neq; n. patrius consistere mentem. **D**assus amor rapulum ad nauem premittit achatem. **A**llegoria est tropus quo per similitudinem vel contrarium aliud significatur q̄ dicitur vt laterem lauas acrem verberas. s. tempus perdere vel inutiliter expendere. huius species sunt septem quas auctor numerat in littera & subsequenter declarat. **A**ntiphrasis est dicitio eōs trario significans: vt bellum quasi minime bonum. lucus: quasi minime lucus vt raro lucefcit parca: eo q̄ nemini parcat. **C**harientismos est quo dura relatu gratius proferantur. **A**t cum interrogamus nunquid non queferit aliquis respondetur: bona salus vel fortuna: ex quo intelligatur neminez nos quehuisse.

Hyperbaton spes hysteron proteron vel hystero-logia

Quia parenthesis siue dyalexis

Distinctio antiphrasis

De figuris

a C Enigma est obscura sententia per occultā similitudinē rerum: vt patrem p
genies occidit matris in aluo: & de beato thoma intelligitur. Nam ipse erat pater
aiarum pgentes vero humana occidit eu predicantem in aluo matris. s. ecclesie.
Quam mater genuit. per matrē significat aquā in glariē pueri & ex eadez rursum
effluere. **b** C Paronomia est accōmodatū rebus spibusq; puerbium. Rebus
vt aduersus simuli calcitra. i. supbis re siste. Tibus vt lupus est in fabula. i. rabe.
Fuit. n. alig de aliquo fabulātes. & ecce veniet qdam odiosus eius: vt sermo retrā
batur alter eorum dicit hoc puerbium: lupus est in fabula quod etiam est a rusti
cis vsitatum.

c C Sarcasmos est ple
na odio atque hostilitate
derisio auxiliāte modo
dicendi significata. q
talis derisio fiat cō mo
do vt hic Enagros: et
quā bello troiane peti
ti. Hesperia merire is
cens. aliud exēplum de
eu āgelio. Altos saluos
fecit: seipsuz non potest
salus facere. Si rex istra
el est descendat nunc de
cruce & credimus ei.
Itē oēs quos percussisti
gladio mortui sunt: cuius
hoc dicit alicui qui ne
minē gladio percussit.
Sarcasmos est illa figu
ra quaz cōmittit^r mor

dendo alicquem in sermone. & huic p̄riat antismos.

d C Ironia est oratio verborum sensus in contrarium reddens p̄nunciatio gra
uitate adiuncta: vt hic In hunc & meriti lectum reuertere parentis: & dicitur ab
iron quod est eleuare: quia in sermone ironico eleuamus vultum & gestum. Ali
ud exemplum. Egregiam vero laudem & spolia ampla refertis. Tuq; puer tu
us magnū & memorabile numē. Una volo diuum si semina victa duorum est.

e C Antismos est figura multiplicis & numeroſe v̄tutis. Antismos. n. vocatur qe
qd rustica simplicitate caret: & faceta satis v̄banitate expositū est vt pz hic byrros
mulgere laboras: qd tm̄ valet quā stū nil facis. Ecce pulchrum exēplū antismos.
Baius & meus fuerūt duo poete parū scīentes: & multū odiebāt Virgiliū. Vir
gilius. n. de hoc perpēdēs. voluit eos v̄bane deludere: & cōposuit ista carmina.
Qui baius nō odit amet tua carmina mei. Atq; idē iūgat vulpes & mulgeat byr
ros: qñ dicat q; v̄triusq; carmina vilia erāt. & tantū facit q; sequit ea: q̄tum q; iun
git vulpes & mulget baius. Itē antismos ē cū vs. fili mulieris v̄tro vix rapiētis
i. fili meretricis dixit Saul ionathe. Itē ap̄s v̄rina & abscondantur h̄ vos contur
bāt. Et est antismos p̄traria figura de sarcasmos. **f** C Homeosis est min^o uote
rei per similitudinem eius que magis est nota demonstratio. Baius species sunt
tres videlicet icon. parabola. paradigma. Subsequēter declarat easdem species.

g C Icon est personarū inter se vel eoz q̄ p̄sonis accidit comparatio. vt os hūme
rosq; deo similit. Interpretat icon imago. & nota q; in exemplo predicto sit cōpa
ratio senec ad deū in pulchritudine. Aliud exemplum. Vidimus gloriā eius.

quarta
pano
mia

Quarta
sarcas
mos.
Sexta
Ironia
septima
antismos
Antic
mos.

gloriam quasi vntgeniti a patre. Item neq; nubent; neq; nubent: neq; duces vxo-
res neq; n. vltra mori poterūt equales n. angelis sūt. Hoc figura ex vsu dici solet
pabola. a ¶ Parabola est rex gñe dissimiliū cōparatio: vt puta semē &c. hoc ē ex
plū. Similitudo exempli p: si verbū dñi p:ceptus in corde boni viri nutrit. hoc est
fructificat: & in corde mali viri non sed hoc per similitudinē clarius ostendit. Se-
cū comparatur euāgelio siue verbo domini: bona terra cōparatur bono cordi.
petra comparatur malo cordi: aliud exemplum. Ac veluti magna in populo cum
sepe cōpōta est scditio. Et parabola fit octo modis. Primo per habitus: vt qua-

Hec solet ex vsu quandoq; parabola dici.
Sed dicit poterit de iure parabola si quis
Inter dissimiles res comparat: vt puta semina
Est euāgelium quod nutritiua bona terra:
Quod petra suscipit: quod spine detruerunt
Hic paradigma facit qui primū cōparat & post
Assignat similit: domini sunt semina verbum
Spine diuitie: mens arida petra vocatur.
Alterius vor vna tenens vim p:positiue
Cum plus significat dicitur minus hec tibi fiet.
Liptote fit sub ea firmando negatio bina.

Siue padit ipso. Septimo per affectum: vt sic. Sic funere primos: attonite patue-
re domus cū corpōta nondū. Lonclamata iacent. Octauo per similitudines & ve-
ritatem: vt non sic ageribus ruptis: cum spumeus amnis exigit. b ¶ Paradi-
gma est enarratio exempli hortantis vel deterrentis & quando primo fit compa-
ratio: & postea per similitudinem illa talis comparatio declaratur: vt patet in litte-
ra. Nam facta est mentio de semine de spinis & de petra & postea illi termini dicitur
ranf hoc modo. Semina sunt verbum domini spine sunt diuitie. petra est mens
arida: & fit aut per modum hortantis: vt hic antenor potuit medijs elapsus achis-
us. Illiricos penetrare sinus &c. aliud exemplum. vt Helias hō erat similis nobis
passibilis. & oratide orauit vt non plueret super terram & non pluit. Item in euan-
gelio. Respice volatilia celi quoniam non serunt neq; metunt neq; congregant
in horrea: & pater vester celestis pascit ea: aut per modum deterrentis: vt hic: at nō
sic phrygius penetrat lacedemonia pastor. Ladamq; belenam troiana vexit ad
vrbes. aliud exemplum in euāgelio. In illa hora q; fuerit in tecto: & vasa eius in
domo non descendat tollere illa: & q; in agro similiter non redcat retro.

Alterius figuratim de figuris secundum ordinem Donati hic p:sequit-
tur de quibusdam figuris que possunt retorqueri diuersimode ad p:di-
ctas. Dicit ergo q; p:rothefio sparallange est p:positionis p:io p:positione alie
na positio. Ut supra p:io de. vt in Virgilio. Multa super priamo id est de priamo.
In p:io inter vt accipit eum in vlnas suas: id est inter vlnas. Benedicta tu in mū-
lieribus: id est inter mulieres: sic de alijs: & vicitura a p:rothefio p:positio & pa-
rallange mutatio quasi p:positionis mutatio in p:positionem. d ¶ Lipto-
te est cū minus dicimus & plus significamus: vt mihi iussa capessere fas est vel sit
qñ due negationes faciūt vñā affirmationē: vt non nunq; legi. l. multoties legi &

lis in eurothe ipso:
aut piuga cyntbi exer-
cet diana choros. Secūdo
p magnitudinem vt ceu
duo nubigene cū vrice-
mōris. Tertio per colo-
rem: vt indum sangui-
neo: veluti violauerit
ostro. Si q; cū quarto
per vocem vt qualis
mugitus fugit cum sau-
cius aram Laurus: qu-
to per enegiaz: vt i sege-
tem veluti cūz flamma
furentibus austris inci-
dit. Sexto per altitudi-
nem. Ut qualis acris li-
quentia flumina circū.

Primo
ies scas
mos vel
es tari,
poso.

Secūda
pabola

De figu-
ris redu-
cibilis
ad p:ro-
dictas.

De figuris

habet fieri p negationē magis affirmādo sniaz vt non mediocriter pturbat aius
 picus. i. valde pturbat. a **C** Topographia est loci vā descriptio vt in Ouidio.
 Est hinc adūcos modice falcatus in artuo: aliud exēplū: est i p̄spectu tenedos no
 tissima fama. Insula est z etia figura. Dicta topothetiaz: est loci ficta descriptio:
 vt est in secessu lōgo loc^o Isula portū: efficit obiectu latex. b **C** Chronographia
 est t̄p̄is descriptio: vt in Oul. Māq; sub auroz iaz dozimitate lucerna. T̄pa q̄ cer
 ni sōnia vā solēt zc. Et or a chonos t̄p̄s z graphos scriptura: aliud exēplū. T̄pa
 era quo p̄ma ges mortali^o egrīs. Incipit. c **C** Hypallage est ordo snie cū v̄bis
 mutat^o. fit. n. qn agēs

**Topo-
graphia**

ponit. p patēte vel eō
 uerso vt p3 in lra: p̄fuit
 fistula buccas. i. bucce p
 flauerūt fistula ali^o exē-
 plum. Date classib^o au-
 ktos: p̄classes auktis:
 aliud exēplū i hier emsa
 Distamus lignū in pa-
 nē eius. i. panē in lignū
 hoc est t̄p̄m in cruce.

**Proso-
popeia
sue so-
matope-
ia.**

d **C** Prosopeia ē no
 ue p̄sone fictio: vt qn̄ res
 aiata z rōnalis loq̄ ad
 rē inaiataz vel eōuerso
 vel qn̄ rōnale loq̄ ad ir-
 rōnale vel econuerso.

**Endia-
sis
Ecbasis
emphasi-
sis**

e **C** Aposrophe ē s̄mo
 nis p̄sone ad p̄sonaz of-
 rectio: z fit vt si factus
 fuerit sermo de aliq̄ in
 tertia p̄sone: z postea of-
 rigat ad eūdez i scda. vt
 nec te tua pluria p̄tū
 lubentē dicat: nec ap-
 pollinō Isula t̄p̄is. Du-
 sus ēt exēplū multa re-
 peries in auctozibus z
 in lris missius.

**Eupho-
nia**

f **C** Endiadis est adiectiuū in substantiuū: vel substantiuū i adie-
 ctuū p̄mutatio s̄ue resolutio vt i Virg. Arma virūq; cano: z lra. armatū vix zc.
 z fit duob^o modis. i. p̄t̄ctis: z ofst̄ctis. Lōst̄ctis fit qn̄ adiectiuū z substantiuū p̄t̄ctis
 i lra vt armatū vix. Dist̄ctis fit qn̄ solū adiectiuū p̄t̄ctis vt solū substantiuū. g **C** Ec-
 basis ē qdā euagatio māz vel ē digressio: qdā a p̄ncipali mā: vt ap̄d geoz. Vir. i
 tēp̄tatis descriptioe appet. Sz nota q̄ b figura n̄hil v3 nisi reuertat ad p̄positū:
 qd si fiat pulchra ē. h **C** Emphasis ē ex̄p̄t̄ctio locutio: z fiet cū volētes ex̄p̄t̄ctioe
 aliq̄b accidēs vrimur nose substantiuū p̄ adiectiuū significāte illd accidēs ad malo-
 rē ex̄p̄t̄ctioe: vt si ponat scel^o: p̄ scelerato. vt ean^o est ip̄z scel^o. i. ipe dau^o ē scelerat^o
 z nō ali^o: ita s̄cē ipe. i **C** Epheregesis ē succita ex̄p̄o p̄cedētis. vt h. Legerat hui^o
 amo: nomē ritulid; bellē: B̄ fit ad ex̄p̄mēdā sniaz scētā. k **C** Euphonia ē bo-
 na sonoritas in dictioe p̄siderata vt i hac dictioe circuit z nō cir cumireliq̄ z nō
 reliquere: religo z nō religio: mersides z nō mediceo. l **C** Lepos iter̄p̄t̄at v̄banz
 ias loquēdū: z ē lepos ad v̄nā p̄sonā plālis numeri s̄mōnis directio. vt p3 in lra.

Lepos

Describendo locum topographiam^o faciemus
 Chronographia solet certum^o describere tēpus
 Si dicatur agens patiens res vel viceversa
 Siue modo simili tibi sit conuersio facta.
 Fiet hypallagium: perfluit fistula buccas
 Personāq; nouam^o formas dat prosopopeias.
 Absenti sermo^o directus a postropha fiet.
 Sic loquor absenti: scriptam dum mitto salutem
 Est adiectiuum substantiuo resolutum
 Aut econuerso: sic endiadim tibi formo.
 Armatumq; virum designo per arma virumq;
 Armatoq; viro decet arma virumq; notare.
 Extra materiam^o describens vana vagatur:
 Auctor z hanc plures ebasim dixere figuram
 Emphasis efficitur^o si ritum proprietatem
 Significans ponis vbi debet mobilis poni
 Sic loquor ex̄p̄t̄ctis dicens: dauus scelus ipsuz.
 Est epheregesis: exponens dicta priora
 Cum retices quod turpe sonat^o dic euphonia.
 Circuit hec z reliquie dant religioq;
 Dicitur esse lepos^o sermo directus ad vnum

Noctis bde pful. i. flat. Nec figura lueta est ca bonozio. a C Antiptosis est ac
 cidetis' paccite postio: r fit qa ponit casus p casu: vt vrbz qz statuo vsa e. Nu-
 merus p nro in qtd resultat ipz opetas pstructibilis: vt turba rusti i me: vel alit
 vt multo milite. i. multis militib'. E p o r p e. Un vir gi. Exandri genitus p r
 audiebat. Et in pphetijs ponit: pteritū pfectū: p futuro. Ut in Daniel. affuit tr-
 cus ab aqilonib' r t. vbi affuit ponit p aderit. Et hoc fit ca masozis certitudinis.
 b C Antitbetō put sumi i hoc loco e subsequētis ad pcedētia reductio: vt cū sin-
 gula singulis corrdent: vt pz in lra. Sūr daniel rē. Easus reductif ad li. Dani:
 rector ad Noc. Marit'

Utens plurali: velut hic noctis bone presule:
 Pro numero numeruz' pro casu ponere casum
 Te facit antiptosis inter se dissona iungens:
 Sepius audiui tempus pro tempore poni.
 Ludere ludebant ad ludendūq; vacabant
 Inq; prophetijs mutantur tempora sacris
 Verba per antitbeton' respōdent vltima primis
 Sunt daniel noe: iob castus rectorq; maritus.
 Respondens ad ea' tibi que sunt obijcienda.
 Das antiptoziam cum nil tamen obijciatur
 Sensus oppositos' notat anticlasis eodem
 Verbo non ordo sed toto posse resisto:
 Cum verbis vertit' antimetabola sensum
 Non vt edas viuas: sed edas vt viuere possis:
 Incipimus fari' quicquam quandoq; sed illud.
 Altro desinimus interceptimusq; tacendo:
 Vult aposiopesis vici defectio talis.
 Euphonismos' erit pro verbo ponere' verbum
 Erulrat domini laudem mea lingua superni
 Contingens verbi' mutabit synthesis ecce
 Unica facta fuit multaq; sunt modo plures
 Ista sed in nostrum mutatio non venit vsum

ad Job. fit etiā antithe-
 ton cum cōtraria pta-
 rius opponunt vt apud
 Ouidiū libo 5mo me
 tamopboscos. Frigi-
 da pugnabant calidō
 humentia ficcis: mollia
 cum vuris: sine ponde-
 re videntia pondus.
 c C Antipophora e ta-
 cite oblectioni prelatā
 respōsio: r hoc sonat in
 littera. Exēpluz habet
 in Ouidio ibi. l. Oia
 nāq; tuo senior te que-
 rere misso. Retulerat
 nato nator at ille mihi
 aliud exēpluz. Nil mihi
 rescribas attamen ipse
 venit. o C Anticlasis
 est sine pterarie in oratio-
 ne ptinua positio: vt pa-
 tet in littera non obto:
 sed toto posse resisto: r
 vclit ab anti qd est con-
 tra: r clasis sententia.
 e C Antimetabola est i
 ordine cōtinua sermo-

antipte-
 sis.
 Antite/
 ton
 Antipo-
 phora.
 Anticla-
 sis
 Antime-
 tabola
 Eupho-
 nismos.
 Synthē-
 sis

nis cum suis permutatio: vt patet in littera. Non vt edas viuas sed edas vt viuere
 possis: littera est plana. f C Apopsiopesis in collozibus. Rbetorice vclit pfect
 tio aposiopesis est sententia per orationē interceptio: r fit quando incipimus fa-
 ri quicq; r vltro: id est vltro: id est vltro: id est vltro: id est vltro: id est vltro: id est vltro:
 do: vt in hoc exēplo terentiū: Ego ne illam: que me: que illū que me: que me non
 hoc est ego ne illam. Digner aduentu meo: que illuz prepofuit in tibi: que me spe
 uit: que non me suscipit heri: r hie. Nunquid ego recolo que tuis: sed dicere nolo.
 g C Euphonismos est positio vbi pōbo vt in psalterio: erulratuit lingua mea iu-
 tis tua. i. cū erulratōe de carauit: h' ē pz i lra erulrat dñi lau dē rē. h C Synthēsis
 est accidētis pmutatio in ofone vsuerfa: r fit duob' modis: pmo mō qñ fit pmuta-
 tio numeroz: vt pz in lra. Unica mulier facta fuit: q sunt mō ptes: r ptes sub
 silepsi. Secō mō qñ fit pmutatio psonaz vt hic dñi est salus: r sup populū tuū be-
 nedictio tua: r bec spēs reductif ad aposiophā. Nota qz bec figura nobis nō licet

De figuris

ideo dicit. Ista s; in nostru. a **C** Quasi dicatur synthesis fit duobus modis ut diximus an. Cōstrue. Sp̄s synthesis dicunt eē binc. s. hec supple. de q̄ dictū est in p̄cedētib⁹ s̄ribus: et ea q̄. i. p̄ quā variam. i. mutamus p̄sonā: ut p̄z ibi. nobis p̄ce de us: m̄fos lauet ille reatus: ecce p̄mo in sc̄da p̄sona loq̄mur cū dīcimus p̄ce. Deinde in tertia cū dīcimus lauet. b **C** Oligopomenō. est sub paucis v̄bis multos cōs̄p̄ensio. ut p̄z in textu auctoris in quo p̄ duos v̄biculos: p̄f̄ozia trōiana p̄inetur. Aliud exēpluz mozs mala: mozs stus d̄alus act⁹: mozs foris vsus. Tuba puclia puer lazarus ista notāt. c **C** Homophosis est expositio ignoti p̄ magis vel eque

Dicantur binc⁹ species hec synthesis esse
 Scilicet hec. et ea qua personam variamus
 Nobis parce deus: nostros lauet ille reatus
 Vult oligopomenon⁹ ex dictis plura notare
 Mōto sermone: sic plura decet memorare
 Vrit amor paridē: nuptam rapit: armat atridem
 Ultio: pugnatur: fit machina troia crematur
 Erponens erit homophosis: non nota per eque
 Vel magis ignota: dic arbitrop esse catullam.
 Que tenet alidadam cum valdagora soclatum:
 Sepe prius dicta⁹ geminat tibi theologia.
 Epimenon⁹ notat hec si repetitio fiat
 Ut quod dicitur sic certius esse probetur.
 Expectando dauid expectans sic geminauit
 Si que sunt homines: assignentur deitati
 Antropos batos est: sic sepe dei legis iram
 Si sint res alique: concordia federe iure
 Id quod inest vni reliquam dices operari.
 Sic linguam cordi concordem dicē meditari
 Ac homopathion istam dicē esse figuram:
 Nil reor assertum: qd non queat esse tenendum
 Pluraz signaui que non debes imitari.

Oligo.
pome.
non.

Epime.
non.

Antro.
posba.
tos.

Homo.
pathio.

palmito tas rīdeaf est
 po as. vel q̄ p̄ grecu ex
 ponit latinū: vt in terro
 gādo qd fit bō. rīdeaf
 atropos. Idē ē i exēplo
 hie p̄ cuius euidētis: no
 ta q̄ in astrolabio sūt q̄
 dā tabe ad modū ligni
 vel lapidis dispositē q̄
 rū vna dī alidada talis
 valdagora q̄ adimicēz
 p̄iūcte sunt medīate ca
 uilla que dī arbitrop.
 d **C** Epimenon est eius
 dē dīctōis repetitio ime
 diata vt Amē amē dico
 vob⁹ et sic reducif ad ep̄
 geuriz. alij dnt q̄ ep̄ime
 nō sit qū dīctio nō tota
 repetit s; p̄ncipiū et suis
 variat vt in psalmo: ex
 p̄ctās expectaui dñm.
 Hec figura multū repit
 i sacra pagina. Id dīctō
 theologia geminat ribi
 sepe dicta pus. Et h̄ sit
 vt id qd dīcef sic p̄bef
 eē certū. Deinde ponit
 exēplū dauid p̄phete dīcōs expectādo dauid et̄. aliud exēplū. Lan̄s canebat: lau
 dās laudabo et̄. e **C** Antropos batos est cū h̄sanc p̄prietates assignant inesse
 deo. Sic tu sepe legis dei irā. vt in psalmista. Dñe ne i furore tuo arguas me neq̄
 in ira tua corripas me. Irasci. n. et furere ad boves spectat et nō ad deū. f **C** Ho
 mopathio vel homopathio est attributio p̄prietatis vnius p̄ris alteri. vt inuit ista.
 Cōstrue igit sic. Si aliq̄ res sūt nere et p̄iūcte p̄cordi federe: tu dices reitquā. i. al
 terā ex op̄ari id qd inest vni istaz rep̄. Deinde exēplificat dīcens. Sic ligua cordi
 p̄cordē dicē meditari. A lguā n. et cor sūt tres p̄dicere p̄cordi federe. Nā ligua p̄fer
 re h̄z: cor vō meditari. S; ergo attributio p̄prietatē cordis ligue vel ecōuerfo camite
 to figurā p̄dictā: vt dīcēdo lingua meditat et cor loq̄tur et̄. g **C** Am̄ exigit mo
 dus scīdī in sc̄ia demōstrata. hinc est q̄ auctor finiturus p̄p̄ositi et p̄cludis docet
 modū itelligēdi ea q̄ dīrit: et qz triplex est grāmatica. s. p̄ceptiua p̄missiua et p̄hibi
 tina. ideo concludens se ex cūst p̄ceptiuam p̄cepisse p̄missiuam p̄mississe

et prohibicionem prohibuisse. confitue. Nil reor assertuz. I. confirmatum in isto ope
re. quod non queat esse tenendū vel sic. Nil reor esse tenenduz. q̄ non queat esse
assertum. idest confirmatum per auctores: seu per aliquos auctozum.

Ouia non est odus rectū cuius deus non est finis et inicitū. hinc auctor co-
gnoscēs regratiatur deo patri: deo filio: et deo spirituisancto: a quo ince-
pit. per quē mediauit et in quo opus suū debite p̄sumauit. Edicitue sic ergo. Ego
peregī. i. expleui doctrinale. i. q̄ in principio huius op̄is dixi me parare scriberet

O doctrinale dei virtute iuuante peregī.
Grates reddo tibi gētor de⁹ et tibi chris̄te
Nate dei deus: atq̄ tibi deus alitus alme
Quas tres personas in idem credo deitatis.

virtute dei. i. virtute q̄
est deus iuuante. i. cau-
sante. Est. n. deus causa
olium bonozū p̄ se. Un-
de o genitor deus ego
reddo tibi grates. i. gra-
tia: et o chris̄te nate dei

deus tibi reddo grates atq̄ pro et o alitus alme. i. spiritu sancte deus: ego reddo
tibi grates. Quas personas. i. patris et filij: et spiritus sancti ego credo in idē dei-
tatis. i. in vnam deitatem diuinitatis: ac si diceret quas tres personas ego credo
esse vnscam deū. Licet alia persona sit patris: et alia persona filij: et alia p̄sona spiri-
tus sancti. Cui quidem soli deo tenemur gratiaz actiones reddere: q̄ nos dedu-
cit per gratum principium et aptum medium ad finem felicissimum. **Finis.**

C Impressum Venetijs per magistrum Petrum de quarengijs. An-
no domini. 1511. die. 10. Octobris.

Registrum.

A B C D E F G H I K L Oēs sunt quaterni: p̄ter **L** ouernus.

The first part of the document
 contains a list of names and
 addresses. The names are
 written in a cursive hand
 and are somewhat faded.
 The addresses are also
 written in cursive and
 are less legible. The
 list appears to be a
 directory or a list of
 subscribers.

